

2009 M. VASARIO 3 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO: Adam BIELAN

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdžio pradžia 09.05 val.)

2. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

3. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (paskelbiami pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)

4. Kova su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – R. Angelilli pranešimas Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto vardu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija (A6-0012/2009 (2008/2144(INI))).

Roberta Angelilli, pranešėja. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirma, norėčiau padėkoti savo kolegoms EP nariams už puikų bendradarbiavimą, kuris, mano nuomone, leido parengti labai gerą tekstą. Taip pat esu labai dėkinga visoms NVO ir institucijoms, kurios atidžiai stebėjo mūsų darbą. Jų vertingi pasiūlymai pakėlė pranešimo vertę.

Mes išdėstėme du pagrindinius tikslus: pirmas – nuodugniai patikrinti, kaip 27 valstybėse narėse įgyvendinamas 2003 m. pamatinis sprendimas, ir antras, jei būtina, pasiūlyti patobulinimus. Esmė ta, kad siekiant geriau apsaugoti nepilnamečius ir atsižvelgiant į daugėjančius naujus ir nerimą keliančius išnaudojimo atvejus, kurie susiję su naujomis technologijomis, privalo atnaujinti pamatinį sprendimą.

Pirmasis iš nustatytų prioritetų yra kova su sekso turizmu, kuris bauginančiai didėja iš dalies dėl mažų kelionės išlaidų. Šiuo požiūriu derėtų gerinti eksteritorinį bendradarbiavimą, o valstybių narių prašyti netaikyti dvigubo baudžiamumo principo nusikaltimams, susijusiems su vaikų seksualiniu išnaudojimu ir seksualine prievarta.

Antra, viliojimą, kitaip tariant internetu vykdomą psichologinę manipuliaciją siekiant pažinčių su vaikais mezgimo seksualinio pasitenkinimo tikslais, derėtų laikyti baudžiamuoju nusikaltimu visose valstybėse narėse.

Trečia, valstybės narės turėtų būti įpareigosios keisti informaciją apie asmenų nusikalstamą praeitį, t. y. informaciją apie nuosprendžius už seksualinį išnaudojimą, ir taip neleisti už išnaudojimą teistiems asmenims dirbti tokį darbą, kai tiesiogiai bendraujama su vaikais.

Be kitų kiek galima greičiau įgyvendintinų pasiūlymų, yra paleisti į darbą dingusio vaiko greito pavojaus sistema. Nors šią sistemą jau išbandė ir įgyvendino kelios valstybės narės, ir tai tik bandomuoju lygmeniu, ji davė puikių rezultatų. Todėl ją reikia išplėtoti visose 27 valstybėse narėse. Derėtų prisiminti, kad iš tiesų kiekvienais metais Europoje be pėdsakų dingsta tūkstančiai vaikų.

Norėčiau atkreipti dėmesį dar į vieną aspektą: apskritai šalių teisėkūros valdžios institucijos privalo įsipareigoti gerinti seksualiai išnaudotų vaikų apsaugą vykstant tyrimams ir prieš bei po bet kurioje teismo pasiekusioje byloje, kurioje dalyvauja vaikai. Tai neleis vaikams antrą kartą tapti aukomis: pirmiau prievartos, o po to žiniasklaidos ar teisės pažeidimų aukomis.

Galiausiai mes pabrėžėme, kad prievartines santuokas, kurių dauguma susijusi su vaikais, reikia skubiai laikyti nusikaltimu.

Baigdama, gerb. pirmininke, manau, kad svarbu prašyti visų valstybių narių kiek galima greičiau ratifikuoti neseniai priimtą Europos Tarybos konvenciją dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos. 2007 m. spalio mėn. konvencija yra pažangiausias ir šiuolaikinis teisės aktas dėl vaiko apsaugos.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau nuoširdžiai padėkoti R. Angelilli už jos puikų pranešimą. Norėčiau jai padėkoti ir už jos bendradarbiavimą su Komisija šiuo labai kebliu ir opiu klausimu, dėl kurio visi turime aiškią nuomonę.

Vaikai yra pažeidžiami ir turi teisę į apsaugą, kad būtų užtikrintas jų darnus vystymasis. Seksualinė prievarta ir įvairios išnaudojimo formos, ypač vaikų pornografija, – tai niekingi nusikaltimai, kurių poveikis jaunoms aukoms yra užslėptas ir ilgalaikis.

Tai baisus reiškinys, kurio mastas nežinomas. Anot kai kurių šaltinių, 10 ir 20 proc. Europos vaikų patyrė vienokią ar kitokią seksualinę prievartą.

Šiuo klausimu Europos Sąjunga apsiginklavo teisės aktais. 2004 m. pamatiniame sprendime nustatytas būtinas nacionalinių teisės aktų derėjimo lygmuo dėl laikymo nusikaltimu ir jurisdikcijos. Nepaisant informacijos trūkumo, Komisija 2007 m. ataskaitoje atsižvelgė į tai, kad pamatinis sprendimas iš esmės buvo įgyvendintas patenkinamai. Tačiau to nepakanka.

Interneto plėtotė prisideda prie naujų grėsmių mūsų vaikams platinimo. Viena iš jų yra vaikų pornografija; esama ir kitų, pavyzdžiui, vaikų viliojimas, apie kurį užsiminė R. Angelilli. Sekso turizmas į trečiąsias šalis vaikų prievartos tikslais – tai tikrovė, nors žinoma ir apie kitose valstybėse narėse teistų asmenų įvykdytą prievartą.

Valstybės narės nėra patenkintos. 2007 m. pabaigoje jos su Europos Taryba parengė konvenciją ypač aukštam apsaugos lygmeniui nustatyti. Pirmaisiais šios konvencijos metais ją pasirašė 20 iš 27 valstybių narių.

Tai rodo, kad Parlamentas vis tiek nepatenkintas, ir tai liudija R. Angelilli pranešimas. Parlamentas reikalauja gerinti įgyvendinimą ir ypač iš esmės tobulinti europinius pagrindų įstatymus pasitelkiant priemonių rinkinį kovai su šiais nusikaltimais sustiprinti.

Turiu pasakyti, kad ir aš esu nepatenkintas. Paskelbiau esamų Europos teisės aktų šiuo klausimu persvarstymą ir pateiksiu pasiūlymą Komisijos nariams kovo mėn. priimti. Noriu pateikti ambicingą tekstą, kuris būtų susijęs ne tik su teisėsauga, bet taip pat su aukų apsauga ir prevencija.

Pranešime esantys patarimai padės įgyvendinti šį pasiūlymą. Didžiausia pranešimo turinio dalis turėtų rasti vietos naujajame pamatiniame sprendime, bet jei pasirodys, jog dėl techninių ar teisinių priežasčių tai neįmanoma, stengsimės nustatyti tinkamiausias priemones į šį pamatinį sprendimą nepatekusiems pasiūlymams įgyvendinti. Žiūrėsime, ar galimos politinės iniciatyvos, ypač dialogas su trečiosiomis šalimis, ar net apsirūpinti finansinėmis priemonėmis, kaip kad yra esamų programų atveju.

Štai ją ir turite. Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, malonu pastebėti Parlamento norą sparčiau priimti „įspėjimo apie pagrobimą“ mechanizmus kiekvienoje valstybėje narėje. Turiu pasakyti, kad paskutiniame vidaus ir teisingumo ministrų susitikime aš ryžtingai pareiškiau, kad būtina kiekvieną valstybę narę aprūpinti „įspėjimo apie pagrobimą“ sistema. Kad šios sistemos būtų visiškai veiksmingos, jos, be abejo, turi būti susietos.

Aš dar kartą norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už jo ryžtą sprendžiant šį klausimą. Taip pat dėkoju R. Angelilli, kuri mums pateikė neabejotinai aukštos kokybės pranešimą.

Lissy Gröner, *Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos pateiktas naujas pasiūlymas yra skubiai reikalingas. Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nariai turi konkrečių, su pasiūlymu susijusių klausimų ir pasiūlymų. Mums būtina peržengti Dafnės programos ribas ir pateikti teises iniciatyvas vaikų pornografijos srityje. Be abejo, tai ir vartotojų atsakomybė, bet valstybės privalo imtis veiksmų. Pavyzdžiui, aš manau, kad Europolas yra svarbi priemonė, kurią, sujungus su veiksmingu ekspertų tinklu ir specialiu skyriumi, kurio nariai parengti nagrinėti ypač specifinius atvejus, galima naudoti kovai su vaikų pornografija ir prostitucija. Priėmę bendrą europinį požiūrį, turime spręsti ir eksteritorialumo klausimą.

Mums reikia daugiau kontekstinės informacijos konkrečių tyrimų apie socialinę aukų padėtį pavidalu, nes dažnai patys šeimos nariai kalti dėl vaikų prievartavimo ir jų atvaizdų skelbimo internete. Svarbu, kad šioje srityje tikrai pasiektume pažangą.

Viliuosi, kad Komisija pasirengusi artimai bendradarbiauti su Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetu, kad šiuos klausimus galėtume spręsti drauge.

Edit Bauer, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, Europolą parengtoje 2006 m. ataskaitoje apie nusikalstamumą teigiama, kad interneto teikiami pranašumai informacijos ir ryšių technologijų srityje yra

nepaprastai palankūs organizuotam nusikaltamumui. Šiuo požiūriu neabejojama, kad vaikai yra pažeidžiamiausia visuomenės grupė. Pasak ekspertų, beveik 99 proc. 12–17 metų amžiaus vaikų bendrauja internetu. Be klasės draugų ir žaidimų, jie naudojami „nežinomų vartotojų“ tinklais per tinklavietėse paskelbtas pokalbių svetaines, kurios netikras tapatybes naudojančiams pedofilams yra puikios susitikimo vietos galimoms aukoms suvilioti.

Pasak interneto priežiūros organizacijos „Internet Watch Foundation“, kuri 2006 m. apsvaistė daugiau nei 30 000 pranešimų, 91 proc. aukų buvo jaunesnės nei 12 metų amžiaus. 80 proc. aukų buvo mergaitės, o vaikų prievartos domenų skaičius siekė daugiau kaip 3 000. Be to, 55 proc. visų vaikų prievartos domenų buvo paskelbti JAV, 28 proc. – Rusijoje ir tik 8 proc. – Europoje. Bendradarbiavimo vaikų prievartos tinklaviečių blokavimo srityje klausimą derėtų įtraukti į ES ir JAV susitikimo darbotvarkę.

Esame gerai organizuoto tarptautinio pedofilų tinklo ir organizuotų su seksu pramone susijusių nusikaltimų liudininkai, kaip teigė R. Angelilli. Kita vertus, teisėsaugos institucijos nepakankamai bendradarbiauja tarptautiniu mastu. Beveik neįtikėtina, kad aštuonios šalys vis dar nepatvirtino Vaiko teisių konvencijos neprivalomo protokolo dėl vaikų pardavimo, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos; keturios nepasirašė Palermo protokolo, kuris yra pagrindinis tarptautinio bendradarbiavimo kovojant su prekyba žmonėmis dokumentas. Siek tiek mažiau nei pusė valstybių narių vis dar nepatvirtino Europos konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų.

Šioje srityje dar reikia daug dirbti. Todėl atėjo laikas ryžtingai ir aiškiai pranešti Tarybai, kad ši persvarstyty Tarybos pamatinį sprendimą dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija.

Inger Segelström, PSE frakcijos vardu. – (SV) Gerb. pirmininke, Komisijos nary J. Barrotai, ponai ir ponios, iš pradžių norėčiau padėkoti R. Angelilli ir visiems kitiems už labai konstruktyvų bendradarbiavimą. Jūs tikrai prisiminsite, kiek mažai buvo padaryta šio Parlamento kadencijos pradžioje, bet prieš metus priimta vaikų teisių strategija padėjo pajudėti iš vietos vaikų teisių klausimais. Dabar mes turime priimti sprendimą, kuris susijęs su vaiko teise nebūti seksualiai išnaudojamam ir kova su vaikų pornografija.

Be abejo, ypač džiaugiuosi dėl trijų pasiūlymų, kuriuos priimti įtikinai Piliiečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą ir kurie, viliuosi, bus išlaikyti šiandien balsuojant. Pirma, siūloma vaiku laikyti mergaitę ar berniuką iki 18 metų amžiaus. Labai svarbu ir mažas mergaites, ir mažus berniukus apsaugoti nuo lytinių nusikaltimų, seksualinės prievartos ir seksualinio išnaudojimo visoje ES.

Antra, siūloma apsaugoti vaikus nuo vaikų sekso turizmo visoms valstybėms narėms nusprendžiant už seksualinius nusikaltimus traukti baudžiamojon atsakomybėn ir ES viduje, ir už jos ribų. Tai reiškia, kad vykdančys seksualinius nusikaltimus niekada nebegalės būti sekso turistais ir išnaudoti vargingiausius ir mažiausius vaikus bei jaunuolius kitose šalyse, nes kai jie parvyks namo, jie bus persekiojami ir baudžiami visoje ES.

Trečia, siūloma rimtai svarstyti interneto klausimą ir kartu su didžiausiomis kredito bendrovėmis padedant bankams ir valiutos keitykloms, interneto paslaugų teikėjams bei paieškos sistemų tiekėjams ir, be abejo, kelionių pramonei išplėtoti technines priemones, skirtas atsiskaitymo sistemoms, kai mokama už lytinius nusikaltimus ir nusižengimus ar seksualinį vaikų ir jaunuolių išnaudojimą, blokuoti. Taip manoma visur, kur žmonės siekia, kad būtų uždarytos tinklavietės, t. y. kad vaikai yra svarbiau už konfidencialumą ir kad privalu pranešti apie vaikų ir jaunuolių išnaudojimą.

Turėdami šį pranešimą galime patogiai įsitaisyti ir būti patenkinti, kad čia, Parlamente, mes žengėme pirmą žingsnį vaikų teisių požiūriu, o kai turėsime naują Lisabonos sutartį, vaikų teisės taip pat bus ES teisinis pagrindas ir tikslas, ir tai ne per anksti. Dėkoju.

Alexander Alvaro, ALDE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjai už jos pastangas ir iniciatyvą dėl šio pranešimo. Vaikų apsauga, kai jie naudojami internetu, ir kova su pornografija – tai du skubiausi klausimai, kuriuos turime išspręsti. Manau, jog labai svarbu užtikrinti, kad šis pamatinis sprendimas dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija teiktų aukštą apsaugos lygmenį. Vaikų išnaudojimo internetu klausimas gali būti nagrinėjamas tik kaip bendra Europos lygmens iniciatyva, nes šalies sienos interneto neriboja.

Šiame pranešime yra trys, mano manymu, tobulintini klausimai. Pirmiau reikia išlaikyti pusiausvyrą tarp vaikų saugumo ir duomenų apsaugos. Privalome atsižvelgti ne tik į vaikų asmens duomenis, bet ir į tiesiogiai su šia vaiko apsauga susijusių žmonių asmens duomenis bei turinį. Kaip ir traukdami interneto vartotojus ir vaikų pornografijos teikėjus baudžiamojon atsakomybėn, pirmiau privalome nustatyti šia pasibaistina

veikla užsiimančius asmenis ir juos suimti. Su šia seksualine prievarta galime sėkmingai kovoti tik pakirsdami ją iš pačių šaknų. Turime taikytis ir į šias paslaugas teikiančius žmones, kurie užsiima šia pasibaisėtina nusikalstama, kitiems prieinama veikla ir iš jos pelnosi.

Turime traukti baudžiamojon atsakomybėn nusikaltėlius, kaip rašoma R. Angelilli pranešime, bet ir privalome kelti vaikus prižiūrinių asmenų sąmoningumą ir aiškinti su interneto naudojimu susijusius pavojus. Privalome susitelkti prie naujų technologinių metodų plėtotės ir sąmoningai nustatyti privatumo principą. Be to, privalome skatinti atskiras valstybių narių valdžios institucijas keistis informacija ir patirtimi. Šiuo požiūriu valstybių narių duomenų apsaugos institucijos gali atlikti svarbų tarpininko vaidmenį. Sėkmę užtikrins tik visa apimantis požiūris.

Tačiau aš nepritariu tam, kad interneto paslaugų teikėjai taptų teisėsaugos institucijų tąsa. Kur kas geresnis sprendimas yra įgyvendinti susitarimus, kurie sudarytų sąlygas interneto paslaugų teikėjams savanoriškai bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis, kaip jau yra.

Vaikų pornografija visomis savo apraiškomis yra nei daugiau, nei mažiau kaip nusikaltimas žmonijai. Turime dėti visas pastangas su tuo kovoti. Privalome užtikrinti, kad valstybės narės su mumis bendradarbiautų ir kad mes visi Parlamente judėtume ta pačia kryptimi. Dėl to *Liberalų ir demokratų aljanso* „Už Europą“ *frakcijos* nariai pritarė R. Angelilli pranešimui.

Bogusław Rogalski, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, nors valstybių narių teisinės sistemos numato sankcijas už seksualinį vaikų išnaudojimą ir vaikų pornografiją, vis dėlto būtina kelti mūsų vaikų apsaugos lygį.

Derėtų pabrėžti, kad vaikams, kurie naudojami naujomis technologijomis, o ypač internetu, kyla pavojus susidurti su galimais lytiniais nusikaltėliais. Atsižvelgiant į esamą pavojų, valstybės narės derėtų raginti blokuoti prieigą prie interneto tinklaviečių, kuriose skelbiama vaikų pornografija. Tai turėtų būti teisiškai įpareigojanti prievolė.

Be to, reikia skubiai vykdyti kampaniją Europos mastu, kad tėvai ir paaugliai suprastų vaikų pornografijos internete pavojus. Šio smerktino verslo aukų ir jų šeimų rėmimas – taip pat svarbus klausimas. Jie dažnai paliekami be pagalbos. Mūsų pareiga yra kiek galima geriau apsaugoti mūsų vaikus.

Jean Lambert, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti R. Angelilli už šį pranešimą. Pakartočiau tai, ką sakė mūsų kolegė E. Bauer, kad pačios valstybės narės turi imtis veiksmų pasirašyti ir ratifikuoti kai kurias konvencijas bei protokolus, kurių dar trūksta. Jei siekiame bendros sistemos ir bendro požiūrio, tai konvencijos ir protokolai ir yra tos pagrindinės gairės, kurios padės valstybėms narėms pademonstruoti susirūpinimą šiais klausimais. Manau, jog tai vienas iš pagrindinių dalykų, kurį valstybės narės turėtų atlikti, ir būtų įdomu sužinoti, kodėl tam tikros valstybės narės iš tikrųjų dar nepasirašė su tuo tiesiogiai susijusių konvencijų ir protokolų.

Mes pritariame didžiausiai pranešimo daliai, kuri grįžta požiūriu į teises, ir norėčiau matyti, kad šis požiūris – ta ne tik teisingumo vykdymo klausimas. Iš tiesų tai vaikų ir jaunuolių teisių ir apsaugos klausimas. Mums reikalingos aiškos priemonės, kurios skirtos aukomis tapusiems vaikams (ar dėl teisminio bylos nagrinėjimo, kur, aišku, pagrindinis klausimas yra išsiaiškinti tiesą, bet ne tokiu būdu, kad vaikai liktų dar labiau traumuoti nei proceso pradžioje, ar dėl bendro vaikų atpažinimo darbo) paremti.

Tačiau apsauga turi įtraukti ir pačius vaikus. Tarp vaikų turime skatinti internetinį raštingumą, taip pat jų pačių supratimą, kokie pavojai tyko ir į ką turėtų atsižvelgti siekiant, kad ir jie galėtų atlikti aktyvų vaidmenį padedant kovoti su šiais nusikaltimais.

Šį ryt ketiname pritarti tam tikriems pakeitimams, ypač tiems, kurie susiję su tam tikrais principais, kuriuos patys rizikuodami gadiname, pavyzdžiui, dėl dvigubo nusikalstamumo ir su tam tikromis profesijomis susijusio konfidencialumo, ir vieną ar du kitus, kurių sąvokas manome reikėtų tiksliau apibrėžti. Tačiau apskritai šiam pranešimui pritariame ir tikimės jo pažangos.

Eva-Britt Svensson, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (SV) Europos jungtinių kairiųjų / Šiaurės žaliųjų kairiųjų partijų frakcija šiam pranešimui pritaria. Seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija – tai baisūs nusikaltimai, kuriems užkardyti reikia tarptautinio bendradarbiavimo. Vaikai patiria prievartą verčiami pozuoti seksualioje aplinkoje, fotografuojami ar filmuojami ir skelbiami internete. Šie filmai ar vaizdai matomi visame pasaulyje, todėl siekiant nutraukti šią prievartą reikia stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą. Žinome, kad prekyba sekso vergais ir seksualinis vaikų išnaudojimas neabejotinai susiję. Jungtinių Tautų duomenimis, 85 proc. prekybos sekso vergais aukos yra jaunesni nei 18 metų vaikai.

Mes nežinome, kiek vaikų nupirkta ar parduota kaip prekės seksualiam išnaudojimui, bet tikrai žinome, kad daug, ir žinome, kad tai yra patyrę daug vaikų. Suaugusiųjų pasaulis privalo imtis atsakomybės mūsų vaikams nuo vieno iš baisiausių nusikaltimų, kurį gali patirti vaikas, apsaugoti.

Šioje diskusijoje nevalia pamiršti, kad daug nusikaltimų prieš vaikus įvykdomi šeimose ar šeimos draugų būryje, todėl svarbu, kad visuomenė užtikrintų, kad vaikai bendrauja ir su kitais suaugusiais, į kuriuos gali kreiptis pagalbos.

Visos vaikų seksualinės prievartos rūšys yra nusikalstamos ir turi būti vertinamos kaip nusikaltimai, kaip ir yra visose valstybėse narėse. Privalu bausti visus piliečius, kurie vykdo seksualinius nusikaltimus prieš vaikus, nepaisant to, ar nusikaltimas įvykdytas ES viduje, ar už jos ribų.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Norėčiau pasveikinti R. Angelilli parengus šį aiškų pranešimą. Neabejotina, kad derėtų padaryti galą seksualiniam vaikų išnaudojimui. Staigiai išaugusi nusikalstama veikla internetu reikalauja koordinuoto požiūrio.

Tačiau turėtume atsargiai žiūrėti į bausmių už šiuos nusikaltimus skyrimą Europos lygmeniu. Valstybės narėms pačioms reikės stengtis bausti už piktnaudžiavimą šiuolaikinėmis žiniasklaidos priemonėmis. Vaikų pornografija internetu turės būti reguliuojama pagal valstybių narių baudžiamąją teisę. Atsižvelgiant į draudimą tęsti profesinę veiklą, Taryba turėtų įsipareigoti ištaisyti teisinio tinklo spragas, kad išnaudojimas ir perdavimas internetu nepasklistų į šalis, neturinčias atitinkamų teisės aktų. Norėjau iš Komisijos išgirsti, ar šį klausimą galima būtų aptarti su ne ES šalimis, bet, deja, nėra Tarybos atstovų.

Be to, norėčiau pareikšti nuomonę dėl bendradarbiavimo su Europolu ir Eurojustu stiprinimo. Kova su tarptautiniais vaikų pornografijos tinklais turi tapti šių organizacijų pirmosios svarbos klausimu, nes tai tikrai išplečia atitinkamos veiklos sritį už Europos Sąjungos ribų.

Jei susitarėme dėl nepakantos seksualiniam vaikų išnaudojimui, siūlau svarstyti ir suaugusiųjų išnaudojimą. Inicijatyvos mažinti prostituciją dideliuose renginiuose, pavyzdžiui, futbolo čempionatuose ir olimpinėse žaidynėse, nusipelnė didesnės šio Parlamento paramos.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pedofilų organizacijos kelia grėsmę piliečiams ir, iš esmės, jas derėtų laikyti mafija ar teroristinėmis organizacijomis, kurioms taikomi specialūs, griežti įstatymai.

Pasipiktinimą kelia tai, kad tūkstančiai žmonių, kurie apkaltinti vaikų pornografijos nusikaltimais, kalėjime praleido ne daugiau kaip dieną. Norėčiau pranešėjai R. Angelilli, kurios darbo kokybė visi žavimės, priminti ir tai, kad praėjusiais metais jos mieste buvo nagrinėjama byla, žinoma kaip „Lotoso žiedas“, kurioje dalyvavo 200 romų vaikų. Kai byla buvo baigta, šie romų vaikai faktiškai dingo; niekas nežino, ar jie iš tiesų grįžo į tas pačias stovyklas, kur buvo vykdoma prievarta.

Todėl visos valstybės narės turi būti budrios, privalu nustatyti specialius teisės aktus ir šią pasipiktinimą keliančią, šią baisią visuomenės grėsmę privalu spręsti specialiais ir ypač griežtais įstatymais.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, šiandien šie Rūmai svarsto klausimą, kuris teisėtai kelia visų geros valios žmonių pasipiktinimą. Mes smerkiame šį reiškinį, bet po to manome, kad tokia trauma gali nutikti tik kitų žmonių vaikams. Tačiau pavojus gresia visų mūsų vaikams, nes daugėja vaikų seksualinio išnaudojimo ir vaikų pornografijos aukų. Todėl privalome kovoti naudodami visas turimas priemones tokiai veiklai užkardyti. Turime užtikrinti, kad šalių teisinėse sistemose nustatytos poveikio priemonės taikomos veiksmingai ir kad ši kova regima kasdienėje veikloje. Valstybės narės privalo daryti viską, ką gali, kad šio nusikaltimo paklausa visiškai išnyktų.

Dėl to turime būti ypač budrūs dėl naujų internetinių technologijų – vaizdo kamerų, mobiliųjų telefonų, o ypač interneto – nuolat metamo iššūkio. Vienas iš kovos būdų gali būti naujų technologijų, kurios blokuoja prieigą, įdiegimas, be to, šeimų ir vaikų informavimas apie pavojus. Bet kuriuo atveju privalome pabrėžti, kad tai sunkūs nusikaltimai, ir norint juos išaiškinti, būtina pašalinti bet kurias kliūtis, kurios trukdo valstybių narių teisėsaugos institucijoms sklandžiai keistis dokumentais, sudaryti sąlygas kurti centralizuotas informacijos apie nusikaltėlius duomenų bases.

Aš manau, jog labai svarbu ir tiesiog būtina, kad valstybės narės ratifikuotų esamus tarptautinius dokumentus ir kad jų turinys būtų veiksmingai įgyvendintas. Privalome užtikrinti, kad vaikų saugumas tampa pagrindiniu visų ES valstybių narių klausimu. Prie šių pastangų prisideda puikus R. Angelilli pranešimas ir mes savo balsu jam taip pat pritariame. Labai jums dėkoju.

Iratxe García Pérez (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, seksualinė prievarta – tai berniukų ir mergaičių patiriama tikrovė visame pasaulyje, nes ypač skurdžiose šalyse yra vaikų seksualinio išnaudojimo pasiūla, taip pat internetinės pornografijos ir sekso turizmo paklausa turtingose šalyse.

Šiuo pasiūlymu mes pritariame tam, kad būtų imtasi konkrečių veiksmų: reikalaujame, kad Europos lygmeniu būtų suderintas vaikų amžiaus skirtumas, kai jie gali duoti sutikimą lytiškai santykiauti, griežtesnių bausmių už seksualinę prievartą ir daugiau svaresnių nacionalinių intervencinių programų bei sistemų. Kad tai pasiektume, privalome dėmesį telkti į valstybes nares (kaip tai padarė Ispanija kartu perkeldama Tarybos pamatinį sprendimą šiuo klausimu į nacionalinę teisę), kad galėtume plėtoti ir įgyvendinti veiksmų planus, kuriuose dalyvauja interesų grupės, ir visuomenės sąmoningumo kėlimo ir visuomenės telkimo programas neapleidžiant darbo tarptautinio bendradarbiavimo klausimu.

Galiausiai norėčiau prisidėti prie raginimų valstybėms narėms pasirašyti, ratifikuoti ir taikyti visas su šiuo klausimu tiesiogiai susijusias tarptautines konvencijas, kad užtikrintume pagarbą nepilnamečių teisėms.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininke, R. Angelilli, ponios ir ponai, sparti informacijos ir ryšių technologijos plėtra nusikaltėliams atvėrė naują kanalą vykdyti ar pristatyti savo nusikaltimus. Nusikaltimai, kurie yra šio pranešimo tema, yra svarstyti įvairiuose pasaulio ir Europos forumuose.

2003 m. Europos Sąjungos Taryba išleido privalomą pamatinę rezoliuciją dėl vaikų seksualinio išnaudojimo ir kovos su vaikų pornografija, ir didžioji tos rezoliucijos turinio dalis šiandien integruota į valstybių narių teisinės sistemos. Tačiau dėl sparčios IT plėtros, ją reikia atnaujinti ir, be abejo, to negalime atidėlioti. Džiaugiuosi, kad Komisija greitai užbaigs naują atnaujintą pamatinę rezoliuciją.

Visos valstybės narės privalo apibrėžti vaiko pornografijos sampratą ir paskelbti, kad vaiko viliojimas internetu lytiniais santykiams yra nusikaltimas. Internetu veikiančius priekabautojus pagauti sunku, bet galima. Tačiau keli griežti nacionaliniai įstatymai varžo sekimą. Todėl antrojo laipsnio nusikaltimuose negalima pasitelkti sekimo ir dažnas trukdis yra duomenų apsauga.

Mano gimtojoje šalyje visai neseniai būta atvejų, kai dėl internetinio priekabautojo veiklos nusižudė nepilnametis. Tokių atvejų būta ir kitose valstybėse narėse. Privalome gebėti apsaugoti savo vaikus, kol jie netapo aukomis. Europos Sąjungoje neturi būti jokios pakantos pedofilijai ir vaikų pornografijai. Tai privalome pasiekti.

Salvatore Tatarella (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, vaikų seksualinis išnaudojimas – tai šiurpi problema. Tai nūdienos pasaulio gėda ir grėsmingas mūsų nuosmukio ženklas.

Pastebėta, kad pastaruoju metu šių nusikaltimų skaičius labai išaugo dėl svaiginančios interneto ir naujų sudėtingų technologijų plėtros, nuo kurių neapsaugoti vaikai ir kuriomis jie turi galimybę naudotis visiškai neribotai, be taisyklių, be priežiūros ar bausmių, kurios dabar kaip niekada anksčiau ir kuo skubiau reikalingos ir taikytinos ypač veiksmingai ir pavyzdinčiai.

Puikiam R. Angelilli pranešime, dėl kurio aš ją nuoširdžiai sveikinu, ir specifinėse rekomendacijose, kurias Parlamentas pateiks Komisijai, nurodytos ir pateiktos priemonės iš tiesų gali pažaboti vaikų pornografijos plitimą, vaikų viliojimą internetu, sekso turizmą ir visokio pobūdžio vaikų prievartą.

Pastarieji nerimą keliantys duomenys, tarp jų JT tyrimas dėl smurto prieš vaikus, rodo, kad seksualinis vaikų išnaudojimas sparčiai auga ir kad kartu su prekyba žmonėmis tampa vienu iš didžiausių pelno šaltinių ir vienu greičiausiai augančių nusikaltimų tarptautiniu lygmeniu, kurio metinė apyvarta sudaro beveik 10 mlrd. JAV dolerių.

Pagal Tarptautinės darbo organizacijos vertinimą, daugiau nei 12 mln. žmonių yra prievartinio darbo aukos, iš kurių 1 mln. yra seksualiai išnaudojami ir 45–50 proc. jų yra vaikai.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, apskritai pasiūlymą dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija paskatino neabejotina naujųjų telekomunikacijų technologijų plėtra.

Viliojimo internetu formų tikrai padaugėjo, tačiau norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir taip pat pasmerkti moterų atvaizdų išnaudojimą. Daugelyje ES šalių dažnai propaguojamas atgrasus moteriškumo įvaizdis, kai komercinio tikslo siekiama ne tik vulgariai, bet visiškai nepaisant moters orumo, jau nekalbant apie nesuvokiamų reklamų naudojimą ir televizijos programas, turį pasakyti, pirmiausia mano šalyje.

Aš pritariu pranešėjai, kad derėtų atnaujinti Tarybos pamatinį sprendimą 2004/68/ siekiant geriau apsaugoti vaikus ir geriau kovoti su seksualiniu išnaudojimu apskritai. Taip pat labai svarbu ratifikuoti Europos Tarybos konvenciją, tačiau čia sustoti nevalia – mums taip pat reikia laikyti nusikaltimu vaikų viliojimą internetu ir šioje srityje primygtinai siekti tarpvalstybinio bendradarbiavimo.

Mano nuomone, valstybės narės turėtų būti įpareigosios keistis informacija apie nusikalstamą praeitį, susijusią su teistumais už seksualinę prievartą (aš manau, kad šioje srityje Europos nuosprendžių registrų informacinės sistema (ECRIS) tikrai yra žingsnis į priekį), siekiant neleisti tam tikrus nusikaltimus įvykdžiusiems asmenims bendrauti su vaikais, ir todėl gerinti aukų apsaugą ne tik tyrimais, bet ir pasibaigus teisminiam nagrinėjimui.

Baigdamas norėčiau pabrėžti, kad vaikų išnaudojimo formos, deja, apima daugiau nei tik seksualinę prievartą, todėl norėčiau matyti didesnę mūsų institucijų įsipareigojimą tose kitose srityse.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, pirmiausia norėčiau pasveikinti R. Angelilli parengus puikų darbą tokiu opiu, mums visiems susirūpinimą keliančiu klausimu. Seksualinis vaikų išnaudojimas – tai reiškinys, kuris ir toliau kelia Europos Sąjungos valstybių narių ir kitų šalių visuomenės pasipiktinimą. Vaikų pornografija internetu – tai didėjanti problema, jei atsižvelgsite į tai, kad 1997–2007 m. seksualinį vaikų išnaudojimą rodančių tinklaviečių skaičius išaugo 1000 proc. Sustiprintas bendradarbiavimas su privačiu sektoriumi galėtų veiksmingai padėti riboti vaikų pornografiją skelbiančių tinklaviečių skaičių. Pavyzdžiui, siekiant kovoti su vaikų pornografija internetu Europos lygmeniu, galima būtų skatinti bendradarbiavimą su kreditinių kortelių bendrovėmis pasinaudojant jų atsiskaitymo su vaikų nuotraukais parduodančiais komerciniais objektais sistemomis.

Be to, naujoji Bendrijos programa, skirta internetu besinaudojantiems vaikams apsaugoti, padės skatinti saugesnę internetinę aplinką. 20 Europos Sąjungos valstybių narių pasirašyta Europos Tarybos konvencija yra pirmasis tarptautinis teisės aktas, kuriame įvairių rūšių seksualinis vaikų išnaudojimas apibrėžiamas kaip baudžiamasis nusikaltimas. Siekiant veiksmingai kovoti su šiuo reiškiniu, valstybės narės reikia laikyti nusikaltimu visas lytinio santykiavimo su vaikais rūšis naudojant prievartą. Galiausiai manau, jog labai svarbu atkreipti dėmesį į pedofilų registrus ir drausti jiems dirbti tokį darbą ar užsiimti tokia savanoriška veikla, kurių metu tiesiogiai bendraujama su vaikais.

Katalin Lévai (PSE). - (HU) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai labai jums dėkoju. Pasaulyje apie 40 mln. jaunesnių nei 12 metų amžiaus vaikų yra kažkokio prievartinio veiksmo aukos. Atsižvelgiant į naujas technologijas, o ypač į nuolatinę interneto plėtrą ir naujus pedofilų internetu naudojamus būdus, ypač svarbu, kad didėtų vaikų apsaugos lygmuo. Eurobarometro duomenimis, 74 proc. nepilnamečių vaikų kasdien naudojasi internetu ir todėl daugelis iš jų neapsaugoti nuo smurto ar pornografijos elementų.

Veiksmingesnės apsaugos labui norėčiau pasiūlyti Europoje nemokamai diegti vadinamus šeimos informavimo paketus. Juos jau plačiai naudoja tam tikri Europos interneto paslaugų teikėjai ir manau, jog kiti taip pat galėtų prie to prisidėti. Paketai sprendžia keturis pagrindinius klausimus: saugumo ir bendravimo, pramogų, atsisuntimo bei virtualaus smurto ir žaismingai padeda šeimoms saugiai naudotis internetu. Aš ir toliau siūlau, kad šiuose paketuose būtų nemokama, vaikui palanki internetinė naršyklė, kuri galėtų būti tinklo filtru, kad vaikai būtų apsaugoti nuo nepageidaujamo saityno turinio. Privalome būti tikri, kad mūsų vaikai yra saugūs ne tik internete, bet taip pat visuomeninėse ir privačiose institucijose. Todėl nepaprastai svarbu, kad būtų reikalaujama, jog visi, kurie darbe nuolat bendrauja su vaikais, praneštų apie bet kurias aplinkybes, kai buvo patirta seksualinė prievarta. Dėkoju.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). - (RO) Seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija – tai labai sunkūs nusikaltimai. Nors daugelyje Europos Sąjungos šalių teisės aktai yra gana griežti, vis dėlto siekiant užtikrinti atitinkamą vaikų apsaugą reikia pasitelkti daug priemonių. Visos valstybės narės turėtų ratifikuoti Europos Tarybos konvenciją ir visiškai įgyvendinti pamatinį sprendimą, kad būtų nustatytas bendras Europos požiūris.

Iš pirminio interneto šaltinio derėtų pašalinti nusikalstamą medžiagą apie vaikų prievartą, teikėjai turėtų blokuoti tinklavietes. Iš tiesų telekomunikacijų teisės aktų persvarstymas, kurį šiuo metu Europos Parlamente svarstome kartu su Taryba ir Komisija, suteikia gerą galimybę tobulinti teisės aktus.

Lytiniais nusikaltėliams derėtų uždrausti užsiimti profesine veikla, kurios metu bendraujama su vaikais. Tiesą sakant vietos valdžios institucijoms derėtų atidžiau stebėti specialiuosius vaikų globos namus.

Galiausiai manau, kad Europos Komisija ir valstybės narės turėtų teikti finansinę ir logistinę paramą vaikams ir tėvams skirtoms kampanijoms.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, labai džiaugiuosi, kad Parlamentas rimtai ėmėsi spręsti klausimą dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija. Aš ypač patenkintas, nes iki šiol daugelis Europos kairiųjų frakcijų atvirai kovojo už kiek galimą didesnę seksualinę laisvę nekreipdamos dėmesio į šio veiklos padarinius vaikams. Būta net pastangų įkurti pedofilų politines partijas. Tai kiekvienam padoriam Europos Sąjungos piliečiui turi kelti siaubą. Šio reiškinio mastai yra milžiniški, kaip matoma vien tik pažvelgus į dienraščius.

Pasinaudojant šios diskusijos teikiama galimybe, derėtų atkreipti dėmesį į vaikų teisių pažeidimus ir imigrantų vaikų iš ne Europos šalių seksualinį išnaudojimą. Viena, kas leistina jų gimtosiose šalyse, bet gyvendami Europos Sąjungos šalyse jie turi griežtai laikytis esamų įstatymų arba išvykti iš Europos. Negali būti vieni įstatymai Europos tradicinėms tautoms, o kiti – imigrantams. Tai liečia visus gyvenimo aspektus.

Jaroslav Zvěřina (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, tai neabejotinai svarbus klausimas, reikalaujantis veiksmingo visų valstybių narių bendradarbiavimo. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad vaikų apsauga nuo prievartos šiuolaikinėje visuomenėje susilpnėjusi įvairias atžvilgiais. Priežastys įvairios: nuo vis didėjančių skyrybų ir didėjančio vaikų, auginamų vieno tėvo šeimose, skaičiaus iki didesnio piliečių judumo ir šiuolaikinių informacinių technologijų plėtros. Todėl šiam pranešimui aš labai pritariu.

Manau, jog atviras vaikų lytinis švietimas yra tiesiogiai susijęs su seksualinės vaikų prievartos prevencija, bet šviesti derėtų ir tėvus, mokytojus ir socialinės bei sveikatos srities specialistus. Svarbu, kad visi įgytų atitinkamų žinių apie tokius nusikaltimus ir kartu pirmiausia pripažintų, jog jie iš tiesų egzistuoja, kad visi galėtų atpažinti potencialius prievartautojus ir užkardytų prievartą.

Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį ir į tai, kad lytinių nusikaltėlių įvykdomų pakartotinių nusikaltimų prieš vaikus dažnis yra didelis. Tam tikra prasme čia tinka mūsų kolegų vokiečių posakis „*einmal ist keinmal*“ (liet. „vienas kartas nesiskaito“). Tačiau jei kas nors tokį nusikaltimą įvykdo du ar daugiau kartų, tada mes turėtume užkirsti kelią tolesniems nusikaltimams. Tokiais atvejais turėtų būti taikomos terapinės ir įvairios prevencinės priemonės, ypač draudimai dirbti su vaikais ir paaugliais. Kadangi nuo nusikaltimų pasikartojimo gali praėti daug laiko, įregistruota informacija apie polinkį vykdyti tokius nusikaltimus turėtų būti saugoma ilgą laiką. Aš taip pat siūlyčiau privalomai tikrinti asmenų teikiamus prašymus dirbti mokytojais, treneriais ir jaunimo prižiūrėtojais dėl praeityje įvykdytų lytinių nusikaltimų.

Kiek man žinoma, naudodamiesi įvairiomis gudrybėmis, tarp jų ir suklastota tapatybe, lytiniai nusikaltėliai prieš vaikus dažnai stengiasi apeiti draudimus dirbti su vaikais, kad atgautų priejimą prie savo taikinių. Laisvas žmonių judėjimas Europos Sąjungoje jiems suteikia daugiau galimybių tai padaryti.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti Robertai Angelilli už jos puikų pranešimą.

Seksualinis vaikų išnaudojimas – tai nusikaltimas prieš mūsų visuomenės pažeidžiamiausią grupę ir todėl esu priblokštas, kad septynios Europos Sąjungos valstybės narės vis dar nepasirašė Europos Tarybos konvencijos, o aštuonios iš jų neratifikavo JT Vaiko teisių konvencijos neprivalomojo protokolo dėl prekybos vaikais, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos.

Tiesa ta, kad dabar internetas teikia naujus kelius šiems nusikaltimams vykdyti, ir todėl manau, jog mes privalome reikalauti, kad interneto naudojimas vaikų pornografijos ir vaikų viliojimo tikslais būtų laikomas baudžiamuoju nusikaltimu. Nepakanka, kad valstybės teisintųsi esą tai sunku padaryti. Siekdami užtikrinti, jog tai gebame padaryti, turime bendradarbiauti ir koordinuoti savo pastangas. Turėtų būti taip, kad bet kuris Europos Sąjungoje gyvenantis pilietis ar asmuo, įvykdę tokį nusikaltimą už Europos Sąjungos ribų, galėtų stotų prieš teismą visose valstybėse narėse.

Eoin Ryan (UEN). – Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti R. Angelilli parengus tokį puikų pranešimą. Manau, jog visi šiam pranešimui pritarsime.

Kaip buvo sakyta, tai nusikaltimas, ir bet kuris, kuris užsipultų ar kaip nors kitaip kenktų vaikams, turėtų būti laikomas nusikaltėliu. Deja, taip vyksta internete. Internetas – tai puiki priemonė, nuostabus mūsų visų informacijos šaltinis, kuris ir ateityje bus mūsų gyvenimo dalimi. Tačiau esama tokių, kurie tyko mūsų vaikų, ir siekdami pakenkti vaikams, jie visomis išgalėmis naudosis internetu.

Europos Sąjungoje maždaug 8 iš 10 vaikų naudojami internetu ir aš manau, kad turime ypač susirūpinti pažeidžiamiausią vaikų apsauga nuo bauginimo, viliojimo ir priekabiavimo. Mums reikia skatinti visuomenės sąmoningumą ir internetinį saugumą, ypač tarp vaikų, taip pat ir tarp tėvų, kad jie gerai žinotų, kas vyksta ir ką galima padaryti internetu.

Manau, jog valstybėms narėms derėtų veikti išvien siekiant nustatyti visuomenei prieinamą kontaktinių punktų tinklą, kad būtų pranešta apie neteisėtą ir žalingą turinį ir elgesį. Svarbu, kad ir vaikai, ir tėvai naudodamiesi internetu jaustųsi saugiai ir turėtų kontaktinį punktą, kuriam galėtų pranešti apie nusikaltimą. Siekdami patraukti atsakomybėn tuos, kurie atsakingi už viliojimą ir pornografiją internetu, turėtume vertinti taip, kaip iš tiesų yra: tai nusikaltimas ir tokiu turėtų būti laikomas.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Gerb. pirmininke, gerb. J. Barrotai, ponios ir ponai, 2003 m. pamatiniu sprendimu buvo siekiama ištaisyti teisinį atotrūkį tarp valstybių narių kovojant su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija. Šiuo tikslu buvo priimta bendrą nuostatų sistema siekiant, be kitų dalykų, reguliuoti traukimą baudžiamojon atsakomybėn, taikytinas sankcijas, aukų apsaugą ir pagalbą aukoms. Manau, kad yra apgailėtina, kad kai kurios valstybės narės dar tik turi priimti šiam pamatiniam sprendimui įgyvendinti reikalingas priemones, nors galutinis terminas tai padaryti jau baigėsi.

Būtina, kad visos valstybės narės laikytų nusikaltimu bet kokios rūšies seksualinę prievartą prieš vaikus ir kad visiems ES piliečiams, bet kurioje ES valstybėje ar už jos ribų įvykdžiusiems seksualinį nusikaltimą vaiko atžvilgiu, būtų taikomos vienodos, visoje ES galiojančios, eksteritorinės baudžiamosios teisės nuostatos. Svarbu užtikrinti, kad tokie nusikaltėliai negalėtų praslysti pro įstatymus. Aš taip pat pritariu pamatinio sprendimo persvarstymui, kad jis užtikrintų nors tą patį, kaip 2007 m. Europos Tarybos konvencijos, apsaugos lygmenį. Apgailėtina, kad kai kurios valstybės narės dar tik turi pasirašyti šią konvenciją.

Atsiliepiant į dabartinę technologijų plėtotę ryšių srityje, svarbu stiprinti ir šį pamatinį sprendimą. Vaikai vis labiau naudojami internetu, kuris tapo mėgstamu galimų ar tikrų nusikaltėlių įrankiu, ypač vaikams viliooti ir apgaulingai priekabiauti neteisėtais tikslais, ką jau minėjo R. Angelilli. Aš naudojuosi šia proga pasveikinti pranešėją nuveikus puikų darbą ir parengus pranešimą, kurį ji mums pateikė.

Aš suprantu, kokia sudėtinga ir sunki yra ši kova, bet manau, kad vieninga veikla ir bendromis pastangomis galima pasipriešinti seksualiniam vaikų išnaudojimui. Dėmesį derėtų telkti į prevenciją vykdant kampanijas, skirtas vaikams ir tėvams šviesti apie vaikų pornografijos grėsmes, konkrečiai internetu, ir ypač apie seksualinio išnaudojimo pavojų internetinėse pokalbių svetainėse ar forumuose.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, poetas Zbigniew Herbert pasakė: „Turime išmokyti pasakyti „ne“ <...>; „ne“ yra labai reikšminga kalbos dalis. Tai pasipriešinimas blogiui“. Šiandien privalome pasakyti „ne“ pagrindinių vaikų teisių pažeidimui, „ne“ – smurtui ir seksualinei vaikų prievartai, „ne“ – tvirkinimui ir pornografijai internetu ir „ne“ – sekso turizmui.

Todėl dėkoju R. Angelilli už jos pranešimą. Aš pats daug kartų kėliau šį klausimą. Šioje srityje būtinos profilaktinės ir prevencinės priemonės. Būtina ir vaikus, ir jų tėvus bei globėjus informuoti apie pavojus. Privalu sparčiai nustatyti nusikaltimą ir reikalauti griežtos bausmės. Bendradarbiauti turi ir žiniasklaida. Šios priemonės apima visą pasaulį, nes kai kuriose šalyse esama organizacijų, kurios abejoja bausmės už lytinius santykius su vaikais taikymu. Esama net įtikimų nuomonių apie vadinamą „gerąją pedofiliją“. Neturėtume būti abejingi mūsų vaikų išniekinimui, jų skausmui ir pažeminimui. Tai mūsų laikų gėda.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininko pavaduotojau, šiandien taip puikiai pateiktas R. Angelilli pasiūlymas, kuriam pritarė mano kolegos nariai, daugiausia skirtas Tarybai. Tačiau, kaip sakėte, kovo mėn. pateiksite savo pačių pasiūlymą, todėl norėčiau paprašyti, kad šis pasiūlymas atitiktų daugelį Europos Sąjungos politikos sričių ir nenukryptų į kurią nors vieną pusę. Šiame pasiūlyme turi būti nuostata dėl baudžiamosios atsakomybės, griežtų priemonių ir bendradarbiavimo su Europolu, kurio konvencijoje pirmą kartą paminėta prekyba žmonėmis. Nepamirškime, kad be grėsmių, smurto, apgaulės ir prievartos išlaikytinių, ypač šeimoje, atžvilgiu, esama ir sąmoningai skatinamo išnaudojimo daugiausia tokio amžiaus asmenų, kurie negali pasipriešinti. Aš kalbu apie prekybą pamestais kūdikiais – reiškini, kurį matome pasirodant internete, ir kai sakau internetas, turiu galvoje ne vien tik saityną ir pokalbių svetaines, į kurias vaikai patenka iš savo kambarių, bet taip pat ir daugybę kitų priemonių, tarp jų mobiliuosius, kuriais gali naudotis vaikai. Todėl mums reikia visa apimančių nuostatų.

Kai kalbame apie baudžiamąjį nusikaltimą, turime pagalvoti ir apie padėtį pataisos įstaigose bei kalėjimuose. Jei šiose institucijose sumažinsime žmonių skaičių, padidės tokio reiškinio rizika. Taip pat reikia parengti nuostatas dėl aukų gyvenimo sąlygų gerinimo. Turime apsaugoti aukas ir jų šeimas atsižvelgdami į tai, kad plinta prievartautojų smurtas, o priemonės, kurias jie naudoja, yra stipresnės už aukoms prieinamas apsaugos priemones, nes jos daugiausia ekonominės. Todėl tikiuosi, kad naujojo pasiūlymo ypatumas bus didesnis nepilnamečių apsaugos lygmuo ir labai konkrečios priemonės.

Urszula Gacek (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, R. Angelilli pranešimas padės visiems tėvams apsaugoti savo vaikus nuo internete tykančių pedofilų. Derėtų prisiminti, kad visa parama, kurią gauname filtrų ir internetinių paslaugų teikėjų stebėsenos pavidalu, neatleidžia mūsų, kaip tėvų, nuo mūsų pareigos saugoti ir įspėti mūsų vaikus.

Aš gyvenu mažame kaime, kur žmonės pažįsta vienas kitą ir domisi tuo, kas aplink juos vyksta. Nepažįstamasis kelia susidomėjimą. Mažame pietų Lenkijos kaimelyje būtų sunku užmegzti ryšius su vaikais nepastebėtam, bet drįstų sakyti, kad būtent tokiose ramiose ir saugiose vietose visoje Europoje, kai tėvai ramiai skaito laikraštį ar žiūri televizorių, nepageidaujamas svečias įslenka į jų vaikų kambarius ir su jais bendrauja internetu. Ar mes, kaip tėvai, bejėgiai? Ne, nesame bejėgiai. Galbūt vaikai geriau moka naudotis naujomis technologijomis. Galbūt juos sunku atitraukti nuo kompiuterių.

Mieli tėvai, šiandien ko nors imkitės savo vaikams apsaugoti. Priminkite jiems tai, ko mus mokė, t. y. „nekalbėkite su nepažįstamaisiais“. Tai tokia paprasta tiesa. Šiandien tie nepažįstamieji netyko su maišėliu saldinių už mokyklos; jie patenka į internetines pokalbių svetaines ir ten ieško savo aukų. Jie pavojingesni, nes mes nematome, kai jie be vargo iš vieno vaiko kambario įslenka į kitą. Turėtume mokyti savo vaikus nekalbėti su nepažįstamaisiais, taip pat internete, užtrenkti duris jiems prieš nosį.

PIRMININKAVO: Rodi KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, šiuo klausimu yra toks politinis susitarimas, jog atrodo keista, kad valstybėse narėse taip mažai daroma.

Tikrai labai svarbu atkreipti dėmesį į internetą, bet taip teigiama, kad ši problema yra nauja, kai iš tiesų žinome, jog tai labai sena, bet labai gerai užslėpta problema. Ši problema pasitaiko ne tik už mokyklos su maišėliu saldinių, bet ir namuose, visose mūsų valstybėse narėse, bažnyčiose ir ligoninėse.

Tikriausiai internetas į dienos šviesą iškėlė šią labai tamsią visuomenės pusę, su kuria vis dar kovojame ir kovojame labai smarkiai. Labai svarbu, kad valstybės narės rimtai pažvelgtų į daugelį gražių žodžių apie vaikų apsaugą, kaip ir mes šiuose Rūmuose labai daug kalbėjome apie tai, kaip mes branginame savo vaikus ir juos saugome, kai iš tiesų mūsų veiksmai dažnai kur kas silpnesni nei mūsų sakomi ryžtingi žodžiai.

Aš minėjau, kad kartais namai vaikams yra pavojingiausia vieta. Tai parodė paskutinis atvejis Airijoje. Taip pat pridurčiau, jog tie, kurie tiki, kad maži miesteliai, kur visi vieni kitus pažįsta, yra vaikams saugi vieta, turėtų gerai pagalvoti. Mažuose miesteliuose žmonės labai dažnai užmerkia akis, nes nenori kalbėti apie jiems žinomą „opią informaciją“ ir galbūt bijo ją perduoti valdžios institucijoms.

Į tai visi turime atsižvelgti ir būti pasirengę apie tai kalbėti, nes tyla yra prievartos didėjimo priežastis ir dar siaubingą žalą į tokią padėtį patekusiems vaikams. Aš raginu Airijos vyriausybę pateikti teisės aktą dėl plataus priemonių spektro mūsų vaikams nuo seksualinės prievartos apsaugoti. Manau, jog mums taip pat reikia pažvelgti į savo konstituciją, kuri šeimą iškelia aukščiau vaiko teisių. Jiedu neturėtų vienas kitam prieštarauti; abu pilno konstitucijos apsaugos.

Colm Burke (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, džiaugiuosi šia diskusija ir vadovaudamasis lydinčiu pasiūlymu dėl rezoliucijos raginu visas ES valstybes nares pasirašyti ir ratifikuoti Europos Tarybos konvenciją dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos. Taip pat raginu visas ES valstybes nares pasirašyti JT Konvencijos neprivalomą protokolą dėl prekybos vaikais, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos.

Europos Tarybos konvencija yra pirmas tarptautinis teisės dokumentas, pagal kurį įvairių rūšių seksualinis vaikų išnaudojimas, įskaitant atvejus, kai išnaudojama, *inter alia*, per jėgą, prievartą ar grasinant, taip pat ir šeimoje, apibūrinamas kaip baudžiamasis nusikaltimas. Tačiau septynios valstybės narės iki šiol nepasirašė minėtosios konvencijos, o aštuonios valstybės narės nėra ratifikavusios šios JT konvencijos neprivalomojo protokolo.

Internetu vis labiau naudojasi galimi ar tikri nusikaltėliai, besirengiantys nusikaltimui, susijusiam su vaikų seksualiniu išnaudojimu, ypač su vaikų viliojimu ir pornografija.

Nors ir pripažįstu, kad vaikus nuo seksualinės prievartos ir išnaudojimo saugantis Airijos baudžiamasis įstatymas yra gana išsamus, vis dėlto paraginčiau Airijos vyriausybę kiek galima greičiau pateikti atnaujintą teisės aktą, kuris spręstų naujų būdų, per kuriuos vaikai gali patirti seksualinę prievartą, sklaidos klausimą.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) R. Angelilli pranešimas pateiktas pačiu laiku ir yra svarbus. Mes gyvename pasaulyje, kuriame vaikams ir paaugliams kyla vis daugiau pavojų.

Vaikų išnaudojimas, kartu ir seksualinis vaikų išnaudojimas – tai viena iš didžiausių visuomenės blogybių. Kova su šiuo reiškiniu reikalauja daug bendrų pastangų ir priemonių, metodų bei išteklių integracijos. Labai svarbios yra teisminės ir baudžiamosios priemonės, pavyzdžiui, seksualinio nusikaltimo laikymas baudžiamąja veika, ypač teisės aktai dėl internetinių technologijų, kurios naudojamos pažeidžiant vaikų interesus.

Negalime leisti nepaisyti šio reiškinio prevencijos, kuri yra kovos su juo dalis: vaikų ir tėvų švietimas, kaip išvengti sąlyčio su šiuo reiškiniu ir su juo susijusiais žmonėmis; visų rūšių atvirai ir agresyviai seksualumą skatinančios reklamos ribojimas; didesnis įvairių institucijų rūpestis vaikais, kurie dažnai tampa seksualinės prievartos aukomis; pastangų apsaugoti vaikus nuo prekybos žmonėmis įtraukimas (viena iš pagrindinių prekybos žmonėmis priežasčių ir yra seksualinis išnaudojimas); ir kaip atsakomąją priemonę sukurti visuomeninių ir vyriausybinių struktūrų tinklus.

Marios Matsakis (ALDE). – Gerb. pirmininke, tikrai nesuvokiama ir gėdinga, kad XXI amžiuje seksualinių nusikaltimų prieš vaikus požiūriu įvairių valstybės tarnybų, taip pat pačių valstybių narių bendradarbiavimo lygmuo nėra toks, koks turėtų būti. Sveikinu ir Komisijos narį, ir pranešėją, kad taip aiškiai kalbėjo ir pabrėžė, kad jį reikia gerinti.

Aš ir toliau prašau viešai išvardyti tas valstybes nares, kurių teisėkūra šiuo požiūriu yra netobula. Viena mano siūloma svarstytina priemonė yra visos Europos ar net geriau, tarptautinis viešas nusikaltėlių, teistų už seksualinius nusikaltimus prieš vaikus, sąrašas. Siūlau, kad toks sąrašas būtų nuolatinis, be galimybės iš jo išbraukti kieno nors vardą, nebent jei yra pirminį teistumą panaikinantis teismo sprendimas. Lytinę prievartą patyręs vaikas lieka sužalotas visam gyvenimui ir todėl nusikaltėlių taip pat derėtų pažymėti visam laikui. Tai bus papildoma bausmė, taip pat ir prevencinė priemonė.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, 20 valstybių narių pasirašė Europos Tarybos konvenciją – pirmąją tarptautinį teisės dokumentą, kuris seksualinį vaikų išnaudojimą apibrėžia kaip nusikaltimą.

Mokslo bei technologijų ir naujų ryšio priemonių, o ypač interneto ir mobiliųjų telefonų plėtra taip pat atskleidė naują vaikų viliojimo seksualinio išnaudojimo tikslu būdą, ir naujus vaikų pornografijos platinimo būdus. Vadovaujantis visų valstybių narių baudžiamąja teise reikia nustatyti bausmes už tokio pobūdžio veiklą. Tačiau vien tik nustatyti baudžiamąją atsakomybę už tokio pobūdžio veiklą nepakanka, reikia sukurti ir sistemas, kurios užkardytų aplinkybes, kuriomis vaikui gali kilti pavojus būti seksualiai išnaudojamam, t. y., tėvų ir vaikų švietimas, taip pat aktyviai veikiančių internete pedofilų organizacijų aptikimas.

Aš dėkoju R. Angelilli už labai svarbų ir gerai parengtą pranešimą.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (SK) Aš pritariu šiam Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai projektui. Vaikų apsauga visuomet privalo būti pirmajam svarbos klausimui visose Europos Sąjungos šalyse, nes vaikai – tai pati pažeidžiamiausia visuomenės grupė. Įstatymų suderinimas labai padėtų užkardyti tokio pobūdžio nusikaltimus ir veiksmingiau traukti baudžiamojon atsakomybės nusikaltėlius visose valstybėse narėse. Tada suderinti teisės aktai gali užkardyti sekso turizmą, kuris Europos Sąjungoje išlieka dėl įvairių teisėkūros lygmenų.

Vaikus reikia saugoti taip pat atsižvelgiant į vaikų galimybes naudotis saitynu, kur jie neapsaugoti nuo įvairaus pobūdžio turinio, įskaitant galimą pedofilų prievartą ir viliojimą internetu. Seksualinė vaikų prievarta ir vaikų pornografija prieštarauja JT priimtam pasauliniam vaikų teisių kodeksui ir kartu pažeidžia pagrindines žmogaus teises.

Rovana Plumb (PSE). – (RO) Seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija yra labai sunkūs nusikaltimai, kurių daugėja, bet su kuriais galima kovoti teisės aktais ir sąmoningumo kėlimo kampanijomis. Kaip mama ir EP narė iš šalies, kuri laikoma viena iš pagrindinių vietų, kur veikia pornografinio turinio svetainės, manau, jog ES valstybėms narėms reikia aiškių įstatymų, kurie užtikrintų, jog pornografija internete draudžiama, ir priverstų interneto paslaugų teikėjus blokuoti viešą prieigą prie tokių vaizdus skelbiančių tinklaviečių.

Atsižvelgiant į tai, kad galimybė naudotis pornografinė medžiaga ir jos platinimas nepavaldūs laikui ir vietai, aš pritariu laiku pateiktam pasiūlymui įkurti atskirą europinio lygmens padalinį kovai su vaikų pornografija ir prostitucija ir siūlau valstybėms narėms ir Komisijai finansiskai remti informavimo ir sąmoningumo kėlimo kampanijas.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, šiam pranešimui pritariu tik su dviem išlygom. Pirma, nematau, kad tėvų, kurie verčia savo vaikus tuoktis, baudžiamasis persekiojimas yra veiksminga priemonė. Iš tikrųjų šito įrodyti šeimoje, kai ji turi išimtinę teisę tylėti, neįmanoma. Antra, derėtų išsamiau apibrėžti nuostatą dėl pagrindinio su profesija susijusio konfidencialumo. Nepaisant šių dviejų išlygų, aš kreipiuosi į valstybes nares, Tarybą ir Komisiją, kartu ir į pirmininkaujančią Čekiją, skubiai atnaujinti su tuo tiesiogiai susijusius Europos ir nacionalinius teisės aktus ir ratifikuoti tarptautinius susitarimus, skirtus veiksmingai kovai su pedofilija. Reikia kiek galima greičiau sukurti Europos pedofilų duomenų bazę, kad būtų užkirstas kelias šiems žmonėms įsidarbinti kitų valstybių narių švietimo ar vaikų tarnybose. Taip pat derėtų suderinti amžiaus ribą dėl iš lytinių paskatų įvykdytų nusikaltimų. Taip pat norėčiau nurodyti į tai, kad valstybėms narėms reikia finansuoti programų, kurios padės tėvams apsaugoti savo vaikus nuo viliojimo internetu, tobulinimą ir plėtotę.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, manau, jog šios diskusijos parodė, kad Europos Parlamentas vieningai siekia vaikų apsaugos.

Stengiuosi kalbėti kiek galima aiškiau. Atkreipčiau dėmesį į tai, kad mes ketiname persvarstyti su vaikų apsauga susijusį pamatinį sprendimą. Mes norime pagerinti jo turinį, kad Europos Sąjungos vaikų apsauga pasiektų aukščiausią tarptautinių standartų lygmenį, ypač naujoji 2007 m. Europos Tarybos konvencija ir geriausia nacionalinė patirtis.

Baudžiamųjų tyrimų požiūriu, tai į teisinį pasiūlymą bus įtraukti nauji baudžiamieji nusikaltimai siekiant spręsti naujų prievartos rūšių, kurias palengvina naujosios technologijos, klausimą. Bus lengviau atlikti tyrimus ir pateikti kaltinimus. Daugiau apie tai nekalbėsiu. Dėl pagalbos aukoms, tai joms palengvinsime galimybę reikalausti teisingumo.

Be to, kas ypač svarbu, prevenciją organizuosime ir nusikaltėlius valdysime remdamiesi atskira kiekvieno nusikaltėlio diagnoze ir kiekvieno nusikaltėlio rizikos vertinimu. Dar stengsimės užkardyti ir sumažinti pakartotino nusikaltimo pavojus ir nustatysime priemones, kad visoje Europos Sąjungoje užtikrintume optimalų saugumo priemonių veiksmingumą. Šiuo požiūriu labai naudinga bus Europos nuosprendžių registrų informacinė sistema (ECRIS), kuri sudarys sąlygas žinias apie teistumą sujungti į vieną tinklą.

Aš taip pat turėjau klausimų dėl eksteritorialumo. Mes taip pat pasinaudosime galimybe pasiūlyti griežtesnes šio lygmens priemones, kad patrauktume baudžiamojon atsakomybėn už trečiosiose šalyse ES šalių piliečių įvykdytus seksualinio išnaudojimo nusikaltimus, net jei trečioji šalis, kurioje įvykdytas nusikaltimas, negali šito padaryti.

Taip mąstome dabar. Aišku, gerb. R. Angelilli, kad plėtodami šią pagrindų direktyvą, mes kuo atidžiausiai vadovausimės visais jūsų pranešime esančiais pasiūlymais.

Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau Parlamentui pasakyti ir tai, kad vien gero teisinio pagrindo nepakanka. Reikalingos ir priemonės. Todėl prie Europolo stengiamės įsteigti Europos lygmens platformą, kuri gali būti naudojama valstybių narių surinktai informacijai sutelkti ir nacionalinių platformų pranešimams bei statistiniams duomenims platinti. Tokias platformas turi kelios ES šalys, bet dabar reikia Bendrijos lygmeniu užtikrinti, kad su visa šia informacija gali susipažinti kiekvienas. Šiuo klausimu Europos Sąjunga gali suteikti pridėtinės vertės, jei mums pavyks prie Europolo įkurti šią platformą.

Aš taip pat pasakyčiau, kad turime papildomą priemonę, kuria labai pasitikiu, kitaip tariant, neoficialią Komisijos sukurta viešąją privačią grupę, kuri pristatė Europos finansinę koaliciją kovai su vaikų pornografinių vaizdų prekyba. 2003–2007 m. keturis kartus išaugus tinklaviečių skaičiui, mes turime įtraukti ir privatų sektorių, nes jis valdo didelę IT infrastruktūrų dalį. Ypač reikia sutelkti prieigos teikėjus. Tai svarbiausia.

Koalicija suburs visas suinteresuotąsias šalis: nevyriausybinės organizacijas, bankus, kreditines korteles išduodančias bendroves, atsiskaitymo internetu organizacijas, internetinių paslaugų teikėjus ir kitus internete dalyvaujančius privačius operatorius. Ji įkurta siekiant nustatyti ir konfiskuoti iš baudžiamosios veiklos įgytą pelną. Tai pagrindinis veiksnys, sustabdysiantis su vaikų pornografija susijusią komercinę veiklą.

Toks yra mano glaustas atsakymas, gerb. pirmininke, bet dar turėsime progą grįžti prie šio svarbaus klausimo. Pridurčiau, kad praeitą savaitę minėjome labai gražią duomenų apsaugos dieną, kai jaunuoliai vieni kitiems siuntė puikius įspėjimus atsargiai naudotis internetu.

Žinote, kad dabar daugėja stebėsenos mechanizmų, kuriuos gali pasitelkti šeimos siekdamos, kad jų vaikai saugiai naudotųsi internetu. Nesakau, kad viskas yra puiku, tačiau dedamos didelės pastangos ir, be abejo, mums reikia sutelkti visą internetinę bendruomenę.

Norėčiau atkreipti dėmesį į sumanymą dėl „pagrobimo išpėjų“, nes apie juos nedaug kalbėta. Labai svarbu, kad Parlamentas paragintų valstybes nares, kaip jis tai padarė savo 2008 m. rugsėjo 2 d. deklaracijoje, apsiginkluoti išpėjų sistemomis ir sudaryti bendradarbiavimo susitarimus, kad būtų užbaigti tarpvalstybiniai reagavimo mechanizmai.

Be to, jūs buvote labai dosnūs ir skyrėte biudžeto eilutę valstybėms narėms paraginti kurti šiuos mechanizmus ar bent užmegzti tarpusavio ryšius „pagrobimo signalams“ nagrinėti. Žinome, kad „pagrobimo signalai“ gali būti labai veiksmingi, jei jie greitai paleidžiami. Taigi ypač norėčiau atkreipti Europos Parlamento dėmesį į siaubingą dalyką, t. y. vaikų pagrobimą, kuris dažnai įvykdomas pornografijos tikslais.

Dar kartą norėčiau padėkoti Europos Parlamentui už jo paramą siekiant apsaugoti vaikus. Taip pat pridurčiau, jog atkreipiau dėmesį į kalbas apie duomenų apsaugą per teisinės procedūras, kuriose dalyvauja vaikai. Daugiau nebegaliu kalbėti, bet pabrėšiu, kad kovo mėn. mėginsime pateikti Europos Sąjungai pavyzdinį griežčiausius vaikų apsaugos standartus atitinkantį teisinį pagrindą.

Roberta Angelilli, pranešėja. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau dar kartą padėkoti savo kolegoms nariams už jų mintis ir per diskusijas parodytą paramą ir baigdama norėčiau ypač padėkoti Europos Komisijai už jos aktyvų bendradarbiavimą. Aš ypač dėkinga J. Barrotui, nes net šį rytį jis parodė nepaprastai tvirtą politinę ir teisinę valią vaikų apsaugos klausimu. Jis iš tiesų davė daug peno pamąstymams, o svarbiausia, padėjo praktiškai.

Norėčiau pasinaudoti šia proga ir dar pridurti kelias mintis. Pirmiausia trūksta duomenų. Pernelyg dažnai stokojame duomenų, statistinių duomenų, kurie yra būtinas mūsų darbo pagrindas siekiant geriau stebėti, geriau suprasti ir, be abejo, geriau kovoti su vaikų prievarta. Šis duomenų trūkumas, kaip čia pasakius, yra pasikartojantis klausimas, bet aš manau, jog svarbu į tai atkreipti dėmesį, nes jį privalu įveikti.

Kai kurie nariai iškėlė duomenų apsaugos klausimą ir Komisijos narys į juos jau konkrečiai atsakė. Norėčiau pabrėžti, kad labai gerai suprantu duomenų apsaugos klausimą, bet nemanau, kad privatumas ir vaikų apsauga prieštarauja vieni kitiems, jei, be abejo, institucijos atlieka savo vaidmenį ir jei visi, pradedant teikėjais ir baigiant policija, laikosi taisyklių.

Be to, atkreipčiau dėmesį, kad vaikai, tiesą sakant, ir yra tie, kuriems labiausiai reikia privatumo ir kurių duomenis labiausiai reikia saugoti. J. Barrot tai taip pat paminėjo, kad dažnai per teismines procedūras, kai iškyla skandalas, kuriame, deja, auka yra vaikas, būtent išnaudotas vaikas be jokios apsaugos sumaitinamas žiniasklaidai ir, pasakyčiau, be jokios užuojautos nei garbės, nei privatumo požiūriu, ir vien tik dėl to, kad pakiltų televizijos reitingai ir būtų parduota daugiau laikraščių. Norėčiau pridurti ir tai, kad nė vienas vaikas neapsaugotas nuo šių pavojų, bet dažnai labiausiai pažeidžiami yra vaikai be suaugusiųjų palydos ar romų vaikai.

Baigsiu, gerb. pirmininke, sakydama, kad reikia tikrai didelių pastangų kultūros ir politikos lygmeniu, ir šias pastangas turi dėti šeimos, mokyklos ir žiniasklaida. Daug galima nuveikti saviregulavimo požiūriu, bet aišku, kad be įpareigojančių, svarių teisinių priemonių negalime kovoti su išnaudojimo atvejais, už kurių stovi ne tik pavieniai žmonės, bet dažnai nusikalstamos organizacijos.

Pirmininkė. - Diskusija baigta.

Balsavimas vyks šiandien.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Corina Crețu (PSE), raštu. – (RO) Vienas iš seksualinės vaikų prievartos ypatumų yra jos sparti sklaida pasitelkiant internetą, kuris dar labiau apsunkina kovą su ja. Privalu teisiškai įpareigoti blokuoti prieigą prie tinklaviečių, kurios platina vaikų pornografiją. Vaikų viliojimą tikrai reikia laikyti nusikaltimu.

Mums reikia kur kas geriau suprasti naujų technologijų, kurias pasitelkia pedofilai tuomet, kai vaikai vis aktyviau naudojasi internetu, pavojų. Negalime neatsižvelgti į atotrūkį tarp kartų interneto naudojimo požiūriu, o kontrolės požiūriu – į vaikų galimybę patekti į labai pavojingas tinklavietas.

Ypač svarbu skatinti mokyklos ir šeimos bendravimą, kad vaikai būtų šviečiami kaip atpažinti pavojingas padėtis ir į jas reaguoti. Todėl naudingos specialios informavimo ir švietimo programos, jau nekalbant apie Europos kovos su seksualine prievarta strategiją ir aktyvesnį valstybių narių bendradarbiavimą, kuriuo siekiama įkurti tarpvalstybinį policijos tinklą kovai su vaikų pornografija ir prostitucija ir tinklą duomenų bazei, kurioje esama detalių apie už tokius nusikaltimus teistus žmones, valdyti.

Kalbant apie Europos bendradarbiavimą, gaila, kad 2007 m. Europos Tarybos konvencijos ratifikavimo procesas vyksta taip lėtai.

Louis Grech (PSE), *raštu*. – Šiame pranešime pripažįstama, kad vaikų orumo pažeidimas yra sunkus žmogaus teisių pažeidimas, taip pat niekingas veiksmas, kuris, deja, ES sprendžiamas nevienodai. Nerimą kelia tai, kad kai kurios valstybės narės neįgyvendino visų su tuo tiesiogiai susijusių tarptautinių vaikų apsaugos konvencijų. Aš raginu Komisiją naudoti visas jos žinioje turimas priemones ir primygtinai pareikalauti tų valstybių jų laikytis.

Kovodama su vaikų pornografija, ES turėtų įgyvendinti griežtus teisės aktus, taip pat pradėti švietimo projektus, kurie žmonėms suteiktų informacijos šiuo klausimu. Tarp tėvų derėtų platinti esamus techninius sprendimus vaikams apsaugoti, ypač programinės įrangos priemones, kurias paprasta naudoti ir galima nemokamai ar pigiai įsigyti.

Nedidelės kliūtys ir minimali rizika sudaro sąlygas nusikalstamoms organizacijoms labai paprastai patekti į internetinę terpę. Siekdami įveikti šią naują grėsmę, turime suderinti teisės aktus, skatinti teisėsaugą ir stiprinti policijos bendradarbiavimą. Be to, ES teisės aktai problemą išspręstų tik iš dalies, nes šis klausimas turi pasaulinį aspektą ir todėl reikalingas pasaulinis pagrindas, kad įstatymas galiotų tarptautiniu mastu. Šiuo požiūriu aš raginu ES imtis iniciatyvos.

Tunne Kelam (PPE-DE), *raštu*. – Nepriimtinas bet kokio pobūdžio vaikų išnaudojimas. Vaikai, kaip bet kurios visuomenės ateitis, yra ir pažeidžiamiausia visuomenės grupė. Todėl pirminė politikų pareiga yra apsaugoti vaikus nuo bet kokio prievartos, ypač nuo seksualinės prievartos pavojų.

Aš nuoširdžiai pritariu išsamiam pranešimui, kuriame visos valstybės narės yra raginamos kuo rimčiausiai spręsti svarstomą problemą.

Aš pritariu kreipimuisi į septynias valstybes nares, kurios dar nepasirašė Europos Tarybos konvencijos dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos. Be to, prisidedu prie raginimo visoms valstybėms narėms pasirašyti, ratifikuoti ir įgyvendinti visas su tuo tiesiogiai susijusias tarptautines konvencijas, skirtas mūsų vaikams apsaugoti.

Vis dėlto konvencijų pasirašymas ir ratifikavimas tik suteikia pagrindą tobulinimui. Reikalingi praktiniai veiksmai, nes daugėja įrodymų apie seksualinį vaikų išnaudojimą. Vaikai turi augti saugioje aplinkoje, už kurią pirmiausia atsakingi tėvai. Dėl raginimo valstybėms narėms koordinuoti savo veiksmus, aš taip pat pritariu sumanymui sukurti dingusio vaiko pavojaus sistemą, kuri šiuo klausimu pagerintų bendradarbiavimą Europos lygmeniu.

Marianne Mikko (PSE), *raštu*. – (ET) Vaikams reikalingas mūsų, kaip įstatymų leidėjų, rūpestis ir apsauga. Labai svarbu, kad septynios valstybės narės ir kaimyninės šalys pasirašytų Europos Tarybos konvenciją dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos. Taip pat svarbu įgyvendinti Tarybos pamatinę rezoliuciją.

Tiems, kurie ankstyvame amžiuje tapo prievartos aukomis, per tyrimą, prieš ir po teismo proceso turi būti užtikrinta visiška apsauga. Nedelsiant turi būti įgyvendinti aukų apsaugos mechanizmai, pavyzdžiui, suteikti atitinkamą pagalbą aukų šeimoms ir aukas laikyti kaip visiškai negalinčiomis apsiginti aukomis.

Mes turime kelti apsaugos lygmenį. Tai, kas vyksta internete, peržengė visas ribas. Dažnai žmonės nesupranta padėties rimtumo ir jos padarinių. Tai, kas dažnai atrodo kaip žaidimas, gali tapti visą gyvenimą trunkančios psichologinės traumos priežastimi.

Todėl turime uždrausti pedofilų pokalbių svetaines ir internetinius forumus ir viliojimą naudojant tokias priemones laikyti baudžiamuoju nusikaltimu. Tai tikrai privalome padaryti.

Mūsų pareiga apsaugoti vaikus nuo juos galinčio sužaloti pasaulio. Lytinius nusikaltėlius turime laikyti atokiai nuo vaikų ir privalome imtis būtinų veiksmų tam užtikrinti.

Katrin Saks (PSE), *raštu*. – (ET) Estija yra viena iš tų šalių, kuriose dabar vyksta bausmių tiems, kurie įvykdė nusikaltimus prieš vaikus, didinimas. Tačiau tai kova su padariniais.

Siekdami užkardyti nusikaltimus, privalome skatinti internetinį raštingumą, kuris turi apimti ir žmonių mokymą apie pavojus. Deja, kompiuterių pasaulis yra būtent ta vieta, kurioje tėvai negali būti savo vaikų vadovais.

Siekiant užkardyti nusikaltimus, privalu kelti sąmoningumą. 2008 m. Eurobarometro tyrimų duomenimis, didelis tėvų procentinis skaičius nekreipia dėmesio į tai, ką jų vaikai veikia internete. Aš, pavyzdžiui, atstovauju šaliai, kur naudojimosi internetu procentinis skaičius yra tarp didžiausių Europos Sąjungoje, bet ir tėvų, nepaisančių, ką jų vaikai veikia internetu, skaičius taip pat didžiausias ES: t. y. 60 proc., tėvų nesirūpina dėl to, kad jų vaikai gali tapti priekabiavimo aukomis; 47 proc. nesijaudina, kad jų vaikai žiūri pornografiją ar smurtinę medžiagą; 62 proc. nesisieloja, kad jų vaikai gali atskleisti asmens duomenis.

Labai svarbu informuoti tėvus ir internete pradėti sąmoningumo kėlimo programas vaikams, nes tik 10 proc. Estijos vaikų teigia, kad jie kreipėsi į tėvus pagalbos dėl nemalonių įvykių, kuriuos patyrė internetu.

5. Sankcijos nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams (diskusijos)

Pirmininkė. - Kitas klausimas – Claudio Fava pranešimas dėl pasiūlymo dėl sankcijų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams (A6-0026/2009).

Claudio Fava, pranešėjas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, keturių minučių užteks dvejų metų darbo santraukai pateikti; darbas buvo sunkus, bet, viliuosi, naudingas; šiame darbe dalyvavo Parlamentas, Komisija su savo pasiūlymu ir Taryba. Šio darbo esmė buvo parengti direktyvą, kuri pirmą kartą nustato sankcijas darbdaviams, kurie naudoja nelegalių imigrantų darbu.

Manau, jog mums pavyko pakeisti šios direktyvos filosofiją, kuri apsiribojo tik kova su nelegalia imigracija. Su Taryba suderintas kompromisinis tekstas taip pat apsaugo neteisėtai dirbti priverstus imigrantus, kurie dažnai yra nusikalstamų organizacijų įkaitai. Antraip, gerb. pirmininke, būtų kilęs pavojus juos nubauti dukart: ir kaip išnaudojamus darbuotojus, dažnai verčiamus sutikti su nepalankiomis darbo sąlygomis, ir kaip nelegalius imigrantus, kurie turi būti grąžinti esant draudimui grįžti, kuris kai kuriose šalyse trunka metų metus.

Tokiomis aplinkybėmis 7 ir 14 straipsnyje mes numatėme, kad nepilnamečių, didelio išnaudojimo ar prekybos žmonėmis atvejais, valstybės narės bus įpareigosotos parengti taisykles dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, kurio galiojimą galima pratęsti, kol bus sumokėtas atitinkamas atlyginimas. Mes norėjome, kad ši galimybė būtų taikoma visiems nelegaliems migrantams, bet to neleidžia praeitais metais priimta Grąžinimo direktyva. Aš buvau iš tų, kurie jai nepritarė.

Tačiau mums pavyko nustatyti taisyklę, kuri leidžia valstybėms narėms taikyti imigrantams palankesnes priemones dėl leidimų gyventi išdavimo. Mano manymu, 10 straipsnis yra svarbiausias. Pirmą kartą jame numatoma blogiausiais atvejais, įskaitant tuos, kai nuolatiniai darbuotojai yra nepilnamečiai, taikyti baudžiamąsias sankcijas.

Manau, jog svarbios yra 8 straipsnyje nustatytos papildomos sankcijos. Jos apima leidimo panaikinimą, ypač sunkiais atvejais – padalinių uždarymą ir teisės gauti valstybės paramą gautą iš ES finansavimo atėmimą. Antraip būtume kalti dėl nepaprastos veidmainystės: viena ranka baustumė darbdavius, o kita vis dėlto jiems teiktume dideles subsidijas.

Manau, svarbiausia, jog mums pavyko įtraukti atlyginimo apibrėžtį, pagal kurią nelegalaus imigranto deramas darbo užmokestis be jokios diskriminacijos prilyginamas nuolatinio darbuotojo užmokesčiui.

Į direktyvos taikymo į sritį įtraukėme laikinąsias darbo agentūras. Tam tikrose šalyse, pavyzdžiui, ypač mano paties, tai organizacijos, kurios su mielu noru telkia nelegalius darbuotojus dirbti pačiomis baisiausiomis išnaudojimo sąlygomis. Tik prisiminkite atvejus, susijusius su nelegaliai pasamdytais žemės ūkio darbuotojais, apie ką seniai rašoma nusikaltimų skiltyse.

Mums pavyko priparašyti profesinių sąjungų atstovauti imigrantams administracinėse ir civilinėse bylose. Anksčiau tekste buvo minimos trečiosios šalys apskritai, bet dabar jame minimos profesinės sąjungos.

Mums reikalingas pasirengimo laikotarpis, kad pamatytume, kaip ji veikia, ir todėl paprašėme Komisijos praėjus trejiems metams nuo direktyvos įsigaliojimo pateikti ataskaitą Parlamentui ir Tarybai, ypač dėl patikrinimų taisyklių, leidimų gyventi, sankcijų ir subrangos.

Dėl subrangos klausimo – 9 straipsnio, kuris buvo Parlamento ir Tarybos ir pačios Tarybos diskusijų tema, pranešėjas norėtų išplėsti atsakomybę visai subrangos darbų grandinei, kaip iš pradžių siūlė Komisija. Taryba ir Parlamentas, o veikiau Parlamento dalis, buvo už visišką subrangos darbų pašalinimą, bet mes pasiekėme, mano manymu, veiksmingą kompromisinį sprendimą – tai dviguba atsakomybė, kuris neturėtų mums

sukliudyti ateityje dar kartą leisti teisės aktus šiuo klausimu. Todėl rytoj savo ir kitų šešėlinių pranešėjų, kuriems dėkoju už bendradarbiavimą su manimi per šiuos dvejus metus, vardu paprašysiu Tarybos pridurti pareiškimą prie kompromisinio teksto, dėl kurio balsuosime, kad šio 9 straipsnio nuostatos neapsunkintų būsimos teisėkūros veiklos subrangos klausimu.

Baigdamas, gerb. pirmininke, manau, kad ši direktyva leis matyti Europą, kurioje imigracija pagaliau tapo bendros atsakomybės ir pripažintų teisių, o ne tik taisyklių prieš imigrantus klausimu.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, be abejo, norėčiau padėkoti C. Favai ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui.

Įvairios partijos labai stengėsi pasiekti susitarimą per pirmąjį svarstymą ir, atsižvelgiant į tai, kad prieš septynias dienas šiam pranešimui didele dauguma buvo pritarta LIBE komitete, o Nuolatinių atstovų komitete – tiesiog prieš Kalėdas, manau, susitarimą pasieksime.

Be abejonės, į viską atsižvelgiant, šis tekstas netenkina visų pirminių ambicijų. Tačiau Komisija šiam kompromisui gali nedvejodama pritarti. Ši direktyva leidžia nustatyti veiksmingą priemonę – bendrą sistemą, kuri atgrasytų nuo nelegaliai gyvenančių darbuotojų iš trečiųjų šalių įdabinimo.

Komisija akyiai stebės patikrinimus. Kompromisiniame tekste siūlomos tikslingesnės, kokybiškesnės patikros, taigi telieka žiūrėti, ar ateinančiais metais bus panaudoti šie kokybės kriterijai ir ar valstybių narių prievolė savo teritorijoje nuolat atpažinti nelegalaus darbo rizikos sektorius iš tiesų yra veiksminga. Šito mes norime siekdami kovoti su nelegaliai gyvenančių žmonių iš trečiųjų šalių įdarbinimu, o svarbiausia, taikyti sankcijas darbdaviams, kurie iš šių žmonių pelnosi. Todėl nuostatų, susijusių su patikromis, įgyvendinimo patikrinimas bus Komisijos būsimų ataskaitų dėl šios direktyvos taikymo pirmosios svarbos klausimas.

Be abejo, esama ir šio kompromiso teikiamų teigiamų rezultatų, pavyzdžiui, pasiektas susitarimas sudėtingu klausimu dėl subrangos. Pastebėjau, kad C. Fava tikėjosi Tarybos ir Parlamento pareiškimu. Asmeniškai aš nematau jokių trūkumų.

Komisija patenkinta, kad direktyvoje rekomenduojamos baudžiamosios sankcijos ypač sunkiais atvejais, kuriems šios sankcijos ir reikalingos, ir tinkamos. Poveikio priemonės yra būtinos siekiant labiau atgrasyti, nes sunkiausiais atvejais administracinių poveikio priemonių nepakanka nesąžiningiems darbdaviams atgrasyti. Šios sankcijos yra tinkamos priemonei, kuri atitinka ambicingą Europos politiką, skirtą kovai su nelegalia imigracija. Šiomis aplinkybėmis Komisija dėkinga, kad nuostata prekybos žmonėmis aukų darbdavius laikyti nusikaltėliais iš naujo įtraukta į galutinio kompromiso tekstą.

Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ši direktyva – tai pirmas reikšmingas žingsnis kovojant su nelegalia imigracija. Ji nukreipta prieš nesąžiningų darbdavių veiklą, bet kartu apsaugo darbuotojus migrantus, kurie tokiais atvejais dažniausiai yra aukos.

Šią direktyvą reikėtų greitai priimti ir įgyvendinti. Komisija šiam procesui pritars ir jį parems perkėlimo į nacionalinę teisę tarpsniu šaukdama nuolatinis valstybių narių ekspertų susitikimus visiems klausimams, kurie gali iškilti, apsvastyti. Tai svarbi priemonė ir Komisija darys viską, kas būtina, kad užtikrintų, jog ši priemonė naudojama veiksmingai.

Aš dėkoju Parlamentui, C. Favai ir LIBE komitetui.

Edít Bauer, *Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto nuomonės referentė*. – (SK) Viliamasi, kad teisės aktai dėl darbdavių, kurie įdarbina nelegalius imigrantus iš trečiųjų šalių, bus priemonė nelegalios migracijos telkimo veiksmui mažinti. Tačiau kita vertus, galima įžvelgti ir jos teigiamą poveikį konkurencijos gerinimo sąlygoms ir aš taip pat manau, jog tai padės kovoti su prekyba žmonėmis.

Esama požiūrio, kad šis teisės aktas nesuteiks pridėtinės vertės, nes Bendrijos lygmeniu dar nėra tokios teisinės priemonės, mat kai kurioms valstybėms narėms pridėtinė vertė bus didelė, o kitoms, kuriose tokių teisės aktų jau esama, pridėtinės vertės gal ir nesimatys.

Per diskusijas su Komisija ir Taryba dėl galimų kompromisų, buvo susitelkta į ypač problemines sritis. Pirmiausia buvo svarstomas klausimas dėl rangovo atsakomybės už įsipareigojimus pagal įstatymą dėl subrangovų, kur pasiūlymo projektas riboja atsakomybę už tiesioginių subrangovų veiksmus. Antra, priemonė, kurios užtikrina veiksmingas procedūras, pagal kurias nelegaliems migrantams gali būti sumokėtas neišmokėtas darbo užmokestis, kur mes vadovavomės nediskriminavimo principu ir ieškojome būdo, kaip padėti nelegaliems migrantams ir numatyti priemones, kad jie gautų savo užmokestį net sugrįžę į savo tėvynę.

Trečia, svarstėme galimą nelegalaus migranto grąžinimo vykdymo atidėjimo poveikį, kol tas asmuo negaus savo darbo užmokesčio. Čia pasakyčiau, kad tokio sprendimo vykdymo atidėjimas labai pakenktų ir galbūt prieštarautų pasiūlytam teisės akto tikslui. Ir pagaliau, valstybėms narėms palikta spręsti su patikrinimais susijusias problemas žinant, kad darbo inspektoriai atlieka svarbų vaidmenį veiksmingai įgyvendinant teisės aktą.

Be abejo, esama įvairių nuomonių, kaip spręsti šią ir kitas šio projekto problemas. Dėl kai kurių bus nuspręsta atėjus laikui jas įgyvendinti. Norėčiau baigti padėka C. Favai, Komisijai ir pirmininkaujančiai Prancūzijai už sėkmingai įtrauktus kompromisus.

Esther de Lange, *Moteryų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės referentė*. – (NL) Aš taip pat norėčiau padėkoti pranešėjui už jo darbą, vis dėlto atkreipdama dėmesį į Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų šešėlinio pranešėjo S. Busuttilo ir socialinių reikalų komiteto pranešėjos Editos Bauer pastangas. Juk jų pastangomis pagaliau buvo pasiektas kompromisas, kuris atlieka tai, kam buvo skirtas, t. y. pašalinti darbo kaip paskatos nelegaliai imigruoti galimybę faktiškai baudžiant nelegaliai Europos Sąjungoje esančius darbuotojus.

Priešingai tam, ką pirmiausia bandė pasiekti kai kurios Parlamento partijos, šis teisės aktas netapo priemone po to nelegaliems migrantams įteisinti. Iš tikrųjų diskusijos dėl legalios migracijos rengiamos visur. Vis dėlto, kaip Moteryų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešėja, aš tikrai manau, kad daugiau dėmesio derėtų skirti lyčių klausimams, kai sprendžiami šios grupės žmonių, kurie nelegaliai gyvena Europos Sąjungoje, ir, kaip jau buvo pareikšta, kurie dažnai yra išnaudojimo aukos, klausimai.

Duomenys, apie tai, kiek žmonių iš trečiųjų šalių nelegaliai gyvena Europos Sąjungoje, yra netikslūs ir įvairuoja nuo 4,5 iki 8 mln. Be to, šie duomenys neparodo, koks iš viso yra vyrų ir moterų santykis ir nesuteikia įžvalgos į lyties pobūdžio problemas, su kuriomis susiduria nelegalios imigrantės. Jūsų dėmesį atkreipčiau į tai, kad nelegalios imigrantės yra labai pažeidžiamos ir kad jos dažnai patiria prievartinį darbą, prekyba žmonėmis ir smurtą. Todėl reikia specialiai šviesti šiuos klausimus nagrinėjančias organizacijas.

Tačiau kaip visada, tai susiję su veiksminga stebėseną. Aš džiaugiuosi, kad iš pradžių siūlyto pasirinkto 10 proc. stebėsenos lygmens dabar jau atsisakyta ir kad į kompromisinį tekstą įtrauktas rizikos požiūris. Praeitais vasaros Belgijos laikraščio „*De Standaard*“ pranešimai apie namų vergus tam tikrose ambasadose Briuselyje, kurios visai netoli Berlymo pastato, rodo, kad šie scenarijai nėra pramanyti. Todėl norėčiau pasakyti Europos Komisijai, kad neparagavus, skonio nepažinsi. Reikia rimčiau žiūrėti į savo pareigą kritiškai nagrinėti, kaip šalys traktuoja šį teisės aktą ir ar jos jį veiksmingai taiko.

Simon Busuttil, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (MT) Gerb. pirmininke, šis įstatymas tikriausiai yra vienas iš pirmųjų, kurie tiesiogiai sprendžia nelegalios imigracijos reiškinį pasitelkiant teisines priemones, ir dabar galima sakyti, kad galų gale šis įstatymas pasiektas. Jis buvo labai reikalingas ir todėl esu labai patenkintas, kad čia mes sugebėjome pasiekti puikų kompromisą. Ko gi iš tiesų šiuo įstatymu pasiekėme? Mes ėmėmės spręsti vieno iš pagrindinių šaltinių, kurie skatino žmones nelegaliai imigruoti, klausimą. Ėmėmės spręsti paskatos klausimą. Apie kokią paskatą kalbame? Ogi tai, kad, pavyzdžiui, Afrikoje gyvenantis asmuo galėjo rizikuoti savo gyvybe tam, kad nukeliautų į kitą šalį, manydamas galėsiąs ten gauti darbo, net jei ir nelegaliai. Nuo šiol aiškiai pranešame, kad nelegalus darbas daugiau netoleruojamas ir todėl nėra prasmės keltis į Europą vadovaujantis klaidingu įspūdžiu, kad čia turi būti darbo vietų. Dabar tai bus visiškai neįmanoma. Kaip sakė pirmesnis kalbėtojas, svarbu, kad ši priemonė nebūtų naudojama neįprastoms padėtimis reguliuoti, bet turėtų būti aiškia žinia, kad nelegalus darbas nebetoleruojamas. Šis požiūris įgyvendinamas pasitelkiant veiksmingas priemones ir sankcijas: finansines, administracines ir netgi baudžiamąsias. Jos taip pat perduos nedviprasmę žinią darbdaviams, kad daugiau nebetoleruojame darbuotojų be leidimo telkimo. Dėkoju.

Stavros Lambrinidis, *PSE frakcijos vardu*. – (EL) Gerb. pirmininke, čia, Europos Parlamente, mes sugebėjome iš esmės pakeisti direktyvos, kurią šiandien svarstome, paskirtį. Šiuo klausimu mūsų sveikinimų ypač nusipelnė Claudio Fava. Pirma, sugebėjome pasiekti nuostatą dėl neišmokėtų atlyginimų nelegaliems imigrantams, kurie grąžinami, privalomo išmokėjimo. Antra, padėjome užtikrinti, kad sukurta nuostata dėl griežtų ir įpareigojančių baudžiamųjų sankcijų darbdaviams tų imigrantų, kurie gyvena nepriimtinais gyvenimo sąlygomis. Trečia, užtikrinome profesinių sąjungų ir kitų institucijų teisę imigrantų vardu eiti į teismus. Ir ketvirta, įvedėme teisę suteikti nelegaliems imigrantams, kurie atskleidė nusikalstamas organizacijas, leidimus gyventi trumpam ir ilgesniam laikotarpiui. Kitaip tariant, pagaliau su nelegaliais imigrantais elgiamės kaip su žmonėmis, bet kartu neįteisiname nelegalios imigracijos. Todėl mes šiam kompromisui pritariame.

Tačiau vis dar tebevyraujantis policijos požiūris į nelegalią migraciją pavojingai neatitinka daugelio valstybių narių tikrovės. Todėl direktyvos įgyvendinimui taip pat turi būti skiriamas ypatingas dėmesys, nes taip galima

tūkstančius nelegalių imigrantų pastūmėti į skurdą, suvaryti į getus, pastūmėti nusikaltimams, ir nors mes jų demonstratyviai negalime išsiųsti ir neišsiųsime, šie nelegalūs imigrantai gali likti be darbo. Jei tiesą sakant dabar Europoje daugybė nelegalių imigrantų užima tas darbo vietas, kurių nenori europiečiai, dabar šiuose Rūmuose turėtume svarstyti bendras taisykles dėl legalios migracijos į Europą ir šių žmonių legalizavimo klausimą, o ne naujas taisykles jiems išsiųsti.

Pagaliau būtinai reikia kovoti su juodąja darbo rinka, kuri akivaizdžiai nėra susijusi tik nelegaliais imigrantais; ši kova daugiausia susijusi su legaliais imigrantais, ji liečia milijonus Europos piliečių, kurių darbo teises kasdien po savo kojomis pamina jų darbdaviai; ši kova susijusi su tuo, kad be jokios apčiuopiamos kontrolės ar apčiuopiamų poveikio priemonių po kojomis paminami darbo įstatymai. Todėl šios dienos direktyvos teisiniu pagrindu, mano nuomone, turėtų būti bendra kova su nedeklaruotu darbu Europoje, o ne konkrečiai su migracija. Toks taikymasis į imigrantus kiekvieną kartą, kai Europoje kažkas nepavyksta, kelia didelį pavojų mūsų šalių socialinei sanglaudai. Aišku, kad su nelegalia migracija taip pat reikia kovoti, bet negalime laikyti blogio iškūnijimu žmonių, kurie bėga nuo apgailėtinų gyvenimo sąlygų savo pačių šalyse vildamiesi geresnio gyvenimo svetur.

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Metų metus Europos Sąjunga turėjo taikstytis su milijonais nelegalių imigrantų savo teritorijoje, o spaudimas rasti sprendimą didėjo. Šis spaudimas didelis ir, atvirai, ne be pagrindo. Jei tikrai norime priimti įgyvendinamą ir patikimą migracijos politiką, pagal kurią pabėgėliai turi teisę į apsaugą ir pagal kurią mes kuriame skaidrias galimybes legaliai migruoti, tada būtina priemonė yra požiūris, kuriuo vadovaujantis deramai atsižvelgiama į visus nelegalią migraciją atgrasančius ir skatinančius veiksnius.

Praeitą vasarą Taryba ir Parlamentas pasiekė susitarimą dėl to, kas buvo žinoma kaip Grąžinimo direktyva, kurioje dėmesys iš esmės telkiamas į pačius nelegalius imigrantus, o šiandien mes žiūrime į darbdavius, kurie nedvejodami įdarbina nelegalius imigrantus. Tai ne tik didelė paskata nelegaliems imigrantams, bet taip pat neabejotinai sudaro sąlygas prievartai ir baisiam išnaudojimui.

Mano nuomone, suderinta Europos politikos reikšmė yra neginčytina. Juk kai nėra vidaus sienų, valstybė narė A gali kvailai nerimauti, bet jei valstybė narė B vos atkreipia dėmesį, jei apskritai, atkreipia, į nelegalių imigrantų įdarbinimą tai valstybė narė A lieka tik balsas tyruose.

Po gana lėtos pradžios ir dabar po intensyvių derybų su Taryba prieš mus yra kompromisas, kuris man yra priimtinas, ir norėčiau padėkoti pranešėjui už jo konstruktyvų ir praktinį darbo pobūdį. Tai buvo tarsi gūsis tyro oro, ko, tiesą sakant, negalima pasakyti apie kelis jo kolegas EP narius, kurie dabar primygtinai, bet kuria kaina, reikalauja šios lydinčios rašytinės deklaracijos – tai *Bühne* (vok. scenos) vertas reginys, kuris nelabai pagerina šio Parlamento įvaizdį. Tam mano frakcija taip pat pritars.

Be to, turi būti aišku, kad priėmus šią direktyvą, valstybės narės turi veikti pačios. Turi būti aišku, kad nė Europos Komisija, nė Europos Parlamentas savo žinioje neturi burtų lazdelių, kai kalbama apie ryžtą ar reikalavimą vykdyti. Taryba kategoriškai prieštaravo procentiniam privalomam patikrų dydžiui, bet būtent tai dažnai ir yra problemos šaknis, kaip sakė daugelis šio Parlamento narių ir Komisijos narys. Viskas, ką dabar galiu padaryti, tai paraginti šį reikalavimą paversti tikrove siekiant užtikrinti, kad mes vėl nesileidžiame į tuščiažodžiavimą popieriuje, nes iš tiesų tai niekam nenaudinga.

Kai kalbama apie visapusės migracijos politikos sukūrimo, šis pasiūlymas – tai vėl žingsnis teisinga kryptimi. Dar turime daug ką nuveikti, tad dabar privalome atkakliai dirbti. Ryšium su tuo norėčiau užduoti 64 000 dolerių vertės klausimą, kuris šiandien nenuveina nuo lūpų: kodėl šiose diskusijose nedalyvauja Taryba? Mano nuomone, visai atvirai, tai visiškai nepriimtina.

Zdzisław Zbigniew Podkański, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga nesusitvarko su nelegalia migracija. Tai rodo daug faktų, tai matome ir C. Favos pranešimo aiškinamojoje dalyje, kurioje, be kitų dalykų, parašyta: „Remiantis vertinimais, Europos Sąjungoje gyvena 4,5–8 mln. nelegalių imigrantų. Jų skaičius nuolat didėja, ypač todėl, kad ES lengva nelegaliai įsidarbinti“. Vien 4,5–8 mln. skaičius rodo, jog mes net negalime tiksliai nustatyti šios problemos masto. Ir vis dėlto ekonominė migracija daugeliui ES valstybių narių nerimą, ypač toms, kurios neseniai įstojo į ES, kelia nerimą.

Šiandien milijonai lenkų ir kitų šalių piliečių juda ES viduje į senąsias valstybes nares. Šie piliečiai patiria tą patį blogį ir atsiduria tose pačiose aplinkybėse, kaip ir imigrantai iš trečiųjų šalių. Nes nelegalus darbas reiškia darbuotojų išnaudojimą, kai iš jų atimama sveikatos draudimo apsauga ar teisė į pensiją, nepilnamečių išnaudojimą ar net prekybą žmonėmis. Šį reiškinį galime įveikti tik nuolat pasitelkdami griežtas teises sankcijas.

Jean Lambert, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, mes labai vertiname abiejų – C. Favos iš Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir E. Bauer iš Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto – darbą. Manau, jog šiuose Rūmuose turėsime įprasti prie didesnio bendradarbiavimo procedūros dėl priemonių, kurios iš tiesų užimtumą sieja su migracija.

Kaip jau buvo sakyta, tai turėtų būti bendrosios ES imigracijos politikos dalis, kuri nagrinėja galimo darbo traukos veiksnius, kurie dažnai būdingi neoficialiai ekonomikai ir tarp pažeidžiamų bei neorganizuotų darbuotojų. Tačiau šią politiką galima taikyti ir ten, kur tikrai yra laisvų darbo vietų, kurių nepajėgia užpildyti šalies darbo fondas, kur valstybės narės išduoda nepakankamai leidimų dirbti ar kur yra girgždanti biurokratija, kuri nepajėgia pakankamai greitai reaguoti į su darbo rinka susijusius pareiškimus. Be to, reikia ištaisyti spragą, kuri liečia negalinčius grįžti į savo kilmės šalį, pavyzdžiui, Zimbabvę, žmones, kurie dažnai paliekami beteisiais ir todėl turi ieškoti būdų išgyventi.

Teoriškai, dauguma valstybių narių jau turi tinkamas priemones nereguliarios migracijos klausimui spręsti ir galima manyti, jog tai rodo jų akivaizdų išipareigojimas veikti. Tačiau pirminio Komisijos dokumento pasiūlymai dėl patikrinimų iš tikrųjų buvo sušvelninti ir Parlamentas turėjo kovoti, kad gautų net tai, ką dabar turime 15 straipsnyje. Reikia tikėtis, kad tie patikrinimai nenupeš mažų įmonių, bet iš tiesų pažvelgs į didesnes bendroves, kurios, iš esmės, labai smarkiai priklauso nuo pažeidžiamų darbuotojų. Todėl daugeliui iš mūsų šiuose Rūmuose buvo ypač svarbus subrangovų atsakomybės klausimas. Kai kurie manome, kad mes vėl likome su sušvelninta pirminio Komisijos pasiūlymo versija.

Žmonės minėjo leidimo gyventi klausimą, kai valstybės narės gali nuspręsti suteikti leidimą gyventi ypač sunkiais atvejais, kai buvo pateikti skundai. Manau, jog tai yra žingsnis pirmyn, bent kai kurių valstybių narių atveju.

Vienas iš mums visiems rūpimų klausimų yra atlyginimas, kai negalima nustatyti, kokios trukmės buvo darbo sutartis, ir klausimai dėl nacionalinio draudimo ir mokesčių mokėjimo, kurie, kaip žinome, dažnai išskaičiuojami iš pažeidžiamų darbuotojų darbo užmokesčio, bet nebūtinai perduodami valdžios institucijoms.

Daugeliui mūsų šis klausimas dėl atlikto darbo užmokesčio yra principo reikalas; iš to pelnėsi bendrovės ir ekonomika, bet tai neturėtų būti teisinė priemonė nereguliaciniams migrantams bausti. Jei į tai pažvelgsite, kaip į bendros politikos dalį, tai yra ir tvaraus grąžinimo dalis, kad žmonės iš tikrųjų grįžtų su tuo, ką jie užsidirbo.

Neturime jokios garantijos, kad valstybės narės užtikrins, jog žmonėms yra mokama. Mes įsitikinę, kad mechanizmai bus tinkami reikalavimams pateikti, bet ne pinigams išmokėti. Todėl niekas negarantuoja, kad bus atsiskaityta. Kai kurie galbūt laikosi nuomonės, kad žmonės naudosis proga, o tai kelia pavojų, bet jei nagrinėjame žmogaus orumo klausimus ir kaip jie susiję su bendros imigracijos politikos tikslais, tai yra rimtas klausimas.

Taigi mano politinės frakcijos požiūriu, jau nebeaiškus šio pasiūlymo sprendimas nė dėl patikrinimų, nė dėl atlyginimų; buvo sušvelnintos ir kitos sritys. Mes nemanome, kad valstybės narės demonstruoja savo išipareigojimą ir todėl šio pasiūlymo neremsime.

Giusto Catania, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, neįprastoje padėtyje atsidūrė 4,5–8 mln. ne ES piliečių – tai Komisijos statistiniai duomenys.

Šie skaičiai yra visiškai nereikšmingi: šiek tiek daugiau nei 1 proc. Europos Sąjungos gyventojų. Aišku, kad tai pernelyg išpūsta problema. Šie darbuotojai teikia naudingas paslaugas, pavyzdžiui, asmenines paslaugas, dirba turizmo pramonėje ir daugeliu atvejų įsilieja į darbo rinką. Jie naudingi mūsų ekonomikai, bet yra išnaudojami; išnaudojami siekiant sumažinti darbo sąnaudas ir praturtinti nesąžiningus darbdavius. Šie darbuotojai dažnai dirba darbus, kurių neatlieka ES piliečiai.

Šie žmonės mums reikalingi, bet į Europą jie pateko nelegaliai dėl paprastos priežasties – jiems nėra kaip atvykti legaliai. Tas pats nutiko didžiąjai daugumai piliečių, kurių padėtis dabar teisėta, bet kurie į Europos Sąjungą pateko nelegaliai.

Reikėjo kitos priemonės, tokios, kuri sureguliuotų milijonų tokių žmonių padėtį. Reikėjo priemonės, kuri išlaisvintų juos iš vergijos, šantažo ir išnaudojimo. Vietoj to turime direktyvą, kuri pratęsia tai, ko nepadarė Grąžinimo direktyva. Pirmiau nusprendėme dėl išsiuntimo procedūrų; šiandien svarstome galimo išsiuntimo sandarą ir net tiksliai nurodome, kas mokės už išsiuntimą. Pagal šią direktyvą išnaudojamieji moka daugiau nei išnaudotojai. Deja, nėra nuostatos dėl bendros reguliavimo priemonės, net ir dėl tų, kurie praneša apie

savo padėtį ar apie savo išnaudotojus, ar apie vykdomą nusikaltimą. Taigi nuo išnaudojimo nelegaliame darbe jie eina tiesiai prie to, kad bus išsiųsti.

Mums reikia kažko kito. Mums reikėjo priemonės, kuri skatintų legalumą, o ne laikytų nusikaltėliais tuos, kurie čia dabar yra nelegaliai. Mums reikėjo priemonės ksenofobijai pažaboti. Vakar Italijos vidaus reikalų ministras aiškiai pasakė: „Turime būti griežti nelegaliems imigrantams“; kitaip tariant, turime būti griežti pažeidžiamiesiems. Manau, jog tokia direktyva puoselėjame būtent tokį ksenofobinį požiūrį.

Mums Europos Sąjungoje reikia imigrantų, – taip sako pati Komisija: iki 2060 m. – 50 mln., nes esame demografinės krizės viduryje, tačiau nieko nedarome, kad jiems padėtume patekti. Vietoj to deriname išsiuntimo sistemą, šiandien ryžtamės išsiųsti tuos, kurie čia yra nelegaliai, net jei jie yra į Europos darbo rinką įsilieję darbuotojai.

Manau, jog šios direktyvos poveikis bus pražūtingas, nes ji paskatins imigrantus ir darbo rinką trauktis dar gilyn į pagrindį ir didins nesąžiningų darbdavių su išnaudojimu susijusius nusikaltimus.

Nigel Farage, IND/DEM frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, nelegali migracija – tai problema, kurią apsunkina laisvas žmonių judėjimas. Tačiau dabartinę neramumų bangą, kuri sparčiai ritasi per Didžiąją Britaniją, neabejotinai kelia legali migracija ir pačios Europos Sąjungos taisyklės.

20 metų Jacques Delors apgaudinėjo Didžiosios Britanijos profesines sąjungas, kurios manė, kad Europos Sąjunga joms yra naudinga. Taigi, kai dabar viskas išaiškėjo, jos suprato, kad Didžiosios Britanijos vyriausybė negali apginti britų interesų.

Bijau, kad bus kur kas blogiau. Kai pradėsime didelių projektų, kurie susiję su viešosiomis išlaidomis, turą, pavyzdžiui, Olimpines žaidynes ar Tarybos rūmų statybą, tūkstančiai Europos darbuotojų bus pasiryžę užsidirbti. Bet kol esame Europos Sąjungoje, negalime Didžiosios Britanijos darbo vietų užtikrinti britams. Perspektyva, kad Didžiosios Britanijos mokesčių mokėtojai finansuotų darbuotojus iš užsienio, atvirai kalbant, nepriimtina.

Tačiau vyriausybė laikosi tvirtai, sakydama, kad Europos Sąjunga yra nuostabus dalykas. Na, tai nestebina, ar ne? Lordas P. Mendelson kasmet iš Europos Komisijos vis dar gauna 78 000 svarų sterlingų per metus ir, be abejo, po kelerių metų gaus nuo tos sumos priklausančią pensiją – interesų konfliktas, jei esu kada nors tokį matęs.

Dabar didelį susirūpinimą kelia tai, ar tuo pasinaudos ksenofobiški kraštiniai dešinieji. Mes to taip pat nenorime. Mes, JK nepriklausomybės partija (UKIP), per Europos Parlamento rinkimus Didžiosios Britanijos žmonėms pateiksime nerasistinę darbotvarkę sakydami, kad atėjo laikas pirma paisyti britų interesų. Mes nesame protekcionistai, bet šaukiamės sveiko proto. Mes norime kontroliuoti savo pačių sienas ir patys spręsti, kas gyvens, dirbs ir įsikurs mūsų šalyje.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Gerb. pirmininke, visame pasaulyje griebiamasi vilties gauti gerai apmokamą darbą. Ypač sunkiais ekonominiais laikais pradeda augti šešėlinė ekonomika, tai, be abejo, skatina žmones rizikuojant savo gyvybe ieškoti „pažadėtosios žemės“. Mums svarbu išaiškinti, kad neteisėtas darbas daugiau nebebus toleruojamas.

Tačiau šiame pranešime dėl pagrindinių žmogaus teisių yra kelios problemos šiuo požiūriu. Pranešime nurodoma, kad už patekimo į ES reikalavimų pažeidimus bus atlyginta, nes imigrantams bus teikiama didesnė apsauga nei ES piliečiams, kurių tapatybei ir socialinei darnai kelia grėsmę masinė imigracija. Nelegali imigracija taps nereikšminga smulkmena, jei ateityje kiekvienas nelegalus imigrantas bus vertinamas tiesiog kaip galiojančio leidimo dirbti neturįs žmogus.

Tačiau nevalia pamiršti, kad leidimo gyventi neturį migrantai galiausiai turi būti išsiųsti. Mums svarbu panaikinti paskatas, pavyzdžiui, masinį legalizavimą ir galimybę įsidarbinti. Be to, su kilmės šalimis turime sudaryti veiksmingus susitarimus dėl išsiuntimo. Galiausiai privalu išplėsti FRONTEX – išorės sienų valdymo agentūrą siekiant ją veiksmingai dislokuoti.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Dabartinė direktyva padeda sutelkti bendrąją politiką dėl nelegalios imigracijos ir yra pirmas žingsnis kovos su nelegaliu darbu skiriant pinigines baudas darbdaviams link. Tačiau turėčiau priminti, kad visos valstybės narės turi šalies teisės aktus, kurie reguliuoja nelegalų darbą, mokesčius ir vengimą mokėti muito mokesčius. Šių įstatymų taikymas taip pat padeda nustatyti nelegalių imigrantų darbą.

Todėl manau, jog svarbu turėti atitinkamus reglamentus, bet dar svarbiau valstybėms narėms užtikrinti, kad šie reglamentai yra griežtai taikomi. Aš pritariu galutinio teksto nuostatomis dėl sankcijų, kurios yra proporcingos nelegalių darbuotojų skaičiui, kaip ir dėl mažesnių baudų skyrimo, kai darbdavys yra fizinis asmuo, o darbuotojas teikia asmenines paslaugas ar yra namų darbininkas, o darbo sąlygos nelaikomos išnaudotojiškomis.

Europos Parlamento ir Tarybos derybos baigėsi subrangovo, kuris gali būti laikomas atsakingu, sampratos išaiškinimu ir nesumokėtų atlyginimų, kuriuos turi sumokėti darbdavys, sumos nustatymu. Aš tvirtai tikiu, kad šios direktyvos taikymas pagerins padėtį dėl pirmenybės teikti darbą Bendrijos piliečiams laikymosi.

Aš taip pat manau, kad šios direktyvos taikymas turėtų būti dar viena priežastis valstybėms narėms panaikinti Europos piliečiams taikomus darbo rinkos apribojimus atsižvelgiant į tai, kad galimybės įdarbinti nelegalius migrantus suvaržymas sudarys naujas galimybes ES telkti savo pačios piliečius.

Inger Segelström (PSE). – (SV) Norėčiau padėkoti Claudio ir visiems kitiems, kurie rengė šį pranešimą. Ankstesnėse diskusijose dėl būsimos prieglobsčio, pabėgėlių ir migracijos politikos, mes daugiausia dėmesį kreipėme į tuos, kurie čia yra nelegaliai, į tuos, kurie išsilavinę ir kuriems leidžiama čia atvykti ar į žmones, kurie tiesiog vargšai ir nori aprūpinti savo šeimą ir pajėgti čia atvykti.

Dabar atsakomybę užkrauname darbdaviams, kurie įdarbina žmones be dokumentų. Čia nebūtų tiek daug dokumentų neturinčių žmonių, jei neturėtume neatsakingų darbdavių, kurie jiems moka ir juos išnaudoja. Man atrodo visiškai teisinga taikyti sankcijas ir nustatyti darbdaviams reikalavimus dėl informavimo, o jei darbdavys ką nors išnaudojo, jis turėtų išmokėti kompensaciją net ir po to, kai išnaudotas asmuo išvyko.

Tačiau yra vienas pasiūlymo, dėl kurio balsuočiau prieš, jei nebūtų buvę balsuota komitete, būtent prieš tai, kad dauguma nustato ne tokias griežtas taisykles dėl įdarbinimo namuose. Mano manymu, tai lygybės klausimas, nes namuose už mažą darbo užmokestį daugiausia dirba moterys. Šiai grupei tenka kur kas sunkiau nei tose darbo vietose, kur dirbama su kitais darbuotojais, bet tai vertinu kaip pirmą žingsnį.

Šiandien per žinias buvo liūdna girdėti, kad Švedijos konservatorių vyriausybė neigiamai vertina pranešimą, kuriuo ketinama remti atsakingas įmones ir traukti atsakomybėn neatsakingas, kurios išnaudoja dokumentų neturinčius darbuotojus.

Galiausiai mano susirūpinimą kelia ir profesinių sąjungų pateiktos nuomonės dėl šio pranešimo. Viliuosi, kad šiuos klausimus sugebėsime išspręsti dar prieš priimdami sprendimą. Visiems darbdaviams privalu taikyti vienodas taisykles, pavyzdžiui, bendrą atsakomybę dėl darbo sutarčių, antraip, paliksime spragą ir skatinsime sukčiavimą.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). – (ES) Gerb. pirmininke, geriausias būdas užtikrinti kontroliuojamą imigracijos formą, kuri ir ekonominiu, ir socialiniu požiūriu yra valdoma visuomenės, – tai kova su nelegaliu darbu.

Tai nereiškia, kad turime kovoti su pačiais nelegaliais imigrantais, nes kiekvienas iš jų gali papasakoti savo paties istoriją, bet veikiau su nelegalios imigracijos reiškiniu, kaip vieninteliu būdu pateisinti ir iš tiesų susisteminti kontroliuojamą imigraciją, ypač šiandieniniame pasaulyje.

Be abejo, tai derėtų daryti ne tik per ieškančius darbo, bet taip pat per jį siūlančius. Kovoti su nelegalia migracija negalima tik Londono ar Madrido metro stotyse, bet su ja privalu kovoti daugybės bendrovių, kurios įdarbina nelegalius darbuotojus su tikslu juos išnaudoti ir atimti jų teises, žmogiškųjų išteklių skyriuose.

Dėl šios priežasties mes visiškai pritariame šiai direktyvai. Ši direktyva pateikia darbdavių prievolių kontekstą ir, be abejo, taikytinas sankcijas darbdaviams, kurie siekdami sau naudos išnaudoja beteisius darbininkus.

Tai gerai suderinta direktyva. Pranešėją reikėtų pasveikinti pasiekus priimtina kompromisą ir išlaikius pusiausvyrą šiuo klausimu.

Norėčiau išskirti tuos straipsnius, kurie užtikrina išnaudojamų darbuotojų teises. Jie apsaugo darbuotojus, kad jie galėtų pranešti apie aplinkybes, kuriose patys atsidūrė. Šie straipsniai apsaugo darbuotojus užtikrindami, kad jie gali pareikalauti to, ką užsidirbo, žinoma, be teisės pasilikti, bet už bet kurį nelegaliai, be nacionalinio draudimo ir be užmokesčio dirbtą darbą, žinoma, bus kompensuota neatsižvelgiant į nelegaliai dirbusio darbuotojo darbo statusą.

Sankcijos iš tiesų yra tinkamos ir proporcingos. Susitarimas dėl subrangos, kurį pranešėjas jau minėjo savo kalboje, yra labai svarbus. Labai svarbus praktiniu požiūriu, apie ką mes ir kalbame.

Dar vienas paskutinis dalykas. Aš manau, jog 24 mėnesių laikotarpis šiai direktyvai perkelti į nacionalinę teisę yra pernelyg ilgas. Suprantu, kad jo negalima pakeisti, bet 24 mėnesių laikotarpis yra per ilgas ir, jei galima, jį derėtų sutrumpinti.

PIRMININKAVO: Luisa MORGANTINI

Pirmininko pavaduotoja

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, įdarbinant trečiųjų šalių piliečius, esančius neteisėtai Europos Sąjungoje, negalima užtikrinti sąžiningos konkurencijos, o tokie darbuotojai neturi teisės gauti tinkamos apsaugos.

Čia daugiausia kalbu apie saugias darbo sąlygas ir socialinę apsaugą, įvykus nelaimingam atsitikimui darbe. Neteisėti imigrantai ES sudaro 4,5–8 milijonus. Dauguma jų dažniausiai dirba statybose, žemės ūkyje, turizme, viešbučiuose ir paslaugų sektoriuose. Turime vergavimo darbe pavyzdžių, kai žmonės yra išnaudojami, yra vaikų darbo atvejų. Neteisėtas darbas labai mažina darbo standartus.

Dėl to svarbu, kad profesinės sąjungos gintų tokių darbuotojų teises. Darbdavys sprendžia ar priimti asmenį, kuris yra apsistojęs šalyje neteisėti, todėl būtent darbdavys turėtų atsakyti už teisės pažeidimą. Reikalingi bendri veiksmai kovoje su neteisėtu darbu visoje ES.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). – Gerb. pirmininke, būtina skubiai apsaugoti darbuotojus nuo išnaudojimo šiuo ekonomiškai sunkiu metu. Būtina užtikrinti teises bei sąlygas darbuotojams Europos Sąjungoje ten, kur yra nuolat išnaudojami imigrantai darbuotojai. Už tai besąlygiškai atsako valstybių narių valdžios institucijos.

Nors valstybės narės turi veikti, kad sureguliuotų imigraciją, labai apgailestauju, kad šiame pasiūlyme yra numatytas teisinis pagrindas kovai su neteisėta imigracija. Reikėtų kovoti su darbdaviais, kurie išnaudoja darbuotojus, todėl šiuo metu turėtume pasisakyti už darbuotojus, o ne prieš imigrantus.

Reikia politinėmis ir ekonominėmis priemonėmis stabdyti neteisėtų imigrantų išnaudojimą, bausti juos samdančius darbdavius, o ne versti atpirkimo ožiais ar nusikaltėliais tokius darbuotojus ar imigrantus. Bausmės, kurios yra siūlomos šiame pranešime, nepriklauso ES kompetencijai, todėl sakantys, kad imigrantų darbuotojų išsiuntimas padės išspręsti išnaudojimo klausimą, labai klysta. Šioje direktyvoje trūksta aiškios pusiausvyros.

Johannes Blokland (IND/DEM). – (NL) *Praėjo daugiau nei dveji metai nuo tos dienos, kai Komisijos narys F. Frattini atskleidė savo planus kovoti su neteisėtu darbu, kuris užtikrina nuolatinį neteisėtų asmenų atvykimą į Europos Sąjungą dirbti. Padėtis tampa nekontroliuojama, todėl ji turėtų būti nutraukta.*

Gerb. pirmininke, prašau nepritarti pranešėjui, bent toje dalyje, kad Europos Sąjunga turėtų dalyvauti baudžiamosios teisės srityje. Esu prieš, kad baudžiamoji teisė būtų priskirta Europos Sąjungos kompetencijai. Vietoj to reikia naudoti suderintus veiksmus. Todėl džiaugiuosi, kad pateiktame kompromisiniame pasiūlyme yra atsargiai žiūrima į baudžiamosios teisės taikymą. Turėtų užtekti piniginių baudų, kad darbdaviai atsargiau rinktųsi savo darbuotojus. Tikiu, kad verslo patikrinimas skatins valstybes nares naudoti baudžiamąją teisę.

Philip Claeys (NI). – (NL) Pritariu, kad būtų priimta direktyva, pagal kurią būtų baudžiami neteisėtų imigrantų darbdaviai. Tiesa, kad galimybė rasti darbą Europos Sąjungoje yra viliojantis neteisėtos imigracijos veiksnys. Tačiau turėtume būti nuoseklūs ir kovoti su kitais veiksniais, kurie traukia imigrantus. Svarbiausias iš jų yra nebaudžiamumas, todėl svetimšaliai gali atvykti neteisėtai į Europą. Tai, kad valstybėse narėse yra mokama svetimšaliams, įskaitant Ispaniją, Italiją, Belgiją ir kitas šalis, yra svarbiausia.

Vadinamoji atskiroji tvarka humanitariniais pagrindais yra veidmainystė. Vien praėjusiais metais tokioje mažoje šalyje kaip Belgijoje, tokių atvejų buvo ne mažiau nei 12 000. Neteisėti imigrantai turi būti išsiunčiami iš šalies, o ne įteisinami. Kiekvienas įteisintas imigrantas pritraukia daugybę naujų imigrantų. Kiekviena šalis, kuri juos įteisina, daro tai kitų valstybių narių kaina. Todėl nepakanka tik bausti darbdavius. Turime spręsti visos neteisėtos imigracijos problemą.

Carlos Coelho (PPE-DE). – (PT) Gerb. pirmininke, J. Barrotai, ponios ir ponai, šio posėdžio metu buvo priimta daugelis priemonių, kuriomis siekiame sukurti aiškią ir bendrą imigracijos politiką. Ši bendroji politika privalo pirmiausia nustatyti teisėtus imigracijos kanalus ir tokių imigrantų integravimą į šalių visuomenes. Tuo tikslu prieš du mėnesius buvo priimta direktyva dėl „mėlynosios kortelės“ ir direktyva dėl bendro leidimo trečiųjų šalių piliečiams apsigyventi ir dirbti ES.

Tuo pat metu privalome veiksmingai kovoti su neteisėta imigracija ir kitomis su tuo susijusiomis nusikalstamomis formomis. Šia iniciatyva siekiama kovoti su neteisėtą imigraciją skatinančiais veiksniais Europos Sąjungos teritorijoje ir nutraukti neteisėtų darbuotojų išnaudojimą. Svarbu, kad asmenys, kurie bet kokia kaina, kartais net ir savo gyvybės kaina, bandantys patekti į Europos teritoriją, suprastų, kad galimas tik vienas kelias – teisėta imigracija, kuri suteikia teises ir galimybes. Nustatyta, kad Europos Sąjungoje yra nuo 5 iki 8 mln. neteisėtų imigrantų. Daugelis iš jų dirba žemos kvalifikacijos, mažai apmokamus darbus, o kai kuriais atvejais yra smarkiai išnaudojami. Sveikinu pranešėją E. Favą, ir yra ypač mano kolegę E. Bauer, atlikusius šį darbą ir pasiekusius kompromisą.

Todėl pritariu, kad turime kovoti su neteisėtu darbu visoje Europos Sąjungoje. Šios direktyvos tikslas yra užtikrinti, kad visos valstybės narės galėtų taikyti panašias sankcijas už neteisėtų imigrantų įdarbinimą ir veiksmingai jas vykdyti. Yra numatyta galimybė taikyti trejojo pobūdžio sankcijas: pinigines, administracines ir baudžiamąsias, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą. Taip pat yra nustatytas reikalavimas darbdaviams taikyti prevencines priemones ir tikrinti savo darbuotojų imigracinį statusą, kad nebūtų įdarbinti asmenys, esantys Europos Sąjungoje neteisėtai.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti savo kolegą Claudio Favą parengus šį pranešimą ir su tuo, kad trišalio susitikimo metu buvo pasiektas susitarimas. Aišku, visada galima reikalauti ir padaryti daugiau. Tačiau tai, kad pagaliau Europos Sąjungoje buvo pripažinta, kad neteisėti imigrantai taip pat privalo turėti teises ir būti apsaugoti nuo išnaudojimo, yra svarbus žingsnis į priekį.

Aišku, tai turėtų tapti sudėtine vykdomos migracijos ir imigracijos politikos dalimi. Niekas to neginčija. Tačiau, man nesuprantamas vienas dalykas. Nors Žaliųjų frakcijos atstovo Jean Lamberto čia nebėra, o kairieji, iš vadinamosios komunistų pusės, kaip Giusto Catania, toliau teigia, kad vėl nieko nebuvo pasiekta, ir kad tai nepadės, norėčiau dar kartą pasakyti, kad pažadai užtikrinti šiomis sudėtingomis sąlygomis gyvenantiems žmonėms normalias sąlygas, ir to nepadaryti, tikrai nepadeda. Norėčiau savęs paklausti, ko iš tikrųjų nori Žaliųjų frakcija, jeigu jie visada balsuoja prieš priemones, kurios padėtų pagerinti žmonių padėtį. Su tuo mums teko susidurti jau daugelį kartų, balsuojant už pranešimus.

Be to, niekas netrukdo valstybėms užtikrinti tinkamą kontrolę, taikyti baudas, užkristi kelią bendrovėms, kurios įdarbina neteisėtus imigrantus, gauti subsidijas, valstybinį ir ES finansavimą.

Norėčiau, kad valstybės narės taip pat ryžtingai elgtųsi su mokesčių pažeidėjais ar asmenimis, veikiančiais juodojoje rinkoje, kaip jos kartais elgiasi su neteisėtais imigrantais. Aišku, kad mes turime bendrauti su savo kolegomis šalių parlamentuose, skatindami juo reikalauti suteikti nelegaliems imigrantams teises, dėl kurių čia buvo nuspręsta. Galime būti tikri dėl vieno dalyko. Jei asmuo dirba neteisėtai todėl, kad jis daugiau nebegali išgyventi savo gimtojoje šalyje, jis negali kreiptis į policiją ir pasakyti, kad yra išnaudojamas. Taip, kaip išprievartauta moteris negali kreiptis dėl padaryto nusikaltimo. Tokie žmonės žino, kad jeigu jie kreipsis į valdžią, jie bus išsiųsti iš šalies.

Dėl to mes balsuojame už šį pranešimą. Tai pirmas žingsnis teisinga linkme.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininko pavaduotojau, manau, kad tai, ką pasakė W. Kreissl-Dörfler, yra tiesa. Norėčiau padėkoti F. C.Favai už jo pranešimą ir puikiai atliktą darbą.

Pranešime yra aiškiai sakoma, kad abi pusės, dalyvaujančios neteisėtame darbe, turi būti atsakingos, nes tai užtikrintų teisėtą pusiausvyrą. Neteisėtas darbas turi būti baudžiamas ir draudžiamas valstybės narėse.

Darbdaviai privalo laikytis šio draudimo, bet taip pat su tuo susijusios valdžios institucijos turi kontroliuoti kaip yra laikomasi šio draudimo ir taikyti baudas. Svarbiausia yra apsaugoti tokiuose darbo santykiuose esančius žmones nuo išnaudojimo.

Baudų numatymas yra akivaizdus žingsnis į priekį. Tačiau valdžios įstaigos privalo labiau kontroliuoti ir persekioti įtariamuosius įvykdžius nusikaltimą. Šis pranešimas yra pasiektas kompromisas tarp Tarybos ir Europos Parlamento, kuriame nustatomi minimalūs standartai.

Nepaisant to, perspektyva, kad valstybės narės galės sustiprinti ar sumažinti reikalavimus, nėra viliojanti. Mes žengėme žingsnį į priekį. Dabar turime judėti visi kartu tolyn. Manau, kad savo ir dalies frakcijos narių vardu, jei ne daugumos, galiu pasakyti, kad mes galime pritarti šiam pranešimui ramia sąžine.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, šioje direktyvoje kalbama apie vieną esminių vystymosi ir ekonominio tvarumo mūsų valstybėse aspektų. Tai yra neteisėtas darbas, dėl kurio

dažnai mažėja atlyginimai ir valstybės biudžeto pajamos, kartu su tuo kyla sunkumų mokant pašalpas ir mažėja gerovė valstybėje. Darbuotojai neturi galimybės pasinaudoti socialiniu ir kitokiu draudimu, pensijomis bei kreiptis į institucijas, kurios užtikrintų tinkamas sąlygas jų darbo vietoje.

Deja, neteisėtas darbas yra dabartinės sistemos dalis, dėl kurios kilo pasaulinė ekonominė krizė. Todėl mes turime taikyti priemones, kurios užtikrintų ilgalaikę gerovę. Todėl kova su neteisėtu darbu neturėtų būti analizuojama dalimis. Pasiūlytos priemonės, kurios užtikrintų žmogišką požiūrį į imigrantus, mūsų netenkina. Leiskite mums tai išspręsti, kad šie klausimai nebūtų nagrinėjami dar kartą.

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, pranešėjas Claudio Fava ir politinių partijų paskirti stebėtojai nusipelno mūsų nuoširdžių sveikinimų. Jie sugebėjo pasiekti išskirtinį kompromisą su Taryba, padedant Komisijos Pirmininko pavaduotojui J. Barrotui, kurį aš taip pat sveikinu. Pagaliau direktyva, kurioje numatomos sankcijos nelegalių imigrantų darbdaviams, buvo patvirtinta. Tikiuosi, kad ši direktyva veiksmingai padės įgyvendinti tikslą kovoje su neteisėtu imigrantų įdarbinimu. Tai pirmas kartas, kai Europos Sąjunga juda teisinga linkme, baudama asmenis, kurie išnaudoja neteisėtus imigrantus ir pažeidžia teisę. Pagaliau neteisėtu imigrantų įdarbinimas buvo pripažintas nusikalstama veika. Esu tikras, kad direktyvoje numatytos baudžiamosios ir kitos sankcijos padės apriboti ir užkirsti kelią nepriimtinau neteisėtu imigrantų išnaudojimui. Direktyvoje yra pateikiamos daugialypės, suderintos ir realios sankcijos. Tikiu, kad jos bus veiksmingos. Nepaisant to, kad neteisėti imigrantai yra laikomi aukomis ir ginami šios direktyvos, jiems taip pat yra primenama, kad daugiau nebus lengva rasti darbą ir nekils jokio noro gauti darbą net ir esant nepalankiomis sąlygomis. Tačiau reikia pasirūpinti visais imigrantais, kurie jau yra neteisėtai Europos Sąjungoje. Mano šalyje, Kipre, kur neteisėta imigracija yra didžiulė problema, neteisėtas darbas buvo pripažintas nusikalstama veikla jau prieš kurį laiką. Aišku, dėl to neteisėtas darbas nedingo, bet jis buvo apribotas. Tačiau direktyvoje numatytos baudos ir darbdavių kontrolės sistema padės sumažinti neteisėtu imigrantų darbo ir apskritai visos neteisėtos imigracijos problemą.

Catherine Boursier (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau padėkoti C. Favai už puikiai atliktą pastarųjų kelių mėnesių darbą, rengiant šį tekstą.

Tai nebuvo lengva užduotis, kelias buvo pilnas kliūčių. Tačiau manau, kad gauti rezultatai yra labai teigiami. Paminėsiu tris dalykus.

Čia sankcijos yra taikomos darbdaviui, o imigrantas yra laikomas auka. Be piniginių baudų, yra rekomenduojama pakartotiniams pažeidėjams taikyti baudžiamąsias sankcijas – už žmonių kontrabandą ar nepilnamečių išnaudojimą. Manau, kad tokios sankcijos yra būtinos, turime užtikrinti, kad vyktų nuolatiniai patikrinimai, kad ši direktyva būtų veiksminga.

Dar vieną teigiamą dalyką norėčiau paminėti – automatiškas viso likusio atlyginimo sumokėjimas darbuotojams. Be to, asociacijos ir profsąjungos pasisako už tai, kad būtų ginami neteisėtai šalyje gyvenančių darbuotojų interesai, kad jie galėtų pranešti apie nesąžiningą darbdavį, nebijodami, kad bus vėliau dėl to persekiojami.

Aišku, kaip ir daugeliu kitų atvejų galėtume padaryti daugiau, bet ar galime rizikuoti tuo, kas jau pasiekta, nes šis tekstas jau numato didelę pažangą ginant darbuotojus ir jų orumą?

Turime pritarti šiam požiūriui dėl imigracijos, pripažinti, kad imigracija norint dirbti yra labiau, nei būtina, ir ji vis labiau didės atsižvelgiant į demografinės prognozes.

Todėl turime pareikšti, kad norime, kad būtų taikomas toks modelis, kur imigrantai būtų laikomi pilnaverčiais darbuotojais, turinčiais tokias pačias teises, kaip valstybių narių darbuotojai.

Todėl privalome mobilizuotis, kad apgintume jų teises. Manau, turėtume pritarti šiam pranešimui, nes tai yra lemiamas žingsnis nustatant minimalius standartus kovoje su neteisėtu darbu ir imigrantų darbuotojų išnaudojimu.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Mes žinome, kad vis daugiau ir daugiau žmonių slepiasi už ES sienų. Žinoma, kad artimiausioje ateityje ES padidės imigrantų darbuotojų skaičius. Taip pat žinome, kad tūkstančiai žmonių kiekvieną savaitę bando užsitikrinti sau geresnį gyvenimą Europoje. Dauguma jų mirs pakeliui į mūsų žemyną. Mes žinome, kad daugybė žmonių, neturinčių reikalingų dokumentų, yra išnaudojami ir gyvena siaubingomis sąlygomis. Tai neturėtų vykti Europos Sąjungoje. Visuotinės vertybės, kurias ES nori išplatinti visame pasaulyje, yra susijusios ir su kiekvieno žmogaus teise į orų gyvenimą. Čia mes susiduriame su gėdingu paradoksu.

Tai, kad ES turi bendrai vykdyti prieglobsčio ir imigracijos politiką yra suprantama. Tačiau tai neturėtų reikšti, kad tos valstybės, kurios nori elgtis griežčiau ir kovoti su šia problema įvairiais būdais, turi priimti sprendimus. Tai sumažės galimybių užsitikrinti padorų gyvenimą Europoje. Tuo pat metu yra svarbu, kad nesąžiningi darbdaviai, išnaudojantys žmones, žinotų, kad jie gali būti už tai nubausti bet kur Europos Sąjungoje.

Pritariu, kad pranešimas yra suderintų veiksmų bei G. Catanios argumentams dėl jo turimų abejonių rezultatas. Tačiau pasiektas kompromisas yra žingsnis tinkama linkme, nors aš turiu savo nuomonę tam tikrais klausimais, pavyzdžiui, įpareigojimų dėl darbdavio pranešimo išplėtimo.

Norėčiau pasakyti I. Segelström, kad vyriausybė Švedijoje nėra sudaryta iš konservatorių. Tai keturių partijų koalicijos vyriausybė, turinti liberalių požymių.

Maria da Assunção Esteves (PPE-DE). – (PT) C. Favos pranešime numatoma imigracijos tiesės aktų pažanga ir sušvelninimas. Jame numatomos moralinės garantijos, kurių trūko Grąžinimo direktyvoje. Bendras draudimas įdarbinti neteisėtus imigrantus ne tik panaikina būdingą imigracijai neteisėtumą, bet taip pat ir galimybes išnaudoti bei kankinti žmones, kas paprastai yra tokio darbo dalis.

Svariausias dalykas C. Favos pranešime yra tai, kad jame metamas iššūkis minties mokyklai dėl neteisėtos imigracijos, kuri pasitenkina lengvu, bet nepriimtiniu imigrantu pasmerkimu, vietoj mėginimo rasti sisteminių sprendimų, kai vienodai atsako valstybė ir darbdavys. Iki dabar imigracijos politikoje didžiausia nesėkmė buvo tai, kad nebuvo tinkamai sprendžiama bloga imigrantų, kurie buvo smerkiami teisinės sistemos ir laikomi pagrindiniais kaltininkais, o ne aukomis, padėtis.

Kitas svarbus klausimas šiame pranešime, kad į Europos Sąjungą įtraukiama bendros valstybės ir bendrovių atsakomybės etika. Įpareigojimas darbdaviams iš anksto patikrinti darbuotojų gyvenamosios vietos statusą yra vertingas tuo, kad kompetencija yra numatoma privačiam sektoriui. Tai daryti Europos Sąjungoje buvo bandoma dažnai. Mes pritariame šiai kompetencijai, nes teisėtumą ir viešąją etiką turi saugoti ne tik valstybės, bet visi mes. Pranešimas yra naujas kelias kuriant politinį būdą, kuriuo reikėtų vadovautis kituose pranešimuose.

Trečias dalykas, pats svarbiausias, yra būtinas atskyrimas pareigos mokėti atlyginimą nuo gyvenamosios vietos teisėtumo problemos. Jame deklaruojama visuotinis moralės suvokimas, kuris sako, kad žmogiškumas turi būti aukščiau ir svarbiau nei teisinės sistemos normos.

Todėl mano sveikinimai C. Favai.

Javier Moreno Sánchez (PSE). - (ES) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti mūsų pranešėjui Claudio Favai už jo sunkų darbą, užtikrinant bendrą poziciją su Taryba. Dėl to buvo įtraukta daugelis patobulinimų, kuriuos pasiūlė mūsų Parlamentas.

Šia direktyva mes dar kartą išreiškiame savo įsipareigojimą vykdyti bendrą migracijos politiką, pagrįstą visuotiniu požiūriu. Šios direktyvos tikslas yra aiškus – kovoti su mafijos grupuotėmis, bausti nesąžiningus darbdavius, apsaugoti išnaudojamus imigrantus, kurie neturi galimybių pasinaudoti socialine apsauga.

Norime, kad išnyktų nedideli atlyginimai, nes tai nėra sąžininga imigrantų atžvilgiu ir tai iškraipo vidutinio atlyginimo dydį, ypač statybų, žemės ūkio, namų ruošos paslaugų sektoriuose ir viešbučių pramonėje.

Taikyti tokias priemones reikia daug drąsos ir politinės valios, nes neformalioje ekonomikoje yra didelis asmeninis suinteresuotumas ir apyvartoje yra didelis kiekis pinigų. Ypač sunkiais laikais labiau nei kada nors svarbu sumaniai ir dosniai, bet atsakingai kontroliuoti imigracijos srautus.

Būtų lengva pasiduoti pagundai nereguluoti neoficialios ekonomikos. Negalime nukreipti savo žvilgsnių į šalį ir palikti daugiau nei 8 mln. neteisėtų imigrantų, neapsaugotų nuo darbo sąlygų, kurios yra beveik lygios vergijai.

Ponios ir ponai, jeigu mes norime, kad ši direktyva būtų veiksminga, reikia atlikti griežtus patikrinimus ir taikyti ekonomines sankcijas, tarp jų ir baudžiamąsias sankcijas ypač sunkiais atvejais, kurios veiktų kaip atgrasymo priemonės darbdaviams.

Taip sumažinsime neformalios ekonomikos rinką ir norą imigruoti, kuris kyla dėl galimybės dirbti neteisėtai. Turi būti aiškiai pasakyta, kad vienintelė galimybė dirbti Europoje yra dirbti teisėtai. Dėl šios priežasties norime plėsti savo bendrą požiūrį. Komisijos narys J. Barrotai, raginame Komisiją taikyti naująsias „mėlynąsias korteles“ visose kitose kategorijose kaip galima greičiau.

Marek Aleksander Czarnecki (ALDE). – (PL) Dėl lengvos galimybės lengvai gauti neteisėtą darbą šiuo metu Europos Sąjungoje yra keletas milijonų neteisėtų imigrantų. Neteisėtas darbas, labai dažnai išnaudojimas, mažina apmokėjimo lygį tame sektoriuje ir kyla pavojus esamai konkurencijai versle. Be to, neteisėti darbuotojai negali pasinaudoti sveikatos draudimu ar teise gauti pensiją. Todėl yra svarbu nustatyti tvarką, kuri leistų išnaudojamiems darbuotojams skųsti asmeniškai savo darbdavį arba trečiąją šalį – agentūrą.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad direktyva taip pat turėtų apimti darbuotojus, legaliai gyvenančius ES, ypač valstybių narių, kurios įstojo į ES 2004 ir 2007 m., piliečius, kuriems vis dar taikomos pereinančios nuostatos, ribojančios jų teisę į teisėtą darbą.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininko pavaduotojau, šiandieninis pasiūlymas yra dalis bendrų pastangų rasti sprendimą dėl vykdomos migracijos politikos Europos Sąjungoje, todėl mes privalome pripažinti nesąžiningumą. Yra nesąžininga, nes mes bandome pataisyti tam tikrus šios politikos aspektus, taikydami mėlynąją kortelę, siekdami atsisakyti neteisėtų darbuotojų, taikydami sankcijas nelegalių imigrantų darbdaviams, bet tai tik keli problemos, kurią bandome išspręsti, aspektai.

Aišku, mums nėra suprantama, kaip neteisėtas darbuotojas, kuris imasi darbo, ir jį įdarbinantis asmuo, kad jis galėtų apmokėti savo gyvenimo išlaidas, yra baudžiami. Tai prieštarauja logikai, todėl turime nustatyti tinkamas darbo sąlygas. Visų 27 valstybių narių teisės aktai draudžia neteisėtą darbą, ypač, kai tai susiję su neteisėtu patekimu į valstybę narę ir neteisėtu asmenų išnaudojimu. Ši problema yra sudėtinga ir pasiektas kompromisas turi daug trūkumų. Vienas iš jų – dėl darbuotojų, kurie yra naudojami žmonių labdariniais pagrindais. Aišku, jie gauna darbą, bet tuo pat metu jie randa būdą gyventi. Kas su jais bus vėliau? Kaip jie toliau gyvens tapę neteisėtais per prievartą, atsižvelgiant į tai, kad kaimyninės šalys atsisako priimti grąžinamus neteisėtus imigrantus?

Donata Gottardi (PSE). – (IT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, kaip žinome, kompromisai privalo būti analizuojami atskirai, įvertinant visus už ir prieš bei randant bendrą sprendimą, kuris įvertina bendrus apribojimus ir teises bei politines aplinkybes.

Kalbant apie užimtumo sritį, iš direktyvos, dėl kurios bus balsuojama rytoj, matyti, kad daugumoje aspektų mūsų sprendimas yra teigiamas. Vienas iš teigiamų dalykų yra įtraukimas užmokesčio apibrėžimo, todėl galima tai palyginti su teisėtais darbo santykiais. Taip pat yra mažinamos sankcijos už darbą namuose ir asmenų priežiūrą bei siejamos ir stiprinamos Bendrijos nuostatos, saugančios prekybos žmonėmis ir išnaudojimo aukas, ypač nepilnamečius. Taip pat nuostata dėl sutarties su subrangovu neturi tapti precedentu.

Vis dar yra abejonių dėl darbdavių ir sunkumų, su kuriais darbuotojai susiduria gaudami atlyginimą, prieš palikdami šalį. Šis klausimas nėra visiškai aiškus, bet kadangi ši direktyva yra glaudžiai susijusi su Grįžimo direktyva, jų rankos supančiotos dėl esamos neteisėtų darbuotojų ir darbdavių padėties, kurie negali rasti teisėtų įdarbinimo būdų.

Nors yra tam tikra rizika, kad Parlamentui toliau bus daromas šalių vyriausybių spaudimas, o Europa taps „piktąja pamote“, neabejoju, kad šis dokumentas bus priimtas per pirmąjį svarstymą.

Patrick Gaubert (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, šios direktyvos projektas yra labai svarbus kovoje su neteisėta migracija, vykdančią bendrosios migracijos politiką. Visi žinome, kad neoficialus darbas pritraukia tūkstančius vyrų ir moterų, kurie kiekvieną dieną kerta mūsų sienas ieškodami padoraus darbo ir būdo išmaitinti savo šeimas.

Realybėje jie dažnai susiduria su darbdaviais, kurie naudojami ir piktnaudžiauja jų trapią padėtimi bei savo teisių neišmanymu, juos išnaudoja ir naudoja kaip pigią darbo jėgą. Tai vadinasi šiuolaikine vergove.

Neturėtume slėpti, kad šis reiškinys taip pat liečia ir asmenis, kurie yra Europos Sąjungos piliečiai, ar trečiųjų šalių piliečius, kurie dirba ir gyvena normaliai, bet kuriems nėra taikoma ši direktyva, nes ji yra dalis sistemos, skirtos kovoti su nelegalia migracija.

Neturėtume badyti pirštais į vyrus ir moteris, kurių ketinimai dažnai būna garbingi, tačiau jie tampa nesąžiningų tinklų ar darbdavių aukomis. Šios direktyvos tikslas yra apsaugoti tokius pažeidžiamus žmones ir užtikrinti, kad jų svarbiausios pagrindinės teisės būtų gerbiamos. Toks yra tikslas ir siekis šio pasiekto kompromiso.

Neturėtume manyti, kad visi darbdaviai yra vienodi, neturime elgtis su darbdaviais, kurie įdarbina asmenis, tikėdami, kad šie asmenys dirba ir gyvena teisėtai, taip pat kaip ir su darbdaviais, kurie siekia pasinaudoti tokių žmonių padėtimi.

Turime aiškiai ir griežtai pasakyti išreikšti savo poziciją. Būtinos drąsios nuostatos, sąžiningai taikomos. Šios direktyvos priėmimas siunčia mums dvi aiškias žinias. Pirmoji yra skirta darbdaviams, kad jie negalės toliau naudotis šia pažeidžiama darbo jėga, todėl daugiau neiįdarbinti neteisėtų imigrantų. Kita žinia yra siunčiama tūkstančiams galimų neteisėtų imigrantų, kuriuos atbaidys griežtos įdarbinimo sąlygos Europoje.

Dėkoju visiems politinių partijų paskirtiems pranešėjams ir pranešėjui. Kaip ir daugelis, tikiuosi, kad ši direktyva greitai bus pradėta naudoti kovoje su neteisėta imigracija ir skatins imigraciją...

(Pirmininkė nutraukė kalbantįjį)

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau pirmiausia pasveikinti pranešėją. Suprantu, kad nėra lengva pasiekti kompromisinį sprendimą, atsižvelgiant į šalių interesus darbo rinkoje, ir kartu apginti imigrantus nuo išnaudojimo. C. Fava tikrai vertas pagyrimų.

Buvau nuvykusi į Italijos Fodžos miestą tuo metu, kai buvo rastos vadinamosios darbo stovyklos. Jose Europos Sąjungos piliečiai ir neteisėti imigrantai gyvena ir dirbo pasibaisėtinomis sąlygomis. Mane nuolatos persekioja prisiminimai apie sąlygas, kuriomis jie gyvena ir dribo. Iš tikrųjų jie dažnai mirdavo iš alkio ir žiauraus nežmoniško elgesio. Labai pritariu šiai direktyvai, kadangi pagaliau darbo santykiai užims civilizotą padėtį. Tai yra laimėjimas prieš godžius darbdavius, jų siekį gauti pelną, naudojant pigią, o dažnai ir atlygio negaunantį darbo jėgą bei neteisėtai išnaudojant imigrantus.

Kai ši direktyva įsigalios, ji turės būti įgyvendinta visose valstybėse narėse. Paradoksalu, kad remiantis šių valstybių vidaus teise neteisėtas darbas yra laikomas nusikalstama veika. Tačiau ši teisė neveikia. Todėl turime dėti visas pastangas, kad ši direktyva būtų įgyvendinta. Turi būti naudojamos visos reikalingos teisinės priemonės, kad mums netektų susidurti su tokiais liūdnais atvejais, kaip mano minėtasis.

Dabar norėčiau kreiptis į Didžiosios Britanijos Europos Parlamento narius ir paprašyti, kad jie pasakytų savo darbdaviams, kad neteisėtas imigrantų įdarbinimas yra nusikaltimas. Nesiskųskite, kad Europos Sąjunga...

(Pirmininkė nutraukė kalbantįjį)

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, svarbiausias dalykas šiame pranešime, kad bus baudžiami ne tik neteisėtai dirbantys trečiųjų šalių piliečiai, bet ir jų darbdaviai. Turime suprasti, kad tai yra nusikaltimas, kad šie žmonės yra išnaudojami, net ir tokioje išsivysčiusių šalių sąjungoje kaip Europos Sąjunga. Kažkas gauna gerą pelną jais pasinaudodamas. Jie neturi jokios teisės į sveikatos priežiūrą ar pensijas, jie gyvena nuolatinėje baimėje, kad bus sugauti ir išsiųsti atgal į savo šalį.

Todėl manau, kad kitas labai svarbus dalykas yra galimybė ateityje taikyti sankcijas darbdaviams, kurie išnaudoja neteisėtus imigrantus. Tokios priemonės kaip baudos, išsiuntimo išlaidų atlyginimas, negalėjimas gauti viešų lėšų ar paramos, laikinas ar nuolatinis verslo uždarymas, mano nuomone, greitai pakeis dabartinę padėtį. Aišku, valstybės narės turėtų atlikti reguliarius ir veiksmingus patikrinimus bei reikalauti, kad būtų mokami mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos.

Europa, kurioje kai kurie žmonės yra išnaudojami kitų, nėra socialinė Europa. Tikiu, kad ši direktyva yra žingsnis teisinga linkme. Norėčiau padėkoti pranešėjui už jo nuostatų darbą. Tačiau tai neturėtų būti paskutinis žingsnis šioje srityje.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Manau, kad ši teisinio akto iniciatyva vyksta tokiu metu, kai darbuotojai iš trečiųjų šalių sudaro žymią Europos Sąjungos darbo jėgos dalį, todėl neteisėta imigracija kelia susirūpinimą. Manau, kad yra poreikis sukurti teisinę sistemą, kuri nustatytų aiškesnes sankcijas darbdaviams, kuriems dirba trečiųjų šalių imigrantai, neteisėtai gyvenantys Europos Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, kad neteisėtas darbas kelia nerimą Europos Sąjungos lygmeniu bei imigrantų darbo jėgos išnaudojimas yra realybė.

Taip pat turime suprasti, kad yra daug darbdavių, kurie didina savo pelną įdarbindami imigrantus, neturinčius tinkamų dokumentų, ir taip išvengdami socialinio draudimo įmokų ar mokesčių valstybei mokėjimo. Privalome užtikrinti, kad už tokio pobūdžio elgesį būtų atitinkamai baudžiama.

Todėl kiekviena valstybė privalo priimti priemones kovai su nelegaliu darbu, užtikrinti didesnę imigrantų apsaugą bei nuolat vykdyti patikrinimus, ypač tuose verslo sektoriuose, kur manoma, kad yra įdarbinami neteisėti imigrantai. Taip pat norėtume, kad būtų kontroliuojamas patekimas į Europos Sąjungos darbo

rinką, o imigrantų teisės būtų gerbiamos. Dėl šios priežasties prašome valstybių narių priimti visas reikalingas priemones, kad būtų užtikrintas veiksmingesnis bendradarbiavimas ir palengvinti pasikeitimą informacija tarp dalyvaujančių valstybių institucijų.

Yannick Vaugrenard (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti C. Favą su juo puikiu darbu, dėl kurio bus priimta direktyva, kurioje numatomos sankcijos neteisėtų darbuotojų darbdaviams.

Tačiau norėčiau atkreipti dėmesį į sudėtingą esamą padėtį. Turime parengti teisės aktus, kurie padėtų šią padėtį išspręsti.

Visoje Europos Sąjungoje darbai vykdomi per subrangovus esančius valstybėse narėse, dažnai nežinant, ar darbuotojai dirba teisėtai, ar ne. Buvo pateiktas pasiūlymas tikrinti savo darbuotojų teisėtumą. Kodėl jis nebuvo įtrauktas į pranešimą?

Taip pat yra nustatyta, kad pagrindinis rangovas yra atsakingas už atlyginimo išmokėjimą, bet tik tada, jei jis žinojo, kad subrangovai buvo įdarbinę neteisėtus imigrantus. Manau, kad nerastume nė vieno duodančio užsakymus rangovo, kuris savanoriškai pripažintų savo kaltę.

Galiausiai geriausia direktyva pasaulyje gali būti veiksminga tik tada, jei bus nustatytos kontrolės priemonės. Galėtume šia kontrolę pagerinti, jeigu kiekvienoje valstybėje narėje būtų daugiau darbo inspektorių, kurių vaidmuo būtų svarbesnis.

Svarbu, kad sukurtume kaip galima greičiau griežtesnes priemones, kad teikiantiems užsakymus asmenims tektų visiška atsakomybė dėl subrangovų kaltės.

Neturėtume užmerkti akių prieš tam tikruose ekonomikos sektoriuose vykdomą praktiką, kuri prisideda prie organizuotų neteisėtų imigracijos tinklų veiklos.

Richard Falbr (PSE). – (CS) Gerb. pirmininke, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į neatidėliotiną problemą, kuri kilo dėl dabartinės krizės. Kai kuriuose šalyse, įskaitant ir mano, matome, kad yra visuotiniai atleidžiami agentūrų darbuotojai, kurių dauguma atvyko į mūsų šalį iš rytų Europos ir Azijos šalių. Jie tampa neteisėtais darbuotojais. Atleisti jie netenka pragyvenimo lėšų, todėl tampa pėstininkais vadinamųjų „verslininkų“ rankose, kurie išnaudoja juos dar labiau, nei tai darė agentūros. Taip pat norėčiau pasisakyti dėl esamų neadekvačių žmoniškųjų išteklių darbo inspekcijose daugumoje mūsų valstybių narių. Niekas nepasikeis, nebent sukursime tinkamai išmokytų ir parengtų inspektorių tinklą, kurie išmanys darbo teisės aktus ir Europos Sąjungos direktyvas.

Kai Europos Sąjungos institucijos susitaria dėl tam tikrų standartų taikymo verslininkams, valstybės narės visada yra nepatenkintos. Ar buvo pabandyta padaryti ką nors panašaus socialinių teisės aktų srityje? Remiantis tradicijomis, subsidiarumo principu ir panašia padėtimi, kur darbuotojai Europos Sąjungoje kenčia nuo nevaldomo išnaudojimo, tai yra kvaila ir veidmainiška. Todėl pritariu bet kokioms pastangoms taikyti baudžiamąją atsakomybę ir skirti sankcijas asmenimis įdarbinantiems neteisėtus imigrantus, todėl dėkoju C. Favai.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Neteisėtas darbas yra susitelkęs atitinkamuose sektoriuose, kuriuose darbas yra nekvalifikuotas, pavyzdžiui, statybų, žemės ūkio, valymo paslaugų, viešbučių ir maitinimo pramonės. Šiuose sektoriuose naudojamos neteisėtos darbo jėgos mastai kelia nerimą. Ypač krizės metu darbdavius vilioja galimybė apeiti įstatymus ir naudoti neteisėtus darbuotojus gauti pelnui ar tiesiog išsilaikyti rinkoje.

Dokumentas, esantis prieš mus, yra žingsnis link neteisėto darbo masto mažinimo, nes jis turi neigiamų padarinių mokesstinėje ir socialinėje srityse. Puiku, kad galėsime bausti už trečiųjų šalių piliečių įdarbinimą, tačiau neturėtume pamiršti, kad tai taip pat susiję su piliečiais iš mažiau išsivysčiusių Europos Sąjungos valstybių narių. Netgi rumunams tenka susidurti su daugybe darbdavių piktnaudžiavimų Europos Sąjungoje.

Todėl norėčiau, kad šioje direktyvoje būtų numatytos griežtesnės sankcijos tarpininkams darbo rinkoje.

Sebastiano Sanzarello, Žemės ūkis ir kaimo plėtros komiteto nuomonės referentas. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šį klausimą sprendžiame ypač jautriu metu.

Dėl tarptautinės ekonominės krizės valstybėse, kurios labiausiai nukentėjo nuo krizės, naudojama neteisėta darbo jėga, kurią visada sudaro neteisėti imigrantai, ypač tam tikruose sektoriuose, o būtent, statybos, žemės ūkio ir kituose jau minėtuose sektoriuose. Tai skatina neteisėtą imigraciją, dėl to įvyksta tragedija. Nenuostabu, kad neteisėta imigracija labai didėja, ir šį rytą bei popietę mes spręsimė problemas dėl Lampedūzos ir kitų pasienyje esančių valstybių.

Todėl ši priemonė yra priimama tinkamu metu. Todėl manau, kad darbdaviams numatytos sankcijos toliau veiks kaip atgrasymo priemonė, nes jau yra numatytos sankcijos už neteisėtą darbą, ypač susijusį su neteisėtais imigrantais. Šios sankcijos toliau atgrasys darbdavius nuo darbuotojų įdarbinimo.

Girdėjome, kad 8 mln. neteisėtų gyventojų dirba neteisėtai. Sakysime, kad pradėjus taikyti šias priemones, šie imigrantai bus išmesti į gatvę ir mes turėsime tai spręsti. Manau, kad turime pripažinti, kad ši problema yra, nes kitaip darbdaviams pranešus apie neteisėtus darbuotojus, kuriems jie daugiau negalės duoti darbo, susidursime su visais šiais 8 mln. žmonių Europoje. Juos turėsime išsiųsti ir jiems padėti. Kadangi baigiasi mano laikas, manau, kad turėtume šį klausimą įvertinti iš anksto. Turime atidžiai įvertinti laikino darbuotojų įdarbinimo problemą, ypač žemės ūkyje. Ir turime įtraukti juos į visuomenę ir pripažinti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, neteisėtas darbas veikia ne tik nuo penkių iki dešimties milijonų gyventojų, bet ypač tuos, kurie juos įdarbina. Priešingai nei šio pranešimo autorius manau, kad ši problema veikia ne tik neteisėtus imigrantus iš trečiųjų šalių, bet taip pat milijonus Europos Sąjungos piliečių, kurie kartais dirba gaudami atlyginimą, kuris nėra apmokestinamas ir tokiems darbdaviams, kurie neišskaito iš jų atlyginimo draudimo įmokų. Didėjantis neteisėtas darbas rimtai kenkia ekonomikos konkurencijai. Viena iš veiksmingų priemonių, kurią galėtų panaudoti valstybės narės, tai mokestinės naštos mažinimas. Tačiau aš taip pat pritariu šiam Komisijos pasiūlymui suderinti sankcijas taikomas darbdaviams, nes manau, kad tokios darbdaviams skirtos sankcijos, pakartotinai pažeidžiantiems įstatymus, apribos galimybę dirbti neteisėtai ir sumažins neteisėtų imigrantų skaičių. Taip pat sumažės socialinės atskirtis ir trečiųjų šalių piliečių išnaudojimo mastas. Tačiau gali kilti problemų, numatant pareigą darbdaviams tikrinti darbuotojų gyvenamosios vietos būseną.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau sugrįžti prie sankcijų darbdaviams, kurie kaip subrangovai įdarbina neteisėtus darbuotojus. Esu susirūpinęs dėl šios nuostatos, nes darbdavys negali patikrinti, ar subrangovas įdarbina tokius asmenis, ar ne. Jei darbdaviui kyla įtarimų, kad taip yra, ką jis turėtų daryti? Ar jis turėtų pranešti apie tai policijai, ar nutraukti sutartį? Jei sutartis yra nutraukiama, tokie darbdavio veiksmai gali būti apskųsti teismui ir jis turėtų paaiškinti dėl kokių priežasčių buvo nutraukta sutartis. Darbdavys negalėtų pateikti reikalingų įrodymų. Todėl norėčiau dar kartą pareikšti savo susirūpinimą dėl šios nuostatos. Ši nuostata gali būti nieko verta. Antraip, ji bus naudojama taikant darbdaviams sankcijas neobjektyviai ir neteisėtai.

Colm Burke (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, pritariu šiam pranešimui, turime atkreipti dėmesį ir kovoti su šia problema, kai darbdaviai išnaudoja neteisėtus imigrantus. Esu gavęs nusiskundimų iš savo rinkėjų, todėl pritariu šiems veiksams.

Šių veiksmų padariniai yra žalingi, imigrantai yra išnaudojami, mokant jiems mažą atlyginimą, o kai kuriais atvejais visai jo nemokant. Taip neigiamai veikiamas teisėtai dirbančių darbuotojų atlyginimų dydis ir iškraipoma konkurencija tarp bendrovių nepažeidžiančių darbo teisės aktų ir jas pažeidžiančių.

Baigiant, siekiant nutraukti šią neteisėtą praktiką savo valstybėse narėse, turime suvokti, kad tai ne tik darbuotojų teisių klausimas, bet ir konkurencijos.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau baigti savo pastabą, kurią minėjau pasakydama, ir paaiškinti, ką norėjau pranešti Jungtinės Karalystės EP nariams, kurie skundžiasi, kad šia direktyva bandoma reguliuoti valstybių narių vidinius klausimus. Iš tikrųjų ši direktyva nesikiša į šalių reikalus, o bando sureguliuoti šiuos klausimus.

Norėjau pasakyti Jungtinės Karalystės EP nariams, kurie skundėsi, kad jie turėtų patys kreiptis į darbdavius savo šalyje, norėdami užtikrinti imigrantų teises ir kad asmenys, esantys neteisėtai Jungtinės Karalystės teritorijoje, nebūtų įdarbinti. Tada mes visi galėtume pripažinti, kad ši direktyva yra gera.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Buvo minėta, kad imigracija gali būti vienintelis būdas, kuris padėtų sumažinti neigiamas demografinės krizės pasekmes. Yra labai svarbu skatinti trečiosios šalies piliečius atvykti į Europos Sąjungos teritoriją, kad jie galėtų čia dirbti. Tačiau mus domina tik teisėta gyvenimo vieta ir teisėtas darbas. Dėl neteisėto užsienio šalių gyventojų darbo mažėja biudžeto pajamos ir yra iškraipoma sveika konkurencija tarp bendrovių. Daugiausia naudos iš neteisėtų darbuotojų gauna darbdaviai. Jie gali lengvai gauti pigios darbo jėgos. Trečiųjų šalių piliečiai dažniausiai dirba sunkius ir mažiausiai apmokamus darbus. Būdami sunkioje padėtyje, jie yra pasirengę padaryti viską, ko jų prašo darbdaviai. O šie labai dažnai naudojasi jų beviltiška padėtimi. Šie žmonės ne tik gauna mažą atlyginimą, bet taip pat jie dirba neturėdami jokios socialinės apsaugos ar sveikatos draudimo, yra nuolatinėje baimėje, kad gali būti išsiųsti iš šalies.

Europos Sąjunga turi padėti imigrantams lengviau įsidarbinti. Turėtume imtis dėl to atitinkamų veiksmų. Čia kaip pavyzdį norėčiau paminėti Ukrainos piliečius dirbančius Lenkijoje.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, manau, kad šios diskusijos yra labai įdomios. Norėčiau padėkoti visiems pasisakiusiems. Matau, kad Parlamente yra visuotinai pritariama, kad reikia kovoti su darbdaviais, kurie įdarbina ir labai dažnai išnaudoja neteisėtus imigrantus.

Norėčiau atkreipti Parlamento dėmesį, kad iš Komisijos atlikto poveikio vertinimo matyti, kad šiuo metu esamos sankcijos neužtikrina teisės normų laikymosi. Direktyva pagerino šią padėtį, įpareigodama valstybes nares nustatyti atitinkamas sankcijas ir užtikrinti, kad jos būtų veiksmingai taikomos. Šio posėdžio pradžioje pabrėžiau, kad Komisija prižiūrės, kaip valstybės narės atliks patikrinimus.

Taip pat norėčiau padėkoti C. Favai ir Parlamentui dar kartą, kad buvo pasiektas šis kompromisas. Manau, tai puikus pirmas žingsnis.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad ši direktyva yra Europos Sąjungos bendros imigracijos politikos dalis. Privalome kovoti su neteisėta imigracija ir žmonių kontrabanda. Šiuos klausimus mes čia šiandien sprendžiame, bet taip pat turime pabrėžti ir teisėtos imigracijos naudą. Be 2007 m. spalio mėn. pateiktų dviejų pasiūlymų dėl mėlynosios kortelės suteikimo aukštos kvalifikacijos darbuotojams ir bendro leidimo gyventi, dėl imigrantų teisių, pateiktų 2009 m. pavasarį, Komisija pateiks dar trijų direktyvų projektus dėl teisėtos imigracijos, kuriais nustatomos bendros taisyklės sezoniniams darbuotojams, kurie paprastai yra mažiau kvalifikuoti, asmenims, kuriuos siunčia jų bendrovės, ir stažuotojams, gaunantiems atlyginimą.

Norėčiau pridurti, kad Komisija, įsipareigodama Europos Parlamentą ir rengdamasi bei įgyvendindama Stokholmo programą, ateityje įvertins, ar reikia parengti teisės aktus dėl kitų imigrantų darbuotojų kategorijų.

Manau, kad ši direktyva turėtų būti svarstoma atsižvelgiant į Europos imigracijos ir prieglobsčio paktą. Šį paktą nurodžiau Parlamente norėdamas parodyti, kad jūsų norai bus įgyvendinti. Taip pat dėkoju už puikias diskusijas.

Claudio Fava, *pranešėjas*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pritariu Komisijos nario pastaboms ir lūkesčiams. Manau, kad Parlamentas gana aiškiai pasisakė, ir ne tik šiandien, kad būtinos priemonės teisėtai imigracijai kontroliuoti. Ir imigracijos klausimus reikia spręsti bendrai, o ne vien tik taikyti baudžiamąsias priemones neteisėtai imigracijai.

Mūsų veiksmai yra pavėluoti, ir nesame laimingi, kad Sutartys draudžia Parlamentui kartu su Taryba dalyvauti bendro sprendimo procedūroje sprendžiant teisėtos imigracijos klausimus. Todėl mūsų galios yra ribotos ir galime spręsti tik tam tikrus imigracijos klausimus, o tai erzina, tačiau turime laikytis tvarkos.

Tai sakydamas, manau, kad šios dienos pranešime buvo sprendžiami klausimai, kurie tikrai yra skirti trečiųjų valstybių piliečių teisėms ginti, net jeigu jie yra neteisėti imigrantai. Kalbu apie laikinų leidimų gyventi išdavimą nepilnamečiams, kurie yra išnaudojami. Kalbu apie apmokėjimą. Pagaliau buvo aiškiai pareikšta, kad atlyginimas negali būti žemesnis nei tas, kurį gauna Europos Sąjungos piliečiai savo šalyse. Kalbu apie profesines sąjungas, kurios pirmą kartą galės ginti užsienio šalių darbuotojus ir jiems atstovauti, net ir dirbantiems neteisėtai, administracinėse ir civilinėse bylose.

Manau, kad dėl šių priežasčių mes galime kalbėti apie atgautas teises, žingsnį į priekį, o ne atgal bei apie direktyvą, kuri proporcingai sprendžia sudėtingą ir opų klausimą, kuris ypač rūpi šiam Parlamentui.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 2009 m. vasario 4 d., trečiadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Carl Lang (NI), *raštu*. – (FR) Manau, kad šis pranešimas turi daugybę pranašumų.

Pirmiausia jis yra informatyvus. Jame pateikiami nerimą keliantys faktai apie didėjančią Europoje neteisėtą imigraciją. Šiuo metu, remiantis Komisijos duomenimis, Europoje yra tarp 4,5 ir 8 mln. imigrantų. Taip pat pranešime nurodoma, kuriuose sektoriuose daugiausia yra dirbama neteisėtai – statybų, žemės ūkio, valymo, viešbučių ir maitinimo.

Kitas šio pranešimo nuopelnas yra tas, kad yra stiprinimą kova su neoficialiu darbu, ypač numatant pinigines ir baudžiamąsias sankcijas neteisėtų darbuotojų darbdaviams.

Deja, pranešime yra daugybė apribojimų. Jame nekalbama, kokiomis priemonėmis galima būtų sustabdyti neteisėtos imigracijos srautus. Jame nekalbama apie patikrinimų prie vidaus sienų atnaujinimą.

Socialinės ir ekonominės krizės metu didėjant nedarbiui Europos Sąjungos šalys privalo apsaugoti savo darbo vietas. Tam reikia sukurti šalių ir Europos Sąjungos socialinės apsaugos politiką. Darbo vietos Prancūzijoje turėtų būti išsaugomos prancūzams, o darbai Europos Sąjungoje – jos piliečiams. Tam, kad Europos Sąjungos valstybės atsigautų ekonomiškai, socialiai būtina pirmenybę teikti valstybėms narėms ir Europos Sąjungai bei taikyti apsaugą joms.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Nekyla abejonių dėl priemonių, baudžiančių už neteisėtų imigrantų įdarbinimą, naudingumo ar pasirodymo pačiu laiku. Tai vis dar nėra didelė problema mano šaliai, kuriai atstovauju, nes ji yra daugiau tranzitinė šalis neteisėtai imigracijai.

Tuo pat metu turime suprasti, kad su šiomis problemomis galime susidurti ateityje. Kalbant apie šį pranešimą, pritarti pasiūlymui atsisakyti privalomos kontrolės, kurią Komisija norėtų taikyti. Šie skaičiai yra perdėti. Taip atsirastų daugiau biurokratizmo ir padidėtų išlaidos, tačiau poveikis būtų minimalus.

Maria Petre (PPE-DE), raštu. – (RO) Pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėją parengus tokį puikų pranešimą. Mes žinome, kad Europos Sąjungoje statybų, žemės ūkio ir turizmo sektoriuose dirba nuo 4,5 iki 8 mln. neteisėtų imigrantų.

Pritariu tam, kad direktyvoje yra numatytos baudžiamosios sankcijos darbdaviams – kurie yra pripažinti kaltais už pakartotinį pažeidimą, įdarbina neteisėtai daug žmonių, darbuotojas yra prekybos žmonėmis auka, o darbdaviui yra apie tai žinoma, darbdavys yra nepilnametis.

Valstybės narės taip pat turi nustatyti tvarką, kuria remiantis neteisėti imigrantai galėtų pateikti skundą, kai jie, pavyzdžiui, yra išnaudojami.

Privalome atsiminti, kad žmonės, esantys neteisėtai Europos Sąjungoje, paliko savo kilmės šalį, kad galėtų užtikrinti geresnę ateitį savo šeimoms. Daugėja vaikų, kurie yra paliekami tėvų, šiems išvykus dirbti į kitą šalį, kai kurie jų lieka be priežiūros, kai kuriuos prižiūri seneliai ir kaimynai, arba valstybė.

Kai šie vaikai atvyksta su savo tėvais, turime suteikti jiems galimybę įgyti išsilavinimą ir gauti socialinę apsaugą Europos Sąjungoje, net jei jie yra čia neteisėtai.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Claudio Flavos parengtas pranešimas yra priemonių rinkinio, skirto kovai su neteisėtai imigracija, dalis, trukdant bendrovėms įdarbinti tokius asmenis. Deja, pranešėjas per daug dėmesio skyrė priemonėms, kurios baudžia darbdavius, ir pritarė neteisėtų imigrantų teisių išplėtimui.

Kadangi labai svarbu, kad būtų užtikrinta pusiausvyra tarp sankcijų, kurios gali būti taikomos darbdaviams, pateikdamas pasiūlymus dėl pakeitimų, bandžiau atkreipti dėmesį į nuostatas, kur sankcijos darbdaviams yra nustatytos per griežtos, arba kurias nuostatas galima aiškinti plačiau ir taip jomis piktnaudžiauti.

Taip pat ypatingas dėmesys turi būti skiriamas humanitarinei šių imigrantų padėčiai. Dėl šios priežasties labai svarbu skatinti valstybes nars skirti baudžiamąsias priemones rimtais atvejais, kai darbdavys žino, kad darbuotojas yra prekybos žmonėmis auka. Be to, patikrinimas ir darbdavių informavimas apie jų pareigas, kaip nurodoma pranešime, yra ypač svarbūs. Darbdaviai tampa atsakingi sprendžiant šią problemą, su kuria mes vis dažniau susiduriame ES.

Bogusław Rogalski (UEN), raštu. – (PL) Valstybės narės turi glaudžiau bendradarbiauti kovojant su neteisėta imigracija ir stiprinti veiksmus Europos Sąjungos valstybių narių lygmeniu. Vienas iš pagrindinių veiksmų skatinančių neteisėtus imigrantus atvykti į ES yra galimybė gauti darbą, be poreikio įteisinti savo teisinę padėtį. Veiksmai prieš neteisėtą imigraciją ir neteisėtą buvimą turi veikti kaip atgrasino priemonė.

Tačiau direktyva dėl kovos su neteisėta imigracija turi būti taikoma nepažeidžiant šalių teisių aktų draudžiančių neteisėtą trečiųjų šalių piliečių įdarbinimą, kurie teisėtai gyvena valstybių narių teritorijoje, bet dirba pažeisdami savo kaip teisėtų gyventojų statusą.

Piniginių bausmių mažinimas trečiųjų šalių piliečių darbdaviams turi būti svarstomas tais atvejais, kai darbdavys yra fizinis asmuo.

Bendri apibrėžimai, metodai ir standartai kovojant su neteisėta imigracija yra *sine qua non* kuriant bendrąją Europos Sąjungos imigracijos politiką.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Ponios ir ponai, norėčiau padėkoti visiems dalyvavusiems rengiant direktyvos projektą.

Duomenys apie neteisėtų darbuotojų skaičių Europos Sąjungoje kelia nerimą. Būtinai glaudus bendradarbiavimas kovojant su neteisėta imigracija. ES strategijoje imigracijos srityje pirmenybė turėtų būti teikiama klausimo dėl neteisėto darbo sprendimui.

Ši direktyva galėtų būti tobulesnė. Jos taikymo sritis galėtų būti platesnė ir taikoma piliečiams, kurie yra teisėtai ES teritorijoje, tačiau dirba labai nepalankiomis sąlygomis. Taip pat būtų naudinga išplėsti darbdavio apibrėžimą, įtraukiant laikino įdarbinimo agentūras ir įdarbinimo agentus. Nepaisant savo trūkumų, šis projektas yra vertas pagyrimų.

Darbdaviai atsako už neteisėtą įdarbinimą. Direktyvoje yra nustatytos papildomos administracinės pareigos darbdaviams ir numatomos įvairios sankcijos, jei ši pareiga nėra vykdoma. Tačiau tai nereiškia, kad ši direktyva skirta tik darbdaviams bausti.

Norėčiau labai aiškiai pasakyti, kad svarbiausias mūsų tikslas yra spręsti atvejus, kai asmenys yra išnaudojami darbe. Turi būti neįmanoma įdarbinti žmones atlikti darbą neoriomis ir nežmoniškoms sąlygomis, kur jie neturėtų teisių ir galimybių gauti socialines garantijas. Manau, kad svarstoma direktyva yra reikalinga, kad būtų minimaliai suderintos nuostatos draudžiančios neteisėtą įdarbinimą. Taip pat tikiuosi, kad šios nuostatos bus veiksmingai įgyvendintos valstybių narių.

PIRMININKAVO: Aleo VIDAL-QUADRAS

Pirmininko pavaduotojas

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Pradėsime balsavimą.

(Balsavimo rezultatai: žr. protokole)

6.1. EB ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo pratęsimas (A6-0006/2009, Angelika Niebler) (balsavimas)

6.2. EB ir Rusijos susitarimo dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje atnaujinimas (A6-0005/2009, Angelika Niebler) (balsavimas)

6.3. Laukinė gamta Europoje (A6-0478/2008, Gyula Hegyi) (balsavimas)

– *Prieš balsavimą:*

Gyula Hegyi, pranešėja. – Gerb. primininke, šiuo klausimu nevyko diskusijos, todėl nėra galimybės pateikti pakeitimų, už kuriuos buvo balsuota Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete. Arba turėtumėte pasitikėti manimi kaip pranešėja, arba atmesti visą rezoliuciją. Manau, kad tai nėra gera sistema, bet būtina priemonė šiuo metu.

Artimiausiu metu bet kuriuo atveju reikėtų vėl iš naujo nagrinėti daugelį klausimų *Natura 2000* direktyvose. Tikimės, kad šie teisės aktai apims ir laukinę gamtą, kad kitame posėdyje galėtume toliau diskutuoti šiuo klausimu. Tikiuosi, kad mano rezoliucija taps pagrindu priimti naujus teisės aktus, kad ateityje juos būtų galima tobulinti.

6.4. Prašymas atšaukti Miloslavo Ransdorfo imunitetą (A6-0008/2009, Aloyzas Sakalas) (balsavimas)

6.5. Tvarios bendrosios ir verslo aviacijos ateities darbotvarkė (A6-0501/2008, Luís Queiró) (balsavimas)

6.6. Ikiprekybiniai viešieji pirkimai. Naujovių skatinimas siekiant užtikrinti ilgalaikės kokybiškas viešąsias paslaugas Europoje (A6-0018/2009, Malcolm Harbour) (balsavimas)

6.7. Antroji strateginė energetikos politikos apžvalga (A6-0013/2009, Anne Laperrouze) (balsavimas)

6.8. Nediskriminavimas dėl lyties ir kartų solidarumas (A6-0492/2008, Anna Záborská) (balsavimas)

– Prieš balsavimą:

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau išsakyti nedidelį lingvistinį, ar tiksliau semantinį pastebėjimą

A pastraipoje yra tokie žodžiai „... pripažįstant 21-ojo amžiaus šeimos struktūrų įvairovę“, kurie kitose kalbose skamba kaip „a także uznając różnorodność wzorców rodziny...“, „...en reconnaissant la diversité de schémas familiaux...“, „...Anerkennung der Vielfalt der Familienmodels...“. Jeigu tai reiškia, kad yra pripažįstama šeimos struktūrų įvairovė, tarp jų ir tos pačios lyties asmenų, ar tai tikrai yra tai, ką turėjo mintyje A. Záborská, tada balsuoju prieš šį pranešimą. Norėčiau, kad būtų šie žodžiai paaiškinti. Ar tai reiškia, kad tokia šeimos struktūra yra galima, o tai reiškia, kad tokia struktūra yra pripažįstama. Turime žinoti, už ką balsuojame.

Anna Záborská, pranešėja. – (SK) Dėkoju pirmininkui ir Z. Zaleskiui. Čia mes pripažįstame tokias šeimos struktūras.

Pirmininkas. – Gerb. Z. Zaleski, aišku, kad mes pripažįstame, kad tokios struktūros egzistuoja.

6.9. Kova su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija (A6-0012/2009, Roberta Angelilli) (balsavimas)

7. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– **Pranešimas: Gyula Hegyi (A6-0478/2008)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Laukinė gamta ir jos įvairovė yra dovana ir turtas, kuriuo žmonija turi rūpintis ne tik Europos Sąjungoje. Europos Sąjungos pastangos nebus veiksmingos tol, kol nenustosime naikinti drėgnųjų atogrąžų miškų, grobstyti Azijos, Afrikos ir Amerikos vandenų gėrybių, veiksmingiau nekalbėsime apie bendrą atsakomybę saugoti gamtą nuo žmonijos visoje planetoje. Tuomet šis pranešimas, kuriam aš šiandien taip pat pritariau, taps tik dar vienu beverčiu dokumentu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, jei norime sustabdyti bioįvairovės mažėjimą, būtina apsaugoti Europos laukinės gamtos miškus ir vandenys. Kad mūsų bendri veiksmai būtų veiksmingi, pirmiausia reikia aiškiai apibrėžti laukinės gamtos sąvoką ir nurodyti jos vietą Europos Sąjungoje.

Taip pat yra svarbu vystyti strategiją, pagrįstą atlikta ekspertų rizikos ir procesų, griaujančių laukinę gamtą, analize. Tai ypač yra susiję su svetimų rūšių invazija, kurios kovoja su vietinėmis rūšimis bei klimato kaitos daromu poveikiu.

Kitas svarbus klausimas yra susijęs su turizmu. Kalbu apie netvaraus ar agresyvaus turizmo pasekmes. Norint kelti sąmoningumą tarp Europos Sąjungos piliečių šiais klausimais, reikia vykdyti informacijos kampanijas, skirti lėšas iš vietos valdžios institucijų biudžeto ir remti paprastų žmonių iniciatyvas.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pasveikinti Gyula Hegyi parengus šį pranešimą ir atlikus išsamų tyrimą.

Vykstant klimato kaitai pasauliniu mastu ir daugėjant aplinkosaugos problemų, akivaizdu, kad turime spręsti klausimą dėl laukinės gamtos Europoje. Manau, kad yra svarbu derinti strategiją, skirtą apsaugoti ir atstatyti mūsų laukinei gamtai. Esame atsakingi prieš gamtą, kad būtų tinkamai naudojama žemė.

Mano šalyje Slovakijoje, dėl padidėjusio žievagraužių skaičiaus, nacionalinio parko tarnybos Aukštuosiuose Tatruose buvo priverstos naudoti pesticidus kovoje su šiais vabzdžiais. Tačiau į šių pesticidų sudėtį įeina cheminė medžiaga cipermitrinas, kuris labai dažnai daro žalą augmenijai, gali rimtai kenkti žmonių ir gyvūnų sveikatai regione.

Taip, kaip mes privalome rasti geresnį sprendimą kovoti su šiais vabzdžiais Slovakijoje, taip ir visoje Europoje reikia rasti būdų veiksmingiau apsaugoti savo gamtą. Raginu Europos Parlamentą veikti atsakingai ir greitai, siekiant apsaugoti likusią laukinę gamtą.

– **Pranešimas: Malcolm Harbour (A6-0018/2009)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, man yra malonu, kad galiu pritarti pranešimui dėl ikiprekybinių viešųjų pirkimų, nes jie gerokai mažina riziką investuojant į naujoves. Tai labai svarbu recesijos laikais. Ikiprekybinių viešųjų pirkimų sėkmė leistų viešosioms institucijoms bendradarbiauti vystant naujus produktus, gerinant viešųjų paslaugų kokybę. Manome, kad tai padidintų MVĮ susidomėjimą teikiant naujoviškus sprendimus tobulinti viešojo transporto kokybei, sveikatos priežiūrai, mažinant energijos vartojimą viešuosiuose pastatuose ir apsaugoti piliečiams nuo pavojų jų saugumo labui, nepažeidžiant jų privatumo. Šis naujas požiūris padėtų viešajam Europos Sąjungos sektoriui atlikti pagrindines viešąsias užduotis be valstybės pagalbos ir tuo pat metu didintų bendrovių Europoje potencialą naujovių srityje. Šis pranešimas bus svarbus ženklas Europos Komisijai, kad ji pasiskubintų ir imtųsi konkrečių pakeitimų teisės aktuose.

– **Pranešimas: Anne Laperrouze (A6-0013/2009)**

Jan Březina (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, norėčiau pasisakyti dėl gavybos ir dujų perdavimo sistemų atskyrimo, kurios yra susiję su šiuo priimtu teisės aktu. Pasiūlyta sertifikavimo tvarka trečiosioms šalims yra protingas sprendimas. Tai pirmas kartas, kai ES skiriamas dėmesys energijos saugumui dujų rinkoje. Kovojant su dujų krize, kuri mus ištiko, taip pat būtina pagreitinti alternatyvių vamzdynų Europoje statybas, kurie nebūtų priklausomi nuo Rusijos. Pagrindiniai infrastruktūriniai projektai, tokie kaip „Nabucco“ dujotiekis, kuris jungtų Kaspijos jūros regioną su Europa, negalimi be didelių įmonių ir jų investicijų. Tačiau tokios investicijos mažai tikėtinos, jei kyla rizika dėl atskyrimo ir taip sumažėja jų ekonominė padėtis. Tai galėtų išspręsti Parlamento taikomas atskyrimo išimtis naujai infrastruktūrai, kol atsipirktų investicijos. Nežinau, ar šiame teisės akte buvo išnaudotos visos galimybės.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, bendroji energijos politika yra vienas didžiausių iššūkių, su kuriais šiuo metu susiduria Europos Sąjunga. Turime tai spręsti kartu.

Žinome, kad Rusija išlieka viena iš svarbiausių ir sudėtingiausių mūsų prekybos partnerių. Tačiau tai, kad Rusija yra mūsų pagrindinė dujų tiekėja, nereiškia, kad ji turėtų būti traktuojama kitaip. Pranešėjas siūlo, kad Europos Sąjungos politika Rusijos Federacijos atžvilgiu turėtų būti švelnesnė. Manau, kad savo prekybos partnerės atžvilgiu turime vykdyti teisingą, bet griežtą politiką, nes ji naudoja savo energijos žaliavą kaip politinio spaudimo priemonę.

Pabrėžiama, kad energijos šaltinių įvairovė yra vienas iš pagrindinių klausimų energetikos saugumo srityje. Vienas iš būdų tai įveikti būtų nepriklausomumas nuo Rusijos teikiamos žaliavos. „Nabucco“ dujotiekio nutiesimas ir kitų energijos šaltinių naudojimas yra žingsniai šia linkme.

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, dar kartą šiame Parlamente gyrėmės savo rekomendacijomis ekologijos klausimais, o pranešėjai varžėsi tarpusavyje, kuris iš jų pasiūlys didesnius ir nerealius tikslus gauti energiją tik iš atsinaujinančių energijos šaltinių bei sumažinti CO₂ išskyrimą. Visa tai dėl tikėjimo, kad šiomis pastangomis mes išgelbėsime planetą.

Taip, mes turime naudoti ir skatinti atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimą, tačiau daugumai tai tapo dogma, nepaisant realių išlaidų ar poreikių. Neatsižvelgiama į tai, kad klimato kaita nėra naujas dalykas, ji vyksta ciklais, o numaćius sau šiuos tikslus gamyba persikelia į tas sritis, kuriose nėra didelių apribojimų. Vieną dieną turėsime atsakyti už savo tikslus, kuriuose ES save pralenkia.

Johannes Lebech (ALDE). – (DA) Gerb. pirmininke, balsavau už A. Laperrouze pranešimą, bet taip pat balsavau už pateiktus pakeitimus, kuriais yra abejojama dėl branduolinės energijos, kaip energijos šaltinio, ateityje. Pakeitimai buvo atmesti. Balsuodama už visą pranešimą, aš pritariu daugumai jo punktų, tačiau taip pat pripažįstu, kad dauguma branduolinę energiją suvokia kaip Europą, kurioje nėra CO₂ energijos mišinio.

Tačiau taip pat jaučiu, kad tai nėra geras sprendimas ateityje. Toks sprendimas būtų didžiulės investicijos į atsinaujinančią energiją ir jos vystymą.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Aš pritariu antrosios strateginės energetikos politikos apžvalgos nuostatom, tačiau dar noriu paminėti kai kuriuos dujų krizės aspektus. Šių metų dujų krizė tarp Ukrainos ir Rusijos, deja, jau ne pirmoji, paveikė 15 Vidurio Europos ir Balkanų šalių. Neteko matyti skaičių, kokius ekonominius nuostolius patyrė nukentėjusios šalys, bet aš noriu pabrėžti moralinius ir vertybinius nuostolius. Kaip turėjo jaustis ES piliečiai, kai Ukrainos ir Rusijos konfliktas – akivaizdžiai politinis – žlugdo ES ekonomiką, energetinį saugumą, politinį stabilumą, o ES valstybės negali imtis jokių priemonių? Aš turiu omenyje Slovakijos ir Bulgarijos ketinimus atnaujinti uždarytus saugių atominių jėgainių veiklą, kurią daugelis parlamentarų remia. Svarstydami bet kokią ES teisės aktą, taip pat ir energetikos srityje, mes pabrėžiame, kad svarbiausia vartotojas, o paprastai tariant – žmogus. Kada gi mes atsigręšime į žmogų – Europos Sąjungos pilietį?

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, kolegos, nustatytas tikslas iki 95 proc. sumažinti CO₂ išskyrimą į aplinką iki 2050 m. gali pasirodyti radikalus, tačiau jeigu mes pripažinsime mokslines išvadas, kurios yra pateikiamos naujausioje Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ataskaitoje, tuomet būtina sumažinti jo lygį, jeigu norime, kad 2 °C padidėjimas išliktų toks pats.

Nors balsavau prieš pakeitimus, susijusius su branduoline energija, dėl to, kad man neramu dėl brandulių sintezės, pritariu nuorodoms atlikti tyrimą saugumo klausimais ar dėl naujos kartos branduolinės energijos. Kaip ir daugelis stebiu ir laikiu, ar kada nors brandulių sintezė taps tikrove.

Taip pat norėčiau pareikšti savo susirūpinimą dėl Airijos padėties ir tai, kad trūksta skaidrumo bei nuosavybės teisių numatymo atskiriant mūsų elektros tinklą. Tai yra pagrindinė kliūtis trukdanti investuoti kitiems gamintojams, ypač naudojantiems alternatyvius degalus. Dėl to Airijoje elektros kaina yra aukščiausia Europoje.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, šiuo klausimu, dėl aukštų elektros kainų Airijoje, jau pasisakė mūsų kolega, buvęs šio Parlamento narys Simon Coveney. Tikėkimės, kad jam pasiseks.

Balsavau už šį pranešimą, nes jame minimi tokie klausimai kaip energijos vartojimo efektyvumas ir energijos saugumas, kurie yra susiję su klimato kaita. Esu susirūpinęs dėl branduolinės energijos, kaip ir daugelis žmonių Airijoje, tačiau manau, kad turime pripažinti tai, kad kai bus nutiesti jungiamieji vamzdiniai ir jie veiks, mes naudosime branduolinę energiją. Todėl, manau, turime atlikti tyrimus dėl saugaus branduolinių atliekų šalinimo ir šios technologijos tobulinimų, kad pagerintume jos saugumą ir apsaugą.

Jei to nebus, toliau dėl to pasisakysiu balsuojant dėl šio pranešimo. Apgailestauju, kad buvo atmestas 37 pakeitimas, nes manau, kad jame atspindėjo daugelio esančių šiame parlamente mintys.

– Pranešimas: Luís Queiró (A6-0501/2008)

Nirj Deva (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, džiaugiuosi galėdamas pritarti pranešimui dėl mažųjų oro uostų proporcingumo ir subsidiarumo. Visada norėjome turėti bendrą politiką visoje ES, tačiau ES pripažįsta, kad kiekvienai valstybei narei ir vietinėms aplinkybėms reikalingi skirtingi sprendimai. Manau, kad tai ir buvo pasakyta M. Queiró pranešime.

Tarptautiniai oro uostai būna nedideli, vidutiniai ir dideli. Nenorime, kad Europos Sąjungoje vyrautų vien tik didžiuliai oro uostai. Šiame pranešime yra nustatoma tinkama pusiausvyra. Ir tokia turėtų būti mūsų infrastruktūra ateityje. Dėl šios priežasties savo rinkimų apygardoje pietryčių Anglijoje labai nenoriai pritariau trečiojo pakilimo tako Heathrow oro uoste atidarymui, nes galėjome turėti geresnę struktūrą naujajame oro uoste Thames Estuary Kente.

– Pranešimas: Anna Záborská (A6-0492/2008)

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) 45 straipsnio 2 punkte esančioje tvarkoje yra rimtų trūkumų. Niekas kitas be pranešėjo diskusijų metu negali svarstyti šios temos posėdyje, bet pranešėjas taip pat negali svarstyti atskirų pasiūlymų dėl pranešimo pakeitimų.

Nebalsavau už Žaliųjų frakcijos pateiktą iš dalies keičiantį pasiūlymą, nes naujajame variante dėl dviejų punktų yra numatytos išlygos, susijusios su pirmininkaujančiosios Čekijos pasiūlymu. Tačiau kadangi tai nėra oficiali Tarybos pozicija, tokios rekomendacijos yra pirmalaikės ir dažnai duoda priešingus rezultatus.

Jei profesinį gyvenimą būtų galima suderinti su šeiminiu, tuomet profesinė karjera turėtų būti prilyginta veiklai, už kurią nėra mokamas oficialus atlyginimas darbas kalbant apie kartų solidarumą. Esu įsitikinusi, kad pranešime pateikiamos naujos iniciatyvos, kurios naikina moterų ir vyrų diskriminaciją, savo noru nusprendusių rūpintis savo artimaisiais.

Norėčiau atkreipti dėmesį į pranešėjos Anna Záborská atliktą darbą, tačiau apgailestauju, kad dėl numatytos tvarkos mes nebalsavome dėl šio pranešimo projekto.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, norėčiau atsiriboti nuo ką tik pateiktų pakeitimų, iš dalies keičiančių A. Záborská pranešimą dėl nediskriminavimo dėl lyties ir kartų solidarumo. Brandi Europos visuomenė privalo laikyti vaikų ir kitų asmenų priežiūrą tokią pačią vertę kaip ir profesinis gyvenimas turinčia alternatyva. Žaliųjų frakcijos pateiktas pasiūlymas, kuriame kritikuojamas pirmininkaujančiosios Čekijos požiūris ir vadinamas reakciniu, mano nuomone, yra netinkamas ir nebrandus, nors, deja, EP nariai už jį balsavo. Nėra ketinama moterų vaidmenį laikyti žemesniu nei vyrų. Tai yra galimybė reabilituoti šeimą visuomenės akyse, suteikiant moterims lygias teises su vyrais. Šiandien vyrai taip pat stumia vaikų vežimėlius ir rūpinasi vaikais ligoninėje. Vyrai ir moterys, kurie dalį savo gyvenimo skiria vaikų ar ligotų tėvų priežiūrai, atlieka socialiai svarbų darbą, kuris ateityje neturėtų būti laikomas prastesniu už kitus darbus. Pritariu Čekijos požiūriui. Mūsų tikslas yra sukurti sąlygas, kai vyrai ar moterys, nusprendę eiti šiuo keliu, nebūtų diskriminuojami darbo rinkoje ir galėtų pasinaudoti galimybėmis derinti profesinį ir šeiminių gyvenimus taikant lankstumo principus. Privalome didinti tėvystės ir kartų lankstumą, o ne juos mažinti darbo įstatymais. Praėjusiame amžiuje susidarę išankstiniai nusistatymai didina demografinę krizę. A. Záborská pranešimas yra žingsnis teisinga linkme. Pasisakau prieš šį pranešimą keičiantį variantą, kuris buvo priimtas.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). – (CS) Aš taip pat norėčiau pareikšti savo paramą A. Záborská, kuri pateikė pranešimą savo iniciatyva, kuriame atkreipiamas dėmesys į kartų solidarumo tarp atskirų šeimos narių poreikį. Tai yra susiję ne tik su rūpinimusi jaunesne karta, naujais šeimos nariais. Daugeliu atvejų taip pat turime išspręsti problemas dėl rūpinimosi vyresniais tos pačios šeimos nariais.

Manau, kad pirmininkaujančioji Čekija teisingai suprato dabartinės geografinės padėties neatidėliotumą. Taip pat reiktų įvertinti ekonominę naudą, todėl pasisakiau prieš Žaliųjų frakcijos pareikštą poziciją. Šios frakcijos pateiktas iš dalies keičiantis pranešimas pasiūlymas menkina tokius ketinimus. Visiškai pritariu A. Záborská pranešimui.

Balsuojant dėl galutinio pranešimo, nesuveikė mano balsavimo mygtukas. Balsavau už A. Záborská pateiktą pasiūlymą.

Ivo Strejček (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, dėkoju už jūsų kantrybę ir atlidumą. Norėčiau pasinaudoti galimybe ir paaiškinti kodėl balsavau už Žaliųjų frakcijos pateiktą pakeitimą. Nenoriu balsuoti prieš Tarybai pirmininkaujančią Čekiją.

Pirmiausia todėl, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija nereikalauja pakeisti vadinamųjų Barselonos tikslų, pradeda diskusijas dėl galimo ir būtino šių tikslų persvarstymo. Antra, akivaizdu, kad dėl skirtingų socialinių, kultūrinių ir ekonominių sąlygų kils sunkumų įgyvendinant bendrai ir vienodai Barselonos tikslus visoje ES. Trečia, pranešime neatsižvelgiama į tokius veiksnius kaip kiekvienos šeimos laisvė ir vaikų interesai. Ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas, yra tas, kad Barselonos tikslų įgyvendinimas yra sudėtingas, nes vaikų priežiūra yra valstybių vyriausybių rankose.

Philip Claeys (NI). – (NL) Taip pat ketinau balsuoti už A. Záborská pranešimą, nes apskritai tai buvo geras pranešimas, kuriame nesiremama įprastais politiniais šablonais kalbant apie diskriminaciją ar jos reikšmę.

Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso pateiktas pakeitimas iš dalies, prieš kurį balsavau, niekais pavertė pranešimą. Jame yra daugybė abejotinų punktų, įskaitant Tarybai pirmininkaujančiosios Čekijos puolimą. Šiame pakeitime be jokio pagrindo tvirtinama, kad vaikų auginimas namuose gali daryti didesnę poveikį. Tai ypač silpnas argumentas, tačiau šiuo atveju tinka bet kas, kad tik diskusijos vyktų toliau ir būtų pateikiami tikri argumentai tokiu klausimu kaip atlyginimo mokėjimas namie esantiems tėvams.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, balsavau už A. Záborská pranešimą todėl, kad yra pripažįstamas moterų darbas namuose. Reiktų tinkamai įvertinti slaugymą, priežiūrą, švietimą ir mokymą namuose. Jei tai vyksta už namų sienų, tai yra pripažįstama ir įtraukiama į statistiką skaičiuojant BVP. Nobelio

premijos laureatas Gary Becker atkreipė dėmesį į žmonių, atliekančių namų ruošą, indėlio svarbą ekonominei visuomenės pažangai. Kalbant apie šeimos apibrėžimą, lenkų kalba tai reiškia sąjungą, kurios tikslas yra suteikti gyvybę, ir todėl į ją nepatenka tos pačios lyties sąjungos.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, balsavau už A. Záborská pranešimą, prieš kurį pasisakė Žaliųjų frakcija, pradėjusi naujas diskusijas šiuo klausimu. Manau, kad privalome užtikrinti Europoje, remiantis bendromis mūsų visuomenės vertybėmis, kad moterys, kurios sukuria šeimą, turi teisę pasirinkti, ar visiškai nustoti dirbti, ar dirbti ne visą darbo dieną, kad galėtų rūpintis savo vaiku. Man labai pasisekė, kad mano motina turėjo tokį pasirinkimą, ir turiu pasakyti, kad man tai buvo naudinga.

Jeigu mano motinai būtų nepasisekė ir ji būtų išsiskyrusi po dvidešimties vedybinio gyvenimo metų, ji būtų atsidūrusi sudėtingoje padėtyje. Ji negautų jokios socialinės paramos, ypač senyvame amžiuje. Jau keturiasdešimt metų kovojau už tai, kad moterys, kurios pasirinko skirti savo gyvenimą šeimai ir vaikams, nebūtų diskriminuojamos ir nebūtų smerkiamos dėl tokio pasirinkimo. Negaliu balsuoti už ideologiją, kuria norima, kad vaikai ir suaugusieji būtų priklausomi nuo valstybės visą savo gyvenimą.

Apgailestauju, kad Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pateiktas pranešimas buvo nepriimtas. Dauguma narių, kurie balsavo prieš jį, padarė meškos paslaugą moterims, šeimai ir visuomenei.

Nirj Deva (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, esu labai dėkingas Anna Záborská, parengusiai šį pranešimą. Nors mano frakcija turi tam tikrų abejonių, manau, kad šiame pranešime nagrinėjami labai svarbūs ES klausimai.

ES gyventojų skaičius gerokai mažėja. Daugelyje valstybių narių nėra pripažįstamas vaikus auginančių moterų indėlis į BVP. Moterys ir motinos yra sudėtinė profesinio gyvenimo mūsų visuomenėje dalis. Mano rinkiminėje apylinkėje pietryčių Anglijoje milijonai moterų rūpinasi savo vaikais. Jų indėlis į Didžiosios Britanijos BVP ir mano regiono gerovę yra labai svarbus mūsų šaliai.

Pirmą kartą Europos Sąjungos istorijoje šiame pranešime toks indėlis yra pripažįstamas. Turime skatinti mūsų Parlamentą šiuos klausimus įvertinti ateityje, užtikrinant lyčių lygybę ir solidarumą.

– Pranešimas: Roberta Angelilli (A6-0012/2009)

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, šiandien vyksta diskusijos ir yra smerkiamas seksualinis vaikų išnaudojimas. Beveik visi pasisakė šiose diskusijose teisėtai smerkė pedofilų veiksmus ir pornografinį vaikų išnaudojimą. Netinkama interneto naudojimas užrūstino daugelį iš mūsų.

Gaila, kad nepaisant tokio bendro sutarimo, kelios valstybės narės nevienodai vertina tokį vaikų išnaudojimą. Vaikų viliojimui, seksualiniam išnaudojimui ir vaikų pornografijai neturėtų būti vietos ES, čia tokie veiksmai neturėtų būti toleruojami. Tyla yra geriausias pedofilų draugas. Mums teko matyti, kaip bažnyčiose, šeimose ir visuomenėse į tai žiūrima pro pirštus. Dėl to kyla skandalų įvairiose valstybėse narėse.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, džiaugiuosi, kad galiu pritarti šiam pranešimui, bet norėčiau pakartoti savo ankstesnes pastabas, kad septynios valstybės nepritarė Europos Tarybos konvencijai ar JT fakultatyviniam protokolui, kuris numato šiuolaikine priemone kovai su prekyba vaikais, prostitucija ir pornografija. Deja, tai taikytina ir mano šaliai – Čekijai, kuri nori su tuo kovoti veiksmingiau, bet niekaip negali išspręsti klausimo dėl baudžiamosios juridinių asmenų atsakomybės įtraukimo į savo teisės aktus. Būtent tokie juridiniai asmenys vykdo prekybą vaikais ir iš to pelnosi. Todėl raginu Čekiją išspręsti šią problemą savo šalyje, kad tai taptų pavyzdžiu kitoms valstybėms narėms.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pranešimas: Angelika Niebler (A6-0006/2009)

David Casa (PPE-DE), raštu. – Tokie susitarimai yra būtini stiprinant Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ryšius. Besikuriančių rinkų konkurencija didėja, todėl yra labai svarbu pirmauti. Manau, kad būtent tai yra išdėstyta šiame pranešime.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už A. Niebler pranešimą, nes mokslinis ir technologinis ES ir JAV bendradarbiavimas yra būtinas. Šis transatlantinis susitarimas privalo paskatinti JAV ir Europos bendriją gauti abipusę naudą iš mokslinės ir technologinės pažangos vykdant mokslinių tyrimų programas. Šis susitarimas leis lengviau keistis idėjomis ir panaudoti patirtį mokslinės bendrijos, pramonės ir piliečių naudai. Norėčiau pabrėžti, kad JAV yra pasaulinis lyderė mokslo ir technologijų srityje.

Turime atkreipti dėmesį į tai, kad susitarimas yra paremtas abipusės naudos principais, skatina bendradarbiavimą teikiant bendrus prašymus dėl jungtinių projektų pasiūlymų ir leidžia dalyvauti abiejų šalių vykdomose programose ir veikloje. Yra aktyviai pritariama veiksmingos intelektinės nuosavybės apsaugos ir dalijimosi intelektinės nuosavybės teisėmis principams. Pasiūlyme taip pat numatomos ES ekspertų ir pareigūnų misijos, darbo grupės, seminarai ir susitarimai, organizuojami Europos Sąjungoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Tikiuosi, kad šis susitarimas taip pat užtikrins Lisabonos strategijos sėkmę, kurios tikslas yra sukurti žinių Europą. Įkūrus Europos technologijų institutą, šis transatlantinis mokslinis ir technologinis bendradarbiavimas sukurs naujas galimybes.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – A. Niebler pateikė pranešimą dėl trečiojo ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo pratęsimo. Šiame susitarime remiamas Tarybos sprendimas dėl Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų vyriausybės susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo pratęsimo. Kadangi šis abipusiai naudingas susitarimas skatina mokslinių žinių ir technologinę pažangą, džiaugiuosi galėdamas pritarti šiai priemonei.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE), raštu. – Be abejonės, Europos bendrijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo susitarimo pratęsimas yra svarbus Europos Sąjungos moksliniams tyrimams. Tai rodo balsavimo rezultatai.

Tačiau iš savo patirties žinome, kad sėkmingiausias mokslinis bendradarbiavimas vyksta tada, kai du tyrėjai iš dviejų institucijų bendradarbiauja vykdant bendrai parengtą ir finansuojamą projektą. Todėl norint, kad mokslinis bendradarbiavimas su JAV vyktų glaudžiau, Komisija turėtų parengti paprastas priemones, skirtas remti projektams dėl bendrų mokslinių tyrimų tarp dviejų tyrėjų JAV ir ES. Tokių sričių kaip biomedicinos, nanotechnologijų ir kosmoso erdvės mokslinių tyrimų įtraukimas į susitarimą būtų sveikintinas. Taip pat norėčiau, kad būtų įtrauktos ir tokios sritys, kaip moksliniai tyrimai kamieninių ląstelių srityje. Tai, kad dėl kai kurių mokslinių tyrimų kyla etikos klausimų, turėtų skatinti bendrai įvertinti tokius klausimus, o ne kurti kliūtis bendrai mokslinei pažangai.

Europos mokslinių tyrimų tarybos subsidijos ypač vilioja JAV tyrėjus. ES dabar turi priemones, kurios užtikrina didesnę ir ilgesnę trukmės atvykstančių mokslininkų mobilumą. Todėl ES turėtų gauti didesnę naudą.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo su Jungtinėmis Valstijomis susitarimo pratęsimas patvirtina, kad yra poreikis bendradarbiauti ir vykdyti abipusiai naudingus pasikeitimus tarp ES ir JAV mokslinių tyrimų ir naujovių sektoriuose.

Kosmoso erdvės ir saugumo sektorių įtraukimas į šį susitarimą yra svarbus žingsnis stiprinant transatlantinius santykius, kurie yra svarbiausias PPE-DE frakcijos tikslas. Šis bendradarbiavimas taip pat privalo apimti civilinį ir karinį bendradarbiavimą bendro intereso srityse, tarp jų ir dėl naujų kosmoso erdvės technologijų, nanotechnologijų ir saugumo mokslinių tyrimų.

Tvirtai tikiu, kad toks bendradarbiavimas užtikrins geresnius rezultatus vykdant veiklą tarptautinėje kosmoso stotyje bei opioje ryšių palydovų srityje. Be to, manau, kad bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis yra svarbus, ypač bendradarbiavimas su Rusija tokiuose projektuose kaip dėl GPS-Glonass-Galileo.

Visos suinteresuotos šalys turi pasinaudoti vertingais rezultatais, kuriuos gauna viena iš šalių, nesvarbu, ar civiliniame, ar kariniame sektoriuose, jei tokie rezultatai gali būti pritaikomi civiliniame sektoriuje. Saugumas ir apsauga šiandien labiausiai rūpi visiems žmonėms pasaulyje. Todėl bendras šių rezultatų naudojimas rodo ne tik abipusį pasitikėjimą ir partnerystę, bet taip pat užtikrina, kad jie nebus naudojami jokiais kitais tikslais, išskyrus žmonijos labui.

Mairead McGuinness (PPE-DE), raštu. – Pritariu šiam pranešimui dėl EB ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo pratęsimo.

Tačiau nesuveikė mano balsavimo mygtukas, todėl norėčiau, kad mano balsas už šį pranešimą būtų įregistruotas.

Tobias Pflüger (GUE/NGL), raštu. – (DE) Balsavau prieš Angelika Niebler pranešimą dėl Tarybos sprendimo dėl EB ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo pratęsimo (A6-0006/2009).

Šio pratęsto susitarimo turinys skiriasi nuo ankstesniųjų susitarimų tuo, kad į jį yra įtraukti punktai dėl kosmoso erdvės ir gynybos mokslinių tyrimų. Tiek JAV, tiek ES, yra pareiškusios, kad ketina naudoti kosminę erdvę kariniams tikslams, o kadangi gynybai yra teikiama pirmenybė, galima suprasti, kad bendradarbiavimo susitarimas taip pat bus naudojamas kariniams tikslams.

Ypač svarbus yra bendradarbiavimas mokslo ir mokslinių tyrimų srityse. Tačiau tai turi būti naudojama civiliniams tikslams. Esu prieš bet kokią naudojimą kariniams tikslams.

Lydie Polfer (ALDE), raštu. – (FR) Balsavau už šį pranešimą, kuriame siūloma atnaujinti 1997 m. gruodžio mėn. susitarimą, kuris pirmą kartą buvo pratęstas 2003 metais. Dėl jo abi šalys gali toliau tęsti, tobulinti ir vykdyti glaudesnę savo bendradarbiavimą mokslinės ir techninės bendrojo intereso srityse.

Iš šio bendradarbiavimo bus gauta abipusė nauda iš mokslinės ir techninės pažangos, pasiektos vykdant atitinkamas mokslinių tyrimų programas. Taip pat bus perduodamos žinios, naudingos mūsų bendrovėms ir piliečiams.

Šis bendradarbiavimas yra Europos Sąjungos politikos dėl techninio mokslinio bendradarbiavimo ir vystymo politiko dalis. Dėl jo sustiprės mokslinės ir techninės pramonės bazės Europoje ir padidės tarptautinis konkurencingumas.

Zuzana Roithová (PPE-DE), raštu. – (CS) Šiandien nebalsavau dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo tarp ES ir JAV pratęsimo. Taip pasielgiau nepaisant to, kad ES ir JAV investicijos šioje srityje yra vienos iš didžiausių pasaulyje, daugelis mokslinių institutų pirmauja mokslinėje ir technologinėje srityse visame pasaulyje ir padeda spręsti daugybę pasaulinių problemų. Tačiau iš ilgalaikės perspektyvos norėčiau pakritikuoti Komisijos ir Tarybos nenorą sudaryti su JAV susitarimo dėl bendrų etikos principų moksle ir moksliniuose tyrimuose. Man nerimą kelia, kad šiame susitarime nėra tokių nuostatų. Tai rodo atsakomybės prieš žmoniją stygių. Yra nevertinami tie mokslininkai, kurie savanoriškai laikosi atitinkamų etikos principų, kai kiti jų nesilaiko. Taip yra biotechnologijų srityje.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už A. Niebler pranešimą dėl EB ir JAV susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo. Susitarimas dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo įsigaliojo daugiau nei prieš 10 metų ir jau vieną kartą buvo atnaujintas, praėjus penkeriems metams. Visiškai pritariu, kad šį susitarimą reikia toliau pratęsti, kad toliau būtų skatinamas mokslinis ir technologinis bendradarbiavimas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis bendroje srityse abiejų šalių socialiniam ir ekonominiam labui.

Taip pat džiaugiuosi, kad susitarimo sąlygos nepakito palyginti su anksčiau pasirašytais pasitarimais, išskyrus kelis techninius pakeitimus. Pritariu tam, kad ES ir JAV susitarimas buvo papildytas kosmoso erdvės mokslinių tyrimų ir gynybos sektoriais.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl EB ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo pratęsimo, nes manau, kad bet koks mokslinis bendradarbiavimas padės pasiekti naujų atradimų ir prisidės prie žmonijos vystymosi ir evoliucijos. Kadangi JAV yra viena iš pagrindinių varomųjų jėgų mokslinių tyrimų srityje, manau, kad mokslinio bendradarbiavimo su šia valstybė pratęsimas bus naudingas kiekvienai valstybei narei Europos Sąjungoje.

– Pranešimas: Angelika Niebler (A6-0005/2009)

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Susitarimo atnaujinimas dar penkeriems metams būtų naudingas abiem šalims, nes būtų pratęstas Rusijos ir Europos bendrijos bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityje.

Kadangi atnaujinto Susitarimo turinys bus identiškas susitarimo, kuris nustoja galioti 2009 m. vasario 20 d., turiniui, vesti derybas dėl šio susitarimo atnaujinimo įprasta tvarka nebūtų jokios prasmės.

Atsižvelgiant į abiem šalims palankius greito susitarimo atnaujinimo pranašumus, siūloma vienos pakopos procedūra (viena procedūra ir vienas aktas, susiję su susitarimo pasirašymu ir sudarymu). Abi susitarimo šalys siekia užtikrinti nuolatinį bendradarbiavimą (ypač vykdant tokią veiklą, kurioje būtinai turi dalyvauti trečiosios šalys, pagal bendradarbiavimo susitarimą). Visiškai pritariu šiam pasiūlymui.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už A. Niebler pranešimą, nes bendradarbiavimas tarp ES ir Rusijos Federacijos mokslo ir technologijų srityje yra būtinybė. ES ir Rusijos susitarimas skatins

Europos bendriją ir Rusiją pasinaudoti mokslinės ir technologinės pažangos rezultatais, gautais iš mokslinių tyrimų programų.

Šis susitarimas palengvins keitimąsi idėjomis ir patirtimi mokslo bendruomenės, pramonės ir piliečių labui. Norėčiau atkreipti dėmesį, kad šis susitarimas yra grindžiamas panašiais principais kaip ir susitarimas, pasirašytas tarp ES ir JAV tose pačiose srityse, tai yra mokslo ir technologijų.

Šis susitarimas yra pagrįstas abipusės naudos principu, skatina bendradarbiavimo veiklą, būtent „teikiant bendrus prašymus dalyvauti jungtiniuose projektuose ir abiejų šalių programose“.

Pritariama veiksmingos intelektinės nuosavybės apsaugos ir dalijimosi intelektinės nuosavybės teisėmis principams. Šiame pasiūlyme taip pat yra numatomos ES ekspertų ir pareigūnų misijos, darbo grupės, seminarai ir susitikimai, vykstantys Europos bendrijoje ir Rusijos Federacijoje. Tikėkimės, kad šiais Europos kūrybiškumo ir naujovių metais dėl šio susitarimo strateginė ES ir Rusijos partnerystė taps veiksmingesnė.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – A. Niebler pateikė pranešimą dėl susitarimo, atnaujinančio Europos bendrijos ir Rusijos Federacijos vyriausybės susitarimą dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje. Taikus Rusijos ir ES bendradarbiavimas bei darbas yra abipusiai naudingas abiem šalims mokslinių žinių ir tyrimų pažangos srityje, todėl džiaugiuosi galėdamas pritarti šiai priemonei.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Partnerystės susitarimo dėl mokslinio ir technologinio bendradarbiavimo su Rusija atnaujinimas yra svarbu žingsnis normalizuojant ir stiprinant ES ir Rusijos Federacijos santykius bei mažinant šiuo metu esančią įtampą.

Tačiau neužtenka tik normalizuoti santykius šioje srityje. ES ir Rusija pirmiausia turi rasti būdą sutvirtinti savo partnerystę ir bendradarbiavimą saugumo politikoje, pirmiausia energijos saugumo politikos srityje. Dabartinė dujų krizė parodė, kad mūsų požiūris turi būti tvirtas ir vieningas sprendžiant Europos Sąjungos priklausomybės nuo išteklių tiekėjų klausimą.

Nepamirškime, kad dėl krizės Gruzijoje, kilo pavojus visai Europos struktūrai, kuri susikūrė pasibaigus šaltajam karui.

Sprendžiant globalizacijos ir visuotinės krizės problemas, Rusija yra svarbi veikėja, kuri negali būti pašalinta ar ignoruojama vykdant derybas. Tačiau Rusija privalo laikytis susitarimų ir tarptautinių teisės aktų.

Kreipiuosi į Europos Komisiją ir Tarybą pirmininkaujančią Čekiją, kad jos rastų būdą kaip galima greičiau išspręsti šias problemas savo pačių, Europos Sąjungos piliečių ir mūsų partnerių (Ukrainos ir Moldavijos) labui.

Mairead McGuinness (PPE-DE), raštu. – Norėčiau, kad būtų užregistruotas mano pritarimas šiam pranešimui dėl ES ir Rusijos bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje susitarimo.

Mano balsavimo mygtukas neveikė, todėl norėčiau, kad mano balsas už šį pranešimą būtų užregistruotas.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE), raštu. – (SK) Balsavau už mokslinį ir technologinį Europos bendrijos ir Rusijos bendradarbiavimą, nes jis yra būtinas kuriant tvirtus, stabilius ir nuoseklius santykius su Rusija. Manau, kad bendradarbiavimas mokslo ir technologijų srityje yra puiki priemonė tokiems santykiams kurti. Europos bendrijoje kaip ir Rusijoje yra išpūdingų mokslinių pasiekimų, kurie galėtų būti naudingi abiem šalims. Bendrijai tikrai galėtų būti naudingas toks bendradarbiavimas, vykdant ir tobulinant savo pačios mokslinius ir technologinius projektus. Tačiau norėčiau pabrėžti, kad tam taip pat būtini geri kaimyniški santykiai, noras ir patikimumas.

Neseniai teko stebėti Rusijos kaip prekybos partnerės nepatikimumą. Dėl Rusijos veiksmų kilo dujų krizė daugybėje Europos Sąjungos narių bei tiesioginė grėsmė valstybių narių ekonomikai, dėl jų priklausomybės nuo Rusijos. Tikiuosi, kad vardan gero bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje, tokie įvykiai ateityje daugiau nepasikartos.

Zuzana Roithová (PPE-DE), raštu. – (CS) Kadangi balsavau prieš susitarimą su JAV, taip pat balsavau prieš ES ir Rusijos susitarimą dėl bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityje. Taip pasielgiau dėl tos pačios priežasties. Man nerimą kelia tai, kad susitarime nėra pastraipos, skirtos susitarimui dėl bendrų etikos klausimų vykdant mokslinius tyrimus. Apgailestauju, kad Komisija ir Taryba neįvertino šios svarbaus aspekto mokslinių tyrimų srityje ir net nebandė sudaryti tokio susitarimo. Panašu, kad nėra suvokiama tokių etinių apribojimų moksle būtinybės. Bent jau vykdant mokslinius tyrimus, kurie yra remiami iš valstybinių lėšų, toki tarptautinį susitarimą dėl etikos principų būtų visiškai tinkama įtraukti į bendradarbiavimo susitarimą.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už pranešimą, kurį pateikė A. Niebler dėl ES ir Rusijos susitarimo dėl mokslinio bendradarbiavimo atnaujinimo. Būtina atnaujinti tokį susitarimą, kuris buvo sudarytas su Tarybų Sąjungos vyriausybe prieš daugelį metų. Europos Sąjungos ir Rusijos bendradarbiavimas davė puikių rezultatų, bendrai sujungus jėgas siekiant įgyvendinti tikslą gerinti žmonių gerovę.

Todėl pritariu A. Niebler iniciatyvai, nes yra svarbu toliau tęsti ir išlaikyti diplomatinį ES ir Rusijos diplomatinį santykius, užtikrinti tarptautinę geopolitinę pusiausvyrą

.

Peter Skinner (PSE), raštu. – Yra daugybė priežasčių, kodėl šis susitarimas stiprina ES vidaus rinką ir bendradarbiavimą bei užtikrina vartotojų apsaugą.

Pirmiausia dėl to, kad mokslas yra pasaulinė disciplina. Mokslinė pažanga didina žmonių pastangas. Gaunama nauda yra teigiama.

Nesvarbu, ar tai būtų automobilių pramonė, siekiant mažinti dujų išmetimą, ar universitetai kurtų strateginius ryšius, šio susitarimo sėkmė yra gana svarbi.

Vartotojai taip pat netiesiogiai gauna iš to naudą. Tik bendrai sujungę jėgas galime rasti geriausius sprendimus.

Daniel Stroj (GUE/NGL), raštu. – (CS) Nors gali pasirodyti, kad Tarybos sprendimo projekto dėl susitarimo parengimas (persvarstant susitarimą dėl Europos bendrijos ir Rusijos bendradarbiavimo mokslinėje ir technologinėje srityje) iš tikrųjų tik formalumas, aš taip nematau. Vis labiau suprantame, kad Rusija turi tapti strategine ES partnere, o ne būti smerkiama už savo veiksmus. Todėl turime remti bet kokias pastangas užtikrinant bendradarbiavimą tarp ES ir Rusijos įvairiais lygmenimis ir būdais. Bendradarbiavimas su Rusija taip pat gali atlikti labai svarbų teigiamą vaidmenį dabartinėje ekonominėje krizėje. Rusija negali būti atskirta nuo Europos. Ji priklauso Europai, ar tai mums patinka, ar ne. Bendradarbiavimas su ja greitai bus labai svarbus Europai.

– Pranešimas: Gyula Hegyi (A6-0478/2008)

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Kalbėdami apie laukinę gamtą, paprastai kalbame apie aplinką, kurios yra beveik nepalietusi žmogaus ranka. Laukinė gamta apima tiek žemę, tiek jūrą.

Vyrauja du skirtingi požiūriai. Vienas yra susijęs su gamtos apsauga, o kitas – su gamtos išsaugojimu. Jie abu skiriasi. Pirmąjį galima būtų apibūdinti kaip „tinkamą gamtos naudojimą“, o kitą – kaip „gamtos apsaugojimą nuo naudojimo“. Manau, kad šie požiūriai gali skirtis, bet jų taikymas priklauso nuo tam tikros srities. Kaip pavyzdį galėčiau pateikti tai, kad Europa yra per maža, kad joje būtų vietovių, uždraustų jos piliečiams. Miškai sudaro vieną trečdalį teritorijos, iš kurių tik 5 proc. galėtume vadinti laukine gamta.

Daugumą teritorijų Europoje, kuriose yra laukinės gamtos, saugo programa *Natura 2000*. Tai Europos Sąjungos tinklas, kuris apima vietas ES, kurioje vyrauja bioįvairovė. Pritariu, kad mums daugiau nereikia naujų teisės aktų dėl laukinės gamtos vietovių, nes jų dauguma patenka į programą *Natura 2000*. Tačiau būtina pažymėti vietas, kur yra laukinė gamta – miškai, gelieji vandenys ir jūros.

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Balsavau už pranešimą. Yra kelios priežastys, kodėl Europa turėtų saugoti laukinę gamtą. Pirmiausia, tai prieglobstis ir genetiniai draustiniai daugumai gyvūnijų, augmenijos rūšių, kurios negalėtų išgyventi kitomis sąlygomis. Taip pat yra daugybė rūšių, kurios dar nėra atrastos ir aprašytos. Dauguma iš jų gyvena žemėje arba sutrūnijusioje medienoje ir labai jautrios bet kokiems pasikeitimams. Šios neužterštos vietovės yra idealios tirti gamtiniais pasikeitimais ir gamtos vystymuisi. Taip pat yra vietovių, kurios yra ypač jautrios klimato kaitos pokyčiams sukeltiems žmonių.

Dar yra daugybė etinių priežasčių, kodėl laukinės gamtos vietovės turėtų būti saugomos Europoje. Turime moralinę pareigą užtikrinti, kad ateities kartos galėtų džiaugtis ir gauti naudą iš saugomų laukinės gamtos vietovių Europoje. Tvaraus turizmo vystymas yra priemonė suteikti ekonominę vertę laukinės gamtos sritims ir skatinti jų apsaugą.

Todėl svarbu parengti atitinkamas rekomendacijas, kurios padėtų ES valstybėms narėms rasti geriausią būdą užtikrinti, kad pagal programą *Natura 2000* dabartinės ir potencialiai saugotinos vietovės bei laukinė gamta ir gamtos procesai būtų apsaugoti.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), raštu. – Balsavau už šį pranešimą, nes pritariu, kad turime sudaryti išlikusių laukinės gamtos vietovių Europoje planą. To negalima padaryti neapibrėžus, kas yra laukinė gamta. Todėl kviečiu Europos Komisiją imtis šioje srityje veiksmų. Taip pat pritariu, kad turėtume skatinti tvarų turizmą tokiose vietovėse ir mokyti jų valdytojus saugoti ir prižiūrėti laukinę gamtą.

Todėl pritariu svarbiausių NVO prašymams ir prašau Europos Komisijos parengti gaires dėl laukinės gamtos apsaugos Europoje.

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Iš šio pranešimo matyti, kad net ir tolimiausios vietovės Europoje yra kontroliuojamos ES. Laukinė gamta reiškia, kad ji turėtų būti nepaliesta žmogaus rankų – įskaitant ir gamtą ES. Tačiau, reaguodama į daromą jai spaudimą aplinkosaugos klausimas, Komisija pasiūlė veiksmus, kurie apsaugotų ir puoselėtų atokiausius ir izoliuotus Europos regionus.

Todėl pritariu šiam pranešimui su sąlyga, kad valstybės narės toliau įsitrauks į laukinės gamtos valdymą, žymėjimą ir apsaugą.

Skeptiškai žiūriu į ES strategijos dėl laukinės gamtos pranašumus, žinant, kad ES pastangos valdyti žemės ūkį ir žuvininkystę neatnešė nieko gero. Reikia, kad ES būtų vieta, kurioje būtų naudojama geroji patirtis šiam procesui vykdyti, nes kitaip visos pasiūlytos priemonės tam kenks.

Nepaisant visų šių išspėjimų, mano regione šiaurės rytų Anglijoje yra daugybė vietovių, kuriose yra nuostabi gamta, beveik nepaliesta žmonių. Todėl pritariu šiam pranešimui.

David Casa (PPE-DE), raštu. – *Natura 2000* labai padėjo saugant nesugadintą arba niekieno nepaliestą gamtą. Šiame pranešime pabrėžiama tokių projektų svarba, todėl visiškai pritariu pranešėjui, kad reikia skirti daug lėšų norint apsaugoti tokias vietas. Svarbu jas pažymėti, nes to nepadarius dabar, po to gali būti per vėlu.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – G. Hegyi pranešimas savo iniciatyva pabrėžia laukinės gamtos Europoje apsaugos svarbą, taikant esamas direktyvas, apibrėžiant „laukinės gamtos“ sampratą, vis dar neapliestas vietas ir „vietoves, kur žmonių veikla yra minimali“.

Nors pritariu šiam pranešimui, kai kurios jo vietos yra man nesuprantamos. Pavyzdžiui, ar jame kalbama apie esamas laukinės gamtos vietas, ar tokias vietas, kurios bus atrastos ateityje. Taip pat norėčiau žinoti, ar yra tokių laukinės gamtos vietovių, kurios šiuo metu nėra įtrauktos į *Natura 2000* vietovių sąrašą ir su kuriomis susijęs šis pranešimas.

Pagal programą *Natura 2000* ypatingo dėmesio reikalaujančios vietovės yra įvairių generalinių direktoratų kompetencija. Nors vertinu šių įvairių departamentų atliekamą darbą, didesnis bendradarbiavimas galėtų gerokai padidinti *Natura 2000* vietovių apsaugą. Džiaugiuosi galėdamas pritarti P. Hegyi pranešimui, bet apgailestauju, kad dėl darbo tvarkos taisyklių 45 punkto 2 straipsnio negalėjau dalyvauti vykusiose diskusijose.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už P. Hegyi pranešimą, nes manau, kad reikia didinti laukinės gamtos plotų Europoje apsaugą ir paramą.

Dėl daug amžių truncančių veiksmų įtakos aplinkai, šiuo metu laukinės gamtos vietovės sudaro tik 46 proc. žemės paviršiaus.

Manau, kad Europos Komisija privalo parengti rekomendacijas valstybėms narėms bei laukinės gamtos vietovių žemėlapi ir strategiją.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome už šį pranešimą, nes turime saugoti gamtą padedant žmonėms. Šiuo metu miškai sudaro 33 proc. Europos ekonominės erdvės valstybių ploto, o tai sudaro 185 mln. hektarų. Tik 9 mln. hektarų miško (5 proc. bendro miško ploto) yra laikomi „laukine gamta“. Šios vietovės, kuriuose auga vietos augmenija ir gyvena gyvūnai bei ekosistemos, kurių dalimi visa tai yra, yra tikrai laukinės. Šios laukinės gamtos vietovės turėtų būti veiksmingiau ir konkrečiau saugomos kaip genetiniai rezervatai ir prieglobstis įvairių rūšių augalams ir gyvūnijai, kurios negalėtų išgyventi kitomis sąlygomis, ypač tokie dideli žinduoliai, kaip lokiai, vilkai ir lūšys.

Turime moralinę pareigą užtikrinti, kad ateities kartos galėtų džiaugtis ir gauti naudą iš laukinės gamtos vietovių Europoje. Tvaraus turizmo plėtojimas gali būti naudojamas kaip priemonė suteikti ekonominę vertę laukinei gamtai bei remti gamtos apsaugą, skatinti žmones susipažinti su gamta jos neniokojant. Tvarus turizmas stiprina vykdomą gamtos apsaugos politiką, nes turistai suvokia, kad turi patys saugoti gamtą ir padėti išsaugoti laukinės gamtos vietas, kurios gali užtikrinti darbo vietas vietos gyventojams.

Duarte Freitas (PPE-DE), raštu. – (PT) Šiandien Europoje laukinė gamta sudaro mažą dalelytę, palyginti su tuo, kas buvo praeytyje. Todėl jos apsauga turėtų būti svarbiausia.

Būtina vykdyti bioįvairovės politiką Europoje bei *Natura 2000* tinkle, atsižvelgti į tokias gamtos vietas, kad geriausiai išnaudoti jų ekosistemas.

Todėl pritariu P. Hegyi pranešimui, tikėdamasis, kad laukinės gamtos vietovės Europoje gali būti geriau saugomos, kad jomis taip pat galėtų džiaugtis ateities kartos.

David Martin (PSE), raštu. – Pritariu šiam pranešimui, kuris pabrėžia poreikį saugoti 46 proc. pasaulio ploto, kurį sudaro laukinė gamta, beveik nepaliesta žmogaus rankų.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) Praėjo tie laikai, kai žmonija kovojo su jiems nepalankia gamta. Nors šioje pasaulio dalyje mes vis dar turime saugoti save nuo gamtos ir jos keliamų pavojų, tapo būtina apsaugoti gamtą nuo pačių žmonių. Turime tai padaryti dėl savęs, kad išsaugotume bioįvairovę, planetą, kurioje gyvename. Vadovaujantis šiais principais, privalome stengtis išsaugoti laukinę gamtą Europoje, o ypač atokiausiuose jos regionuose, kur įvairovė yra tokia svarbi. Vadovaudamiesi tais pačiais principais turime įvertinti ir užtikrinti pusiausvyrą laukinės gamtos vietovėse bei jų priežiūrą. Jeigu norime skatinti naują kaimo vietovių naudojimo būdą, privalome daugiau nedidinti tose vietovėse žmogaus veiklos. Laukinės gamtos apsauga, ypač tada, kai ji yra šalia žmonių gyvenviečių, reiškia pusiausvyros, apsaugos ir tvarumo skatinimą. Privalome neuždėti sunkios naštos kaimo vietovėms ar versti žmones palikti vietas, kurias jie nualino.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už P. Hegyi pranešimą dėl laukinės gamtos Europoje. Manau, kad Europos Sąjunga turėtų skirti daugiau dėmesio laukinės gamtos plotams, nes tai prieglobstis daugeliui rūšių ir genetiniams fondams, kurie negali išgyventi nors šiek tiek pakitusiomis sąlygomis. Taip pat privalome neužmiršti etinių šio sprendimo priežasčių.

Mums, kaip Europos Sąjungos piliečiams, tenka moralinė pareiga užtikrinti, kad ateinančios kartos galėtų naudotis saugomomis laukinės gamtos vietovėmis Europoje. Todėl pritariu P. Hegyi iniciatyvai, kuri yra skirta plėsti tvariam turizmui – tikrajam ekonominės laukinės gamtos vertės rodikliui.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą, nes manau, kad Europa privalo saugoti savo laukinės gamtos plotus ir prižiūrėti savo nacionalinius parkus. Pagal „Laukinės gamtos Europoje“ pranešimą, įvairiuose Europos regionuose yra 10 nacionalinių parkų. Jų priežiūra ir apsauga reiškia, kad taip yra saugomi gyvūnai ir paukščiai, gyvenantys šiuose plotuose.

Atsižvelgiant į tai, kad kai kurios jų rūšys baigia beveik išnykti, manau, kad Europos Sąjunga privalo aktyviai dalyvauti rengiant programas, kurios padėtų atgaivinti šias rūšis ir iš naujo apgyvendinti tam tikras vietas, kuriose kai kurios gyvūnijos ir augalijos rūšys jau yra išnykusios.

Taip pat manau, kad būtinos šios priemonės – išsamiau išnagrinėti veiklą srityse, kurios nėra nacionaliniai parkai, ir kurti konkrečius projektus, kurie padėtų atnaujinti miškus tose vietovėse, kur jie buvo iškirsti. Aš asmeniškai pritarčiau bet kuriam tokio pobūdžio projektui ir norėčiau pasveikinti pranešėją.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) „Laukinės gamtos“ sąvoka reiškia natūralią aplinką, kurios beveik nepalietė žmogaus veikla. Netgi dabar maždaug 46 proc. žemės sudaro laukinė gamta.

Gamtos išsaugojimas ir gamtos apsauga yra dvi skirtingos sąvokos. Gamtos apsauga yra susijusi su tinkamu gamtos naudojimu, gamtos išsaugojimas – gamtos apsauga nuo naudojimo. Manau, kad gamta turi būti saugoma žmonių. Europa nėra didelis žemynas, todėl jo gyventojams neturėtų būti draudžiama patekti į tam tikras teritorijas. Teritorijos, apie kurias mes kalbame, yra ypač vertingos. Jos galėtų būti naudojamos aplinkosaugai palankiu būdu, kuriant naujus produktus turizmo srityje.

Tuo pat metu minėtos teritorijos yra ypač pažeidžiamos nuo pokyčių aplinkoje, kuriuos sukelia žmonės. Mūsų moralinė pareiga yra užtikrinti, kad ateities kartos galėtų pamatyti ir patirti tikrąją laukinę gamtą Europoje. Tvaraus turizmo plėtra galėtų padėti panaudoti ekonomine laukinės gamtos vietovių svarbą ir skirti lėšų jų apsaugai.

Europoje atsirado įdomi iniciatyva, kuri jungia programas, skirtas laukinei gamtai ir tvariam turizmui. Kalbu apie saugomų teritorijų tinklo (angl. PAN) parkų fondą, kurio tikslas yra plėsti tvarų turizmą tokiose teritorijose.

Mums nereikalingi nauji teisės aktai dėl laukinės gamtos, tačiau Europos Komisija turėtų parengti atitinkamas rekomendacijas, kad ES valstybės narės gautų paramą, skirtą kaip galima geriau apsaugoti esamiems ar potencialiems laukinės gamtos plotams, kurie galėtų būti įtraukti į *Natura 2000* tinklą.

– **Pranešimas: Luís Queiró (A6-0501/2008)**

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Pastaraisiais metais bendroji ir verslo aviacija tapo sparčiausiai didėjančia aviacijos sektoriaus dalimi. Mano rinkiminėje apygardoje šiaurės pietų Anglijoje, Niukaslo ir Durham Tees Valley miestus pamėgo neprofesionalūs pilotai, o ypač verslininkai. Todėl šis sektorius turi būti remiamas ir tinkamai kontroliuojamas.

Mane džiugina Komisijos pasiryžimas užtikrinti proporcingumą reguliuojant bendrąją ir verslo aviaciją. Šis požiūris rodo, kad atsisakoma ankstesnių su transportu susijusių pasiūlymų, ir tam aš pritariu. Tačiau turime akylai stebėti, kad šio sektoriaus plėtra būtų tvari, jos neapsunkintų varginantys biurokratiniai dalykai, kuriuos labai dažnai galime aptikti Komisijos pasiūlymuose.

Neišvengiamai šio sektoriaus plėtra greitai pradės mažėti dėl vykstančios ekonominės krizės. Tačiau bendroji ir verslo aviacija labai prisideda prie ekonominio augimo, ypač regioniniu lygmeniu, kaip tai matyti iš šiaurės pietų Anglijos atvejo.

Balsavau už šį pranešimą.

David Casa (PPE-DE), raštu. – Sutinku su pranešėju, kad būtina pabrėžti duomenų rinkimo, proporcingo reguliavimo, oro uostų ir oro erdvės pajėgumų, tausios aplinkos svarbą ir kartu pripažinti vienos iš sparčiausiai augančių pramonės šakų šiais laikais svarbą. Raginu užtikrinti pusiausvyrą tarp visų šių minėtų klausimų, netrukdyti verslui, kad jis išliktų tvarus.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – EP narys L. Queiró atsiliepė į Komisijos komunikatą „Tvari bendrosios ir verslo aviacijos ateities darbotvarkė“ ir atkreipė dėmesį į keletą vietų, kuriose nagrinėjama politika dėl nekomercinės aviacijos sektoriaus ir verslo aviacijos turi papildomą poveikį. Ypač didelis susidomėjimas yra dėl Bendrijos kompetencijos išplėtimo į saugumo ir apsaugos sritis bei tokių Bendrijos iniciatyvų kaip bendro Europos dangaus ir Europos oro eismo vadybos sistema poveikis sektoriui.

Svarbiausia reikia užtikrinti saugumą, atsižvelgiant į aplinkosaugos reikalavimus sektoriui, mažinant triukšmą ir išmetamų dujų kiekį. Sektoriaus augimo greitis bei jo įvairovė rodo, kad ateityje reikės tai reguliuoti. Šiame komunikate nurodoma, kuria kryptimi ateityje turi būti vykdoma politika.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Balsavau prieš Luís Queiró pranešimą dėl bendrosios ir verslo aviacijos ateities.

Akivaizdu, kad bendrųjų ir verslo orlaivių yra daug daugiau. Dėl to padidėjo ir jų poveikis aplinkai.

Tačiau manau, kad investicijos, skirtos oro uostų plėtrai, yra klaidingas sprendimas. Taip tik padidės kelionių ir oro eismas. Turime rasti alternatyvas, kad oro eismas nedidėtų, o tarša išliktų normos ribose.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Bendroji ir verslo aviacija yra sektorius, kurį galima apibūdinti išaugusiu pritaikomumo ir lankstumo lygiu, o tai yra priešingybė nelankstumui, kuris yra ypač būdingas dideliems oro uostams. Dėl šios priežasties pritariu savo kolegos Luiso Queiró rekomendacijoms dėl nuoseklaus proporcingumo ir subsidiarumo principų taikymo šiame sektoriuje, atsižvelgiant į kiekvieną atvejį atskirai, su išlyga, kad būtų laikomasi visų saugumo ir saugos reikalavimų.

Kreipiuosi į visas valstybes nares, kad jos įvertintų visas Komisijos ir pranešėjo rekomendacijas, ypač kaip padaryti oro uosto pajėgumą veiksmingesnį ir jį visiškai išnaudoti, ne tik didelių oro uostų atžvilgiu, bet ir regioninių ir vietos oro uostų.

Kaip pranešėjas dėl bendro Europos dangaus II ir EASA galių išplėtimo, atsižvelgiau į poreikį užtikrinti, kad šiame aviacijos sektoriuje būtų visos sąlygos, kurios yra reikalingos užtikrinti tvarų vystymąsi pramonės ir keleivių labui.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už L. Queiró pranešimą dėl tvarios bendrosios ir verslo aviacijos ateities darbotvarkės. Aišku, buvome įspėti, kad būtina nauja Europos politika bendrajai ir verslo aviacijai.

Taip yra todėl, kad nuolat didėjo bendra bendrovių civilinėje aviacijoje apyvarta. Iš tikrųjų nustatyta, kad per ateinančius dešimt metų keleivių, kurie naudosis verslo aviacija, gali išaugti du kartus. Be to, reikia pripažinti tokios aviacijos pranašumus ekonominei ir socialinei gerovei.

Todėl pritariu mano kolegos pateiktam pranešimui ir tikiuosi, kad ateityje bus pasinaudota šios sektoriaus plėtra.

– **Pranešimas: Malcolm Harbour (A6-0018/2009)**

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Viešąjį sektorių varžo įprasti metodai mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos paslaugoms pirkti. Tai gali pakeisti ikiprekybiniai viešieji pirkimai. Ikiprekybiniai viešieji pirkimai yra speciali procedūra, taikoma viešajam sektoriui mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos paslaugoms pirkti.

ES reikalinga platesnė naujovių strategija. Vadinamieji ikiprekybiniai viešieji pirkimai turi būti laikomi tokios strategijos dalimi. Būtina atnaujinti Europos Sąjungos gebėjimus naujovių srityje ir gerinti viešąsias paslaugas teikiamas Europos Sąjungos piliečiams. JAV viešajame sektoriuje moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai skiriama 50 mlrd. JAV dolerių. Europoje tam yra skiriama 2,5 mlrd. JAV dolerių. Akivaizdu, kodėl ikiprekybiniai viešieji pirkimai yra būtini norint viešajame sektoriuje Europoje įveikti pagrindines problemas šioje srityje.

Viena iš problemų, su kuria susiduriama ES, yra supratimo trūkumas kaip pagerinti viešuosius pirkimus mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos srityje. Ši problema yra vadinamojo išimtinio susitarimo dėl technologijų plėtros pasekmė. Bendrovės, sukūrusios savo produktą ar teikiančios paslaugą viešajam asmeniui, gautų rezultatų negali panaudoti kitiems klientams. Ikiprekybiniai viešieji pirkimai padės išspręsti šią problemą. Bus taikomas konkretus požiūris, kuris apims ir rizikos dalijimąsi. Taip pat bus užtikrintas naudingas naujoviškų sprendimų vystymas.

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Dėkoju, gerb. pirmininke. Balsuoju už šį pranešimą. Manau, kad ikiprekybiniai viešieji pirkimai gali būti labai naudingi naujovėms bei užtikrinti aukštos kokybės viešąsias paslaugas Europos Sąjungoje.

Ir ne tik tai. Ikiprekybinių viešųjų pirkimų susitarimai suteikia naujas galimybes mažosioms ir vidutinėms įmonėms, tiek sudarant viešuosius susitarimus, tiek jų vystymuisi ir patirčiai. Tokio tipo susitarimai yra labiau prieinami mažosioms ir vidutinėms įmonėms nei įprastiniai didelio masto susitarimai.

Nepaisant to, bijau, kad šis pasiūlymas nesudoms mažųjų ir vidutinių įmonių, nebent bus nustatyta aiški tvarka dėl šių susitarimų, ypač kai jie yra sudaromi tarp valstybių bei bus įtrauktos nuostatos dėl valstybės pagalbos ir intelektinės nuosavybės, kurios sukurs skaidrią ir stabilią aplinką valstybinėms įstaigoms ir įmonėms.

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Šis pranešimas grąžina mus į realybę. Po visų kalbų apie Lisabonos darbotvarkę ir tai, kaip Europa kitais metais taps konkurencingiausia pasaulio ekonomika, skaitydamas jį buvau apstulbintas, kad JAV viešajame sektoriuje yra skiriam 50 mlrd. dolerių per metus viešiesiems pirkimams mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos srityje.

Ši suma yra dvidešimt kartų didesnė nei suma, skiriama Europoje, ir ji sudaro maždaug pusę to, kas yra bendrai skiriama moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai JAV ir Europoje.

Pritariu savo kolegos Malcolmo Harbouro pranešimui, kuriame siūlomi būdai, kurie padėtų Europai mažinti produktyvumo spragą. Šio proceso esmė aiški iš pavadinimo – naujovių skatinimas.

Manau, tam, kad šio pranešimo siekiai taptų realybe, reikėtų užtikrinti, kad ES skatintų naujoves ir taikomąją veiklą, o ne sudarytų tam kliūtis.

Dėl to, kad viešieji pirkimai atlieka svarbų vaidmenį skatinant ir remiant naująsias technologijas, pritariu šiam pranešimui. Tikiuosi, kad jame įtvirtinti principai bus naudingi vietos valdžiai šiaurės rytų Anglijos regione.

David Casa (PPE-DE), raštu. – Pritariu pranešėjui dėl naujovių svarbos, ypač sveikatos, senėjimo ir apsaugos. Ikiprekybiniai viešieji pirkimai mažina klaidų galimybę, todėl turėtų būti naudojami kaip inovacinės priemonės.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Mano kolega M. Harbour pateikė pranešimą savo iniciatyva dėl naujovių didinimo Europoje užtikrinti tvarius ir aukštos kokybės viešąsias paslaugas. Kad laisvoji rinka tinkamai veiktų, būtina galėti naudotis tokiomis paslaugomis. Šiame komunikate kalbama apie ikiprekybinius viešąsias pirkimus sukurta produktą.

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai yra skirti tam, kad į viešąjį sektorių būtų pritraukti moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, skatinamos naujovės, kurios užtikrintų tvarius, aukštos kokybės paslaugas Europoje. Šios viešosios paslaugos apima sveikatos priežiūrą, švietimą, saugumą, klimato kaitą, energijos vartojimo efektyvumą – tai naudinga visai visuomenei. Tokia strategija užtikrintų naudingą, pridėtinės vertės naujoviškų sprendimų vystymą, todėl pritariu šiam pasiūlymui.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), raštu. – (PL) Viešieji pirkimai mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos srityje Europoje sudaro labai nežymią visų viešųjų pirkimų dalį. Europa nėra labai palankioje padėtyje palyginti su Jungtinėmis Valstijomis, kur viešiesiems pirkimams mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos srityje yra skiriama 50 mlrd. JAV dolerių, o tai yra dvidešimt kartų daugiau, nei tam yra skiriama Europoje. Tai nėra gerai, jei mes tikrai norime stiprinti savo inovacinį potencialą.

Svarbu pažymėti, kad daugelio produktų ir paslaugų, kuriais šiuo metu galime naudotis, nebūtų buvę, jei joms kurti nebūtų buvę skirti viešieji ištekliai. Tokiais pavyzdžiais galėtų būti GPS palydovinė navigacinė sistema ir puslaidininkių technologija.

Europai reikia tobulinti technologijas įvairiose srityse – sveikatos priežiūros, tvaraus augumo ir saugumo. Daugumoje šių sričių nėra jokių komercinių sprendimų arba jei jie ir yra, būtini tolesni moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla. Ikiprekybiniai viešieji pirkimai yra vienas iš būdų mažinti esamą spragą tarp paklausos ir pasiūlos viešajame sektoriuje, kad valdžios institucijos galėtų gerinti savo teikiamas paslaugas.

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai taip pat yra gera galimybė MVĮ. Tokių įmonių inovacinis potencialas yra didžiulis, todėl dėl viešųjų išteklių jos gali vystyti ir parduoti savo kitiems klientams skirtus savo sprendimus.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, labai pritariu M. Harbouro pranešimui dėl ikiprekybinių viešųjų pirkimų – naujovių skatinimas kuria tvarius, aukštos kokybės paslaugas Europoje. Labai svarbu, kad Europos Sąjungoje socialinės problemos būtų sprendžiamos tinkamai, stipriai gerinant viešųjų paslaugų teikimą.

Šiuo požiūriu ikiprekybiniai viešieji pirkimai gali padėti sumažinti skirtumą viešųjų paslaugų sektoriuje tarp pasiūlos ir paklausos. Pritariu pranešėjui, kuris pabrėžia, kad būtina sviesti pirkejus dėl požiūrio į naujoves viešųjų pirkimų sutartyse, nes tam reikalinga aukšta kvalifikacija ir gerai parengtas personalas.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Ikiprekybiniai viešieji pirkimai vyksta tada, kai viešajame sektoriuje teikiami užsakymai mokslinių tyrimų ir plėtros srityje, taip remiant naujoves ir užtikrinant aukštos kokybės viešąsias paslaugas.

Ikiprekybiniai viešieji pirkimai labai svarbūs stiprinant visos Europos Sąjungos inovacinį potencialą, gerinant tiesiogiai piliečiams teikiamas viešąsias paslaugas ir mažinant skirtumą tarp pasiūlos ir paklausos viešajame sektoriuje.

Vienas iš tokių sprendimų, yra viešaisiais pirkimais sukurta GPS palydovinė sistema.

Jungtinėse Valstijose lėšos, skirtos mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos sričiai, yra 20 kartų didesnės nei tam skiriamos lėšos Europos Sąjungoje.

MVĮ dėl viešųjų pirkimų gali įgyti patirties. Ikiprekybinių viešųjų pirkimų susitarimai yra naudingi mažosioms įmonėms, kadangi jos negali tenkinti įprastiems viešiesiems pirkimams taikomų sąlygų.

Europoje turėtų būti skubiai rasti visapusiški sprendimai, kurie pagerintų ikiprekybinius viešuosius pirkimus, vykdomus ne tik visos šalies mastu, bet ir vietos bei regiono mastu.

Marian Złotea (PPE-DE), raštu. – (RO) Pirmiausia, norėčiau pasveikinti M. Harbourą su jo parengtu pranešimu, kadangi jame atspindi Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto atliktas darbas. Priimdami šį M. Harbouro pranešimą savo iniciatyva, padidinsime naujoves Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos srityje. Privalome pasinaudoti nauda, kurią gausime vykdydami ikiprekybinių viešųjų pirkimų politiką. Viešieji pirkimai yra sritis, teikianti dideles galimybes MVĮ, kuriomis yra lengviau pasinaudoti vykstant ikiprekybinius viešuosius pirkimus, nei didelio masto viešųjų pirkimų sutartis.

Turime sektį JAV pavyzdžiu ir daugiau dėmesio skirti mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos paslaugoms. Turime priimti naudingą priemonę ikiprekybinių viešųjų pirkimų srityje skatinti novatoriškumui ES. Šiuo metu bendrovės sukūrusios produktą ar paslaugą viešajai įstaigai, negali taikyti gautų rezultatų kitiems potencialiems pirkėjams dėl nustatytų finansinių kliūčių. Ikiprekybiniai viešieji pirkimai užtikrina naudingą naujoviškų sprendimų vystymą.

– **Pranešimas: Anne Laperrouze (A6-0013/2009)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ir Inger Segelström (PSE), raštu. – (SV) Balsavome prieš A. Laperrouze pranešimą, nes manome, kad galutinis pranešimo variantas yra nesubalansuotas ir pažeidžia valstybių narių teisę nuspręsti, ar jos nori naudoti, vystyti ar skirti lėšų branduolinei energijai. Pritariame tam, kad vyktų bendri moksliniai tyrimai branduolinės saugos srityje, bet manome, kad šiame pranešime yra per daug remiamas branduolinės energijos naudojimas. Tokie sprendimai turėtų būti priimti valstybių narių lygmeniu.

Be to, mes pritarime investicijoms energetikos infrastruktūros srityje, tačiau nežinome, ar pritarti visiems projektams ir investicijoms, kurioms norėtų pritarti pranešėja. Norėtume, kad būtų pateikti aiškesni kriterijai, kad galėtume pritarti tokiai pozicijai, ypač vykstant diskusijoms dėl „Šiaurinio srauto“ dujotiekio.

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Svarbiausia, kad Europos Sąjunga stengtųsi padėti savo narėms naftos ir dujų išteklių paieškose. Gali būti, kad Malta savo jūros dugne turi iškastinio kuro atsargų. Negalima atlikti išsamių tyrimų dėl vidurio linijos tarp Maltos ir kaimyninių Šiaurės Afrikoje šalių problemų. Tai turėtų būti ne tik klausimas tarp dviejų šalių. Europos Sąjunga turėtų būti suinteresuota rasti sprendimą savo valstybės narės vardu.

Jau kartą branduolinės energijos klausimas buvo labai svarbus. Šis klausimas turi savo minusų ir plusų. Diskusijos dėl branduolinės energijos niekada nesibaigia. Reikėtų įvertinti šios energijos išteklių galimybes. Man pranešė, kad Malta svarsto galimybę importuoti energiją, gautą iš atominų elektrinių Prancūzijoje. Tokia energija pasiektų Maltą elektros forma, todėl nekiltų problemų dėl neigiamo požiūrio į atominę elektrinę. Tokia energija būtų pigesnė nei energija, gauta iš dujotiekio Sicilijoje. Malta neturėtų kapitalinių išlaidų, kurios atsirastų statant elektrinę.

Liam Aylward (UEN), raštu. – Pritariu šią savaitę Europos Sąjungos skirtiems 100 mln. EUR, naujų elektrų tinklų tarp rytinės Airijos pakrantės ir Velso statybai.

Šis naujas projektas yra 3,5 mlrd. EUR ekonominio dinamiškumo paketo dalis, kurį praėjusią savaitę Briuselyje paskelbė Europos Komisija. Šis paketas leis tiesti daugiau šiuolaikinių energijos tinklų, kurie ateityje visiškai užtikrins energijos tiekimą į Airiją.

Europos Sąjunga taip pat finansiškai remia naujus projektus alternatyvios energijos srityje, o tai apima ir vėjo energijos sektorių.

Būdamas Europos Parlamento Aplinkos komiteto narys, stebėjau didėjančius ginčus dėl apsirūpinimo energijos.

Privalome įvertinti daugelį savaičių truncančius įvykius dėl apsirūpinimo energija, kuri iš Rusijos patenka per Ukrainą į ES.

Tiesa ta, kad mes ES turime nustoti būti visiškai priklausomi nuo energijos, gaunamos iš Rusijos. Turime vystyti kitus energetikos sektorius.

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Dėkoju, gerb. pirmininke. Balsavau už pranešimą. Manau, kad tokios atsinaujinančios energijos formos kaip vėjo ir saulės energija, hidroelektra ar geoterminių šaltinių elektra, biomasės ar jūriniai ištekliai yra svarbiausios Europos Sąjungoje. Jos galėtų padėti stabilizuoti energijos kainas ir sustabdyti energijos priklausomybės didėjimą.

Todėl yra labai svarbu sukurti Europos Sąjungos energetikos politiką, kuri leistų pereiti prie energiją gaminančių technologijų, kurios būtų veiksmingos, išskirtų mažai anglies dvideginio ir tenkintų mūsų poreikius. Jeigu energijos vartojimo efektyvumui ir energijos taupymui toliau teiksime pirmenybę bei vystysime atsinaujinančios energijos šaltinius, manau, kad galėsime įvykdyti reikalavimus iki 2050 m. naudoti tik mažai teršalų išmetančius šaltinius. Taip pat pritariu, kad būtinas sisteminis požiūris, pagrįstas sinergijomis tarp įvairių sektorių. Trumpai tariant, ilgalaikiai iššūkiai energetikos ir klimato srityse, Europos Sąjungos ir

pasauliniu lygmeniu, yra išskirtinė galimybė kurti naujiems verslo modeliams visuose ekonomikos sektoriuose, kurie skatintų naujoves bei aplinką tausojantį verslumą.

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Vieningos Europos energetikos politikos neturime. Kiekviena valstybė gina savo interesus. ES elektros jungtims ir plačiajuosčiam internetui papildomai skyrė 5 mlrd. EUR. Tai istorinis įvykis, nes pirmą kartą ES istorijoje EK persvarstė biudžetą ir pasiūlė tokį projektą. Tai ypač svarbu Lietuvai, nes ji iki šiol neturi elektros jungčių nei su Švedija, nei su Lenkija ir yra energetinė sala. Energetinės jungtys – menkai finansiškai atsiperkanti investicija, todėl tokie gyvybiškai svarbūs projektai turėtų būti finansuojami ES lėšomis. Šiandien Lietuva dujas perka už maždaug 500 JAV dolerių, kitos ES valstybės, nuo Rusijos esančios daug toliau nei Lietuva, už dujas moka mažiau. Daug laimėtume būdami solidarūs ir vienu balsu kalbėdami dėl kainų su „Gazpromu“.

David Casa (PPE-DE), raštu. – Diskutuojant apie Europos energijos politiką, trys jos svarbiausi tikslai yra šie – ilgalaikis pasiūlos saugumas ir valstybių narių solidarumas; kova su klimato kaita: prisiminkime įsipareigojimą pasiekti tikslą „tris kartus po 20“ iki 2020 m. ir siekį iki 2050 m. sumažinti išmetamų šiltnamio dujų kiekį nuo 50 proc. iki 80 proc.; bei ekonominis ES augimas: užtikrinti geriausias kainas išvengiant kainų nestabilumo. Turime įvertinti politiką, kuri užtikrins energijos šaltinių decentralizaciją ir skatins naujas atsinaujinančios energijos formas.

Giles Chichester (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos iš Didžiosios Britanijos konservatorių partijos pritariame strateginiam požiūriui dėl energijos tiekimo, kuris yra išdėstytas A. Laperrouze pranešime dėl Antrosios strateginės energetikos apžvalgos.

Balsavome prieš nuorodas į Lisabonos sutartį, kadangi prieštaraujame šiai sutarčiai. Tačiau kadangi yra nuorodų į Lisabonos sutartį, prieš kurias mes negalėjome balsuoti, nusprendėme susilaikyti vykstant galutiniam balsavimui.

Dragoş Florin David (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už A. Laperrouze pranešimą dėl strateginės ES energetikos padėties analizės, kadangi jame yra nustatyta, kad ateityje į ES energetikos politiką turėtų būti įtraukti skubūs veiksmai kritiniais atvejais, projektų įgyvendinimas būtų nukreiptas į tiekimo šaltinių didinimą bei nustatyti nauji tikslai dėl klimato kaitos.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome prieš šį pranešimą, nes nepritarime daugeliui pasiūlymų, kurie yra pateikti svarstyti. Šie pasiūlymai yra pagrįsti konkurencija ir rinkų liberalizavimu strateginiame sektoriuje, kuriame turi būti vykdoma viešoji politika, o pagrindinės energijos gamybos priemonės turi priklausyti valstybei.

Tačiau balsavome už keletą pasiūlymų. Pavyzdžiui, mums taip pat kelia susirūpinimą tokio iškastinio kuro kaip nafta ir dujos saugumas ir pranešėjos pareiškimas, kad mažai tikėtina, jog jų gamyba viršys 100 mln. barelių per dieną (šiuo metu ji sudaro 87 mln. Yra nustatytas reikalavimas 2030 m. išgauti 120 mln. barelių per dieną, ir kyla rizika, kad kitą dešimtmetį gali mus ištikti didelė krizė.

Taip pat pritariame, kad energetikos srityje būtina vykdyti daugiau mokslinių tyrimų, ypač branduolinių atliekų perdirbimo bei branduolių sintezės srityse.

Tačiau pasisakome prieš pastangas užtikrinti, kad ekonominės grupės Europos Sąjungoje užimtų geresnę padėtį palyginti su trečiųjų šalių viešomis bendrovėmis bei pasinaudojant šiuo pranešimu pasisakyti už Lisabonos sutartį ir jos ratifikavimą.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Balsavau prieš A. Laperrouze pranešimą dėl Antrosios strateginės energetikos apžvalgos nepaisant to, kad jame labai entuziastingai pasisakoma dėl branduolinės energijos. Nepritariu tam, kad saugios atominės elektrinės būtų uždarytos anksčiau, nei turėtų, tačiau nesu už naujų atominių elektrinių statymą. Mano regione, Anglijos pietvakariuose turime galimybę pastatyti užtvanką nuo potvynių Severn upėje, kuri daug mažiau kenktų aplinkai, jos gaminamos energijos kiekis prilygtų energijai, kurią gamina dvi atominės elektrinės, ir tenkintų ekologiškesniu būdu 5 proc. Didžiosios Britanijos energijos poreikių.

Taip pat balsavau už Žaliųjų frakcijos pateiktą dalinį pakeitimą Nr. 22, kuriame atkreipiamas dėmesys į vėluojantį branduolių sintezės ITER projektą ir didėjančias jo išlaidas. Esu prieš, kad šis jungtinis projektas būtų vykdomas Europoje, nes priimančioji šalis dengia neproporcingai didelę bendro biudžeto dalį. Palaikau Japoniją, kuri norėjo, kad šis niekam nereikalingas projektas būtų vykdomas jų šalyje. Kad jis toks yra, pastebėjome visi anksčiau, nei buvo tikėtasi.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Žinome, kad energetikos sritis yra pagrindinis iššūkis valstybėms narėms. Energijos taupymas, padidėjęs energijos vartojimo veiksmingumas, moksliniai tyrimai dėl komerciškai perspektyvių atsinaujinančios energijos šaltinių, naujos tiekimo galimybių ir įvairių technologijų – visa tai vyksta, siekiant mažinti valstybių narių priklausomybę. Mums nekyla abejonių dėl bendradarbiavimo, galbūt net tarpvyriausybinių lygmeniu, šalių solidarumo.

Tačiau tikrovėje iš pranešimo matyti, kad energijos strategija ir tiekimo saugumas yra mažiau svarbūs nei bendros energijos politikos ar bendro dujų ir elektros tinklo sukūrimas, kurį prižiūrėtų viena bendra Europos Sąjungoje reguliavimo institucija kiekviename sektoriuje. Kiekvienos šalies pasirinkimas, poreikiai, galimybės ir pajėgumai labai skiriasi.

Šis opus klausimas tikrai yra strateginis, todėl jį turėtų priimti kiekviena valstybė savarankiškai, atsižvelgdama į savo interesus. Todėl šio pranešimo tikslas yra dar kartą padidinti Briuselio biurokratų galias. Tai jiems mes turėtume būti dėkingai dėl visų problemų pradedant padidėjusiomis elektros kainomis ir nuolatiniais energijos tiekimo nutraukimais.

Dėl to balsavome prieš šį pranešimą.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE), raštu. – (FR) Šiame pranešime vėl kalbama apie branduolinę energiją, nors tokios formos energija nėra konkurencinga, uranas yra išgaunamas pavojingomis sąlygomis. Dėl to vyksta etninė diskriminacija ir daromas nepriimtinas poveikis sveikatai. Dėl visuotinio atšilimo anglis negali būti naudojama kaip „tarpinė sudedamoji dalis“.

Manau, kad „energijos šaltinių ES įvairovės didinimas“ yra susijęs su iškastinių išteklių Kaspijos jūroje panaudojimu. Dėl Kashagan regione esančių dujų ir naftos telkinių daromas spaudimas gyventojams ir aplinkai. Naftos, kurioje yra daug sulfidų, gavyba kelia pavojų gyventojų sveikatai ir bioįvairovei.

Kalbant apie energijos išteklių įvairovės didinimą, manoma, kad yra nutiesti naftotiekiai ir dujotiekiai, kad ištekliai galėtų patekti į ES. TBC ir „Nabucco“ projektai kenkia mūsų kaimynų stabilumui. Privalome neleisti, kad dėl mūsų energijos poreikių kiltų pavojus jų stabilumui. Pietų Kaukazo gyventojai turi gauti ekonominę ir socialinę naudą iš jų šalių teritorijose gaunamos energijos.

Afrikoje, saulės energijos, skirtos tenkinti mūsų poreikiams, gamyba turi būti deramai atlyginta.

Kodėl pranešime visiškai nekalbama apie tai, kad atsinaujinančios energijos šaltiniai ir energijos taupymas tinkamas sprendimas ateityje? Balsuoju prieš dabartinį pranešimo variantą.

Ona Juknevičienė (ALDE), raštu. – (LT) ES energetikos saugumo garantas – tai bendra ES energetikos rinka, į kurią turi būti integruotos visos Bendrijos narės, pirmiausia – Baltijos regionas. Šio regiono šalių priklausomybė nuo Rusijos, kaip vienintelio energetikos išteklių tiekėjo, nesuteikia energetinio saugumo ne tik joms pačioms, bet ir visai Bendrijai. Todėl prioritetiniais ir pakankamai finansuojamais ES projektais būtina pripažinti Baltijos šalių jungtis į ES tinklus. Energijos šaltinių ir tiekėjų diversifikavimas negali likti pačių šalių narių klausimas, ji reikia spręsti visos ES mastu. Todėl ypač palaikau pranešėjos raginimą Komisijai „parengti Europos strateginį planą, kuriame būtų suplanuotos daugiametės investicijos, skirtos patenkinti būsimus elektros energijos gamybos poreikius bei konkrečias investicijų į branduolinę energetiką gaires“. Kadangi finansų krizė ypač pažeidė statybų sektorių, taip pat ir Lietuvos, pranešėjos raginimas „dėti didesnes pastangas siekiant išspręsti galutinio visų rūšių radioaktyvių atliekų, o ypač labai radioaktyvių atliekų, pašalinimo problemą“ tampa ypač aktualus uždarant Ignalinos atominę elektrinę.

Partnerystės ir bendradarbiavimo sutartys (ypač su Rusija) turi būti visų ES narių interesų užtikrinimo priemonė, o ES šalys narės privalo laikytis solidarumo ir vienybės principų derybose su trečiųjų šalių energijos tiekėjais. Tik vieninga Europa yra stipri ir konkurencinga sparčios globalizacijos amžiuje.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), raštu. – (RO) Europos Sąjungos energetikos saugumo klausimas yra svarstomas reguliariai. Jis tampa vis aktualesnis, o tai aiškiai rodo, kad šioje srityje yra giliai išsisknijusių, neišspręstų problemų. Ką tik įvykusi dujų krizė parodė, kad valstybės narės turi bendrai sujungti savo jėgas Bendrijos lygmeniu ir būti solidarios tiek krizinėse padėtyse, tiek ieškant ir įgyvendinant bendrus sprendimus, kurie yra naudingi visoms valstybėms narėms.

Kadangi Rumunija yra įsikūrusi prie rytinių ES sienų, žinome, ką reiškia būti geostrateginėje padėtyje, kokia yra rizika ir nauda. Todėl Rumunija palaiko ir pritaria tam, kad būtų sukurtas alternatyvus energijos perdavimo maršrutas, būtent per „Nabucco“ dujotiekį. Taip pat pritaria tam, kad santykiai su Rusija taptų aiškesni ir

būtų stiprinami, kadangi ji yra pagrindinė veikėja tarptautinėje arenoje ir ne tik šiame energijos išteklių tiekimo sektoriuje.

Todėl pranešėjos pateiktos rekomendacijos dėl pietų Europos koridoriaus, būtent „Nabucco“ dujotiekio bei dujų ir elektros tinklų sujungimo pietryčių Europoje sujungimo, turėtų būti įvertintos ir kaip galima greičiau įgyvendintos.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Ką tik įvykusi dujų krizė dar kartą parodė, kad ES labai svarbu užsitikrinti saugų, patikimą ir pigų energijos tiekimą. Nerimą kelia tai, kad netikėtai vykstant diskusijoms dėl energetikos, branduolinė energija laikoma „palankia klimatui“, o reaktoriai, kurių veikimo laikas baigėsi ir kurių veiklos nutraukimui skirtos didžiulės subsidijos, staiga yra vėl atgaivinami. Tai tikriausiai vyksta todėl, kad ES nekreipė dėmesio į ginčą dėl dujų ir paliko Rytų Europos valstybes nares bėdoje. Tai mums pamoka ateičiai. Turime mažinti energijos vartojimą, nors abejojama, ar nustačius privalomą energiją tausojančių lempų naudojimą tai padės pasiekti. Taip pat turime skatinti naudoti alternatyvias energijos formas. Tačiau jei biudžete daugiausia lėšų bus skiriama branduolinei energijai, tai niekada neįvyks ir naujausios energetikos technologijos bus sumenkintos.

Nors svarstymai susiję su ES energijos tiekimo saugumu yra svarbūs, vardan energetikos politikos neturėtume pritarti Turkijos stojimui į ES. Net jei Turkija ir netaptų nare, numatyti naftos vamzdynai bus tiesiami per Turkiją bei galėsime įgyvendinti dujų infrastruktūros projektus.

Antonio Mussa (UEN), raštu. – (IT) Labai vertinu atliktą A. Laperrouze darbą, todėl balsavau už šio pranešimo priėmimą. Tikiuosi, kad jos pranešime pateiktos mintys ir nurodymai bus atitinkamai įvertinti Komisijos ir aiškinami kaip galima pozityviau ir plačiau.

Todėl, tikiuosi, nebus sudarytos kliūtys, trukdančios kaip galima greičiau sudaryti infrastruktūrų projektus, kurie įvertinti pagal svarbą, atsižvelgiant vien tik į jų vystymo laiką, finansinę struktūrą, išteklius ir valstybes paramą bei privačius išpareigojimus.

Todėl Komisijos pateikti pasiūlymai dėl Europos atkūrimo plano, teikiant finansinę paramą tam tikriems projektams, nepaiso Viduržemio jūros regione esančių valstybių, neįtraukdama į svarbiausius Europos projektus Alžyro, Sardinijos ir Italijos gamtinių dujų vamzdyno.

Vis dar tikiuosi, kad didinant išteklių ir tiekimo maršrutų įvairovę bus padaryta pažanga, pasinaudojant naujomis galimybėmis pradėti kurti infrastruktūrą ten, kur jos nėra.

Tikiuosi, kad dėl solidarumo priemonių nekils rinkos iškraipymų ir bus nustatyti sudėtingos procedūros. Tikiuosi, kad Energetikos chartija atliks svarbų vaidmenį kartu su Energetikos bendrijos plėtra, ypač tranzitinių šalių atžvilgiu, įtraukiant atsinaujinančios energijos šaltinius.

Luís Queiró (PPE-DE), raštu. – (PT) Ilgalaiškės strategijos tikslas yra daryti įtaką analizės rezultatui ir pasiūlymų turiniui. Vykstančios diskusijos dėl Strateginės energetikos apžvalgos nėra išimtis. Tačiau iš tam tikrų požymių galima spręsti, kad ši strategija yra pastovesnė nei tranzitinė. Tokie požymiai yra energetinė priklausomybė nuo Rusijos ar kitų pagrindinių naftą gaminančių šalių bei jos pasekmės, didėjančios išlaidos energijai dėl didėjančios pasaulinės paklausos išaugusių kainų ar dėl sumažėjusios valstybių, kurias stipriai paveikė ekonominė krizė, perkamosios galios, taip pat pasekmės aplinkos apsaugai įvairiuose lygmenyse dėl nuolat didėjančio energijos suvartojimo pasaulyje, o dėl to ekonominė krizė nemažės. Iš visų šių veiksmų matyti, kad reikalingas strateginis požiūris, pagrįstas mažesne priklausomybe ir didesne įvairove (tiekėjų ar vartojamos energijos šaltinių); didesnis veiksmingumas, ilgalaiškės mokslinių tyrimų pastangos kuriant alternatyvias energijos formas, didesnė integracija ir tuo pačiu metu gamybos pajėgumų vietos lygmeniu vystymas, ypač naudojant alternatyvios energijos šaltinius. Tai yra didžiulis iššūkis mums, tačiau negalime nepaisyti šio strateginio klausimo.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už A. Laperrouze pranešimą dėl Antrosios strateginės energetinės apžvalgos. Pritariu, kad turime sukurti pagrindą ateities Europos energetikos politikai, siekiant įgyvendinti saugaus tiekimo, kovos su klimato kaita ir Europos Sąjungos ekonominio augimo tikslus.

Kaip ir pranešėja pritariu, kad svarbu skirti iš Europos Sąjungos lėšas, kurios suteiktų garantijas dėl tam tikrų projektų, skirtų energijos gamybai ir pervežimo Europoje rizikos užtikrinimui, ir taip būtų skatinamos investicijos visuose tinkluose.

Peter Skinner (PSE), raštu. – ES kuria ambicingus planus, kovojant su rizika, kad ištekliai nuolat mažės dėl didėjančio energijos suvartojimo visame pasaulyje. Tam reikia išsaugoti dabartinį saugumo tiekimą ir kurti veiksmingą anglies komponento neturinčią energiją.

Aplinkos saugumas ir energetinio skurdo išvengimas, ypač pietryčių Anglijoje, kur žmonės gauna fiksuotas pajamas, yra vienodai svarbūs tikslai.

Dėl to pritariu pateiktiems įvairiems technologiniams pasiūlymams dėl energijos tiekimo ES. Nors pritariu, kad turime būti atsargūs dėl branduolinės pramonės saugumo, manau, kad ji teikia šiekį tokį aiškumą. Jei jos nebūtų, tai būtų pražūtinga daugybei mano rinkėjų, gaunančių fiksuotas pajamas.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Pranešime dėl antrosios strateginės energetikos politikos apžvalgos trūksta sąryšio. Manau, kad efektyvaus energijos vartojimo ekonomika turi užimti svarbiausią vietą Europos energetikos politikoje. Energijos vartojimo ribojimui turi būti teikiama pirmenybė siekiant įgyvendinti su klimato kaita, tvariu vystymusi, naujovėmis, darbo vietų kūrimu ir konkurencingumu susijusius tikslus. Toks požiūris yra labai veiksmingas ir nebrangus būdas užtikrinti nuolatiniam energijos tiekimui. Kaip jau yra pasakyta, taip yra sukuriama daug darbo vietų tiek aukštos kvalifikacijos darbuotojams, tiek jos neturintiems.

Europos energetikos politikoje turi būti siekiama pakeisti energijos vartojimo ir gamybos būdus ateityje. Bus būtinos decentralizuotos energetikos sistemos, suderintos su atsinaujinančios energijos šaltiniais. Be veiksmingo energetikos vartojimo, labai svarbios energiją taupančios priemonės. Todėl turime reikalausti, kad pramonėje būtų naudojamos izoliacinės medžiagos bei kitos priemonės. Šiame pranešime branduolinės energijos svarba yra perversinama. Ji sudaro vieną trečdalį visos elektros paklausos, tačiau ji sudaro tik 6 proc. bendros energijos paklausos. Todėl norėčiau jums priminti, kad vis dar nėra rastos problemos dėl labai radioaktyvių atliekų sprendimas.

Catherine Stihler (PSE), raštu. – Energetinei nepriklausomybei Europos politikoje turi būti skiriama daugiau dėmesio. Europos Sąjungoje taip pat reikia aiškiai apibrėžti energetinio skurdo sampratą. Taip pat turime bendrai sugalvoti, kaip panaudoti žaliąją ekonomiką dabartinės ekonominės krizės metu ne tik kuriant darbo vietas, bet ir užtikrinant ES reikalingą energetinę priklausomybę. Reikia atkreipti dėmesį į investicijas į ES tinklę.

Konrad Szymański (UEN), raštu. – (PL) A. Lapperouze pranešime dėl Antrosios strateginės energetikos apžvalgos yra punktas, palaikantis „Pietinio srauto“ dujotiekio statybą. Šis projektas yra susijęs su „Šiaurinio srauto“ dujotiekio statybą, kurio tikslas yra sutrukdyti įgyvendinti „Nabucco“ dujotiekio projektą. „Pietinio srauto“ dujotiekis stiprina Rusijos padėtį tiekiant energiją, todėl neturi būti vertinimas kaip projektas, skirtas įvairovei šioje srityje didinti.

– **Pranešimas: Anna Záborská (A6-0492/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh ir Inger Segelström (PSE), raštu. – (SV) A. Záborská pranešimas yra labai kritikuotinas, todėl ketinome balsuoti prieš šį pranešimą. Manome, kad jis yra labai priešiškas moterims. Moterys turėtų rūpintis namais, vaikais ir senyvais žmonėmis, o ne dirbti. Gerai, kad mums neteko balsuoti prieš rezoliuciją, po to, kai buvo pritarta Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso rezoliucijos pakeitimui.

Nors galiausiai nusprendėme pritarti rezoliucijai, tam tikroms jos formuluotėms mes prieštaraujame arba jos mums kelia abejonių, todėl nežinome, kaip turėtume balsuoti.

Mes, Švedijos socialdemokratai, manome, kad teisė dirbti turi būti taikoma visiems. Visuomenė privalo taip pat sukurti tvarką ir sudaryti sąlygas, kad moterys galėtų dirbti. Tai būtina sąlyga jų emancipacijai. Gerai išvystyta vaikų priežiūra ir pagyvenusio amžiaus žmonių priežiūra yra viena iš svarbiausių sąlygų, kad moterys galėtų dirbti. Aišku, kad būtinas solidarumas tarp kartų, bet dėl to moterys neturėtų būti verčiamos likti namuose, kad galėtų rūpintis pagyvenusiais žmonėmis ir vaikais.

Todėl manome, kad daugumos priimta rezoliucija aiškiai praneša Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai, kad vaikų ir pagyvenusių žmonių priežiūros namuose prilyginimas darbui yra senamadiškas ir ypač priešiškas moterų atžvilgiu požiūriu.

Robert Atkins (PPE-DE), raštu. – Aš kartu su savo konservatoriais kolegomis iš Didžiosios Britanijos pritariame daugumai pagrindinių principų, kurie buvo apibūdinti bendrais bruožais šiame pranešime, įskaitant paramą globėjams, darbo bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir tėvystės atostogas.

Tačiau dėl tam tikrų nuorodų šiame pranešime, ypač dėl Darbo valandų direktyvos, mes nusprendėme susilaikyti.

John Attard-Montalto (PSE), raštu. – Faktas yra tai, kad Lisabonos strategijoje „darbo“ apibrėžimas yra siejamas su oficialiu užsiėmimu, už kurį mokamas atlyginimas. Darbas turėtų būti apibrėžtas plačiau. Jis turėtų apimti vyrų ir moterų veiklą, kuri nėra oficialus užsiėmimas, už kurį yra mokamas atlyginimas, tačiau niekas negali paneigti, kad ši veikla yra darbas. Pavyzdžiui, savanoriškas darbas, darbas namuose ir šeimoje, nepatenka į tradicinį darbo, už kurį yra mokamas atlyginimas, apibrėžimą.

Šiais laikais darbo apibrėžimas yra per daug ekonominis. Daugybė abiejų lyčių asmenų rūpinasi žmonėmis, kuriems yra reikalinga priežiūra, tačiau nepaisant to, jų pastangos, skirtos tokiam darbui atlikti, neatsispindi užimtumo statistiniuose duomenyse. Manau, kad namų ruošia yra namų veiklos dalis ir turi užimti svarbią vietą statistiniuose duomenyse apie šalies ekonominį našumą.

Tačiau į tokią informaciją nėra atsižvelgiama apskaičiuojant BVP sudarančias prekes ir paslaugas. Dėl to moterų, kurios yra atsakingos už didesniąją namų veiklos dalį, indėlis nėra pakankamai įvertinamas. Atsižvelgiant į valandų skaičių skiriamą namų veiklai, turime pripažinti, kad jos turi būti įtrauktos apskaičiuojant bendrą šalies gamybą.

Adam Bielan (UEN), raštu. – (PL) Balsavau už A. Záborská pranešimą. Manau, kad moterys tvarkančios namų ūkį ir auginančios vaikus, neturėtų būti diskriminuojamos darbo rinkoje. Namų ruošia ir vaikų auginimas yra mažai pastebimas darbas. Jis nėra prestižinis, tačiau šis darbas yra naudingas visai bendruomenei. Lenkijoje yra apie šešis milijonus moterų, kurios yra namų šeimininkės. Todėl ES politikoje darbas turėtų būti apibrėžtas taip, kad tai būtų naudingas moterims, kurios sustabdė savo profesinę karjerą, skyrė save šeimai ir moterims, kurios rūpinasi savo šeima ir tuo pat metu aktyviai dirba savo darbuose.

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Išlaikomų vaikų turinčių moterų užimtumas ES sudaro tik 62,4 proc., o vyrų – 91,4 proc. Be to, 76,5 proc. ne visą darbo dieną dirbančių asmenų yra moterys. Netinkamos paslaugos, mažas darbo užmokestis, vėlyvas išitraukimas į darbo rinką, užsitęsusi terminuotų darbo sutarčių tvarka ir nepakankamai paskatų jaunoms poroms – tai vienos iš priežasčių, kodėl jaunimas pasirenka kurti šeimą ir turėti vaikų vėliau. Raginu ES valstybes nustatyti, kad motinystės atostogų sąnaudas padengtų ne tik darbdavys, bet ir visuomenė, taip pat sudaryti daugiau galimybių tėvams dirbti laisvu grafiku, o vaikų priežiūros institucijoms – nustatyti lanksčias darbo valandas, kad ir moterys, ir vyrai galėtų sėkmingiau derinti darbą ir šeiminių gyvenimą.

Proinsias De Rossa (PSE), raštu. – Pritariu šiam pranešimui, kuriame kalbama apie įvairias tiesiogines ir netiesiogines moterų ir vyrų, kurie rūpinasi žmonėmis, kuriems yra reikalinga priežiūra, diskriminacijos puses. Jame argumentuojama, kad būtinas geresnis santykio tarp užimtumo (atlyginamas darbas) ir šeiminių išpareigojimų (neatlyginamas darbas) supratimas, stiprinant ekonomišką moterų nepriklausomumą ir lyčių lygybę.

Šiais laikais toks neatlyginamas vyrų ir moterų darbas, pavyzdžiui, vaikų auginimas, prižiūrėjimas namuose vyresnio amžiaus asmenų, puoselėjant kartu solidarumą ir užsiimant visuomenei naudinga veikla, vis dar nelaikomas ekonomikai naudingu darbu.

Pranešime prašoma valstybių narių imtis priemonių, pripažįstant ne tik įprastas atlyginamo darbo formas, bet ir kitas jo formas, kaip pavyzdžiui savanorišką darbą, darbą namuose ir šeimoje, ir įvertinti, kaip toks darbas galėtų būti įtrauktas į valstybių narių nacionalines sąskaitas bei įvertintas jo poveikis BVP.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – EP narė A. Záborská pateikė pranešimą, kuriame į „darbo“ apibrėžimą patenka neoficialus darbas ir darbas, už kurį negaunamas atlyginimas. Jame pripažįstamas rinka nepagrįstas darbas arba neatlyginamas darbas. Nepaisant to, kad tokio pobūdžio darbas yra paplitęs visose valstybėse narėse, į „darbo jėgos“ statistinius duomenis jis retai įtraukiamas, todėl nėra pakankamai ištirtas, prastai vertinamas ir nepripažįstamas. Mažiausiai ką galime padaryti, tai įvertinti visą dieną namuose vaikus prižiūrinčių motinų indėlį pensijų srityje.

Balsavau už šį pranešimą, nepaisant tam tikrų būgštavimų ir bendro pranešimo išpūdžio.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Balsavome už šią alternatyvią poziciją, kurią pateikė Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas, nes juo pagerinamas pranešėjos pasiūlymas, nors su tam tikromis jos vietomis mes nesutinkame visiškai.

Tai sritis, kurioje visuomenės interesai, skirti lyčių lygybei, yra svarbūs. Reikia viešąsias paslaugas teikti taip, kad kiekvienas galėtų gauti kokybiškas paslaugas, nepaisant finansinės padėties ir lyties, ir jokių būdu nediskriminuojant. Todėl valstybinės viešos sveikatos priežiūros paslaugos turi būti nemokamos arba daugeliu atvejų nemokamos bei visi turėtų teisę įgyti kokybišką, nemokamą ir viešą išsilavinimą.

Taip pat reikia sukurti ir išlaikyti geros kokybės, prieinamas viešas sveikatos priežiūros įstaigas, kurių darbo laikas būtų pritaikytas prie tėvų ir vaikų poreikių. Taip pat reikia sukurti geros kokybės, prieinamas priežiūros paslaugas, kurios būtų teikiamos senyvo amžiaus žmonėms ir žmonėms, kuriems reikalinga tokia priežiūra. Visa tai yra būtina norint sudaryti bendras gyvenimo sąlygas ir padėti moterims lengviau patekti į darbo rinką ir gauti apmokamą darbą, kad jos būtų ekonomiškai nepriklausomos, o tai yra būtina moterų emancipacijai.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Iš A. Záborskos pranešimo aišku, kad jo tikslas yra pripažinti socialiai ir ekonomiškai tam tikrą veiklą, kuri nepatenka į „oficialią darbo rinką“. Kalbant trumpai ir aiškiai, kalbame apie mūsų vaikų švietimą, senėjančią visuomenę, rūpinimąsi žmonėmis, kuriems yra reikalinga priežiūra. Tai reikia pasakyti, kadangi to negalima iš karto suprasti iš pranešimo pavadinimo, kuris yra susijęs su diskriminacija, ar pirmą kartą perskaičius tekstą, kurio rašymo stilius kartais yra labai keistas.

Apskritai tekste teisingai yra kalbama apie tai, kad visuomenėje turėtų būti pripažįstami visi kuriantys gerovę asmenys, nesvarbu, kad jų darbas nėra įtraukiamas į šalių nacionalinius duomenis, apie pasirinkimo laivę ir net apie tai, kad turėtų būti suteikta teisė į socialinę apsaugą ir pensijas tiems, kurie pasirinko šeimą, o ne karjerą.

Tačiau gaila, kad A. Záborská nesivadovavo logika rengdama pranešimo išvadas ir pamiršo, kad vienintelė priemonė, galinti užtikrinti pasirinkimo laisvę ir didinti gimstamumo lygį, yra finansinių apribojimų atsisakymas, būtent, tėvų atlyginimų, ką jau daugelį metų propaguoja *Front National*.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Balsavau už A. Záborskos pranešimą dėl diskriminavimo užbaigimo.

Privalome padaryti viską, ką galime, kad būtų užtikrinta lyčių lygybė.

Viena vertus, vyrai privalo labiau dalyvauti namų ruošoje ir vaikų priežiūroje, o kita vertus moterys turi galėti būti visiškai nepriklausomos darydamos karjerą. Tačiau svarbu, kad niekada neužmirštume vaikų gerovės ir teiktume tinkamas, prieinamas vaikų priežiūros paslaugas.

Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Lygybė ir

vienodas požiūris į moteris ir vyrus darbo rinkoje ir ne tik turi būti užtikrintas demokratinėje santvarkoje. Todėl čia pranešėja yra teisi.

Tačiau, kaip visada, atrodo, kad siūlomos priemonės klaidoms ištaisyti, ryšium su žmogaus teisėmis ir demokratija, siekia didinti ES politinę įtaką valstybių narių sąskaita. Kaip visada, griebiamasi subsidiarumo principo. Praktiškai šiame pranešime siūloma ES prisiimti valstybių narių atsakomybę socialinėje politikoje sau ir priimti teisės aktus tais klausimais, kurie susiję su darbo rinkos politika. Taip pat yra kalbama apie bendrą mokesčių politiką. Visi šie pateikti pavyzdžiai yra politiniai klausimai, kuriuos valstybės narės turėtų spręsti pačios.

Nepaisant gerų ketinimų, nusprendžiau balsuoti prieš pranešimą savo iniciatyva ir alternatyvų pasiūlymą dėl rezoliucijos.

Thomas Mann (PPE-DE), raštu. – (DE) Iš A. Záborskos pranešimo aišku, kad moterų sprendimas dirbti ar nedirbti vis dar yra pasirinkimas iš dviejų nelygiaverčių alternatyvų.

Esu už tai, kad vyrų ir moterų veikla namuose, įskaitant namų ruošą, vaikų auginimą ir rūpinimąsi senyvo amžiaus ar neįgaliais giminaičiais, būtų labiau vertinamas ir geriau apmokamas. Namų veiklos ekonomika turi būti vertinama labiau, nei yra dabar. Šio įsipareigojimo reikėtų laikytis ypač įgyvendinant nacionalinę socialinės apsaugos ir pensijų politiką.

Tiesa, yra padidėjęs poreikis „puoselėti kartų solidarumą“. Pritariame socialinei atsakomybei dėl senyvo amžiaus žmonių ir neįsime, kad ištisos žmonių grupės būtų diskriminuojamos ar išskirtos. Vykdoma integravimo veikla sudaro vieną trečdalį viso Vokietijos biudžeto. Šiuo pavyzdžiu turėtų vadovautis visos valstybės narės.

Taip pat turime pripažinti žmonių, vyresnių nei 50 metų, indėlį bendram labui. Jaunesnio amžiaus pensininkai šiuo metu yra sudėtingoje padėtyje, nes nustojo dirbti per anksti, dažniausiai dėl to, kad buvo priversti tai padaryti. Turime sukurti daugiau darbo vietų, kurios būtų tinkamos vyresnio amžiaus žmonėms. Jų patirtis, turimos žinios ir pasirengimas išbandyti naują veiklą, yra gerai vertinamos darbo rinkoje.

David Martin (PSE), raštu. – Pritariu šiam pranešimui, kuriame pritariama dirbančiųjų teisei į tėvystės ir globėjų atostogas, reikalaujama nediskriminuoti globėjų ir labiau pripažinti jų darbą.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Užuoat nustačius kvotas, galinčias sukelti pavydą ir pasipiktinimą, geriau būtų teikti paramą jaunoms moterims renkant išsilavinimą ir planuojant karjerą, kad jos nebūtų skatinamos rinktis moteriškų profesijų. Jeigu moteris pasirenka darbą komandoje ar saugumą šeimoje, o ne keliančias stresą vadovaujamas pareigas, privalome tam pritarti. Vienodo apmokėjimo už tokį patį darbą užtikrinimas jau seniai vėluoja. Jei tai nebus įgyvendinta, bet kokios pastangos suteikti tėvystės ar motinystės atostogas žlugs, dėl esamos finansinės realybės.

Vieniši tėvai ypač rizikuoja patirti skurdą. Visuomenė privalo parodyti daugiau solidarumo dėl to. Kita problema yra ta, kad labai dažnai moterų atliekama veikla, kaip namų ruošia, vaikų auginimas, ar artimųjų priežiūra, nėra laikoma darbu. Tai turi pasikeisti. Jeigu norime, kad ir toliau vyktų šeiminių gyvenimas, privalome suteikti šeimai palankias darbo valandas, tačiau ES tam prieštarauja. Neužtenka tik puoselėti kartų solidarumą, turime tai įgyvendinti praktikoje. Šis pranešimas yra žingsnis teisinga linkme, todėl balsavau už jį.

Teresa Riera Madurell (PSE), raštu. – (ES) Balsavau už pasiūlymą dėl rezoliucijos, kuri pateikė Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas kaip alternatyvą A. Záborskos pranešimui, kadangi jame yra geriau sprendžiamos dabartinės problemos, toliau atkakliai siekiama užtikrinti tikrąją lygybę tarp vyrų ir moterų, pripažinti šeimos modelio pokyčius, suderinti asmeninį ir darbinį gyvenimą bei siūlomos kitos teigiamos priemonės, kurias mes, socialistai, visada remiame.

Negalime amžinai išlaikyti esamų stereotipų ar išspręsti ekonominių sunkumų versdami moteris likti namuose ir prižiūrėti senyvo amžiaus žmones ir vaikus, kaip tai yra teigiama A. Záborskos pranešime, kuriame moterys yra vaizduojamos kaip „potencialios motinos“, kurios gimdo ir paleidžia į pasaulį vaikus ir dažniausiai augina juos kartu su tėvais.

Balsuodama taip pat norėčiau aiškiai pranešti Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai, kuri šešių mėnesių programoje nurodė, kad taip pat ketina propaguoti moters globėjos įvaizdį, skatinant daugybę moterų atsisakyti savo karjeros ir rūpintis šeima. Susidariau įspūdį, kad Tarybai pirmininkaujanti Čekija nelabai supranta sąvokos „vyrų ir moterų lygybė“ prasmės. Tikiuosi, kad per šešis mėnesius sugebėsime jai pateikti jos išaiškinimą.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už A. Záborskos pranešimą dėl kartų solidarumo. Manau, kad dabartinėje Europos Sąjungoje vartojama „darbo“ sąvoka neapima visų jo kategorijų. Moterų ar vyrų diskriminacija, kurie savo noru pasirinko prižiūrėti asmenis, negalinčius pasirūpinti savimi, arba auginti ateities kartas, yra anachroniška ir pasenusi.

Todėl pritariu pranešėjai tvirtinančiams, kad svarbiausia užtikrinti tvarų darbą ir įvertinti moterų ir vyrų neatlyginamą darbą kartų solidarumui.

Andrzej Jan Szejna (PSE), raštu. – (PL) Pranešimas dėl nediskriminavimo dėl lyties ir kartų solidarumo šiandien Europos Parlamento buvo priimtas Strasbūre. Kartų solidarumas yra vienas iš struktūrinių ir pagrindinių Europos socialinio modelio sprendimų. Valstybės narės yra įsipareigojusios imtis veiksmų, kad būtų panaikintos kliūtys moterims patekti į darbo rinką tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir vyrai. Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir socialinėmis partnerėmis, Europos Komisija turi persvarstyti politines strategijas dėl šeiminių ir profesinio gyvenimo suderinamumo.

Moterų užimtumo rodikliai rodo, kad daugybėje darbo sričių išlieka žymių skirtumų tarp moterų ir vyrų derinant asmeninį ir profesinį gyvenimą. Remiantis Lisabonos strategijos tikslais, valstybės narės yra įsipareigojusios užtikrinti 60 proc. darbingų moterų užimtumą.

Komisija turėtų pateikti savo nuomonę dėl naujosios direktyvos dėl konkrečių teisių ir apsaugos užtikrinimo derinant šeiminių ir profesinį gyvenimą šeimose, kurios nariams reikalinga priežiūra. Čia kalbu apie šeimas turinčias vaikų, senyvus žmones ir neigalius asmenis.

Anna Záborská (PPE-DE), raštu. – (SK) Pranešime savo iniciatyva kalbama apie esamos padėties gerinimą moters vaidmens kartų solidarume atžvilgiu – rūpinantis vaikais, senyvais žmonėmis ir priklausomais šeimos nariais. Mano pateiktas pranešimas buvo visiškai naujovė, nes pirmą kartą parlamento iniciatyva buvo raginama pripažinti „nematomą“ moterų indėlį į finansinę sistemą ir BVP. Pranešimui buvo vienbalsiai pritarta Moterų teisės ir lyčių lygybės komitete. Šiandien tie patys EP nariai pateikė alternatyvią rezoliuciją iš anksto nepasitarę su mumis. Visi kairieji Europos Parlamente balsavo už šią alternatyvią rezoliuciją. Iš to padariau dvi išvadas. Pirmiausia, kairieji parodė, kad jie nevertina Moterų teisės ir lyčių lygybės komiteto atlikto darbo, nors tariamai pripažįsta jo svarbą. Antra, kairiesiems kilo abejonių dėl lygybės ir nediskriminavimo tarp vyrų ir moterų, todėl kyla įtarimų, kad kairieji šį klausimą naudoja, norėdami atkreipti žiniasklaidos dėmesį.

Balsavau prieš rezoliuciją. Tai žingsnis klaidinga linkme. Nors jame yra pastraipų iš mano pateikto pradinio pranešimo, tai rodo, kad kairieji negerbia milijonų moterų visoje ES darbo. Rezoliucijos rengėjai parodė, kad jie vis dar vadovaujasi senomis ideologijomis, kurios jau yra netekusios savo vertės. Be to, rezoliucijoje išsakomos abejonės Tarybai pirmininkaujančiai Čekijai, šiai pasiūlius aptarti Barselonos rodiklius, neturi precedento.

– Pranešimas: Roberta Angelilli (A6-0012/2009)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Dėkoju, gerb. pirmininke. Balsavau už šį pranešimą. Man kelia dideli nerimą vaikų pornografija internete. Tai reiškiny, plintantis žaibišku greičiu, ir jame dalyvauja vis jaunesnio amžiaus vaikai. Seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija yra rimtas žmogaus teisių pažeidimas.

Todėl manau, kad vykdant tarptautinį bendradarbiavimą svarbu sustiprinti priemones, kurios padėtų rasti ir nutraukti vaikų pornografijos tinklalapių veiklą, kad interneto paslaugų teikėjai privalėtų užkirsti kelią tokiems nusikaltams tinklalapiams.

Tačiau nepaisant to, kad valstybių narių teisinėse sistemose yra numatytos baudos ir gana gera apsauga nuo seksualinio išnaudojimo ir prievartos bei vaikų pornografijos, turime didinti vaikų apsaugos lygį, nuolat atsirandant naujoms technologijoms, ypač internete, ir pedofilams naudojant naujas vaikų viliojimo priemones internetu.

Trumpai tariant, turime rengti tėvams ir paaugliams skirtas informavimo skatinimo kampanijas apie internetu platinamos vaikų pornografijos pavojų, ypač kai tai susiję su lytinio išnaudojimo per pokalbių svetaines ir interneto forumus problema.

Adam Bielan (UEN), raštu. – (PL) Balsavau už pranešimą, dėl kurio vyksta diskusijos, ir norėčiau pasveikinti R. Angelilli ėmusią spręsti šią sudėtingą, bet taip pat svarbią problemą. Vaikų pornografija yra pastovi pasaulinė problema. Todėl turime dėti visas pastangas, kad ją išspręstume tarptautiniu lygmeniu. Įvairių valstybių narių policijos pajėgos turi keistis informacija ir bendradarbiauti, kad užkirstų kelią kuo didesniai skaičiumi tokių nusikaltimų. Taip pat norėčiau pasisakyti dėl poreikio rasti veiksmingus būdus padėti vaikams, tapusiems pedofilų aukomis.

Šarūnas Birutis (ALDE), raštu. – (LT) Mano nuomone, visos ES šalys turėtų taikyti baudžiamąją atsakomybę už lytinius santykius su nepilnamečiais iki 18 metų naudojant jėgą, prievartą ar grasinimus. Baudžiamoji atsakomybė taikytina ir už akivaizdų pasinaudojimą vaiko pasitikėjimu, viršenybe prieš jį ar įtaką jam, taip pat ir šeimoje ir už pasinaudojimą pažeidžiama vaiko padėtimi, ypač jo psichikos ar fizinė negalia.

ES šalys turėtų pareikalauti interneto paslaugų teikėjų užblokuoti prieigą prie seksą su vaikais propaguojančių tinklalapių, o bankų ir kitų kredito kortelių bendrovių – blokuoti mokėjimus vaikų pornografijos tinklalapiuose.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą, nes pritariu, kad valstybės narės turi „laikyti nusikaltimu bet kokios rūšies seksualinę prievartą prieš vaikus“, įskaitant vaikų viliojimą internetu.

Nuteistiesiems už seksualinius nusikaltimus turi būti draudžiama susisiekti tiesioginiu kontaktu su vaikais, dirbant ar vykdant savanorišką veiklą. Valstybės narės turi užtikrinti, kad asmenys, siekiantys dirbti tam tikrus darbus su vaikais, privalo būti patikrinti, ar nebuvo teisti už tokio pobūdžio nusikaltimus, o darbdaviams turi būti nustatytos aiškios gairės dėl jų pareigų šioje srityje.

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Dažnai ES siekiama veikti bendrai tose srityse, kurios geriau turėtų būti paliktos spręsti pačioms valstybėms. Tačiau šiuo atveju manau, kad bendri veiksmai būtų naudingi.

Vaikų pornografija ir vaikų seksualinis išnaudojimas labai kenkia mūsų visuomenei, ardo mažiausiai apsaugotų vaikų gyvenimus, kuriuos reikia saugoti.

Atsižvelgiant į ES pobūdį ir laisvą asmenų judėjimą, būtina naudoti įvairias esamas priemones kovoje su šiais keliančiais pasibjaurėjimą nusikaltimais ten, kur jie yra vykdomi. Ypač svarbu, kad informacija apie nusikaltėlius būtų derinama ir reguliariai atnaujinama.

Taip pat turime pagerinti bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, kad būtų galima atpažinti, sustabdyti, patraukti baudžiamojon atsakomybėm ir išsiųsti iš šalies, ES piliečius vykstančius už ES ribų vykdyti seksualinių nusikaltimų prieš vaikus. ES vaidmuo pasaulyje suteikia mus galimybę propaguoti savo vertybes tose šalyse ir kraštuose, kur vaikų teisės yra ginamos blogiau.

Todėl balsavau prieš šį pranešimą.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ir Anna Ibrisagic (PPE-DE), raštu. – (SV) Šiandien Europos Parlamente Švedijos konservatoriai balsavo už R. Angelilli (Sajungos už tautų Europą frakcija, Italija) pranešimą (A6-0012/2009) dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija. Kovai prieš vaikų pornografijos plitimą turi būti teikiama pirmenybė. Todėl bendradarbiavimas šioje srityje Europoje yra labai svarbus. Todėl mes, konservatoriai, balsavome už šį pranešimą.

Tačiau taip pat norėtume pabrėžti, kad nepritariame pranešėjos nuomonei dėl dviejų iš daugelio pateiktų pasiūlymų. Priešingai nei pranešėja, nemanome, kad turėtume eiti į kompromisą sprendžiant dėl tam tikrų profesijų, tokių kaip teisininkai, kunigai ir psichologai, kuriose būtina išsaugoti profesinę paslaptį.

Taip pat manome, kad vargu ar galėtume interneto tinklalapio savininką laikyti atsakingu už visas diskusijas, vykstančias uždaruose pokalbių kambariuose. Nepaisant tikslo, neproporcinga reikalauti visų tinklalapių savininkų tikrinti privačius pokalbius, vykstančius šiuose tinklalapiuose, kad remiantis šiuo pasiūlymu būtų užtikrintas puslapių teisėtumas. Dėmesį reikėtų skirti kitoms, veiksmingesnėms priemonėms, kovoje su vaikų pornografiją platančiais tinklais, kurios neturėtų rimtų padarinių paprastų interneto naudotojų vientisumui.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) I Balsavau už R. Angelilli pranešimą, nes manau, kad vaikų teisių apsaugai turėtų būti teikiama pirmenybė ES ir jos valstybėse narėse. Kovai su vaikų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografijai skirti teisės aktai privalo būti persvarstomi, atsižvelgiant į naujų technologijų atsiradimą, ypač internetą bei naujus pedofilų naudojamus vaikų viliojimo internetu būdus.

Manau, kad ES institucijos ir valstybės narės savo dėmesį ypač turėtų skirti institucinių gebėjimų didinimui kovojant su šiais nusikaltimais.

Kadangi tokių nusikaltimų neriboja sienos, ES reikia sukurti tarpvalstybinį tinklą kovai su šiais nusikaltimais. Todėl pritariu tam, kad EUROPOL būtų sukurtas specialus skyrius kovai su vaikų pornografija ir vaikų prostitucija, kurį sudarytų ekspertai, išmokyti dirbti su tokiais atvejais. Šis skyrius privalėtų veiksmingai bendradarbiauti su tokią pačią kompetenciją turinčiais policijos padaliniais valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse.

Avril Doyle (PPE-DE), raštu. – Visiškai pritariu EP narės R. Angelilli pranešimui savo iniciatyva ir rekomendacijai Tarybai dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija. Iki šios nėra įgyvendintos ankstesnės bendros pozicijos visose valstybėse narėse, o grėsmė vaikų saugumui didėjant technologinei pažangai toliau auga. Šis pranešimas atnaujintų ir sustiprintų esamas kovos su tokiu atstumiančiu elgesiu priemones, o už tokius nusikaltimus būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė. Įgyvendinus R. Angelilli pranešimą, padidėtų vaikų apsauga nuo tokio elgesio, susijusio su technologine plėtra, ypač „vaikų viliojimo internetu“ atžvilgiu.

Kiti svarbūs pasiūlymai susiję su tarpvalstybiniu asmenų, baustų už seksualinę prievartą, patikrinimu, užkertant jiems kelią gauti darbą, kuriame būtų tiesioginis kontaktas su vaikais, kitose valstybėse narėse bei padidinta aukų apsauga atliekant tyrimus ir teismo procesuose.

Internetas yra svarbi mūsų žinių visuomenės dalis. Vaikai moka puikiai naudotis kompiuteriu, tačiau išaugus kompiuteriniam raštingumui ir pasitikėjimui, jiems ar jų mažiau raštingiems tėvams nėra suvokiamas pavojus, kurį kelia nesąžiningi asmenys. Šiais sveiku protu paremtais pasiūlymais siekiama apginti mažiausiai apsaugotus mūsų visuomenės narius.

Edite Estrela (PSE), raštu. – (PT) Balsavau už R. Angelilli pranešimą dėl kovos su vaikų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, nes manau, kad reikia persvarstyti kovos su visais vaikų išnaudojimu būdais priemones, užtikrinant aukštą vaikų apsaugos lygį Europos Sąjungoje.

Todėl pritariu šio pranešimo rekomendacijoms, ypač pasiūlymui visose valstybėse narėse laikyti nusikaltimu visus seksualinius nusižengimus prieš vaikus, taip pat šmeižimą ir naujus nepilnamečių viliojimų būdus, ypač internetu, ir dingusio vaiko pavojaus sistemos sukūrimą, gerinant bendradarbiavimą Europos Sąjungos lygmeniu.

Bruno Gollnisch (NI), raštu. – (FR) Seksualinė vaikų prievarta ir vaikų pornografija yra ypač atstumiantys nusikaltimai. Todėl kovojant su jais, šiame interneto ir sekso turizmo amžiuje, reikia daugiau teisės aktų, didinti policijos ir teisės sistemų bendradarbiavimą bei gerinti paramą aukoms. R. Angelilli pranešimui verta pritarti.

Tačiau norėčiau pastebėti, kad, be technologijų pažangos, suteikiančios iškrypėliams daugiau galimybių tenkinti savo potraukius, taip pat turime atsižvelgti į tai, kad moralės smukimas ir vertybių mažėjimas yra kitos priežastys, dėl kurių ypač padaugėjo tokių nusikaltimų.

Tik prieš 30 metų vadinamasis moralės, nežabotų malonumų išlaisvinimas ir apgaulingas asmenybės augimas nuo mažų dienų, buvo tam tikra politinė kryptis, skatinusi seksualinį nepilnamečių aktyvumą. Apie tai buvo skelbiama ir populiariame kairiesiems atstovaujančiame Prancūzijos laikraštyje *Le Monde*. Nors šis negarbingas argumentas buvo atmetas, jo leidėjai toliau tai propaguoja ir laikosi savo politinės krypties, nepripažindami savo kaltumo.

Baigdamas norėčiau žinoti, kodėl vienintelė teisė, kuri nėra užtikrinama vaikams daugelyje mūsų valstybių, yra jų teisė į gyvybę.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Kaip jau buvo minėta šiame pranešime dėl Europos Parlamento rekomendacijos Tarybai, Europos Tarybos konvencija dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos, kurią jau pasirašė 20 Europos Sąjungos šalių, yra pirmasis tarptautinis teisinis dokumentas, kuriame nusikaltimais yra pripažįstamos įvairios seksualinės prievartos formos, tarp jų ir prievarta, *inter alia*, naudojant jėgą, grasinimus ar net prievarta šeimoje.

Tuo remiantis, Parlamentas ragina visas valstybes nares, kurios to dar nėra padariusios, pasirašyti, ratifikuoti ir taikyti visas tarptautines konvencijas, pradedant nuo šios Europos Tarybos konvencijos. Kartu su kitomis rekomendacijomis Parlamentas ragina valstybes nares gerinti savo teisės aktus ir didinti bendradarbiavimą šioje srityje, užtikrinti, kad seksualiniai nusikaltimai prieš jaunesnius nei 18 metų vaikus, Europos Sąjungoje būtų laikomi nepilnamečių išnaudojimu ir laikyti nusikaltimu bet kokios rūšies seksualinę vaikų prievartą.

Nepaisant būtinos analizės ir kiekvienos šalies sprendimo dėl kiekvieno Parlamento sprendimo, pritariame, kad rezoliucija yra skirta saugoti ir užtikrinti vaikų teisėms.

Jens Holm, Erik Meijer, Esko Seppänen ir Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), raštu. – Seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija yra nenormalūs nusikaltimai, todėl reikia tarptautinio bendradarbiavimo, norint juos sustabdyti. Todėl šiandien balsavome už R. Angelilli pranešimą. Tačiau kai kuriems pranešimo klausimams nepritariame – bendrų, eksteritorialių baudžiamosios teisės aktų sukūrimui, kurie būtų taikomi visoje ES bei ES lygmeniu apibrėžiant, kokia veika ir sunkinančios aplinkybės turėtų būti laikomos nusikaltimu.

Jörg Leichtfried (PSE), raštu. – (DE) Balsavau už R. Angelilli pranešimą dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija.

Šiais laikais vaikų vystymuisi ir vientisumui kaip niekada svarbi jų apsauga visais įmanomais būdais. Kadangi daugelyje šeimų abu tėvai dirba, o seneliai negali prižiūrėti anūkų, internetas dažnai tampa vienintele pramoga, todėl negalima neigti kylančios rizikos.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), raštu. – Seksualinis vaikų išnaudojimas ir vaikų pornografija yra nenormalūs nusikaltimai, todėl reikia tarptautinio bendradarbiavimo, norint juos sustabdyti. Todėl šiandien balsavau už R. Angelilli pranešimą. Tačiau kai kuriems pranešimo klausimams nepritariu – bendrų, eksteritorialių baudžiamosios teisės aktų sukūrimo, kurie būtų taikomi visoje ES bei ES lygmeniu apibrėžiant kokia veika ir sunkinančios aplinkybės turėtų būti laikomos nusikaltimu.

Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Seksualiniai nusikaltimai prieš vaikus ir vaikų pornografija yra vieni iš labiausiai atstumiančių nusikaltimų. Už šiuos nusikaltimus turi būti taikoma griežta baudžiamoji atsakomybė arba patikima priežiūra jeigu nusikaltėlis yra psichiškai nesveikas.

Pranešime siūloma daug konstruktyvių priemonių, kurios padėtų geriau nagrinėti šias siaubingas socialines problemas. Primygtinai siūloma valstybėms narėms ratifikuoti ir įgyvendinti visas tarptautines konvencijas šioje srityje. Joms turėtų būti teikiama pagalba tobulinant savo teisės aktus šioje srityje, o vaikų sekso turizmas turėtų būti laikomas nusikaltimu visose valstybėse narėse. Tai visiškai atitinka mano supratimą, kad ES yra vertybių sąjunga. Pritariu didžiajai pranešimo daliai ir balsavau už jį per atskirus balsavimus.

Tačiau šiame pranešime bandoma suderinti baudžiamuosius teisės aktus Europos Sąjungoje ir sukurti prevencinių priemonių sistemą, kurios būtų finansuojamos ES lėšomis, nepaisant to, kad ši pasaulinė problema turėtų būti sprendžiama konvencijomis ir susitarimais JT lygmeniu. Tačiau vėl atrodo, kad susiduriame su pavyzdžiu, kai begėdiškai naudojamosi baisia socialine problema gerinti ES padėčiai valstybių narių nepriklausomybės sąskaita. Baudžiamoji teisė yra labai svarbi suverenios valstybės dalis. Todėl balsavau prieš visą pranešimą.

Adrian Manole (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už R. Angelilli pranešimą dėl seksualinio vaikų išnaudojimo, nes šis klausimas yra susijęs su vienu iš niekingiausių nežmoniškų veiksmų, už kuriuos reikėtų baustis visų valstybių narių priimtomis priemonėmis.

Rumunijoje šis klausimas vis dar yra mažai žinomas. Turime nedaug duomenų apie tai. Todėl manau, kad pritarus šiam pranešimui padaugės informacinių kompanijų, skiriančių dėmesį ir išpėjančių apie seksualinę vaikų prievartą, padaugės veiksmų, padėsiančių nustatyti seksualiai išnaudojamus nepilnamečius, sukurti reabilitacines paslaugas ir reguliariai tikrinti jų padėtį. Taip pat pagerės sistema, skirta registruoti ir kontroliuoti seksualinės vaikų prievartos atvejams.

Be to, manau, kad nepilnamečiams prekybos žmonėmis aukoms turėtų būti teikiamos specialios paslaugos tranzito centruose bei pagalba ir reabilitacija visose valstybėse narėse.

David Martin (PSE), raštu. – Pritariu šiam pranešimui, kuriame likusios trys šalys, dar neįgyvendinusios Tarybos pamatinio sprendimo dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu, raginamos tai padaryti. Pritariu, kad būtina didinti vaikų apsaugos lygį, ypač internete bei kurti kitas naujas technologijas.

Andreas Mølzer (NI), raštu. – (DE) Europos Parlamentui diskutuojant, kaip geriau apsaugoti vaikus, musulmoniškojo pasaulio veiksmai yra priešingi. Vyriausias islamo dvasininkas Saudo Arabijoje 10–12 metų mergaites pavadino „galinčiomis tekėti“ ir pareikalavo, kad būtų leidžiamos vaikų santuokos. Dėl musulmonų imigrantų tai turės poveikį ir Europoje, todėl privalome pasirengti galimiems padariniams.

Mūsų vaikai turi būti apsaugoti kaip galima geriau. Tarp nusikaltėlių, kurių aukomis tampa vaikai, yra labai daug tokių, kurie pakartotinai yra įvykdę nusikaltimus. Reikia sudaryti tokių potencialių nusikaltėlių, pedofilų ir asmenų, turinčių elgesio problemų, registrą ES. Privalome kovoti su visomis smurto prieš vaikus, vaikų prievartos rūšimis veiksmingiau ir didinti bausmes už seksualinį ryšį su vaikais ir vaikų pornografijos laikymą. Balsavau už R. Angelilli pranešimą, nes tai pagerins mūsų vaikų apsaugą.

Seán Ó Neachtain (UEN), raštu. – (GA) Informacinės technologijos auga ir plečiasi Europos Sąjungoje. Gyvename „skaitmeniniame amžiuje“. Suprantama, kad turime daug pranašumų, kurie yra susiję su šiomis technologijomis ir patogumais darbo, socialinio gyvenimo ir mokslinių tyrimų srityse. Tačiau nereiškia, kad turėtume ignoruoti pavojus, kuriuos kelia šios technologijos.

Internetas suteikia mums tam tikrą laisvę – laisvę be psichologinių ar praktinių apribojimų. Daugumoje atvejų tokia laisvė yra gerai, tačiau ji taip pat gali būti naudojama seksualiniam vaikų išnaudojimui ir vaikų pornografijai.

Nėra nieko svarbiau už mūsų vaikų sveikatą, gerovę ir ateitį. Turime padaryti viską, ką galime, kad juos apsaugotume nuo blogų dalykų. Todėl džiaugiuosi galėdamas pritarti R. Angelilli pranešimui ir gerai vertinu visą jos atliktą darbą šiuo klausimu.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), raštu. – (EL) Balsavau už R. Angelilli pranešimą dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija, nes jame reikalaujama, kad visos valstybės narės laikytųsi tarptautinės teisės ir būtų persvarstytas Tarybos pamatinis sprendimas, norint geriau apsaugoti vaikus Europos lygmeniu.

Jungtinių Tautų pateikti statistiniai duomenys yra pritrenkiantys. Pagrindinę prekybos žmonėmis aukų seksualinio išnaudojimo tikslams dalį sudaro vaikai ir nepilnamečiai. Būtinai tarptautinis bendradarbiavimas kartu kovojant su tokiais nusikaltimais. Visos valstybės narės privalo užtikrinti, kad šiuos nusikaltimus įvykdę nusikaltėliai būtų paduoti į teismą.

Maria Petre (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už R. Angelilli pranešimą, nes turime veikti SKUBIAI, VEIKSMINGAI kovojant su seksualinio vaiku išnaudojimo ir vaikų pornografijos priežastimis bei padariniais.

Didėjant mūsų užimtumui, mūsų vaikai vis dažniau lieka vieni namuose. Taip jie tampa pavojingų vilionių aukomis. Komisijos narys J. Barrot pranešė apie ES įsipareigojimus, kad nuo kovo mėn. turėsime puikius teisės aktus šioje srityje.

Lydie Polfer (ALDE), raštu. – (FR) Balsavau už šį pranešimą, skirtą priimti ir sustiprinti 2004 m. pamatinį sprendimą, siekiant apsaugoti vaikus nuo seksualinio išnaudojimo ir smurto. Atsižvelgiant į technologinę pažangą (ypač internetą), akivaizdu, kad pamatiniame sprendime numatyta apsauga turi būti padidinta. Vaikų naudojimas seksualiniams tikslams turi būti laikomas nusikaltimu. Reikia stiprinti bendradarbiavimą tarp valstybių narių, keičiantis informacija apie nuteistuosius už įvykdytus seksualinės prievartos nusikaltimus. Taip galėsime užkirsti kelią tokiems asmenims dirbti darbus, kuriuose jie tiesiogiai bendrautų su vaikais. Taip pat reikia gerinti aukų apsaugą.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), raštu. – (RO) Balsavau už R. Angelilli savo iniciatyva parengtą pranešimą, kuriame sprendžiamas vaikų seksualinio išnaudojimo ir vaikų pornografijos klausimas, didelę dėmesį skiriant prevencinėms priemonėms, kurias turėtų numatyti valstybės narės, savo rengiamuose teisės aktuose kovoję su vaikų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija.

Pranešime taip pat nerimaujama dėl prasto esamo pamatinio sprendimo įgyvendinimo kartu su kitais tarptautiniais dokumentais, ypač Europos Tarybos konvencijos dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos, kurios šalimi Rumunija yra nuo 2007 m. Taip pat reikalaujama įtraukti naujus nusikaltimus. Valstybės narės privalo skatinti seksualinio išnaudojimo aukas kreiptis į policiją ir į baudžiamuosius ir civilinius teismus. Taip pat jie privalo atsakyti ir pranešti teisėtiems nepilnamečių atstovams bei personalui tiesiogiai bendraujantiems su nepilnamečiams apie vaikų viliojimo internetu pavojus.

Visus šiuos pavojus galima sumažinti įkuriant valstybines priežiūros institucijas ir bendradarbiaujant su interneto paslaugų teikėjais, užkertant kelią tinklalapiams su vaikų pornografija ar medžiaga.

Luca Romagnoli (NI), raštu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau už R. Angelilli pranešimą dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija. Neužtenka tik bausti už tokius veiksmus, norint visiškai išnaikinti šį sunkų žmogaus teisių pažeidimą.

Tačiau kelia nerimą, kad ne visos valstybės narės laikosi 2003 m. gruodžio 22 d. Tarybos pamatinio sprendimo. Šį sprendimą kartu su kitais būtina persvarstyti siekiant padidinti vaikų apsaugos lygį, atsižvelgiant į vystomas naujas technologijas, ypač interneto bei naujus pedofilų naudojamus vaikų viliojimo internetu būdus.

Visiškai pritariu pranešėjai, pateikusiai išsamų ir konstruktyvų pranešimą, kuriame yra išdėstyta patyrusių ekspertų nuomonė šiais klausimais.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Vaikų pornografija yra labai subtilus klausimas, kuriam Europos Sąjungos ir šalių institucijos turi skirti pagrindinį dėmesį. Europos Sąjungos valstybėse narės reikia griežtai bausti už bet kokios rūšies vaikų seksualinę prievartą ir viliojimą internetu.

Pritariu Europos Parlamento sprendimui kreiptis į valstybes nares, kad jos įsipareigotų kovoti su vaikų seksualine prievarta, atsižvelgiant į tai, kokie pažeidžiami yra vaikai, besinaudojantys pokalbių svetainėmis ir interneto forumais.

Todėl būtinas veiksmingas šalių institucijų ir interneto paslaugų teikėjų bendradarbiavimas, kuris ne tik apribotų vaikų prieigą prie pornografinių tinklalapių, bet taip pat neleistų vaikams patekti į tinklalapius, kuriuose reklamuojama galimybė įvykdyti seksualinius nusikaltimus. Taip pat rekomenduojama teikti psichologinės reabilitacijos paslaugas tiek tokį nusikaltimą įvykdžiusiems asmenims, tiek seksualinės prievartos aukoms.

Taip pat norėčiau pažymėti, kad kiekviena valstybė narė turi pati vesti asmenų, padariusių seksualinius nusikaltimus prieš vaikus registrą ir drausti tokiems asmenims dirbti sektoriuose, kuriuose vyksta darbas ir su vaikais.

Bart Staes (Verts/ALE), raštu. – (NL) Neabejotinai balsavau už pranešimą dėl kovos su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija. Aišku, kad būtina bausti už viliojimą internetu (kalbant vaikus seksualiniams tikslams) ir pedofilų pokalbių svetaines. Be to, nusizengiantys dorovei nusikaltimai, susiję su vaikais, turi būti baudžiami remiantis eksteritorialine baudžiamąja teise. Europos Sąjunga turėtų naudoti savo biudžetą ES intervencijos programoms, užkertančioms kelią seksualinių nusikaltėlių recidyvizmui, remti. Taip pat pritariu pasiūlymui, kad Komisija kartu su pagrindinėmis kreditinių kortelių bendrovėmis ištirtų technologines galimybes blokuoti arba uždaryti mokėjimo sistemas internetu tinklalapiuose, kuriuose pardavinėjama vaikų pornografija.

Baigdamas, raginu septynias ES valstybes nares, dar nepasirašiusias Europos Tarybos konvencijos dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos, tai padaryti kaip galima greičiau. Tas pats yra taikytina ir aštuonioms valstybėms narėms, dar neratifikavusioms JT Vaiko teisių konvencijos 2000 m. neprivalomojo protokolo dėl prekybos vaikais, vaikų prostitucijos ir vaikų pornografijos prie JT vaikų teisių konvencijos.

Georgios Toussas (GUE/NGL), raštu. – (EL) Politinės jėgos, remiančios imperialistinį barbariškumą, karą, grobstančios gerovę užtikrinančius išteklius ir žmonių išnaudojimą, bendrai atsako už kasdien vykdomus nusikaltimus prieš milijonus vaikų pasaulyje. Joms tenka atsakomybė už milijonus alkstančių, nusilpusių nuo prastos mitybos, verčiamų dirbti ir gyventi žemiau skurdo ribos „civilizuotų Vakarų“ šalyse vaikų. Jos atsako už vaikus, tampančius seksualinio išnaudojimo aukomis, ir už klestinčią vaikų pornografijos pramonę, kurios apyvarta ir pelnas, gaunami vien tik iš interneto, sudaro 3 mlrd. EUR.

Pranešime siūlomos taikyti baudžiamosios priemonės neapsaugos vaikų, kadangi tai nepadės panaikinti pagrindinės korupcijos ir negirdėto ištvirtavimo priežasties – stipriai supuvusios išnaudotojiškos ir pelno siekiančios kapitalistinės sistemos. Vaikų veiksmingai neapsaugos ir tokios priemonės kaip principo non bis in idem atsakymas, prižiūrinių valdžios institucijų atliekamas ryšių stebėjimas ir savavališka intervencija internete. Priešingai, kaip rodo praktika, ten, kur tokios priemonės taikomos, dažniausiai kaip išimtyms kovoje su nusikaltimais, keliančiais nepasitenkinimą ir pasibjaurėjimą, siekiama priversti nusikaltimus vykdančius asmenis jų laikytis tik tam, kad vėliau tas pačias priemones būtų galima naudoti asmeninėms teisėms ir laisvėms apriboti.

Lars Wohlin (PPE-DE), raštu. – (SV) Balsavau prieš pranešimą dėl baudžiamosios teisės seksualinių nusikaltimų, padarytų prieš vaikus, suderinimo ES lygmeniu. Pritariu, kad būtinas didesnis bendradarbiavimas ES kovoje su seksualiniu vaikų išnaudojimu ir vaikų pornografija, tačiau manau, kad baudžiamoji teisė turėtų būti pačių valstybių narių reikalas.

Anna Záborská (PPE-DE), raštu. – (SK) Šiais laikais vaikų ir jaunimo apsauga nuo seksualinės prievartos yra labai svarbi ir didelė problema.

Visada buvau už tai, kad pirmenybė auginant savo vaikus turi būti teikiama tėvams. Tačiau šiuo atveju valstybė taip pat privalo apsaugoti vaikus ir paauglius. Tokia apsauga neturėtų būti siejama tik su internetu. Ji turėtų būti taikoma ir reklamai žiniasklaidoje. Reklama privalo būti padori ir atitikti moralines vertybes, nekenkti jaunimo teisei išlikti tyriems.

Tėvai atlieka svarbų vaidmenį apsaugant savo vaikus nuo seksualinės prievartos. Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 26 straipsnio 3 punkte teigiama, kad „Tėvai turi pirmumo teisę parinkti savo vaikams mokymą“. Tėvų parenkamas mokymas taip pat apima ir švietimą atsakingai naudotis žiniasklaidos priemonėmis. Tačiau tėvai negali nuolat to daryti, neturėdami pakankamai laiko savo šeimai ir vaikams. Valstybė turėtų užtikrinti, kad tėvai tam turėtų laiko. Internetas niekada nepakeis tėvų ir vaikų bendravimo. Kompiuterinis žaidimas negali pakeisti bendravimo su močiute, o kompiuterinis valdymo pultas neprilygs laikui praleistam su seneliu garaže.

Šeima yra vieta, kur vaikai gali būti saugūs. O tėvai yra jų pagrindiniai gynėjai. Todėl pradėjau Slovakijoje vykdyti projektą, skirtą tėvams „Ar žinai kur dabar yra tavo vaikas?“

Marian Zlotea (PPE-DE), raštu. – (RO) Civilizuotoje visuomenėje mūsų vaikų saugumas turėtų būti svarbiausias. Seksualinis išnaudojimas yra vaikų teisės į priežiūrą ir apsaugą pažeidimas. Seksualinis išnaudojimas palieka vaikams galias psichologines žymes, o kartais ir fizines, mažėja viltis nugyventi orų gyvenimą.

Pritariu pranešėjai R. Angelilli, kad būtina persvarstyti nuo 2004 m. galiojantį pamatinį sprendimą. Pritariame sprendimui atlikti jo persvarstymą, kad galėtume padidinti vaikų apsaugą, ypač atsižvelgiant į naujus pavojus,

kuriuos kelia internetas ir kitos naujos komunikacijos sistemos. Valstybės narės privalo pakeisti savo teisės aktus taip, kad galima būtų blokuoti nusikalstamo turinio tinklalapius.

Turime skatinti valstybių narių bendradarbiavimą, kad padarytume galą tokiems nusikaltimams, ir aktyviai kovoti su vaikų pornografija ir kitomis komercinio seksualinio vaikų išnaudojimo rūšimis. Privalome parengti išsamią bendrą strategiją, kad vykdant diplomatinį ir administracinį bendradarbiavimą šie teisės aktai būtų įgyvendinti vaikų labui. Turime apsaugoti prievartos aukas. Taip pat turime sustabdyti sekso turizmą.

8. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis sustabdytas 13 val. ir atnaujintas 15 val.)

PIRMININKAVO: Hans-Gert PÖTTERING

Pirmininkas

9. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas (žr. protokolą)

10. Veiksmai įgyvendinant Parlamento pozicijas ir rezoliucijas (žr. protokolą)

11. Gvantanamo kalinių grąžinimas ir perkėlimas – CŽV vykdytas kalinių gabenimas ir neteisėtas kalinimas Europos šalyse (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas liečia Tarybos ir Komisijos pareiškimus dėl Gvantanamo kalinių grąžinimo ir perkėlimo bei tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, tikrai žinau, kad Gvantanamo sulaikymo centro problema Parlamentui kėlė didelį susirūpinimą. Taip pat žinau, kad Parlamentas įvairiose rezoliucijose, priimtose nuo 2002 m., ne kartą išsakė savo nuomonę šiuo svarbiu klausimu. Todėl manau, kad Parlamentas, kaip ir Taryba, teigiamai vertina prezidento B. Obamos sprendimą per vienus metus uždaryti Gvantanamo sulaikymo centrą. Pirmininkaujanti valstybė narė išdėstė šį savo požiūrį pareiškimе, kuris buvo priimtas netrukus po to, kai prezidentas B. Obama pasirašė įsakymą dėl Gvantanamo sulaikymo centro. Tikriausiai žinote, kad ministrai tvirtai pritarė šiam sprendimui paskutiniajame Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdyje.

Prezidentas B. Obama taip pat paskelbė savo sprendimą sustabdyti karinių komisijų bylų svarstymą, vėl patvirtinti Ženevos konvenciją, nutraukti slaptą sulaikymo programą ir atsisakyti ypatingųjų tardymo metodų. Šie sveikintini pokyčiai suteiks mums galimybę dar labiau sustiprinti transatlantinį bendradarbiavimą kovos su terorizmu srityje.

Didžiausia atsakomybė už Gvantanamo įlankos sulaikymo centro uždarymo procesą tenka, žinoma, Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Vis dėlto, atsižvelgdami į mūsų bendrą interesą kovojant su terorizmu ir siekdami palaikyti žmogaus teises bei teisėtumo principą, ministrai praėjusią savaitę Taryboje aptarė būdus, kuriais valstybės narės galėtų suteikti JAV praktinę pagalbą, ir ypač klausimą, ar jos galėtų priimti buvusius Gvantanamo kalinius.

Prezidentas B. Obama savo įsakyme dėl Gvantanamo įlankos sulaikymo centro uždarymo nurodė persvarstyti visų sulaikytųjų statusą. Šiuo metu rengiamasi šiam persvarstymui. Būtų perkeliama šio persvarstymo išvada atitinkantys kaliniai. Klausimo, ar valstybės narės galėtų priimti buvusius Gvantanamo kalinius, sprendimas yra tų šalių kompetencija. Tačiau praeitą savaitę buvo sutarta, kad būtų pageidautinas bendras politinis atsakas ir kad turėtų būti nuodugniau ištirta koordinuotų Europos lygmens veiksmų galimybė.

Ši tema iškelia daug politinių, teisinių ir saugumo klausimų, dėl kurių prireiks tolesnių tyrimų ir konsultacijų ir kuriuos sprendžiant – ir tai taip pat labai svarbu – turės dalyvauti valstybių narių teisingumo ir vidaus reikalų ministrai. Procesas jau prasidėjo, ir Taryba grįš prie šios temos, kai tik bus giliau išnagrinėti kai kurie šių klausimų. Tai – dabar vykstančio darbo tema ir šiandien, pavyzdžiui, aptariamas COPS.

Visiškai suprantu nuolatinį Parlamento domėjimąsi, atsispindėjusį ir šiame posėdyje pateiktame rezoliucijos projekte, kurį perskaičiau. Norėčiau jus patikinti, kad pirmininkaujanti valstybė narė skirs didelį dėmesį šiam klausimui ir išsamiai informuos jus apie tolesnių diskusijų Taryboje rezultatus ir visus kitus įvykius.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, aš šiltai sveikinu A. Vondrą ir džiaugiuosi galėdamas pritarti tam, ką jis tik pasakė, nes šiuo sudėtingu klausimu Komisija, žinoma, turi glaudžiai bendradarbiauti su pirmininkaujančia valstybe.

Taip pat ypač norėčiau išreikšti paramą B. Ferrero-Waldner, kuriai paskutinę akimirką buvo sukliudyta prisidėti šį vakarą prie mūsų. Taigi kalbėsiu ir jos, ir savo vardu.

Komisija labai palankiai sutiko iniciatyvas, kurių po inauguracijos ėmėsi prezidentas B. Obama. Dabar yra visos sąlygos vėl ryžtingai stiprinti Amerikos ir Europos santykius, ir Komisija dės dideles pastangas siekdama atgaivinti šią partnerystę.

Ryškiausias Jungtinių Amerikos Valstijų kurso pakeitimo pavyzdys yra jų ketinimas kalbant apie elgesį su įtariamais terorizmu asmenimis atsižvelgti į susijusius žmogaus teisių klausimus. Mes, žinoma, sveikiname prezidento B. Obamos siekį skubiai uždaryti Gvantanamo sulaikymo stovyklą, stengtis užmegzti ryšius su Islamo pasauliu ir sustiprinti Jungtinių Amerikos Valstijų įsipareigojimą dėl Vidurinių Rytų taikos proceso.

Taip pat su pasitenkinimu atkreipiame dėmesį į kitas tokias pat svarbias sausio 22 d. pasirašytuose įsakymuose numatytas priemones: slaptų CŽV kalėjimų uždarymą, visišką kankinimų ir žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio uždraudimą bei karinių tribunolų bylų svarstymo sustabdymą.

Europos Sąjunga palaiko aktyvų politinį dialogą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, kuriame prioritetą, žinoma, teikia žmogaus teisių skatinimui visame pasaulyje. Be to, mes ir JAV esame aktyvūs partneriai kovojant su terorizmo grėsme, tačiau visada laikomės savo įsipareigojimų žmogaus teisių srityje.

Kalinių Gvantanamo sulaikymo centre laikymas be teismo daugiau nei keletą metų buvo parankus teroristų grupuotėms, kurios bando radikalizuoti asmenis ir verbuoti naujus narius. Europos Sąjunga jau parodė savo nusistatymą prieš Gvantanamo sulaikymo centrą. Jūsų Parlamentas, Europos Parlamentas, nuolat reikalavo jį uždaryti, nes kova su terorizmu turi būti vykdomas laikantis tarptautinės teisės. Kovoje su terorizmu gerbti žmogaus teises yra svarbu ne tik iš principo, bet ir siekiant priešintis radikalėjimui visame pasaulyje. Mes manome, kad turėtų būti gerbiamos teisės, pripažintos visiems sulaikytiesiems pagal tarptautinės teisės aktus. Asmenys, išskyrus ginkluoto konflikto atveju, neturėtų būti sulaikomi pasirinktinai ir turėtų turėti teisę į sąžiningą, teisėtą teismo procesą. Mes iškėlėme šiuos klausimus politinio dialogo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis metu. Europos Parlamentas atliko svarbų vaidmenį didinant informuotumą šia tema.

Norėčiau prisidėti, pakartodamas tai, ką pasakė A. Vondra, kad Amerikos valdžios institucijos turėtų iš naujo įvertinti kiekvieno Gvantanamo kalinio bylą. Ką tik pradėjo darbą darbo grupė, kuriai pirmininkauja Generalinis prokuroras ir į kurią įeina JAV gynybos ir nacionalinio saugumo sekretoriai bei aukšto lygio pareigūnai.

Prezidentas B. Obama paskelbė, kad siekiant rasti Gvantanamo sulaikymo centro problemos sprendimą bus dedamos naujos diplomatinės pastangos.

Per paskutinį Užsienio reikalų ministrų tarybos susitikimą sausio 26 d., kai B. Ferrero-Waldner turėjo skaityti pranešimą, įvyko trumpa diskusija dėl Gvantanamo sulaikymo centro. Kelios valstybės narės išsakė pageidavimą parengti bendrą suderinto požiūrio Europos Sąjungos lygmeniu pagrindus, net jei visų pirma, pone A. Vondra, valstybės narės pačios kiekvienu atskiru atveju priims sprendimą, kaip reaguoti į kokius nors Jungtinių Amerikos Valstijų prašymus.

Mes, glaudžiai bendradarbiaudami su Tarybos Sekretoriatu, pasiūlėme nuodugniau ištirti šiuos klausimus. Mes nagrinėjame ir klausimus, koku būdu trečiosios šalys galėtų priimti buvusius kalinius. Net jeigu paleisti sulaikytieji iš principo turi grįžti į savo kilmės šalis, kai kurie iš tų, kurie tikriausiai bus paleisti po bylų įvertinimo, negalės grįžti į savo gimtąją šalį dėl persekiojimo, kankinimo ar blogo elgesio grėsmės.

Mes norime kartu su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis nuodugniai ištirti, ką galėtų nuveikti Europos Sąjunga, kad padėtų perkelti šiuos žmones į saugią vietą. Tačiau šie konkretūs atvejai iškels keblių, sudėtingų klausimų, kuriuos reikia apsvarstyti iš anksto. Principas išlieka nepakitęs: mes turėtume daryti viską, kas būtina, kad būtų užtikrinta visiška pagarba žmogaus teisėms. Bet koku atveju mes nusiteikę laikytis teigiamo ir konstruktyvaus nusistatymo naujosios JAV administracijos atžvilgiu. Kartu privalome imtis visų priemonių, kad užtikrintume, jog Europos Sąjungos požiūris atitiktų mūsų įsipareigojimus dėl žmogaus teisių ir mūsų pačių teisės aktus.

Šis požiūris nebus suformuotas lengvai ir greitai. Mums iškils sudėtingų klausimų, kurie pareikalaus valstybių narių veiksmų koordinavimo, kad būtų parengtas darnus Europos Sąjungos atsakas. Mes darysime viską, ką

galime, kad prisidėtume prie diskusijos apie tai, kokių praktinių priemonių turėtų būti imtasi Bendrijos lygmeniu.

Šiuo metu JAV dar nėra pateikusias oficialaus prašymo. Kaip ne kartą sakė B. Ferrero-Waldner, reikalingas veiksmingas bendradarbiavimas. Jo siekdami turime dirbti kartu su valstybėmis narėmis.

Kitame Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdyje, kuris vyks vasario 26 d., prašysime valstybių narių laikytis koordinuoto požiūrio, be to, mes galėtume pasinaudoti sprendimo, taikyto, kai po 2002 m. įvykių Kristaus gimimo bažnyčioje Betliejuje į Europą buvo perkelti palestiniečiai, precedentu.

Žinoma, Komisija nori padėti toms valstybėms narėms, kurios nuspręš priimti buvusius Gvantanamo kalinius. Vis dėlto tos valstybės narės, matyt, pačios turės apibrėžti buvusių kalinių, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai ir kurie galbūt galėtų būti perkelti į tų šalių teritorijas, statusą.

Kiekvienas atvejis bus svarstomas atskirai, atsižvelgiant į kiekvieno asmens padėtį, humanitarinio pobūdžio priežastis ir su saugumu susijusias aplinkybes. Pagaliau sprendimas priimti kalinius ir nustatyti jų statusą priklauso kiekvienos priimančios valstybės narės kompetencijai. Vis dėlto laikantis šio požiūrio turi būti skatinamas kiek įmanoma vienodas režimas.

Gerb. pirmininke, štai ką norėčiau pasakyti savo ir B. Ferrero-Waldner vardu. Norėčiau paklausti, ar galiu dabar padaryti pareiškimą apie kalinių gabenimą ir neteisėtą kalinimą Europos teritorijoje. Taigi tęsiu ir padarysiu pareiškimą, kuris, nors ir visai trumpas, atsakys į daug Parlamento klausimų.

Jis liečia CŽV vykdytą kalinių gabenimą ir neteisėtą kalinimą Europos šalyse. Pozicija, kurią nuo pat pradžių užėmė Komisija, pagrįsta trimis idėjomis: pirmą, kovojant su terorizmu turi būti laikomasi pagrindinių teisių; antra, turi būti nustatyta tiesa, kad ir kokia ji būtų; trečia, ir man tai svarbiausia, turi būti užkirstas kelias tokiems veiksams ateityje.

Komisija ne kartą išsakė savo nuomonę, kad ypatingųjų perdavimų ir slaptų kalinimų praktika yra pagrindinių teisių, kurias garantuoja Europos žmogaus teisių konvencija ir Pagrindinių teisių chartija, pažeidimas.

Komisija taip pat pareiškė, jog susijusioms valstybėms narėms būtina atlikti išsamius, nepriklausomus, nešališkus tyrimus, kad būtų nustatyta tiesa, kokia ji bebūtų. Tai – aiški prievolė, kylanti iš Europos žmogaus teisių konvencijos. Turi būti pasakyta, kad tyrimai jau pradėti keliose valstybėse narėse.

Kalbant apie įtarimus dėl slapto kalinimo Lenkijoje, Komisija kelis kartus kreipėsi raštu į Lenkijos valdžios institucijas. Kadangi man buvo patikėta atsakomybė „teisingumo, laisvės ir saugumo“ klausimais, aš pats 2008 m. gegužės 28 d. kreipiausi raštu į Lenkijos valdžios institucijas pabrėždamas, kad svarbu atlikti reikiamus tyrimus.

Po šio laiško 2008 m. rugpjūčio mėn. generalinio prokuroro pavaduotojas mane informavo, kad baudžiamasis tyrimas pagaliau pradėtas ir kad jis informuos mane apie jo rezultatus. Manau, kad tai svarbiausias dalykas.

Taip pat dėl slapto kalinimo klausimo kreipiausi į Rumuniją. 2008 m. birželio mėn. Rumunijos vyriausybės pirmininkas perdavė man Rumunijos Senato tyrimo komiteto ataskaitą. Po tolesnio bendravimo Rumunijos valdžios institucijos nusprendė atlikti tolesnius tyrimus, kad ištirtų informaciją, pateiktą antrajame D. Marty, kuris buvo paskirtas Europos Vadovų Tarybos pranešėju, pranešime.

Tiktai toks požiūris, kuriame pabrėžiamas poreikis atlikti deramus tyrimus nacionaliniu lygmeniu, leis mums žengti į priekį. Europos Sąjunga ir Komisija neturi nei galių, nei išteklių, kad galėtų pakeisti valstybės nares vykdant užduotį, skirtą atskleisti tiesą. Tik valstybių narių tyrimo priemonės ir ištekliai yra pakankami šiai užduočiai atlikti.

Aišku, Komisija (ir šituo noriu jus įpareigoti) tikisi, kad šie tyrimai bus užbaigti ir leis, jei įmanoma, nustatyti atsakingus asmenis ir, jei įmanoma, užtikrinti kompensacijas aukoms.

Be prašymų valstybėms narėms atlikti tyrimus, vienas iš Komisijos praktinių indėlių, padarytų vadovaujantis 2007 m. vasario 2 d. Europos Parlamento rezoliucija, buvo „valstybinio orlaivio“ sąvokos išaiškinimas, ir aš, būdamas Komisijos nariu transporto klausimais, pristačiau komunikatą dėl bendrosios ir verslo aviacijos, kuriame buvo išaiškinti šie klausimai.

Parlamentas taip pat prašė atlikti nacionalinių antiteroristinių įstatymų įvertinimą. Kad susidarytų bendrą įspūdį apie esamą padėtį, Komisija išsiuntė valstybėms narėms anketas dėl kovos su terorizmu priemonių veiksmingumo ir tų priemonių bei pagrindinių teisių derinimo. Komisija gavo atsakymus iš visų 27 valstybių

narių; per šešis mėnesius bus paskelbtas dokumentas, kuriame pateikiami šie atsakymai. Dabar visus šiuos atsakymus reikia deramai išnagrinėti.

Štai ir viskas, pone pirmininke; ponios ir ponai, aš atėmiau nemažai laiko, tačiau aišku, kad nors šioje srityje Sąjungos kompetencija ribota, Komisija stengėsi paskatinti atskleisti tiesą ir užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms. Galiu tik pasakyti vieną dalyką ir jį sakydamas asmeniškai įsipareigoju. Aš, žinoma, ir toliau sieksiu užtikrinti, kad visų pirma būtų nustatyta visa tiesa ir mes galėtume būti tikri, jog tokie apgailėtini dalykai nepasikartos ateityje.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, aš tikėjausi dviejų nesusijusių klausimų: pirma, dėl Gvantanamo sulaikymo centro ir, antra, dėl slapto kalinimo bei perdavimų. Kaip visi žinome, per pirmąsias buvimo valdžioje dienas prezidentas B. Obama faktiškai priėmė tris sprendimus. Apie pirmąjį, t. y. dėl Gvantanamo sulaikymo centro, aš jau kalbėjau, bet yra ir du kiti tokie pat svarbūs sprendimai.

Pirma, jis nutraukė CŽV slapto kalinimo programą. Jis nurodė, kad ateityje visi JAV sulaikyti kaliniai būtų registruojami Tarptautiniame raudonojo kryžiaus komitete (TRKK). Šiuo sprendimu jis ėmėsi spręsti problemą, kuri Tarybai ir Europos Parlamentui kėlė susirūpinimą. Todėl Taryba šiltai sutiko šį sprendimą. Esu tikras, kad lygiai taip pat šiltai jį sutiko ir šis Parlamentas.

Prezidentas B. Obama taip pat nurodė atsisakyti CŽV taikytų „ypatingųjų“ tardymo metodų. Amerikos tyrėjai daugiau nebegali remtis teisinėmis nuomonėmis dėl kankinimų ir kitų tardymo metodų, kurios buvo pateiktos po rugsėjo 11-sios. Tai – svarbus sprendimas. Europos Sąjunga siekia visiško kankinimų ir žiauraus, nežmoniško bei žeminančio elgesio uždraudimo.

Kalbant apie trečiąjį sprendimą, prezidentas B. Obama taip pat nurodė persvarstyti perkėlimo ar perdavimo politikos kryptis, siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų JAV įsipareigojimus pagal tarptautinę teisę. Ateityje šios politikos padarinys neturi būti – cituoju – „asmenų perkėlimas į kitas šalis, kur jiems grėstų kankinimai, taip pat jos tikslas arba padarinys neturi būti pakenkti ar išvengti JAV įsipareigojimų ar prievolių užtikrinti humanišką elgesį su suimtais ir kontroliuojamais asmenimis“.

Mes manome, kad šis sprendimas, priimtas kartu su sprendimu uždaryti Gvantanamo sulaikymo centrą, kurį jau minėjau, toliau sustiprins bendradarbiavimą su JAV kovos su terorizmu srityje. Manau, kad jis taip pat gali padėti atkurti geresnę transatlantinių ryšių atmosferą ir atsiliepti į nuotaikas, labai aiškiai išreikštas šiame Parlamente, taip pat ir didelės Europos visuomenės dalies nuomonę.

Manau, mes visi nuo pat pradžių galime susitarti dėl vieno dalyko: kad nepaprastai pasikeitė šiandienos diskusijos kontekstas. Taip pat žinau, kad tariamasis CŽV vykdytas kalinių gabenimas ir neteisėtas kalinimas Europos šalyse daugeliui Parlamento narių kėlė didelį susirūpinimą. Jūs labai atidžiai stebėjote šias problemas, taip pat ir Laikinojo komiteto veiklos metu.

Parlamento pozicija buvo aiškiai išdėstyta 2007 m. vasario mėn. rezoliucijoje. Noriu jums pabrėžti, kad Taryba ne kartą pakartojo savo įsipareigojimą veiksmingai kovoti su terorizmu panaudojant visas turimas teisėtas priemones, nes terorizmas pats savaime kelia grėsmę vertybių, grindžiamų teisėtumo principu, sistemai.

Taryba taip pat pakartotinai pareiškė, kad slapto įkalinimo įstaigų, kuriose sulaikytieji asmenys atsiduria teisiniame vakuume, veikimas prieštarauja tarptautiniams humanitarinės teisės ir žmogaus teisių aktams. Toks mūsų požiūris išlieka ir šiandien ir mes prisiimame už jį atsakomybę, bet dėl dabartinių įvykių JAV pasikeitus padėčiai aš norėčiau visų pirma susitelkti į ateitį. Žvelkime pirmyn, o ne atgal. Taryba nuoširdžiai pritaria paskutiniam JAV prezidento sprendimui šiuo klausimu.

Transatlantinė bendruomenė buvo bendruomenė, turinti bendras vertybes, ir turi tokia išlikti, kad pajėgtume ginti savo interesus globalizuotame pasaulyje. Be abejonių, kovojant su terorizmu žmogaus teisės ir parama teisinės valstybės principams yra šio bendro paveldo dalis.

Hartmut Nassauer, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ar Europos Sąjungoje turėtų būti priimami Gvantanamo kaliniai? Tai klausimas, kurį turime šiandien sau užduoti. Atsakymas priklausys nuo to, kokiais argumentais vadovausimės.

Kai kurie žmonės tvirtina, kad kaliniai buvo kankinti. Tai – pagrindas juos priimti remiantis žmogiškumo principu. Žinoma, teisinga tai, kad kankinimai yra nežmoniškiausia ir labiausiai žeminanti praktika. Jei šie žmonės buvo kankinti, jie turi teisę į mūsų užuojautą, nepaisant to, kokie kaltinimai kiekvienam iš jų buvo pateikti. Tačiau ar tai vienintelis aspektas, į kurį mes turime atsižvelgti?

Pavyzdžiui, nemažai tų, kurie yra ar buvo įkalinti Gvantanamo sulaikymo centre, po rugsėjo 11-osios dalyvavo teroristų rengimo stovyklose Afganistane. Tai – ne turistai, norintys grožėtis šalimi, bet potencialūs teroristai. Mūsų pareiga apsaugoti Europos gyventojus nuo potencialių teroristų.

Deja, kankinimai vyksta visame pasaulyje ir mes juos nuolat smerkiame. Vis dėlto mes dar nepasirengę pasakyti, kad bet kas, kas buvo kankintas, turi teisę būti priimtas Europoje. Mes to iki šiol nedarėme – ir nedarėme dėl rimtų priežasčių. Vietoj to mes pasvėrėme šį argumentą ir argumentą dėl saugumo poreikio Europos Sąjungoje. Mes privalome padaryti tą patį ir šiuo atveju. Mes turime užtikrinti, kad potencialūs teroristai neatvyktų į Europą, ir todėl noriu, kad svarstant šią problemą didžiausias prioritetas būtų teikiamas saugumo, o ne kitiems sumetimams.

Martin Schulz, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mūsų frakcijos vardu dėl klausimų, susijusių su CŽV skrydžiais ir šia diskusijos dalimi, kalbės mano kolega Claudio Fava. Aš noriu susitelkti ties klausimais, susijusiais su Gvantanamo stovyklos uždarymu, ir pradėsiu atsakymu Hartmut Nassauer.

Žinoma, žmonių saugumo poreikiai Europos Sąjungoje yra matas, kuriuo remdamiesi mes turime planuoti savo veiklą. Norėčiau iš pradžių užduoti klausimą: kas labiau kenkia saugumui? Baimė perimti kalinius iš Gvantanamo, kurie po išlaisvinimo laikomi pavojingais saugumui. O gal faktas, kad šis kalėjimas, kurio buvimas pažeidžia bet kokius tarptautinius įstatymus ir žmogaus teisių konvencijas, – pagrindinė milijonų žmonių visame pasaulyje pasipiktinimo priežastis? Visa tai dėl to, kad vadinamas Vakarų pasaulis, patyręs akivaizdžią provokaciją rugsėjo 11-osios įvykių metu tam tikru laipsniu neturėjo galimybių daryti įtaką šiems įvykiams ir dėl to turėjo pripažinti faktą, kad Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas pamynė pamatines žmogaus teises, kadangi nusprendė, kad tai tinkamas atkirtis provokacijai.

Manau, kad tai labiau padidino netikrumą pasaulyje, nei mūsų dabartiniai veiksmai. Kitas prezidentas nori gražinti savo šaliai jos ankstesnę didybę, paversdamas Jungtines Amerikos Valstijas pagrindinių teisių saugojimo visame pasaulyje simboliu, o mes, europiečiai, dabar pasakytume: tai ne mūsų reikalas, galvok pats, kaip išsisuksi iš šios padėties.

Mes pasiūstume žinią, kad tokia valstybių bendrija kaip Europos Sąjunga, kuri save laiko ir iš tikrųjų yra teisinė bendruomenė, tokiu metu, kai rengiamasi nutraukti neteisėtą padėtį, nori išvengti savo pareigų pavartodama argumentą, kad negalime reikalauti, jog mūsų piliečiai pritartų keliamam pavojui jų saugumui. Tai – neteisinga žinia. Ji pražūtinga, nes mes tokiu atveju elgiamės blogiau nei tie, kurie, kaip ir Barack Obama, sako, kad nepaisant visų pavojų, kuriuos jie patys prisiima, nepaisant kariuomenės priešinimosi, nepaisant opozicijos JAV (nes žmonės ten taip pat sako „palikite juos Gvantanamo sulaikymo centre, neperkelkite jų čia, nes čia kelia didesnę pavojų“), tie, kurie sako, jog nepaisant viso šio pasipriešinimo iš fakto, kad naujasis prezidentas grįžta prie pagarbos žmogaus ir pagrindinėms teisėms, įskaitant teises tų, kurie patys neturi jokios pagarbos žmogaus ir pagrindinėms teisėms, kyla simbolinė jėga. Nepadėti jam šioje padėtyje būtų neteisinga ir prieštarautų bent jau mano frakcijos supratimui apie Europos Sąjungos užduotis, nes ES turi užtikrinti, jog teisinė bendruomenė, kad mes sukūrėme savo teritorijoje, būtų eksportuojama kaip tarptautinės politikos aspektas.

Tai galėsime padaryti tik tada, jei įtikinamai prisidėsime savo pačių teritorijoje prie to, kad būtų teikiamas prioritetas kiekvieno asmens pagrindinėms teisėms. Gvantanamo įlanka yra gėdos vieta. Tai – kankinimų vieta. Dėl to Gvantanamo įlanka taip pat simbolizuoja tai, kad Vakarų valstybių bendrija ne visada laikosi savo propaguojamų idėjų, t. y., kad visų pirma žmogaus orumas yra neliečiamas. Chartijoje nesakoma, kad šis neliečiamumas gali būti sumažintas. Mūsų pranašumas, į kurį pretenduojame teroristų filosofijos atžvilgiu, yra susijęs su tuo, kad mes sakome: mes pripažįstame pagrindines teises net tiems žmonėms, kurie tas teises savo veiksmais nori atimti iš kitų.

Dėl to manau, kad padėdami uždaryti Gvantanamo sulaikymo centrą, palaikydami Baracką Obamą ir atlikdami aktyvų vaidmenį, kai JAV vyriausybė prašo tą daryti, ir dirbdami kartu su JAV vyriausybe, kad parengtume šių asmenų priėmimo tvarką, galime labiau prisidėti prie pasaulio saugumo, nei propaguodami klaidingą saugumo koncepciją, kurią, pone H. Nassaueri, irgi galima būtų įgyvendinti tik tada, jei policija ir slaptosios tarnybos atliktų savo darbą. Juk nebus taip, kad iš Gvantanamo stovyklos atgabenti asmenys galės laisvai nestebimi vaikščioti mūsų gatvėmis. augumo aspektas yra svarbus, bet pagrindinėms teisėms šio atveju turi būti teikiamas didesnis prioritetas.

(Plojimai)

PIRMININKAVO: Marek SIWIEC*Pirmininko pavaduotojas*

Graham Watson, ALDE frakcijos vardu – Gerb. pirmininke, visi su palengvėjimu atsidusome, kai senatorius B. Obama tapo prezidentu B. Obama. Blogio ašis, režimo permainos, karas dėl teroro – Europos piliečiai trokšta pamatyti, kaip šie eufemizmai kartu su juos sumaniusiais žmonėmis tampa istorija.

Naująjį prezidentą vertinu teigiamai, nes nutraukti visus saitus su praeitimi ir grįžti prie teisinės valstybės principų pareikalavo didžiulės drąsos ir ryžto. Jis buvo teisus tardymą purškiant vandenį (angl. *waterboarding*) pripažindamas kankinimu, buvo teisus ragindamas sustabdyti Gvantanamo įlankos kalėjime ne be trūkumų vykdomus kariuomenės teismo procesus ir buvo teisus parodydamas savo pasiryžimą iki šių metų pabaigos visiškai uždaryti stovyklą. Palankiai vertinu ES pirmininkaujančios šalies šiandien išreikštą patikinimą, jog siekdamas padaryti galą neteisėtiems veiksams Jungtinės Valstijos atsisakė visų niekingų pastaraisiais metais jų vyriausybę juodinusių veiksmų, įskaitant kankinimus trečiosiose šalyse ir ypatingąjį įtariamųjų perdavimą.

Tačiau Europa negali laikytis nuošaliai, gūžčioti pečiais ir sakyti, kad su šiais reikalais Amerika turi susitvarkyti pati. Mums trūksta atvirų diskusijų ir bendro pokyčių troškimo, kuriems sudaro sąlygas Amerikos demokratija. Vis dėlto pernelyg dažnai mūsų Sąjungos valstybės narės prisidėjo prie G. Busho administracijos veiklos. Jei 43-iasis prezidentas mus ko nors išmokė, tai tik vieno dalyko: pagal tarptautinio teisingumo valdymo principus „visko imuosi vienas“ filosofija pagrįsta galvosena baigiasi nesėkmės aklavieta.

Taigi, Gvantanamo iššūkis – dėl 245 už teisingumo sistemos ribų atsidūrusių įtariamųjų kilusi problema – nėra klausimas, kurį Amerika turi spręsti viena. Tai – paini problema, kurią išspręsti privalome kartu. Jungtinės Valstijos įtariamuosius baudžiamojon atsakomybėn turi patraukti vadovaudamasi pagrįstais įrodymais ir teisinės valstybės principais. Amerika privalo paleisti į laisvę įtariamuosius, prieš kuriuos neturi pakankamai tinkamų įrodymų, ir juos apginti, jei namuose jiems gali grėsti kankinimai.

O kas bus su paleistaisiais? Su tais, kurie nekelia jokios grėsmės, tačiau neturi nei menkausio noro pasilikti neteisingai juos įkalinusioje šalyje? Jei jos paprašys, ar neturėtų Europa pasiūlyti tiems keliems piliečiams teisių ir laisvių, kurių jokia kita šalis jiems nepasiūlys? Negalėsime amžinai gretinti Tarybos pareiškimo, kad tik pačios valstybės narės gali priimti šio klausimo sprendimą su aiškiai Tarybos išreikštu suderintos Europos pozicijos troškimu. Europa privalo kalbėti vienu balsu ir vaidinti savo vaidmenį šį viešą įžaidimą užbaigiant teisingumu. Daugelis mūsų praeityje kritikavo Ameriką dėl jos nesugebėjimo dirbti išvien su kitais. Buvome teisūs taip elgdamiesi, tačiau galbūt dabar mūsų pagalba reikalinga, ir pasakyti „ne“ būtų neteisinga.

Konrad Szymański, UEN frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, standartinė konservatyvi tarptautinės teisės aktų interpretacija reikalauja, kad Gvantanamo kalėjimas būtų nedelsiant ir besąlygiškai uždarytas. Nors po rugsėjo 11-osios įvykių jau nebėra standartų. Todėl net ir permainų trokštantis prezidentas B. Obama susiduria su rimta problema: ką daryti su šiuo metu Gvantanamo kalėjime laikomais žmonėmis. Jie – ne paprasti kaliniai. Kas devintas iš Gvantanamo kalėjimo paleistas asmuo nedelsdamas atnaujiną teroristinę veiklą. Todėl primygtinai raginu dalijant patarimus Jungtinėms Valstijoms ir Europos Sąjungos valstybėms narėms būti atsargiais.

Kalbant apie šį klausimą, visiškai aiškūs trys dalykai. Be jokių abejonių, iš tos bazės privalome išvesti savo piliečius ir nuolatinis gyventojus. Taip pat turime veiksmingai izoliuoti rimtą grėsmę keliančius asmenis. Be to, siekdami rasti tinkamą atsakymą, kaip spręsti pilietybės neturinčių teroristų armijos problemą, turime persvarstyti Ženevos konvenciją. Deja, rezoliucijos projekte nei vienas šių klausimų nebuvo tinkamai aptartas.

Kathelijne Maria Buitenweg, Verts/ALE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, mano frakcija teigiamai vertina ministro pirmininko pavaduotojo A. Vondros pastabas apie Gvantanamo įlankos kalėjimą. Atrodo, kad iš esmės Europos Sąjunga siekia surasti bendrą atsakymą, o ES pirmininkaujanti Čekija padės tą padaryti. Kur tiksliai kaliniai bus perkelti – vis dar šalių susitarimo klausimas, tačiau pranešama, jog į Jungtinių Valstijų prašymą Europa reaguos iš esmės teigiamai. Tai turėtų patikti Parlamentui, nes 2006 m. prašėme ES valstybių narių imtis iniciatyvos ir primygtinai reikalauti perkelti buvusius kalinius, įskaitant ir perkėlimą į Europos Sąjungą.

Mano klausimas Tarybai toks: ar šiuo klausimu esate pasirengę imtis aktyvios iniciatyvos? Ar paklausite Jungtinių Valstijų, kas tie kaliniai? Ar paklausite jų biografijos faktų ir kas jiems nutiks, kad taip galėtume parengti reikiamus susitarimus? Esu labai patenkinta šiuo teigiamu požiūriu, kuris, tikėkimės, nutrauks tų asmenų patirtus žmogaus teisių pažeidimus.

Gerb. pirmininke, nors tai – nuostabios žinios jau simboliu tapusiam Gvantanamo įlankos kalėjimui, tačiau neturėtume pamiršti, kad yra ir kitų kalėjimų, apie kuriuos turėtume pareikšti savo nuomonę. Iš karto į galvą šauna mintis apie, pavyzdžiui, netoli Kabulo esantį Bagramo kalėjimą, kuriame laikoma apytiksliai nuo 600 iki 700 žmonių. Prašau Tarybos ir Komisijos užtikrinti, kad šie kalėjimai bus taip pat uždaryti.

Nors nudžiugau išgirdusi apie su Gvantanamo įlankos kalėjimu susijusias pastabas, tačiau truputį sunerimau išgirdusi apie CŽV. Svarbiausia, džiaugiuosi, kad Komisija nori žvelgti pirmyn, o ne atgal. Galiu puikiai tai suvokti, nes kai pažvelgiate atgal, matote vien didžiulę sumaištį. Būtų pernelyg paprasta pasakyti, kad dabar, kai Jungtinės Valstijos turi naują prezidentą, galime vėl visiems taikyti tuos pačius standartus, nekreipti dėmesio į tai, ką sako mūsų pačių širdys ir pro pirštus žiūrėti į vyriausybę, kurią dabar patys apibūdinate kaip besielgusią netinkamai, suteiktą pagalbą.

Gabriele Zimmer, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, mano frakcija – Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija / Šiaurės žaliųjų kairiųjų frakcija – nuo pat pradžių reikalavo uždaryti Jungtinių Valstijų Gvantanamo įlankos belaisvių stovyklą. Nepaisant visų atitinkamų pagrindinių teisės principų bei tarptautinių susitarimų, be jokio teisingo teismo proceso žmonės buvo laikomi nelaisvėje ir metų metus kankinami. Pagrindinių jų žmogaus teisių niekas nepaisė. Ta pati valdžia, kuri visame pasaulyje stengiasi puoselėti pagarbą žmogaus teisėms, demokratiją ir laisvę, šiuo atveju pažeidė pagrindines žmogaus teises ir kovoje su terorizmu sukūrė savo teisės aktais neribojamą veikimo zoną. Tai – nepriimtina!

Buvo svarbu tai, kad Europos Parlamentas nuolat ir ilgai kartojo savo raginimus uždaryti Gvantanamo kalėjimą. Tačiau dabar, kai naujoji vyriausybė pareiškė keičianti savo politikos kryptį, mes, europiečiai, ėmėme reikšti abejones dėl to, ko patys reikalavome. Dvejojame, pradėjome gėdingą derybų laikotarpį. Mano manymu, tai – ciniškas požiūris.

Kas nutiko mūsų žmogaus teisių visuotinumui ir nedalumo reikalavimui? Juk negalime sakyti, kad kalbame apie vienus dalykus, o darome – visai kitus. Negali būti tiesa, kad tam tikru atžvilgiu norime palankiai vertinti ir pateisinti šią gėdingą kalinių stovyklą. Negalime žmogaus teisių puoselėjimo laikyti svarbiu principu tik tada, kai jį puoselėti reikalaujame iš kitų, o patys nieko nedaryti ir neprisidėti prie jo skatinimo.

Raginu valstybes nares aiškiai išreikšti savo pozicijas, tačiau kartu savo frakcijos vardu noriu pasakyti, kad Gvantanamo belaisvių stovyklos uždarymas – tik pirmasis žingsnis. Jungtinių Valstijų Gvantanamo karinė bazė taip pat turi būti iškeldinta.

Nils Lundgren, *IND/DEM frakcijos vardu*. – (SV) Dėl to, kas įvyko Jungtinėse Valstijose, tikriausiai visiems labai palengvėjo. Šis jausmas panašus į užplūdusį 1950 m. pradžioje, kai Amerikos žmonės ir jos sistema įrodė sugebantys išsivaduoti iš makartizmo (angl. McCarthyism). Dabar jie dar kartą įrodo savo sugebėjimus išsirinkdami naująjį prezidentą, kuris pirmąją savo darbo dieną pareiškė, jog Gvantanamo kalėjimas turėtų būti uždarytas. Ačiū Dievui už tai.

Kas ten buvo ne taip? Žinoma, įtariamųjų terorizmu ir kitais nusikaltimais įkalinimas. Jų bylos turi būti išnagrinėtos, o žmonės – išteisinti arba pripažinti kaltais, paleisti arba nubausti. Su išteisintais turi būti elgiamasi kaip su nekaltais. Jei juos vis tiek laikysime įtariamais, kada nors ateityje jų veiklą toliau tirti turėtų saugumo tarnybos. Niekaip negaliu suvokti kodėl pripažinti nekaltais negali pasilikti Jungtinėse Valstijose, o Europos šalys turi būti pasirengusios priimti tuos, kurie neturi... Dėkoju už suteiktą galimybę pasisakyti.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Bet kas, manipuliuojantis teisinės valstybės principais, naudojasi metodais tų, kurie prisidengdami teisine valstybe nori stoti į kovą. Gvantanamo kalėjimo, kuriame teisė į gynybą (tokiu vardu ją žinome savo vakarietiškame pasaulyje) nebuvo užtikrinta, uždarymas – teigiamas dalykas. Nėra jokio reikalo šiuo klausimu išsiplėsti, nes tai prieš mane buvo pabrėžta ne kartą. Faktas, kad vykdydamas savo griežtą politiką G. Bush sugebėjo apsaugoti Amerikos žmonės nuo antrosios rugsėjo 11-osios išpuolių, nekeičia šio reikalo esmės.

Demokratija visada ir visame pasaulyje privalo gerbti teisinės valstybės principus, tačiau kartu ji turėtų numatyti bekompromisius būdus, padėsiančius apsisaugoti nuo atvirą mūsų visuomenę sunaikinti siekiančių religinių ekstremistų. Tai – akcentas, kurio negalėjau rasti mums pateikto projekto dokumentuose.

Galiausiai neturėtume apsisistoti vien ties Gvantanamo klausimu. Visa Kuba, kurioje įsikūręs amerikiečių Gvantanamo anklavas, – vienas didžiulis kalėjimas, kuriame tūkstančiai nekaltų politinių kalinių keli be jokios galimybės sulaukti teisingo ar greito teismo. Tą patį galima pasakyti ir apie didžiausią mūsų prekybos partnerę Kiniją, kurios dažnai imame gailėtis vos tik kalba pasisuka apie žmogaus teises.

Nils Lundgren (IND/DEM). – Gerb. pirmininke, norėjau pasiteirauti, kodėl M. Schulzui buvo leista pasisakyti akivaizdžiai viršijant kalbėti skirtą laiką, o mums visiems – ne? Kodėl?

Pirmininkas. – Kai kalbėjo M. Schulz, pirmininkavo Europos Parlamento Pirmininkas H. G. Pöttering, taigi, šis klausimas skirtas jam. Nematau jokio klausimo ryšio su mano pirmininkavimu. Turėtumėte jį iš naujo užduoti, kai pirmininkaus H. G. Pöttering.

Urszula Gacek (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, ką darysime su buvusias Gvantanamo įlankos kalėjimo kaliniais? Kaip rasime teisingą pusiausvyrą tarp ES piliečių saugumo užtikrinimo ir buvusių kalinių įkurdinimo vietos?

Visų pirma leiskite aiškiai pasakyti, kad nekalbu apie kalinius, kurie laikomi pavojingais, tačiau dėl tam tikrų priežasčių negali būti teisiami Jungtinių Valstijų teismo. Prašau, atminkite, kad egzistuoja nemaža grupė tokių asmenų. Tačiau netgi tie, kuriems buvo panaikinti visi kaltinimai ir kurie laikomi visiškai nepavojingais, vis tiek, mano nuomone, kelia pavojų.

Kyla pagrįsta baimė, nes remiantis Pentagono duomenimis, 61 anksčiau kalintas asmuo, kuriam buvo panaikinti visi kaltinimai ir kuris vėliau buvo paleistas, dabar minimas kaip įsitraukęs į teroristinę veiklą. Vienas jų – organizacijos „al-Qa'ida“ idėjinio vado pavaduotojas Jemene, o kitas susisprogdino.

Vakar prezidentas B. Obama per valstybinę televiziją pareiškė, jog negali būti tikras, kad išteisinti ir paleisti kaliniai nesukels saugumui jokios grėsmės. Ar galima prašyti, kad mes ES tokią riziką priimtume? Manau, prašyti galima, tačiau privalome turėti teisę nuspręsti, ar tokia rizika mums priimtina, ar ne.

Valstybės narės parodė skirtingą norą priimti buvusių kalinius laipsnį. Pabrėžiu, kad nuspręsti, ar priimti kalinius turi tik pačios valstybės narės. ES negali versti valstybę narę priimti vienokį ar kitokį sprendimą, kita vertus, jis negali būti priimtas vienumoje. Atsižvelgiant į tai, kad Europoje mėgaujamės laisvu judėjimu, ypač – judėjimu be sienų Šengeno erdvėje, valstybių narių sprendimas leisti jų teritorijoje įsikurti buvusiems Gvantanamo įlankos kalėjimo kaliniams turės atitinkamos reikšmės ne tik konkrečios valstybės narės, bet ir jos kaimynių saugumui. Todėl reikalauju (ir mes reikalaujame), kad dėl tokių sprendimų priėmimo būti tariamasi su kitomis ES narėmis.

Claudio Fava (PSE). – (IT) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, Gvantanamo kalėjimo uždarymas leis mums atitaisyti pažeidimą, kuris pridarė gėdos tarptautinei teisei ir – svarbiausia – kovoje su terorizmu neatnešė jokios naudos.

Tačiau šiandien neužtenka tik palankiai įvertinti prezidento B. Obamos sprendimą. Dabar – tinkamas laikas priimti atsakomybę; atsakomybę, kuri apima ir Europą bei valstybes nares. Gvantanamo kalėjimas – iš dalies Europos tylėjimo ir daugelio mūsų vyriausybių bendradarbiavimo su kalinių perdavimo sistema padarinys. Pastaraisiais metais mūsų vyriausybės, viena vertus, kartojo, kad Gvantanamo kalėjimas turi būti uždarytas, kita vertus, į jį siųsdavo savo policininkus apklausti sulaukytųjų. Kalbame apie savo pareigas, kurių išsižadėjome Parlamentui ištyrus šį klausimą, tačiau kurios buvo pripažintos ir patvirtintos tik per pastaruosius dvejus metus.

2008 m. vasario mėn.: Londonas atsiprašinėja dėl ČŽV skrydžių; kai kurie lėktuvai naudojami britų bazėms, teigė Didžiosios Britanijos Užsienio reikalų ministras D. Miliband, paprieštaraudamas prieš trejus metus ištartoms Tonio Blairo žodžiams, neva ant britų žemės nevyksta nieko neteisėto. 2008 m. gruodžio mėn.: J. M. Aznaro vadovaujama Ispanijos vyriausybė žinojo, kad daugybė ČŽV lėktuvų krito Ispanijos oro erdvę ir naudojami jos oro uostais. Tai paaiškėjo Ispanijos dienraščiui „El País“ paskelbus slaptą dokumentą, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo visiškai teisingas. Tada naudojimąsi Ispanijos oro uostais pripažinęs užsienio reikalų ministras Josep Piqué pareiškė, kad nežinojo, kas vėliau vyksta Gvantanamo kalėjime. Galbūt jis manė, kad tai – pramogų parkas. 2008 m. spalio mėn. išgirdome, kad Portugalijoje užsienio reikalų ministras L. Amado pripažino, jog ankstesnioji J. M. Barroso vadovaujama centro-dešiniųjų vyriausybė sąmoningai leido neteisėtiems ČŽV skrydžiams naudotis savo oro uostais ir oro erdve. L. Amado sakė: „Nekalbėjau apie tai, nes nenorėjau drumsti Europos institucijų ramybės“. Mes klausiamo: o kur piliečių teisė žinoti? Ar turime įsivaizduoti, kad net pats J. M. Barroso nežinojo, kokie neteisėti civiliniai ir teisiniai veiksmai vyko ir dabar tebevyksta Gvantaname?

Tokia esmė, gerb. pirmininke. Ketinu pabaigti: per pastaruosius metus parodėme daug geros valios ir daug veidmainysčių, ypač – ko per pastaruosius metus Taryba nepasakė garsiai. Prieš dvejus metus Parlamentas Tarybai pateikė 46 rekomendacijas. Norėjome tikėti, kad bent keletas šių rekomendacijų būtų buvusios tinkamai išnagrinėtos ir į jas būtų buvęs atkreiptas deramas dėmesys, kad galų gale bent keletui rekomendacijų

būtų buvę rasti atsakymai. Todėl manome, kad tam tikros pagalbos uždarant Gvantanamo kalėjimą suteikimas ir bendros atsakomybės – Europos ir 27 ją sudarančių valstybių narių atsakomybės – prisiėmimas būtų nors ir mažas, tačiau vis tiek įnašas siekiant išpirkti kaltę už savo bendrą tylėjimą.

Sarah Ludford (ALDE). – Gerb. pirmininke, didžiausia atsakomybė už Gvantanamo įlankos kalėjimo uždarymą ir už sulaikytųjų perkėlimą neabejotinai tenka Jungtinių Valstijų vyriausybei. Tačiau Europa turi pripažinti politinę realybę: Jungtinės Valstijos vienos su tuo susidoroti nepajėgs. Parodėme daug geranoriškumo prezidento B. Obamos ir įsipareigojimų dėl transatlantinių ryšių palaikymo atžvilgiu. Tai turėtų būti suprata kaip praktinės pagalbos pasiūlymas.

Yra ir kitų priežasčių, kodėl uždarant kalėjimą ES valstybės narės turėtų bendradarbiauti. Visų pirma – humanitarinis argumentas, ties kuriuo, mano nuomone, reikia daug dirbti siekiant išgelbėti tuos žmones iš landynės, kurioje kai kurie jų praleido septynerius kančių metus. Antra – Europos patikimumas: raginame Jungtines Valstijas uždaryti Gvantanamo kalėjimą, dabar turime padėti tai įgyvendinti. Trečia – mūsų pačių suinteresuotumas sunaikinti galingą, lyg dingstis teroristų gretų papildymui ir radikalizacijai veikiantį simbolį. Galiausiai – moralinė atsakomybė, apie kurią kalbėjo Claudio Fava.

Tačiau manau, kad kalinių perdavimo ir Europos vyriausybių slapto susitarimo klausimą išspręsime sulaukę antrojo pasiūlymo dėl rezoliucijos per dvi savaites. Taigi, itin palankiai vertinu bendrą pasiūlymą, dėl kurio susitarė visos plataus politinio rato frakcijos ir tikiuosi, kad per rytdienos balsavimą priimtas sprendimas bus svarus. Atsižvelgiant į tai, kad ALDE frakcija pritaria mano patarimui, jokių rezoliucijos pakeitimų nei siūlysiu, nei juos palaikysiu.

Noriu paaiškinti keletą dalykų. Pirma – dėl tvirtinimų, jog 61 paleistas kalinys ištraukė į teroristinę veiklą: iš šių padėtų išmanančių teisės specialistų girdėjome, kad tokie pareiškimai didžia dalimi nepagrįsti. Žinome tik du atvejus, kai asmenys ištraukė į terorizmą. Kiti žmonės – tokie, kaip tie aštuoni Albanijoje davę žiniasklaidai interviu; vadinamasis „Tiptono trejetukas“ – Didžiosios Britanijos piliečiai, sukūrę Gvantanamo kalėjimą kritikuojantį filmą. Tai – ne „grįžimas prie teroristinių veiksmų“.

Galiausiai kalbant apie svarstomus saugumo klausimus: turime juos aptarti, tačiau patikimi sprendimai jau siūlomi, o į jų nagrinėjimą galime įtraukti ir teisės specialistus.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, po to, kai Barack Obama buvo išrinktas Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentu ir pasirašė dokumentą dėl būsimo Gvantanamo sulaikymo centro uždarymo, šiuose Rūmuose kilo nesveiko susijaudinimo banga. Per posėdžius kalbėjo dabar paleisto Laikinojo CŽV reikalų komiteto nariai. Norėčiau priminti šiems Rūmams, kad nors jis ir dėjo didžiules pastangas stengdamasis išreikšti savo pasipiktinimą ir pasmerkti visus vadinamojo nepaprastojo kalinių perdavimo būdus, pirmiau minėtas komitetas nesugalvojo nieko naujo.

Jau žinome, kad naujasis prezidentas supranta rimtą problemos pobūdį. Jo pozicija nuo rinkimų kampanijos ir netrukus po priesaikos davimo nedaug pakito – jis išleido reglamentą, kuriuo vadovaujantis pratęsimas laiko tarpas, per kurį galima taikyti iki šiol veiksams su teroristais leistus metodus.

Suprantame, kad daugelis Europos Sąjungos valstybių narių, įskaitant ir Lenkiją, sulaikytų teroristų priimti negali. Vis dėlto, užuot kritikavę ir silpninę karą su terorizmu frontą, Sąjungos valstybės narės ir mūsų Parlamentas turėtų bendradarbiauti su Jungtinėmis Valstijomis ir už kovą su šiuo reiškiniu prisiimti dalį atsakomybės. Privalau dar kartą šiems Rūmams priminti, kad terorizmas – pasaulinė grėsmė, kuri taip pat gali pakenkti ir Sąjungos piliečiams.

Cem Özdemir (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, Parlamento nariai, Gvantanamo belaisvių stovykla tapo žmogaus teisių ir teisinės valstybės principų nepaisymo simboliu. Naujasis Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama, įsakydamas uždaryti Gvantanamo karo tribunolus ir pažadėdamas per metus uždaryti stovyklą, pasiuntė veiksmingą ir esminę žinią.

Tačiau ne vien Jungtinės Amerikos Valstijos, nepaisydamos žmogaus teisių per karą su terorizmu, prarado pasitikėjimą. Europos vyriausybės negali neigti savo atsakomybės, kai 2007 m. vasario mėn. Laikinasis Europos Parlamento komitetas savo pranešime paskelbė, kad įtaria CŽV tariamai naudojus Europos šalimis neteisėtam kalinių sulaikymui ir pervežimui. Tai rodo dvigubus daugelyje Europos Sąjungos šalių taikomus standartus, kai iš šalies kandidatės reikalaujama deramai laikytis pagarbos žmogaus teisėms, tačiau kartu tos pačios teisės paminamos Europos Sąjungos viduje.

Europos Sąjunga taip pat atsakinga už aktyvaus vaidmens prisiėmimą ieškant bendro sprendimo dėl visų įtariamaisiais nebelaikomų, tačiau negalinčių į savo gimtąsias šalis grįžti kalinių. Tai ypač taikytina Vokietijai,

kuri gali ir turėtų padėti pabėgėlių priėmimą padaryti įmanomu dalyku. Neturėtume kartoti tos pačios klaidos, kurią padarėme Vokietijos turko iš Brėmeno Murato Kurmazo, ketverius metus neteisėtai praleidusio Gvantanamo įlankos kalėjime, atveju.

Nauja pradžia Vašingtone – tai mums suteikta galimybė pasiųsti aiškų ženklą, kad per karą su terorizmu žmogaus teisės neturi būti pažeidinėjamos.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL). - (ES) Gerb. pirmininke, mano viltys ir norai – kad prezidento B. Obamos pareiškimas apie Gvantanamo sulaikymo centrą reikštų Jungtinių Valstijų užsienio politikos pokyčius.

Tikiuosi, kad šis pareiškimas reikš politikos, kuri už baimę atsimokėdavo baime, už nusikaltimą – nusikaltimu; politikos, kuri galų gale užgausiai nepaisė tarptautinės teisės aktų, atsisakymą.

Noriu ir tikiuosi, kad taip ir bus. Europos Sąjungos problema ta, kad daugelis Europos valstybių buvo įsipareigojusios ankstesnei G. Busho politikai už nusikaltimą atsimokėti nusikaltimu, už kankinimą – kankinimu. Jos buvo tos politikos bendrininkės. Todėl su ČŽV skrydžiais susijusių tyrimų komitetas negalėjo užbaigti darbo: Europos šalių vyriausybės slėpė skandalingus savo poelgius – skandalingus G. Busho užsienio politika paremtus poelgius. Todėl turime primygtinai reikalauti, kad dėl jų būtų pasiaiškinta. Amerikos žmonės jau taip pasielgė per balsavimą.

Taip pat tikiuosi, kad prezidentas B. Obama parodys drąsą ir patrauks į teismą žmones kankinusius ir neteisėtai asmenis sulaikiusius pareigūnus, nes, gerb. Parlamento nariai, vadovaujantis įstatymais Gvantanamo kalinių atžvilgiu gali būti priimtas tik vienas vienintelis sprendimas. Jei prieš bet kurį jų bus rasta įrodymų, jis turėtų būti teisiamas. Jei įrodymų nebus rasta – jie privalės būti paleisti. Jungtinių Valstijų administracija privalo priimti atsakomybę už neteisėtai sulaikytus asmenis.

Tokie procesai vyksta mano šalyje, tai vyksta kiekvienoje iš esmės demokratinėmis teisėmis pagrįstoje demokratinėje valstybėje. Labai jums dėkoju.

Bruno Gollnisch (NI). - (FR) Gerb. pirmininke, nemanau, kad turime imtis įtampos, kurią sukėlė despotiška ir sąmoningai šioje srityje vykdyta Jungtinių Amerikos Valstijų politika, saugiklių vaidmens. Ši politika nesiskaito su bendraisiais mūsų vakarietiškais principais ir vykdoma ciniškai pasirinktoje kolonijinių laikų relikvą primenančioje srityje. Ten nesilaikoma jokių teisinės valstybės principų: nei Kubos įstatymų, kurie, kaip teisingai pasakė K. Dillen, asmenims neužtikrina jokios apsaugos, nei Jungtinių Valstijų įstatymų, nei bendrojo tarptautinės teisės paveldo.

Kalbant teisiniais terminais, mano manymu, svarstoma problema – aiški. Jei vadovaujantis bendrosios teisės nuostatomis kai kuriems kaliniams bus pareikšti baudžiamieji kaltinimai, jie turėtų būti teisiami tinkamo teismo proceso sąlygomis. Jei jie įtariami, pavyzdžiui, rugsėjo 11-osios išpuolių organizavimu, prieš septynerius metus jiems turėjo būti pranešta apie pareiktus kaltinimus, turėjo būti suteikta teisė į advokatą ir jie turėjo stoti prieš teismą. O tokių Jungtinės Amerikos Valstijos tikrai nestokoja.

Jei kiti po Sąjungininkų intervencijos į Afganistaną laikomi karo belaisviais, kol karo veiksmai oficialiai nesibaigė jie turi būti laikomi karo įstatymus atitinkančiomis sąlygomis.

Jei yra nė vienas iš šių dviejų kategorijų nepatenkančių sulaikytųjų, jie turėtų būti išlaisvinti ir išsiųsti namo.

Man sakė, kad yra keletas potencialiai pavojingų kalinių. Jei aš pats būčiau septyneriems metams sulaikytas ir visiškai izoliuotas, galų gale tikrai tapčiau potencialiai pavojingu, net jei iš pradžių toks ir nebuva. Manau, kad tai – daugumos ten esančių žmonių atvejis.

Jei keletas kalinių nenorėtų vykti namo, jie galėtų savo kalėjimo prižiūrėtojų paprašyti politinio prieglobsčio. Tiek norėjau pasakyti ir, tarp kitko, dar norėčiau padėkoti J. Barrotui už jo tiriamąjį darbą. Laikas parodys, kad jis – geriausia šio neteisėto kalinių perkėlimo analizė.

Carlos Coelho (PPE-DE). - (PT) Gerb. pirmininke, einantis Tarybos pirmininko pareigas, J. Barrot, Parlamento nariai, šie Rūmai kelis kartus reikalavo uždaryti Gvantanamo įlankos kalėjimą. Prie mūsų prisijungė kitos dvi institucijos: Komisija ir Taryba. Dabar, kai sprendimas jau priimtas, nesuklyskime dėl savo pozicijų. Nuoširdžiai sveikiname prezidentą B. Obamą priėmus šį sprendimą, kurį jis pats pagrindė poreikiu suteikti Jungtinėms Valstijoms didesnę moralinę autoritetą, kurį jos anksčiau buvo užsitarnavusios visame pasaulyje.

Kalbėkime aiškiai: G. Busho administracijos sprendimas atidaryti Gvantanamo įlankos kalėjimą, kartu su „ypatingo kalinių perdavimo“ programa moraliniam autoritetui buvo tikras smūgis. Tikslas nepateisina priemonių. Nepriimtina pažeidinėti tarptautinės teisės aktus, vykdyti kankinimus, atskleisti slaptųjų kalinių

tapatybes ar pradanginti kalinius. Šalyse, kuriose galioja teisinės valstybės principai, kaliniai patraukiami į teismą ir turi teisę apsiginti. G. Busho administracija neteisingai elgėsi atlikinėdama šiuos piktnaudžiavimo veiksmus; neteisingai elgėsi ir jos bendrininkai, tiek pro pirštus žiūrėdami į jos veiksmus, tiek gėdingai tylėdami.

Jei Jungtinės Valstijos paprašys Europos Sąjungos pagalbos, neturėtume joms atsakyti, tik – kaip iš tikro sakė J. Barrot – su sąlyga, kad nepamiršime užtikrinti savo piliečių saugumo, bet kartu nesinaudosime juo kaip pretekstu pasakyti „ne“ bendradarbiavimui. Mums reikia bendradarbiauti su Jungtinėmis Valstijomis, nes taip galėsime atskleisti Europoje įvykdytus nusižengimo atvejus, iširti, kas už juos buvo atsakingas ir užtikrinti, kad tokio pobūdžio nusikaltimai ateityje nebepasikartos. Taip pat turime paklausti valstybių narių ir Europos institucijų, ką jos padarė siekdamos įgyvendinti 2007 m. vasario mėn. šio Parlamento priimtas rekomendacijas ir, kai įmanoma, paprašyti pasiaiškinti, jei jos to nepadarė.

Kadangi C. Fava paminėjo Pirmininką J. M. Barrosą, manau, kad pastarajam turėtume padėkoti, nes Europos Komisija, skirtingai negu nuo šių Rūmų informaciją slėpusi, priešinusis ir melavusi Taryba, visada elgėsi lojaliai ir visiškai bendradarbiavo mums atliekant tyrimus.

Jan Marinus Wiersma (PSE). - (NL) Prezidentas B. Obama laikėsi duoto žodžio. Vienas pirmųjų jo politikos žingsnių buvo Gvantanamo kalėjimo uždarymas, dėl ko mes labai džiaugiamės. Tiksliau sakant – pranešimas apie Gvantanamo kalėjimo uždarymą, nes naujoji Jungtinių Valstijų vyriausybė susiduria su sudėtinga užduotimi: rasti sprendimą dėl vis dar ten esančių kalinių.

Visų pirma reikia apibrėžti jų statusą ir nustatyti, ar jie gali būti be jokio pavojaus paleisti. G. Busho administracija akivaizdžiai pažeidė tarptautinės teisės aktus ir juos ten įkalino neteisėtai. Todėl tai – svarbiausia Amerikos problema, kurią išspręsti turi Vašingtonas. Dar nėra aišku, ar Jungtinės Valstijos prašys Europos šalių ir Europos Sąjungos pagalbos, o užbėgti šiems įvykiams už akių būtų šiek tiek rizikinga.

Taip pat prašau nesutikti su tais kolegomis Parlamento nariais, kurie mano, jog jau dabar turėtume imti dalyti pažadus remdamiesi prielaida, kad Europos Sąjunga moraliskai įsipareigojusi taip elgtis, nes kelios jos šalys buvo galimai įsitraukusios į Gvantanamo kalinių gabenimą. Tokie teiginiai paremti grynomis prielaidomis. Niekomet nesugebėjome įrodyti, kad tame buvo bent dalis tiesos ar kad žinojome, kurios šalys galėtų būti įsitraukusios į tokių kalinių gabenimą. Taigi, mano nuomone, tuo pagrįsti tariamą tokių kalinių priėmimo argumentą būtų kažkaip neįtikinama. Džiaugiuosi, kad tai nebuvo įtraukta į rezoliuciją.

Žinoma, neturėtume atmesti galimybės, kad Jungtinės Valstijos pareikš savo prašymą, ir šiuo klausimu pritariu savo frakcijos pirmininko nuomonei. Jei sulauksime tokio prašymo, be abejo, turėsime reaguoti teigiamai ne tik dėl tarptautinės teisės aktų reikalavimų, bet ir todėl, kad Europos Sąjunga į tokią padėtį turi reaguoti humaniškai.

Ignasi Guardans Cambó (ALDE). - (ES) Gerb. pirmininke, Gvantanamo kalėjimas – ne Europos Sąjungos sukurta problema. Tai – problema, kuri nebūtų kilusi, jei Europos Sąjunga, užuot pasyviai ir – retkarčiais – aktyviai bendradarbiavusi su juodąja tarptautinės teisės skyle, būtų griežtai pripažinusi ją netinkamais veiksmais ir ne kartą parmerkusi. Aišku, patys šios problemos nesukūrėme, tačiau neabejotinai privalome bendradarbiauti ir taip šiai padėčiai padaryti galą. Tai – aiški pareiga, kurią turėtume atlikti.

Nėra abejonių, kad kiekvienas atskiras atvejis turi būti sprendžiamas individualiai. Su Gvantanamo kalėjimo kaliniais negalima elgtis lyg jie būtų vienuodų individų banda. Jie – žmonės ne tik su savo teisėmis, bet ir su asmeninėmis istorijomis. Vieni iš jų – nusikaltėliai, kurie turės būti patraukti į teismą, kiti – nekalti, tretieji – be jokios abejonės – potencialiai pavojingi.

Vadovaudamasi savo vertybėmis, principais bei savo kilnumu Europos Sąjunga gali ištraukti į šį procesą nubrėždama bendras reagavimo gaires, padėsiančias išspręsti problemą gerbiant mūsų pačių taisykles.

Hélène Flautre (Verts/ALE). - (FR) Gerb. pirmininke, remiantis CŽV ir nevyriausybinių organizacijų informacija, nuo 2002 m. iki 2006 m. pakeliui į Gvantanamo kalėjimą Portugalijos teritoriją kirtu 728 kaliniai. Kokia Ispanijos, Italijos ar bet kurios kitos valstybės narės statistika?

Nepasisėkus kovojant su terorizmu imtis iniciatyvos netaikyti tarptautinės teisės aktų, dabar Sąjunga stengiasi laikytis B. Obamos įsipareigojimų.

Tai paaiškina, kodėl girdime nedrąsius Parlamento narių raginimus, drąsinančius valstybes nares priimti šiuos nekaltus ir dėl kankinimų baimės negalinčius grįžti į savo šalis sulaikytuosius. Taip elgiamasi ne iš solidarumo, ne iš geraširdiškumo ar net ne iš kilnumo, bet vien tik stengiantis laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų.

Nekreipiant dėmesio į B. Obamos pasiūstą žinią, ar sugebės Europa atsitiesti? Ar sugebės Europa ne tik tyrinėti, nustatyti ir priimti savo pareigas, bet ir padaryti galą savo neteisėtam bendrininkavimui dėl ypatingo kalinių perdavimo? Ar sugebės Europa pertvarkyti savo slaptųjų tarnybų valdymą? Ar sugebės Sąjunga procesinių veiksmų ir kompensacijų būdu sugrąžinti aukoms jų teises?

Šiuo tikslu palankiai vertinu J. Barroto ketinimų pareiškimą, tačiau turiu pasakyti, kad kai vis daugiau ir daugiau sužinome apie tai, ką buvęs Portugalijos ministras pirmininkas slėpė 2002–2004 m., jo, kaip Europos Komisijos vadovo, keliamų iniciatyvų siekiant ištraukti Sąjungą iš šios niūros neteisėtumo zonos padariniai mums lieka visiškai nežinomi.

(Pirmininkas nutraukė kalbančiąją)

Jas Gawronski (PPE-DE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, džiaugiuosi, kad pripažintos Europos šalių galimybės priimti Gvantanamo kalinius – šios idėjos iš pradžių truko mano frakcijos pasiūlytoje rezoliucijoje. Aš visiškai pritariu M. Schulzui ir Gr. Watsonui.

Pirmajame rezoliucijos punkte minimos svarbios permainos Jungtinių Valstijų politikoje humanitarinės teisės normų atžvilgiu. Matau nedideles, tačiau nuoseklias permainas „nekenčiamo“ G. W. Busho politikoje, atsižvelgiant į tai, kad prezidentas B. Obama neatsisakė ypatingojo perdavimo programos bei spręsti JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) kalėjimų užsienyje klausimo. Tuo norėčiau atkreipti pirmininkaujančios Čekijos, kuri turi kitokią nuomonę, dėmesį. Nesinorėtų, kad B. Obamos entuziastai greitai juo nusiviltų.

Prieš JAV nukreipta propaganda, dar prieš du metus veikusi CŽV komitete, vėl atgijo po žiniasklaidos pranešimų apie slaptus CŽV lėktuvų skrydžius po visą Europą. Pateiksiu tik vieną pavyzdį: konstatuojamoje dalyje minimas slaptos CŽV organizacijos egzistavimas Lenkijoje. Tai, kad tokioje šalyje kaip Lenkijoje veikia CŽV organizacija, neturėtų nieko nustebinti – būtų keista, jeigu ji ten neegzistuos – tačiau manau, kad šį klausimą iškėlęs asmenys nepatenkinti, kad ši organizacija turi būti slapta. Jie nori, kad slaptos tarnybos veiktų neslaptai, atvirai, o ant CŽV lėktuvų būtų užrašyta „CŽV“ kaip *British Airways* ar *Air France*. Čia vėlgi, bijau, kad jie liks nuvilti: net B. Obama nenuveiktų taip toli.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Gerb. pirmininke, nehumaniškas Gvantanamo kalėjimas niekada neturėjo būti įkurtas. Dabar jį žadama uždaryti, tačiau prezidentas B. Obama nebūtų sulaukęs pasveikinimų, jeigu Amerikos žiniasklaidos pranešimai apie nepriimtą slaptą asmenų grobimą, jų kvotimą ir įkalinimą trečiojoje šalyje nebūtų atskleidę tiesos. Deja, akivaizdu, kad Europai taip pat tenka atsakomybė už kovą su terorizmu. Labai rimta priežastis nerimauti yra ta, kad vienintelis nacionalinis parlamentas, kuris paragino Europos Parlamentą pateikti komiteto išvadą ir rekomendacijas dėl CŽV – tai Amerikos kongresas. Nė vienos Europos šalies vyriausybė, nė vienas nacionalinis parlamentas mūsų neragina. Tegul bent jau dabar ragina, kad šie neteisėti veiksmai daugiau nepasikartotų.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Jungtinės Valstijos sukūrė Gvantanamo problemą, ir JAV prezidentas ją pasiruošęs išspręsti. Mes turime žinoti, ar Europos Sąjunga turės galią ir kompetenciją suvaidinti savo vaidmenį.

Europos Sąjunga privalo bendradarbiauti. ES valstybės narės turi priimti kalinius, pavyzdžiui, uigūrus, nepasiduodamos spaudimui iš Kinijos. Jeigu nesutiksime to padaryti, mūsų dalyvavimas Gvantanamo kalėjimo uždaryme neturės prasmės.

Tai galėtų būti pradžia atskleisti tiesą, nacionalinėms vyriausybėms – pavyzdžiui, Portugalijos vyriausybei, vadovaujant J. M. Barroso – priimti atsakomybę ir mums priimti atsakomybę už tai, kad pasiūlymas išstremti Saddamą Husseiną buvo atmestas. Šis pasiūlymas buvo vienintelė alternatyva karui, o ES šalių vyriausybės, taip pat Jungtinių Valstijų vyriausybė jį atmetė.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Gerb. pirmininke, Gvantanamo kalėjimo egzistavimą iš tiesų nulėmė, be kitų veiksmų, daugelio Europos šalių, įskaitant Ispaniją, sąmokslas ir bendrininkavimas. Būtų nepriimtina teigti, kad ši problema – ne ES reikalas. Dar mažiau priimtina būtų sakyti, kad Gvantanamo kalėjimo uždarymas ir iš to kylančios pasekmės yra vien tik JAV vyriausybės problema.

Daug metų JAV slaptųjų tarnybų lėktuvai nebaudžiami skraidė po Europą, gabendami kalinius, o Europa į tai nekreipė dėmesio. Todėl privalome priimti atsakomybę ir ne tik reikalauti nedelsiant uždaryti Gvantanamo kalėjimą, bet ir priimti kai kuriuos kalinius, kurie, negalėdami sugrįžti į savo šalį arba pasilikti Jungtinėse Valstijose, prašo, kad kitos šalys, įskaitant Europos šalis, juos priimtų.

Portugalija jau pažadėjo priimti kalinius, ir manau, kad iš dalies šitaip pasielgė genama atsakomybės ir kaltės jausmo. Ispanijos kaltė – ne mažesnė, todėl norėčiau pasinaudoti šia proga ir kreiptis į Ispanijos vyriausybę, kad ji priimtų tuos asmenis, prisiimtų šį išpareigojimą, kaip jį prisiėmė Portugalija ir kaip ragino daugelis organizacijų. Pabrėžiu, kad tai – ne vien tik mūsų moralinė pareiga, bet ir politinė atsakomybė.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Kova su terorizmu yra aukščiausias šiuolaikinės visuomenės prioritetas. Tačiau siekiant šio tikslo padaryta daug klaidų ir priimta ginčytinų sprendimų. Gvantanamo įkalinimo centro, kuris uždėjo dėmę civilizuoto pasaulio įvaizdžiui per pastarąjį dešimtmetį, uždarymas – pirmosios svarbos sprendimas. Kitas žingsnis, kurį turėtų žengti Jungtinės Valstijos – tai sulaikytų ir įkalintų asmenų padėties išsprendimas. Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos siekė ir siekia užtikrinti pagarbą žmogaus teisėms ir žmogaus orumui, todėl turi dirbti kartu ir ištaisyti padarytas klaidas.

Manau, kad prieš svarstant klausimą dėl kalinių priėmimo Europoje būtina suteikti visą informaciją, susijusią su galima teroristine veikla, kurioje šie kaliniai dalyvavo, ar galimą jų priklausymą teroristinei grupei. Ši informacija turi būti kruopščiai patikrinta, kartu atliekant tikslinį įvertinimą dėl galimo atgarsio, kurį gali sukelti kalinių sugrįžimas į gyvenamosios vietos buvimo valstybę. Tam būtina reikalingas Jungtinių Valstijų oficialus prašymas, nes manau, kad sprendimas priimti kalinius Europoje priklauso nuo ES valstybių narių, ir tokį sprendimą priimsiančios šalys turi žinoti, jog prisiima atsakomybę Europos Sąjungos vardu.

Dėl Komisijos Pirmininko pavaduotojo J. Barroto nuomonės apie Rumuniją norėčiau pasakyti, kad praeityje pateikti kaltinimai neturėjo jokio pagrindo. Rumunija atsakė į visus Europos institucijų paklausimus, priėmė CŽV tyrimo komiteto atstovus ir pateikė visą reikiamą informaciją. Rumunijos parlamentas atliko tyrimą ir pateikė jo rezultatus suinteresuotosioms šalims. Manau, kad to visiškai pakako. Tikiu, jog Rumunija rinkamai reagavo į jai pateiktus kaltinimus, kurie neturėjo jokio pagrindo.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, nėra abejonės, kad atsakomybė už Gvantanamo tenka JAV. Tačiau iš solidarumo turime padėti Barackui Obamai ir jį palaikyti, kad jis sugrįžtų prie tarptautinės teisės normų, kai jis paprašys tokios pagalbos. Mąstau, pavyzdžiui, apie uigūrus, kurie negali sugrįžti į Kiniją. Tačiau turime galvoti ir apie tuos asmenis, kurie penkerius ar septynerius metus praleido Gvantaname. Negalime nuspręsti, ar jie nori gyventi JAV, ar ne. Tai – jų pasirinkimas. Pavyzdžiui, Miuncheno miestas ir ten gyvenantys uigūrai turi būti pasiruošę priimti uigūrus iš Gvantanamo, juos palaikyti ir jais rūpintis, kad jie galėtų susitaikyti su traumine patirtimi.

Vis dėlto turime išsiaiškinti vieną dalyką. Nepriimtina, kad Bavarijos vidaus reikalų ministras Joachim Hermann pasakė: „Kiekvienas Gvantaname laikomas asmuo turėjo įvykdyti nusikaltimą“. Šiuo atveju turi būti taikoma nekaltumo prezumpcija. Kaip ministras, kuriam pavaldi policija, jis turėtų atsistatydinti. Kitose šalyse mokome policiją griežtai darbe vadovautis teise į nekaltumo prezumpciją ir neduoti skubotų įsakymų. Turime gerai apie tai pamąstyti.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Gerb. pirmininke, visų pirma, Gvantanamo sulaikymo centras ir slaptieji kalėjimai niekada neturėjo būti įkurti. Jungtinėms Valstijoms tenka pagrindinė atsakomybė uždaryti šiuos kalėjimus ir tartis su kaliniais, tačiau humanitarinės priežastys ir dėmesys žmogaus teisėms skatina ES valstybes nares juos priimti. Kiekviena ES valstybė narė nuspręs pagal savo įstatymus, priimti šiuos kalinius, ar ne.

Taip pat norėčiau priminti šioje salėje esantiems kolegoms apie milijonus pabėgėlių visame pasaulyje ir pabėgėlių stovyklas, kuriose žmonės gyveno ilgus metus. Mes nusisukame; atgręžiamės jiems nugaras. Gaila, kad Europos Sąjunga nepasižymi iniciatyvų mąstymu apie žmogaus teises.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininko pavaduotojau, einantis Tarybos Pirmininko pareigas, 2006 m. gegužės mėn. lankiausi Gvantaname su T. Mannu ir J. Ellesu. Labai aiškiai pasakėme, kad Gvantanamo kalėjimo įkūrimas – tai tarptautinės teisės ir žmogaus teisių pažeidimas.

Tą pabrėžė ir naujai išrinkta Vokietijos kanclerė A. Merkel prezidento G. W. Busho akivaizdoje per pirmą vizitą Vašingtone. Ji taip pat pareikalavo paleisti Muratą Kurnazą. Manau, kad prezidento B. Obamos sprendimas yra geras ir jis padės atkurti pasitikėjimą Jungtinėmis Amerikos Valstijomis ir visu Vakarų pasauliu. Todėl turime leisti aiškiai suprasti, kad pasitikėjimo klausimas turi didžiulę politinę reikšmę.

Taip pat turime parodyti, kad kaliniai neturi būti laikomi taikiais žmogaus teisių šalininkais ir vertinami remiantis šiuo pagrindu. Šiose diskusijose man kartais susidarydavo visiškai skirtingas įspūdis. Privalome užtikrinti, kad Jungtinės Amerikos Valstijos prisiimtų pagrindinę atsakomybę šioje byloje ir paaiškinti, kodėl negali priimti daugelio šių kalinių. Šių žmonių gimtųjų šalių atstovai taip pat turi paaiškinti, kodėl jie nenori

jų priimti, arba kaliniai privalo įrodyti, kad negali grįžti į gimtąsias šalis, nes jiems ten gresia rimtas pavojus ar persekiojimas.

Tik tada galėsime svarstyti, ar Europos Sąjunga gali priimti kai kuriuos kalinius. Tačiau tai įmanoma tik kiekvienu atveju ištyrus ir įvertinus rizikos, kuri kelia kiekvienas asmuo, mastą. Šis tyrimas turi būti atliekamas ne vien tik nacionaliniu lygmeniu, nes atviros Europos bendrijos sienos reiškia, kad turime taikyti Europos standartus saugumo rizikos, kurią gali sukelti šie asmenys, įvertinimui.

Šiandien kai kurie asmenys kalbėjo apie pabėgėlius. Tai – ne pabėgėliai. Tai – kaliniai, ir turime įrodyti, kad jie nėra pavojingi, nebent neatsakingai norėtume priimti riziką. Manychiau, kad reikėtų užtikrinti, jog ryši su ES valstybėmis narėmis turintys asmenys būtų priimti, pavyzdžiui, Murat Kurnaz Vokietijoje arba devyni asmenys, regis, Didžiojoje Britanijoje. Manau, kad jau priimta iš viso 60 asmenų Europos Sąjungoje, ir to nevertėtų pamiršti.

Ana Maria Gomes (PSE). – Gerb. pirmininke, Portugalija primygtinai ragino sudaryti JAV ir ES susitarimą dėl Gvantanamo kalinių perkėlimo, ir tai strateginis aspektas transatlantiniam solidarumui, taip pat humanitarinis gestas asmenų, kurie buvo sulaikyti, kankinti ir be teismo įkalinti, tačiau kuriems vėliau buvo panaikinti kaltinimai, atžvilgiu. Kita vertus, tai yra pareiga, kurią turi 14 ES šalių, kurios slapta bendrininkavo su G. W. Busho administracija ir vykdė kankinimus Gvantanamo sulaikymo centre ir slaptuosiuose kalėjimuose, kaip pabrėžė šis Parlamentas. Europos atsakomybė už teisinės valstybės principų ir žmogaus teisių pažeidimus negali būti panaikinta.

Tuometinis ministras pirmininkas J. M. Barroso neigė žinojęs apie jo vyriausybės bendradarbiavimą perkeliant kalinius į Gvantanamo sulaikymo centrą ir slaptuosius kalėjimus, tačiau niekas netiki, kad kariuomenė, policija, žvalgybos įstaigos ir administracija galėjo būti tokios nekompetentingos ir leisti, kad Portugalijos oro erdvę, jūrą ir sausumą sistemingai pažeidintų JAV.

Siekdamas tai įrodyti, ar paskelbs J. M. Barroso viešai susitikimų su patarėjais diplomatiniais klausimais ir Condoleezza Rice dokumentus, kai J. M. Barroso buvo ministras pirmininkas? Ar jis paviešins teisinę nuomonę, kurios prašė iš teisinio patarėjo Carloso Blanco de Moraiso, siekdamas nustatyti specialias navigacijos taisykles laivams, prisiartinantiems prie JAV karinių laivų, gabenančių kalinius per Portugalijos vandenį?

Panayiotis Demetriou (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, Europos Parlamento pozicija dėl Gvantanamo išdėstyta specialioje rezoliucijoje, priimtoje 2006 m. Gvantanamo sulaikymo centras ir slaptieji kalėjimai niekad neturėjo būti įkurti ir turi būti uždaryti. Tokia pat aiški Europos Parlamento pozicija dėl terorizmo. Siekiame kovoti su terorizmu visomis teisinėmis priemonėmis; nenorime kovoti su terorizmu pažeisdami žmogaus teises ir tarptautinę teisę. Tiesa, kad Jungtinės Valstijos užsikrovė ant pečių didelę dalį naštos kovoje su terorizmu, tačiau padarė ir didelių klaidų. Gvantanamo sulaikymo centro įkūrimas buvo didelė klaida. Elgesys su sulaikytaisiais asmenimis buvo didelė klaida. Kalinių gabenimo būdas buvo didelė klaida. Tai norėjo pasakyti šis Parlamentas. Šiandien svarbu, kad prezidentas B. Obama priimtų teisingą sprendimą ir uždarytų šį gėdos kalėjimą; šis sprendimas būtų apie teisingą Ameriką, jis būtų palankus Amerikos istorijai ir apskritai tarptautinei bendruomenei.

Koks Europos Sąjungos vaidmuo? Europos Sąjunga siekia palaikyti ir padėti įgyvendinti prezidento B. Obamos priimtą teisingą sprendimą. Tačiau Europos Sąjunga privalo tai daryti su viena sąlyga: ji negali rizikuoti savo piliečių saugumu. Tai pagrindinis reikalavimas. Kad ir ką nuspręstų kiekviena ES valstybės narė, jos sprendimas turi būti priimtas, atsižvelgiant į šį reikalavimą.

Javier Moreno Sánchez (PSE). - (ES) Gerb. R. Romeva, nesirūpinkite: Ispanijos vyriausybė bendradarbiaus kaip visada. Šiuo klausimu norėčiau jums priminti, kad Ispanijos užsienio reikalų ministras Miguel Angel Moratinos pirmasis stojo prieš tyrimo komitetą ir vienintelis atsakė į visus klausimus, įskaitant jūsų klausimus.

Šiame Parlamente pasmerkėme kankinimus ir nehumanišką, žeminantį elgesį Gvantanamo karinėje bazėje kovos su tarptautiniu terorizmu vardan. Todėl sveikiname prezidentą B. Obamą su priimtu sprendimu sustabdyti teismo procesą keturiems mėnesiams ir išpareigojimą uždaryti kalėjimą per metus.

Tačiau nors atsakomybė tenka JAV vyriausybei, Europos Sąjunga negali nuo jos nusigręžti, o turi pasiūlyti pagalbą, kad užtikrintų šio sulaikymo centro uždarymą.

Taip pat turėtume įvertinti galimybę priimti kalinius, kurie kilę iš šalių, kuriose nėra užtikrinama pagarba žmogaus teisėms, jeigu Jungtinės Valstijos to paprašytų.

Tada turėtume pateikti bendrą Europos, įskaitant Ispanijos vyriausybę, atsiliepimą gerbdami tarptautinius teisės aktus ir kiekvienu atveju įvertindami kiekvieno piliečio, kiekvieno sulaikytojo teisinę padėtį: kilmę, sulaikymo pagrindą ir aplinkybes.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, teroristai paskelbė žiaurų, kruviną ir bekompromisį karą civilizacijai. Jie siekia sunaikinti pasaulį, paremtą pagarba žmogaus teisėms ir ištikimybe laisvei. Rugsėjo 11-osios atakos byloja apie tai, kad teroristai pasiruošę pasitelkti bet kokias priemones. Jungtinės Valstijos įsipareigojo ginti laisvą pasaulį mūsų visų vardu. Glaudus Europos ir Jungtinių Valstijų bendradarbiavimas suteikia vienintelę viltį sunaikinti teroristinius tinklus. Europa turi jaustis atsakinga už karą su globaliniu terorizmu.

Žmogaus teisių gynėjai teisingai pasielgė, atkreipdami dėmesį į šių teisių pažeidimą ir žeminančių metodų naudojimą apklausų metu Gvantanamo kalėjime. Neretai šie metodai pasiekdavo kankinimų lygį. Jie teisingai pasielgė atkreipdami dėmesį į kalinimą be teismo ir teisės turėti gynėją. Negalima naudoti jokių priemonių, kurios neleistinos pagal pasirašytas tarptautines konvencijas.

Naujai išrinktas Jungtinių Valstijų prezidentas jau pasirašė reglamentą, draudžiantį kankinimais išgauti parodymus iš įtariamų teroristų. Tai vertėtų traktuoti kaip visų šių klausimų iškėlusiujų pergalę. Tačiau pagal tą patį reglamentą išlieka teisė pagrobti terorizmu įtariamus asmenis ir laikyti juos trumpą laiką tranzito šalyse. Trumpai tariant, išreiškiama didesnė pagarba kalinių orumui, tačiau išlaikoma galimybė veiksmingai paralyžiuoti teroristinę veiklą – kitaip būsime bejėgiai.

Taip pat norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad toje pačioje saloje, kurioje įkurtas Gvantanamo sulaikymo centras, politiniai kaliniai laikomi kalėjimo sąlygomis, kurios pažeidžia visus įmanomus standartus. Tie asmenys pasmerkti ilgus metus kalėti kalėjime vien dėl to, kad išdrįso pasipriešinti despotiško Fidelio Castro komunistinei propagandai.

Mūsų akyse buvo išžudyta čečėnų tauta. Kiek žinau, iki šiol Europos Parlamentas neįkūrė specialaus komiteto šiam klausimui spręsti. Jungtinės Valstijos pripažino, kad kankinimų naudojimas ir slaptųjų kalėjimų egzistavimas buvo neleistini. Tuo turėtume užbaigti diskusijas dėl slaptųjų kalėjimų ir tranzitinių skydžių.

PIRMININKAVO: Mario MAURO

Pirmininko pavaduotojas

Ria Oomen-Ruijten (PPE-DE). – (NL) Gerb. pirmininke, kova su terorizmu turi vykti bendromis pastangomis, prie kurių turi prisidėti visos demokratinės šalys. Tai reiškia ne vien Europą, bet ir Jungtines Valstijas bei kitas šalis.

Gvantanamo stovykla negali būti konstitucinės valstybės dalimi, nes konstitucinėje valstybėje įtariamasis, net teroristas, turi teisę į apsaugą ir teisingą teismą, kuris vyksta vertybių, kuriomis visi dalijamės, pagrindu.

Aš palankiai vertinu prezidento B. Obamos sprendimą uždaryti Gvantanamo įlankos kalėjimą, tačiau ši problema negali ir neturėtų būti primesta visų pirma Europai. Galų gale juk asmenys Gvantanamo įlankoje yra kaliniai, ir su jais juokauti nederėtų. Mes galime padėti, tačiau jeigu, nesant kitos išeities, ir padėsime, tai tik remiantis Europos sprendimu, Europos standartais, kurių turime bendrai laikytis. Reikėtų pripažinti, kad tai yra Amerikos problema, kurią sprendžiant galime ištiesti pagalbos ranką, tačiau tik gindami žmogaus teises, kurios yra pirmosios svarbos.

Ioannis Varvitsiotis (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, naujojo Jungtinių Valstijų prezidento sprendimas uždaryti Gvantanamo kalėjimą – tai vienas iš pirmųjų reikšmingų ir teigiamų žingsnių, kuriam šiltai pritariu. Kita vertus, prezidentas B. Obama neatėmė iš CŽV teisės areštuoti įtariamus teroristus užsienio šalyse ir atgabenti juos į laikino sulaikymo centrus. Tai ypač kelia nerimą, ir ši problema turi būti sprendžiama bendroje rezoliucijoje. Tačiau dviejų didžiausių partijų Europos Parlamente bendroje rezoliucijoje apie tai neužsimenama, todėl esu priverstas balsuoti prieš šią bendrą rezoliuciją.

Genowefa Grabowska (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, esu įsitikinęs, kad ši ypač humanitarinio pobūdžio rezoliucija padės sumažinti nesantaiką tarp Europos ir islamiško pasaulio. Raginu ją priimti, atsižvelgdamas ir į mano šalies piliečio, kuris tapo karo su terorizmu – karo „akis už akį, dantis už dantį“ – auką, padėtį. Kalbu apie 42 metų Lenkijos pilietį, teroristų pagrobtą Afganistano ir Pakistano pasienio teritorijoje. Jis tenai dirbo geologu. Iki šiol šis pilietis laikomas įkaitu. Jo šeima teigia, kad Piotr Stanczak nėra svarbus asmuo politikos pasaulyje, tačiau tiki, kad bus padaryta viskas, kas įmanoma, siekiant jį išlaisvinti.

Taigi, kreipiuosi į Europos Parlamentą, ragindamas, kad santykiai su islamišku pasauliu būtų pagerinti, siekiant apsaugo ir ginti mūsų piliečius. Parodykime solidarumą ir veikime Europos Sąjungos piliečių, su kuriais žiauriai elgiamasi, kurie sulaikomi, grobiami ar laikomi stovyklose, labui.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). - (FR) Gerb. pirmininke, visi siekėme, kad Gvantanamo kalėjimas būtų uždarytas, ir visi sveikiname prezidentą B. Obamą su sprendimu uždaryti šį gėdos kalėjimą.

JAV neturėtų mūsų prašyti, ar galime priimti Gvantanamo kalinius. Kaip žmogaus teisių vertybėms ir jų gynimui ištikimi europiečiai, privalome rimčiau žiūrėti į savo pareigas. Priimti šiuos buvusius kalinius – tai mūsų pareiga.

Kaip žinote, žiniasklaidoje pasirodė pranešimai, jog kai kurios ES valstybės narės nenori priimti šių kalinių. Todėl norėčiau kreiptis į Tarybą ir ypač minėtas ES valstybes nares, kad jos priimtų šiuos asmenis atgal į savo teritorijas.

Taip pat norėčiau pasakyti jums, ponios ir ponai, kad blogiausia, ką galime padaryti, tai leisti, kad ketinimas uždaryti Gvantanamo kalėjimą liktų neįgyvendintas, nes Europa nebuvo pasiruošusi prisidėti ir suvaidinti savo vaidmens.

Colm Burke (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, atsižvelgiant į tai, kad dauguma ES valstybių narių prisidėjo prie ypatingo perdavimo proceso, manau, kad ES šalims, įskaitant Airiją, tenka kolektyvinė atsakomybė priimti tam tikrą mažos grėsmės Gvantaname įkalintų asmenų skaičių iš JAV ir juos perkelti į ES šalių teritoriją.

Airijos teisingumo ministras Dermot Ahern sutiko priimti kalinius su sąlyga, kad gaus ES patvirtinimą, tačiau Airijai nebūtina laukti, kol bus priimta ES direktyva, kad ji galėtų priimti Gvantanamo kalinius. Mes ir patys galime pasirašyti dvišalį susitarimą su JAV, kaip padarė Portugalija.

Airijos vyriausybės teisingumo ir užsienio reikalų ministrai neįstengė kalbėti vienbalsiai šiuo klausimu, o ministras Dermot Ahern, regis, nebuvo pasiruošęs nueiti taip toli kaip ministras Michael Martin įkalintų Gvantaname asmenų atžvilgiu. Dabar reikia, kad Airijos vyriausybė vadovautų darniai. Dėl transatlantinio bendradarbiavimo ir siekdama dalyvauti kovoje su tarptautiniu terorizmu, Airija turi suvaidinti savo vaidmenį, padėdama naujai JAV administracijai uždaryti Gvantanamo sulaikymo centrą.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga jau seniai ragino uždaryti Gvantanamo kalėjimą. Šiandien, kai naujoji JAV administracija priėmė šį sprendimą, iš ES šalių tikimasi solidarumo priimant kalinius. Tačiau kai kurios šalys mano, kad tokį solidarumą turi parodyti visų pirma šalys, kurios žiniasklaidoje nurodomos kaip priglaidusios slaptuosius CŽV sulaikymo centrus.

Dar kartą norėčiau pabrėžti, kad nėra įrodymų, ar šie tvirtinimai teisingi, kada tie centrai buvo įkurti ir kiek laiko veikė. Šioje salėje esantis D. Mate taip pat nepateikė įrodymų, patvirtinančių jo iškeltus kaltinimus. Be to, šių kaltinimų nepatvirtino ir vidiniai tyrimai. Tai, kad tokie įrodymai nebuvo pateikti anksčiau dėl žmonių atminties stokos, šiandien nepaverčia jų įrodymais. Tai paprasčiausia begėdiška manipuliacija nešvariais tikslais.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, visas pasaulis sveikina Baracką Obamą su ketinimu uždaryti Gvantanamą, nes tai yra negailestingo elgesio su žmonėmis – nuožmiais teroristais ar įtariamaisiais dėl sunkiausių nusikaltimų – simbolis. Kai kurie iš jų net nebuvo teisiami ir apkaltinti. B. Obama padarė populiarumo sulaukusį gestą ir sprendžia, ką su jais daryti. Visų pirma jis turėtų įtikinti kongresą pakeisti įstatymą, kad kaliniai būtų perkelti į JAV teritoriją, o kai kurie įgytų naują tapatybę. Tai labai keblus dalykas: iš 60 paleistų Gvantanamo kalinių grįžo prie teroristinės veiklos, todėl reikia kruopščiai ir individualiai išnagrinėti kiekvieną atvejį. Pirmininkaujančios Čekijos derybos dėl Gvantanamo sprendimo – tai galimybė pabrėžti, kad dialogas tarp JAV, Europos ir Kubos dėl permainų totalitarinėje „laisvės saloje“ prasideda nuo žmogaus teisių, ir ne vien nuo žmogaus teisių, taikomų kaliniams amerikiečių bazėje. Svarbiausia, kad šis dialogas apimtų politinių kalinių Kuboje paleidimą, žodžio laisvę ir nekaltų Kubos piliečių judėjimo laisvę.

Armando França (PSE). – (PT) Akivaizdu, kad turime pritarti prezidento B. Obamos sprendimu uždaryti kalėjimą Gvantanamo įlankoje, uždrausti kankinimus ir įrodymų išgavimą neteisėtu būdu bei nutraukti karinio teismo procesus.

Tačiau užtikrinu savo kolegą, kuris jau nedalyvauja diskusijose, kad Portugalija ir Portugalijos socialistų vyriausybė neturi jaustis kaltos. Portugalijos socialistų vyriausybė nebendradarbiavo su G. W. Busho administracija: iš esmės buvo priešingai. Šiuo metu Portugalijos administracija – Portugalijos vyriausybė – su ministru Luiso Amado iniciatyva atveria galimybę ir įpareigoja Europos Sąjungą ir kitas demokratines

šalis priimti Gvantanamo įlankos kalėjimo kalinius, kuriems nebuvo pateikti kaltinimai. Štai kas iš tiesų svarbu ir štai kas turi būti pavyzdžiu kitoms ES valstybėms narėms. Taip pat svarbu visiems šioje salėje esantiems nariams rytoj priimti rezoliuciją, kad vienybė suteiktų šiam sprendimui daugiau galios.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, JAV tuo metu atrodė būtina įkurti Gvantanamo įlankos kalėjimą. Dabar jo uždarymas yra Jungtinių Valstijų reikalas. Aš prieštarauju, kad ES valstybės narės įsipainiotų į neišvengiamas teisinės komplikacijas ir užsikrautų našta dėl saugumo, priimant ne ES valstybių narių kalinius, anksčiau laikytus prieš kovotojais.

Aš neapgailestauju, kad buvo sulaikyti pavojingiausi teroristai, kurie siekė sunaikinti mūsų gyvenimo būdą, jeigu tie asmenys pripažinti kaltais. Tačiau vienas pagrindinių Gvantanamo kalėjimo trūkumų yra tas, kad šiame kalėjime laikytiems asmenims nesuteikta galimybė į teisingą baudžiamąjį procesą. Šiuo metu tik teisingas baudžiamasis procesas yra vienintelis būdas išspręsti Gvantanamo kalinių, kurie nėra ES valstybių narių piliečiai, padėtį.

Kadangi Gvantanamo kaliniai suimti Jungtinėse Valstijose, tai – Amerikos pareiga ir atsakomybė patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn Amerikos teismuose arba grąžinti į kilmės šalis, jeigu šie asmenys nekalti. Jeigu prezidentas B. Obama rimtai pasiryžęs uždaryti Gvantanamo įlankos kalėjimą – aš sveikinu jį už šį sprendimą – taip pat apsaugoti Ameriką ir jos sąjungininkes, jis turi vykdyti šią politiką.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Pirmiausia, nepaisant diskusijų turinio ir rezultatų CŽV kalėjimų tema, norėčiau pasveikinti Europos Parlamento narius ir Europos piliečius už jų susirūpinimą nuoširdžia pagarba žmogaus teisėms, nepaisant visų aplinkybių.

Kankinimai yra nepriimtini, ir jokios išimtinės sąlygos negali pakeisti šios tiesos. Tačiau būtinai turiu padaryti keletą pastabų, nes Rumunija dažnai minima diskusijose šiuo klausimu. Norėčiau priminti, kad iki šiol mums pateikti kaltinimai neturi įrodymų. Michaelio Martino pranešimas – tai geriausias pavyzdys. Jame pateikti prieštaringi ir nepagrįsti kaltinimai prieš Rumuniją.

Šį atvejį pabrėžiau, norėdamas atkreipti dėmesį į tai, kaip pateikiami kaltinimai prieš Rumuniją, nes tai gali suteršti ir kitų Europos valstybių įvaizdį. Pakartosiu, kad nepriimtina nuolat nekludomai teršti valstybių narių, kaip šiuo atveju Rumunijos, vardo diskusijose šia tema.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau pritarti visiems pranešėjams, kurie patikino, kad Europa atlieka humanitarinę pareigą, ypač palaikydama tuos sulaikytus asmenis, prieš kuriuos nepateikti jokie įrodymai, patvirtinantys jų kaltumą. Tai – klasikinio prieglobsčio klausimas.

Tačiau norėčiau paraginti valstybes nares, kad jos nesistengtų vienos spręsti šios problemos, ir pabrėžiu štai ką: Europa privalo išmokti kalbėti vienu balsu ir imtis bendrų veiksmų. Tai suteiks galimybę atsiliiepti į naujosios JAV administracijos susirūpinimą ir veikti nepakenkiant Europos Sąjungos įvaizdžiui, vadovaujantis bendromis vertybėmis, kurios mus įpareigoja imtis šių bendrų veiksmų.

Ville Itälä (PPE-DE). – (FI) Gerb. pirmininke, mes pritariame bendram siekiui uždaryti Gvantanamo belaisvių stovyklą ir dabar turime puikią galimybę tai padaryti, nes naujasis Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas parodė, kad jis taip pat to nori.

Pagrindinė atsakomybė aiškiai tenka Jungtinėms Amerikos Valstijoms, tačiau tikiuosi, kad ES gali sukurti vieningą frontą ir kad valstybės narės parodys solidarumą ir bus tokios lanksčios ir priims šiuos kalinius į savo kalėjimus ten, kur tai įmanoma ir kur tai neprieštarauja jų pačių sąlygoms.

Mes prisijungėme prie kovos su terorizmu, siekdami ginti žmogaus teises. Dabar turime padėti Jungtinėms Amerikos Valstijoms ginti žmogaus teises.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). – (PL) Ponios ir ponai, yra dvi šio klausimo pusės. Viena vertus, yra teisinė padėtis. Esu įsitikinęs, kad tam tikros šalies piliečiai turi būti grąžinami į savo kilmės šalį. Galbūt galima pasiūlyti kokią nors humanitarinę programą tais atvejais, kai esama tam tikrų kliūčių, pavyzdžiui, gresia politinis persekiojimas. Taip pat norėčiau labai aiškiai pareikšti, kad netgi jei Portugalija ar kita šalis sutinka priimti 20 tokių kalinių, tai dar nereiškia, kad tie žmonės norės pasilikti Portugalijoje ar kurioje kitoje šalyje. Sąjunga dabar yra vieningas subjektas ir todėl į šią problemą turi būti atsižvelgta. Pagaliau turėtų būti naudojamos tinkamos procedūros, kurios nuo šių žmonių nuimtų įtariamų ar pavojingų asmenų antspaudą. Prieš tai nuo jų nenuėmus tokio antspauda, niekas nenorės jų priimti. Tai rimta problema, kurią verta apmąstyti. Baigiu sakydamas, kad problema labiausiai liečia Jungtines Amerikos Valstijas.

Alexandr Vondra, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas*. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau jums padėkoti už šią diskusiją. Esu įsitikinęs, kad ji buvo labai naudinga. Jei būtumėte klausęsi pietų metu vykusios diskusijos paskutiniame Tarybos susitikime, būtumėte pastebėję panašų norą spręsti problemą, taip pat pripažinimą, kad mūsų svarstoma problema yra sudėtinga. Ji turi ne tik moralinę ir politinę dimensiją, bet taip pat saugumo ir teisinę dimensiją.

Mes visi sutinkame, kad prezidento B. Obamos sprendimas uždaryti Gvantanamą buvo svarbus ir tinkamas, ir mes jį vertiname, o jūs beveik visi čia jam pritariate. Vis dėlto dabar, kai mes aptariame padarinius ir tai, ką galime padaryti, kad išreikštume mūsų solidarumą – ir mūsų interesus šiuo atveju yra savo veiksmais užtikrinti transatlantinę darną – mes, žinome ir pastebime, kad ši problema yra sudėtinga. Martin Schulz pasakė, kad negalime kovoti su terorizmu ir kartu pažeidinėti pagrindinių teisių. Jis visiškai teisus, tačiau Hartmut Nassauer pasakė, kad yra dvi dimensijos: viena iš jų yra moralinė, o kita yra susijusi su saugumu. Jis taip pat teisus ir būtent todėl teisingumo ir vidaus reikalų ministrai turi tai apsvarstyti. Vertinant politikos požiūriu tai yra ne tik moralinių raumenų mankštinimas ir šios problemos neturėtume nagrinėti tiesiog dėl kaltės jausmo. Žinoma, problema yra daug sudėtingesnė nei minėti dalykai.

Graham Watson kalbėjo apie būtinybę ją spręsti vieningai. Žinoma, jis taip pat teisus, tačiau kartu mes negalime versti valstybių narių pareikalavus priimti Gvantanamo kalinius, kadangi tai taip pat susiję su teisine problema ir įgaliojimų klausimu. Jei jums reikėtų išspręsti šią problemą nusprendžiant pakviesti tuos kalinius į savo namus – įsivaizduokite vidaus reikalų ministrų atsakomybę – jūs, žinoma, gerai apgalvotumėte būdus, kuriais galima išspręsti šią problemą. Aš, žinoma, nemanau, kad Taryba ir valstybės narės ją turėtų spręsti užkulisinėse derybose – visai ne. Kalbame ne apie tai, kaip galėtume nusiprausti ir kartu nesuslapti. Problemos esmė tiesiog ta, kad už sprendimą uždaryti Gvantanamą visų pirma, žinoma, yra atsakingos Jungtinės Amerikos Valstijos, kurios pastatė šį centrą. Vis dėlto turime – ir privalome turėti – geros valios išreikšti solidarumą ir bendradarbiauti sprendžiant šią problemą.

Taip pat vyksta taktinės diskusijos. Ar turėtume pasiūlyti pagalbą ant auksinio padėklo, o gal turėtume laukti, kol bus pateiktas prašymas? Vis dėlto, jei gausime prašymą, turime būti pasirengę reaguoti. Todėl Taryba pradėjo rimtas diskusijas šia tema kitą dieną po prezidento B. Obamos sprendimo. Manau, kad turėtume pakankamai rimtai vertinti saugumo klausimą, – kaip jau nurodėte, – nes žinome, kad kai kurie buvę sulaikytieji vėl įsitraukia į teroristinę veiklą, o vienas žmogus, Saidas al-Shihri, šiuo metu yra Al Kaidos vadovo pavaduotojas Jemene. Taigi, JAV turi pradėti rimtą darbą ir išsiaiškinti, kas yra šie žmonės, o mes turime atsiriboti nuo tokių asmenų.

Teisės požiūriu, manau, turime žinoti, kad sprendimas priimti užsienio piliečius ES valstybėse narėse priklauso valstybių narių nacionalinei kompetencijai. Tai yra vienas lygmuo. Vis dėlto antrajame lygmenyje yra susitarimas, kad dabar turėtume dirbti kurdami Europos sistemą, kurioje reikia įtvirtinti nacionalinį sprendimą. Ir Šengeno, ir Dublino susitarime raginama taikyti europinį požiūrį, nes atskiros valstybės narės sprendimas tam tikru būdu paveiks visų Šengeno narių saugumą. Taigi esama vidinio reikalavimo laikytis koordinuoto požiūrio.

Be to, ES svarsto galimybę padėti JAV perkelti į trečiąsias šalis ir reabilituoti buvusius kalinius.

Kai kurie iš jūsų iškėlė klausimą dėl spartos: ar galime veikti sparčiau, nei tai darome dabar? Manau, kad turėtume žinoti, jog diskusijos dar tik prasidėjo. Jos tęsiasi tik savaitę. Klausimai, kurie buvo nagrinėti, yra tikrai sudėtingi ir pareikalau laiko, nors pats prezidentas B. Obama pareikalavo iš naujo įvertinti kalinių bylas ir nustatė vienerių metų terminą Gvantanamui uždaryti. Nereikia tikėtis, kad Taryba yra pasirengusi išspręsti visas šias sudėtingas problemas per keletą dienų.

Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad atsakomybė už Gvantanamą visų pirma tenka JAV. Nors valstybės narės rodo pasirengimą dirbti kuriant koordinuotą požiūrį, tačiau šis klausimas turi ir dvišalę, ir daugiašalę dimensiją. Dar nėra žinoma aiški atskirų valstybių narių pozicija dėl kalinių perkėlimo. Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų susitikimas, kuris turėtų įvykti dar šį mėnesį, šiuo požiūriu bus labai naudingas. Kovos su terorizmu koordinatorius Gilles de Kerchove taip pat rengia įvairius papildomus dokumentus.

Tai buvo mano apžvalga Gvantanamo tema, kuri atėmė didesnę man skirto laiko dalį. Kitu klausimu, susijusiu su neteisėtu kalinimu, kuris yra mėgstamiausia C. Favos tema, aš tiesiog pakartosiu tai, ką keletą kartų pasakė kalbėtojai, kalbėję prieš mane: dėl pareiškimų apie valstybių narių žvalgybos agentūrų dalyvavimo – už šių agentūrų priežiūrą yra atsakingos atskiros valstybės narės ir Taryba neturi įgaliojimų daryti daugiau, nei buvo padaryta.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisija labai pritaria A. Vondros išreikštam požiūriui.

Vis dėlto norėčiau pasakyti, kad po šių ilgų diskusijų pasiekėme svarbų persilaužimo momentą. Tai lemiamas persilaužimo momentas kovoje su terorizmu. Nuo šiol turime bandyti imtis šios kovos, turėdami atkurtą visos Vakarų bendrijos moralinį autoritetą ir gerbdami pagrindines vertybes bei pagrindines teises.

Toliau Europa privalo vesti visą tarptautinę bendruomenę į kovą su terorizmu, vadovaudamasi tomis pačiomis pagrindinėmis vertybėmis, kurios ją visų pirma paskatino kovoti. Tai lemiamas persilaužimo momentas ir Parlamento pareiškimas šiuo požiūriu yra labai naudingas, nes daro prielaidą, kad visos valstybės narės nori dalyvauti šiuose svarbiuose pokyčiuose.

Vis dėlto tiesa, kad pirminė atsakomybė tenka Jungtinėms Amerikos Valstijoms. Prieš pateikdamos oficialų prašymą perduoti kalinį ES valstybei narei, jos turi patikrinti kiekvieno kalinio statusą. Tai iš tikrųjų yra svarbi sąlyga. Jungtinės Amerikos Valstijos kiekvienu atskiru atveju privalo mums pateikti aiškų ir pagrįstą prašymą. Tai iš tiesų svarbu.

Vėliau, žinoma, pati valstybė narė turi nuspręsti, ar ji nori priimti buvusį Gvantanamo kalinį, tačiau diskusijos aiškiai parodė, kad bendradarbiavimas Europos lygmeniu yra labai pageidaujamas.

Koordinavimas bus naudingas nustatant buvusių kalinių teisinį statusą, taip pat būtinai reikės ginti valstybes nares, jei šių kalinių kilmės šalys pateiks diplomatinis ar kitokius reikalavimus. Šis koordinavimas bus reikalingas ypač siekiant nuraminti valstybes nares ir aš galvoju apie tas šalis, kurias minėjo H. Nassauer – apie susirūpinusias viešąją tvarką ir saugumą.

Koordinuotas Europos požiūris pagaliau galėtų mums suteikti daugiau svorio derybose su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl galimybės susipažinti su dokumentais ir dalyvauti perdavimo procesuose. Tada galbūt galėtume skirti finansinę paramą, siekdami palengvinti kalinių priėmimą kai kuriose valstybėse narėse.

Dalyvaujant A. Vondrai norėčiau pasakyti, kad mes, žinoma, glaudžiai bendradarbiaujame su Tarybai pirmininkaujančia Čekija. Dalyvaujant Gilles de Kerchove mes taip pat rengiame tyrimų dokumentą, tapsiantį pagrindu diskusijai, kuri vyks vasario 26 d. ES valstybių narių Teisingumo ir vidaus reikalų ministrų tarybos posėdyje.

Taip pat pasakysiu, kad mes, be abejonės, pasinaudosime vizitu į Vašingtoną, kuriame dalyvaus I. Langeris, Vidaus reikalų Ministrų Tarybos pirmininkas, kad kartu su mūsų JAV kolegomis galėtume aptarti visus su Gvantanamo uždarymu susijusius klausimus ir šio proceso padarinius.

Dabar šį klausimą turime spręsti labai rimtai ir atlikti parengiamąjį darbą teisės srityje, kad galėtume kiekvienu atskiru atveju reaguoti į kiekvieną JAV pateiktą prašymą. Turime tai daryti labai rimtai, žinoma, atsižvelgdami į siekį naudingai bendradarbiauti kovoje su terorizmu, o šio bendradarbiavimo metu bus vadovaujamasi pagrindinėmis vertybėmis, kurios mus vienija ir kurios turi vienyti pasaulio bendruomenę.

Visiems dėkoju.

Pirmininkas. – Remiantis Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 3 dalimi gavau tris pasiūlymus dėl rezoliucijų⁽¹⁾ dėl Gvantanamo. Apie pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse bus pranešta vėliau.

Diskusijos baigtos.

Balsavimas dėl Gvantanamo vyks 2006 m. vasario 4 d., trečiadienį, o balsavimas dėl CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse vyks kitos sesijos metu.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), raštu. – (RO) Sprendimas, kurį priėmė JAV prezidentas B. Obama dėl Gvantanamo sulaikymo centro uždarymo, turi simbolinę reikšmę visam demokratiniam pasauliui. Šis gestas pabrėžia, kad karas su terorizmu, kuris buvo pradėtas siekiant apsaugoti Vakarų demokratines vertybes, neturi ignoruoti būtent šių vertybių.

⁽¹⁾ (Žr. protokolą)

Būtina energingai kovoti su terorizmu, tačiau vis dėlto būtina gerbti žmogaus teises. Netgi tie, kurie yra įtariami padarę sunkių teisės pažeidimų, turi teisę būti teisiami teisingame procese, nešališkame teisme, remiantis aiškiu teisiniu pagrindu ir sulaukti bausmės, kuri būtų proporcinga jų padarytiems nusikaltimams.

Spekuliacijos dėl Rumunijos, kalbant apie slaptus CŽV kalėjimus, yra visiškai nepagrįstos. Niekam nepavyko įrodyti jų buvimo Rumunijoje. Rumunija yra ištikima JAV sąjungininkė NATO ir dalyvauja kovoje su terorizmu, visų pirma Afganistane. Ir Rumunijos valdžios institucijos, ir visuomenė ryžtingai pasisako už pagarbą žmogaus teisėms. Išskentę sovietų okupacijos ir komunistų diktatūros piktnaudžiavimus, Rumunijos piliečiai nepritaria jokiems žmogaus teisių pažeidimams.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), raštu. – (PT) Pastarojo meto Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės sprendimai tiesiog patvirtino – lyg to būtinai reikėtų – tai, kas ilgą laiką buvo neigiamas: JAV remiamo žmonių grobimo, kankinimo ir neteisėto kalnimo tinklo buvimą.

Šie sprendimai neturi tapti pasiteisinimu kalbant apie Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių atsakomybę už sistemingus tarptautinės teisės ir pačių pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus.

Kaip ir anksčiau, privalome reikalauti, kad būtų visiškai nutraukta tokia gėdinga veikla ir kad būtų išaiškinta tiesa, ypač susijusi su ES vyriausybių kalte dėl jų oro erdvės ir teritorijos naudojimo įkalinant ir gabenant neteisėtai sulaikytus asmenis, pavyzdžiui, į JAV karinę bazę Gvantanamo įlankoje. To dar labiau reikia atsižvelgiant į pranešimus, kad slaptos JAV operacijos, vadinamos „ypatingais perdavimais“ – kitaip tariant neteisėtas piliečių kalnimas ir gabenimas – nebuvo kvestionuojamos naujojoje JAV administracijoje.

Todėl mes nepritariame valstybių arba Jungtinių Amerikos Valstijų ir ES susitarimams dėl Gvantaname laikomų „kalinių gabenimo“. Tai nereiškia, kad sprendimai ir prašymai, kuriuos savo noru pateikė asmenys, ypač dėl prieglobsčio Portugalijoje, negali būti svarstomi atsižvelgiant į pagarbą nacionaliniam suverenumui, Portugalijos Konstitucijai ir tarptautinei teisei, įskaitant teisę į prieglobstį.

Esko Seppänen (GUE/NGL), raštu. – (FI) Europos Sąjunga pasirodė esanti nenuovoki neryžtinga bendrija, kai ji nesiėmė jokių diplomatinių veiksmų, siekdama tarptautinėse organizacijose žmogaus teisių požiūriu pasmerkti neteisėtą veiklą, kurią vykdo Jungtinės Amerikos Valstijos.

Naujojo prezidento veiksmai rodo, kad ta veikla laikoma neteisėta ir netoleruotina dėl etikos ir moralės priežasčių. Kalbame apie ES palaikymą neteisėtiems Amerikos veiksams, kai ji sekė paskui ankstesnįjį JAV prezidentą, ir tai reiškia, kad laisvų savo piliečių akyse ES neteko gero vardo ir pagarbos. ES turėtų būti gėda dėl savo nesugebėjimo veikti.

12. Susirūpinimą kelianti padėtis imigrantų sulaikymo centruose, ypač Majotės ir Lampedūzos salose (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl susirūpinimą keliančios padėties imigrantų sulaikymo centruose, ypač Majotės ir Lampedūzos salose.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – Gerb. pirmininke, esu dėkingas, galėdamas atkreipti jūsų dėmesį į problemą, susijusią su padėtimi Europos Sąjungoje esančiuose imigrantų ir sulaikymo centruose, iš kurių atkreipėte dėmesį į du konkrečius centrus, t. y. Majotės ir Lampedūzos salose. Gerai žinau apie didelį susidomėjimą, kurį parodėte šiais centrais, apie kai kurių iš jūsų apsilankymus juose ir apie susirūpinimą, kurį išreiškėte dėl kai kurių iš šių centrų.

Norėčiau pradėti, pabrėždamas du pagrindinius principus, kurie sudaro šiandienos diskusijos pagrindą. Pirmasis yra susijęs su poreikiu iki galo vykdyti išpareigojimus, kuriuos kalbant apie trečiųjų šalių piliečius, kuriems reikia tarptautinės pasaugos, prisiėmėme, kaip tai įtvirtinta įvairiose tarptautinėse priemonėse. Antrasis yra susijęs su mūsų pagarba imigrantų ir jų šeimos narių žmogaus teisėms ir orumui.

Mes visi labai gerai žinome apie spaudimą, kylantį dėl Europos Sąjungon atvykstančių migrantų, taip pat prieglobsčio siekiančių asmenų. Šis spaudimas ypač stiprus prie Sąjungos pietų ir rytų sienos.

Mes reagavome pastaruosius 10 metų kurdami veiksmingą ES prieglobsčio ir migracijos politiką. Vis dėlto labai padidėjęs atvykstančiųjų skaičius rodo, kad šią politiką būtina toliau stiprinti ir vystyti.

Tai turime daryti viduje, kad nustatytume savo bendras normas ir taisykles prieglobsčio bei migracijos srityje, taip pat mums reikia veikti išorėje, bendradarbiaujant su migrantų kilmės ir tranzito šalimis, kad galėtume veiksmingiau valdyti migracijos srautus.

Iš tokio požiūrio tikriausiai naudos turėtų visos šalys. ES prieglobsčio ir migracijos politikos vystymas ir formavimas taip pat priklauso nuo jūsų įnašo. Esu dėkingas Parlamentui už teigiamą jo indėlį ir esu įsitikinęs, kad galime konstruktyviai dirbti, toliau kurdami šią svarbią politikos sritį.

Jūs konkrečiai paminėjote padėtį Majotės ir Lampedūzos salose. Turėtume pasistengti suvokti skirtumą tarp dviejų migracijos srautų rūšių šiais dviem atvejais. Migracijos srautus Majotės ir Lampedūzos salose galima apibūdinti kaip mišrius: kai kurie iš aptariamų trečiųjų šalių migrantų paprašė tarptautinės apsaugos, o kiti, žinoma, priklauso ekonominių migrantų kategorijai.

Kalbant apie pirmąją kategoriją – tų, kurie prašo tarptautinės apsaugos – jūsų dėmesį atkreipčiau į galiojančius mažiausius prieglobsčio prašytojų apsaugos reikalavimus, kuriuos nustato 2003 m. priimta Direktyva 2003/9/EB. Ši direktyva valstybių narių jau yra perkelta į nacionalinę teisę ir Komisija privalo užtikrinti, kad šios direktyvos nuostatos būtų tinkamai ir iki galo taikomos.

2008 m. gruodžio mėn. Komisija pateikė Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą iš dalies keisti ir papildyti šią direktyvą. Kadangi šiuo atveju taikoma bendro sprendimo procedūra, Europos Parlamentas bus iki galo įtrauktas į derybas dėl naujojo pasiūlymo. Taryba netrukus pradės svarstyti šį naująjį pasiūlymą ir tikisi glaudžiai su jumis bendradarbiauti.

Gerbiami nariai žino, kad konkrečiu Prancūzijos užjūrio teritorijos Majotės atveju Bendrijos teisė negalioja.

Kalbant apie antrąją kategoriją – apie kitus trečiųjų šalių piliečius, kurie neteisėtai pateko į valstybės narės teritoriją – atsakingos valstybių narių institucijos, prieš priimdamos sprendimą dėl jų grąžinimo ir (arba) siekdamos palengvinti tokio sprendimo vykdymą, turi teisę sulaikyti šiai kategorijai priklausančius asmenis. Sulaikymas gali pasitvirtinti kaip vienintelė išeitis tais atvejais, kai būtina nustatyti tų trečiųjų šalių piliečių tapatybę, kurie neturi kelionės dokumentų.

Iki šiol su sulaikymu susiję valstybių narių įstatymai ir jų vykdymas labai skyrėsi. Neseniai priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl bendrųjų nelegaliai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo normų ir procedūrų nustatė konkrečius sulaikymo principus ir taisykles ir šioje srityje buvo žengtas žingsnis nustatant bendrą teisinę sistemą.

Ši direktyva aiškiai nurodo, kad sulaikymas siekiant išsiųsti gali būti taikomas tik tada, kai konkrečiu atveju ir dėl labai konkrečių ir ribotų priežasčių negali būti taikomos ne tokios priverstinės priemonės. Be to, direktyva nustato, kad sulaikymas turi būti ne ilgesnis, nei tai būtina, jis turi būti pagrįstas raštišku sprendimu, kuriame nurodomos priežastys faktų ir teisės požiūriu, ir jį turi būti įmanoma reguliariai persvarstyti teisme. Taip pat turėtų būti pabrėžta, kad direktyva nustato aiškią didžiausią sulaikymo trukmę ir priežastis, dėl kurių – ribotais konkrečiais atvejais – sulaikymo laikas gali būti pratęstas, tačiau ne ilgesniam nei didžiausiam galimam laikotarpiui.

Kalbant apie sulaikymo sąlygas direktyva aiškiai nurodo, kad sulaikyti asmenys paprastai turi būti laikomi specialiuose sulaikymo centruose – arba kitais atvejais atskirai nuo įprastų kalinių – ir kad turi būti užtikrinamos kalinių teisės, ypač tų, kurie yra pažeidžiami, įskaitant nepilnamečius ir šeimas.

Kalbant apie nelegalių imigrantų grąžinimą neseniai priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl bendrųjų nelegaliai gyvenančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo normų ir procedūrų jau įsigaliojo. Dabar valstybės narės ne ilgiau kaip per dvejus metus turi perkelti jos nuostatas į nacionalinę teisę.

Ši bendra teisinė sistema pabrėžia mūsų aiškų įsipareigojimą užtikrinti, kad su trečiųjų šalių piliečiais, kurie yra sulaikyti siekiant juos išsiųsti, būtų elgiamasi humaniškai ir oriai ir kad būtų gerbiamos jų pagrindinės teisės. Neseniai priėmus atitinkamus įstatymus, ji taip pat nustato bendrai patvirtintas grąžinimo politikos normas.

Ši sistema ne tik atitinka mano pasisakymo pradžioje išdėstytus principus, bet ir suteikia jiems teisinę galią. Todėl mūsų prieglobsčio ir migracijos politika grindžiama teisinės valstybės principu. Ji užtikrina pagarbą žmogaus teisėms ir asmens orumui.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, kaip ką tik pabrėžė A. Vondra, mes dabar iš tikrųjų turime teisinę sistemą, kuri ima pasitvirtinti. Pirmą kartą jos poveikis buvo jaučiamas priėmus Migrantų grąžinimo direktyvą, kuri yra pirmasis horizontalusis dokumentas, suderinantis grąžinimo

normas valstybėse narėse. Ji papildo Bendrijos teisę Europos žmogaus teisių konvencijos nuostatomis, o jos įgyvendinimas leis taikyti Bendrijos kontrolės procedūras tikrinant atitikimą *acquis*.

Vis dėlto gerai žinau, kad kai kurie iš jūsų laiko šią direktyvą nepakankama. Tačiau man ji yra Bendrijos kontrolės priemonė, kuri gali būti naudojama tikrinant atitikimą *acquis*. Žinoma, stebėdama jos įgyvendinimą – ir leiskite jums priminti, kad galutinis perkėlimo terminas yra 2010 m. gruodžio 24 d. – Komisija užtikrins griežtą pagrindinių principų laikymąsi kalbant apie pagarbą migrantų teisėms ir ji ypač vertins nuostatų dėl sulaikymo poveikį.

Pažadėjau sau, kad atidžiai stebėsiu nuostatų perkėlimą, kad būtų galima užtikrinti, jog valstybės narės jos nenaudotų kaip preteksto prailginti sulaikymo trukmę, kurią jos šiandien taiko. Tie, kurie taikė neribotą sulaikymo laikotarpį, turės laikytis direktyvoje nustatytų didžiausių leidžiamų laikotarpių.

Antrasis dokumentas, kuriuo pagrįsime savo veiksmus, yra 2008 m. gruodžio 3 d. Komisijos priimtas dokumentas dėl prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo sąlygų. Tikiuosi, G. Deprezai, kad Piličių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas galbūt netrukus nagrinės šį dokumentą, kad galėtume toliau plėtoti šią naują prieglobsčio suteikimo politiką.

Atkreipčiau dėmesį, kad šiame dokumente pateiktos aiškos sulaikymo taisyklės, jis visiškai atitinka žmogaus teises ir taiko sulaikymą tik išskirtiniais atvejais. Žinoma, čia mes kalbame apie prieglobsčio prašytojus. Antra, jame labiau atsižvelgiama į pažeidžiamų prieglobsčio prašytojų poreikius ir jis leis jiems lengviau patekti į darbo rinką. Taigi, dabar turime teisinę sistemą ir ji, žinoma, turi būti pradėta taikyti.

Dabar norėčiau sugrįžti prie klausimo, kurį Parlamentas norėjo iškelti šioje diskusijoje. Komisija žino apie sudėtingą padėtį, su kuria susiduria Italijos valdžios institucijos dėl masinio nelegalių imigrantų ir prieglobsčio prašytojų antplūdžio šalies pietinėje pakrantėje, ypač Lampedūzoje. Iki šiol Italija suteikdavo galimybę patekti savo teritorijon, taip išgelbėdama daugelio migrantų gyvybes, nors buvo įvesta procedūra, kuri tam tikromis sąlygomis gali būti naudojama nagrinėjant prieglobsčio prašymus. Komisija taip pat pažymi, kad pusėje individualių atvejų Italija pripažino tarptautinės apsaugos būtinybę taip parodydama, kad šiuose srautuose esama ir prieglobsčio prašytojų, ir nelegalių imigrantų.

Keletą metų Komisija surasdavo finansinių išteklių, kurie buvo skiriami paremti kai kurias valstybes nares, įskaitant Italiją. Taip būdavo Prezidiumo projekto ir Europos pabėgėlių fondo neatidėliotinų priemonių atveju. Be to, prieš keletą savaičių Komisija patvirtino neatidėliotiną 7 mln. EUR pagalbą.

Jei Italija mano, kad tai būtina, Komisija pasirengusi apsvarstyti naują neatidėliotinos pagalbos iš 2009 m. biudžeto prašymą, kad būtų galima pagerinti priimančias struktūras Lampedūzoje, Sicilijoje ir žemyninėje dalyje, taip gerinant Italijos valdžios institucijų galimybes tinkamomis sąlygomis nagrinėti individualią migrantų padėtį. Greitai vyksiu į Lampedūzą, taip pat į Maltą, kad galėčiau vietoje ištirti padėtį.

Taip pat gerai žinau, kad vienu iš problemos sprendimo būdų yra patikimos bendradarbiavimo su Libija, kuri yra pagrindinė migracijos maršrutų iš Rytų Afrikos tranzito šalis, sistemos kūrimas. Tikiu B. Ferrero-Waldner pastangomis šiuo metu vykstančiose derybose greitai pasiekti rezultatų. Iš tikrųjų tai yra vienas iš svarbiausių dalykų ir kol nesibaigs šios derybos, bus labai sunku spręsti visas problemas, su kuriomis susiduriame.

Dabar sugrįšiu prie Majotės. Nors Migrantų grąžinimo direktyva apima konkrečias taisykles dėl sulaikymo sąlygų, ypač atkreipiant dėmesį į nepilnamečius ir šeimas, šios Bendrijos taisyklės šiuo metu nėra taikomos Majotės teritorijai. Europos Sąjunga pripažįsta Majotės teritoriją priklausant Prancūzijai, tačiau ji turi užjūrio valdos ar teritorijos, o ne tolimiausio regiono statusą. Todėl joje negalioja civilinė teisė, nors tiesa, kad Prancūzija turi atsižvelgti į Europos Tarybos pastabas ir prašymus, ir aš tikiu, kad Prancūzijos valdžios institucijos šiuo metu svarsto kitokių priėmimo sąlygų Majotėje užtikrinimo klausimą. Nepaisant to, tiesa, kad nėra galimybės tinkamai taikyti Europos teisę, nes Sąjungos teisės negalima tiesiogiai taikyti teritorijoje, kuri nėra tolimiausias regionas.

Tai yra pastabos, kurias norėjau jums išsakyti. Dar kartą pakartojant, leiskite man perduoti Parlamentui, kad nelegalių imigrantų, ypač prieglobsčio prašytojų, priėmimo sąlygoms skiriu visą savo dėmesį ir man jos yra svarbiausias dalykas. Būtent todėl vyksiu šių vizitų, kad vietoje pamatyčiau esamą padėtį.

Bet kuriuo atveju norėčiau padėkoti Parlamentui už pradėtą diskusiją.

Margie Sudre, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, A. Vondra, ponios ir ponai, mūsų Parlamentas didžiuojasi, kad nesiliaudamas gina pagarbą žmogaus orumui bet kokiomis aplinkybėmis, žinoma, įskaitant tokias sąlygas, kuriomis laikomi nelegalūs imigrantai.

Sutelksiu dėmesį į administracinio sulaikymo centro Majotėje atvejį, su kurio problemomis esu labai gerai susipažinęs. Gyvenimo standartų skirtumai ir ekonominio bei socialinio išsivystymo skirtumai tarp šio Indijos vandenyno archipelago salų skatina daugelį Komorų salų gyventojų įveikti 70 kilometrų atstumą, kuris juos skiria nuo Majotės, kuri yra Prancūzijos departamentas, kaip jūs, pone J. Barrotai, sakėte, ir būdama OCT (užjūrio valda ir teritorija) ji nėra Europos teritorija.

Nelegaliai Majotės saloje gyvenantys žmonės sudaro 30 proc. gyventojų. Taip, jūs teisingai išgirdote – aš pasakiau 30 proc. gyventojų. Tai yra procentinė imigrantų dalis, su kuria, ačiū Dievui, nesusiduriame Europos šalyse. Žinoma, tai yra pagrindinis neigiamas poveikis mahorų visuomenei ir didelių sunkumų priežastis viešosios infrastruktūros ir paslaugų, nusikalstamumo ir nelegalaus darbo srityje.

Prancūzijos valdžios institucijos gerai žino apie šiuos sunkumus. Ką tik buvo baigti šiuo metu veikiančio sulaikymo centro remonto darbai siekiant iš esmės pagerinti sulaikytų asmenų gyvenimo sąlygas. Greta šių laikinų priemonių, Prancūzijos Vyriausybė taip pat nusprendė statyti naują sulaikymo centrą, kuris turėtų tinkamesnius pajėgumus ir atitiktų nacionalinius standartus. Jis turėtų būti atidarytas 2011 m. birželio mėn.

Europa neseniai patvirtino bendras taisykles, todėl gali prisidėti prie legalios pasaulinės migracijos, tačiau neturėtume slėpti fakto, kad kai kuriuose regionuose susiduriama su kraštutinėmis padėtimis. Paženklindami antspaudu Majotės sulaikymo centrą, greičiau ar veiksmingiau neišspręsimė šios problemos, nes įtampą saloje sukelia migracijos spaudimas.

Kadangi Majotė netrukus ketina žengti savo ateičiai svarbų istorinį žingsnį, siekdama tapti Prancūzijos užjūrio departamentu, ir įgijusi Sąjungos tolimiausio regiono statusą vėliau prisijungti prie Bendrijos teritorijos, tai esu įsitikinęs, kad mahorams labiau reikia mūsų pagalbos, o ne kritikos.

Claudio Fava, PSE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, „Jei nori užkirsti kelią nelegaliai imigracijai, turi būti nemaloni. Imigrantai atvyksta todėl, kad čia lengviau patekti ir niekas jų neišsiunčia atgal, tačiau būtent dėl šios priežasties nusprendėme pakeisti savo poziciją“ – tai Italijos vidaus reikalų ministro, R. Maroni žodžiai. Tai panašu į politikos parodiją, o be to, tai yra Italijos Vyriausybės politika. Man atrodo aišku, kad šiai politikai būdinga gili panieka tam, apie ką čia diskutuojame, ir taisyklėms, kurias mums duoda Europos Sąjunga.

Šiandien mes kalbėjome apie Gvantamano uždarymą. Manau, kad mums reikia skubiai kalbėti apie Lampedūzos uždarymą: apie laikinojo apgyvendinimo ir pagalbos centrą Lampedūzoje, nes pastaraisiais mėnesiais jis buvo pavaizduotas kaip atviras kalėjimas. Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė pagrįstai priminė teisinę sistemą, kurią taip pat minėjo J. Barrot – pagal ją prievarta turi būti naudojama tik išimtiniais atvejais, sulaikymas taikomas tik esant visiškai aiškioms priežastims ir kiek įmanoma trumpesnę laiką – t. y. teisinę sistemą, kuri iš esmės ir formaliai kasdien pažeidinėjama Lampedūzoje.

Dauguma iš tų, kurie gyvena Lampedūzoje, yra prieglobsčio prašytojai. Taryba priminė mažiausias normas, kurias numato 2003 m. patvirtinta Direktyva dėl prieglobsčio prašytojų; šios taisyklės yra iš esmės ir formaliai pažeidinėjamos. Dažnai šiems asmenims taikomas 180 dienų sulaikymo laikotarpis, įskaitant tuos asmenis, kurie bėga nuo politinio persekiojimo ar karo. Visa tai, žinoma, yra teisinio barbarizmo aktai, tačiau jie matuojami skaičiais, kuriuos mums pateikia laikraščiai. 2008 m. bandydami perplaukti Viduržemio jūrą mirė 1 200 žmonių. Iš tų, kuriems pavyko išgyventi, dauguma išgyveno Lampedūzos kančias.

Todėl, gerb. pirmininke pavaduotojau, kviečiu jus apsilankyti Lampedūzoje, kaip jau patys žadėjote, vykti ten kiek įmanoma greičiau ir (jei galėčiau patarti) apie tai, kad vykstate į Lampedūzą, pranešti paskutiniu momentu. Priešingu atveju dėl jūsų jie išblizgins šį centrą kaip pokylių salę ir privers jus patikėti, kad tai yra tas sulaikymo centras, apie kurį kalbame šį vakarą.

Jeanine Hennis-Plasschaert, ALDE frakcijos vardu. – (NL) Pranešimai apie tragedijas, vykstančias prie mūsų išorinių sienų, yra aiškūs kaip diena. Esama didelio būtinumo ir taip yra jau ilgą laiką. Tai yra dalykas, kurį Taryba jau ne kartą pažymėjo, tačiau tik popieriuje. Su visa būtina pagarba, pone, einantis Tarybos Pirmininko pareigas, mes, žinoma, esame dėkingi už jūsų pasisakymą, bet tai jau girdėjome. Tai tik tušti žodžiai ir jokių veiksmų. Galima būtų laikyti netgi ironišku, kad šią savaitę taip pat balsuosime dėl R. Roure pranešimo. Šiame pranešime pateikiami mūsų rezultatai, patvirtinantys mūsų apsilankymus visuose karštuose taškuose, įskaitant Lampedūzą. Europos Sąjunga atsilieka ir atsilieka nemažai.

Pone, einantis Tarybos Pirmininko pareigas, mes norėtume sužinoti, ar jūs bent pasistengėte perskaityti mūsų tarpines ataskaitas? Tampere, Hagos programa, Prancūzijos parengtas Imigracijos ir prieglobsčio paktas, o netrukus ir Stokholmo programa: visi šie puikūs žodžiai yra tikra priešingybė tikrovei. Pagaliau ši tikrovė mums parodo, kad Europos Sąjungai vis dar reikia daug nuveikti, kai kalbama apie savo atsakomybės pripažinimą. Solidarumo stoka sukrečia. Niekas, nė vienas asmuo šiame Parlamente, nesako, kad tai lengvas uždavinys. Žinoma, sunku tinkamai sutikti didelius imigrantų ir prieglobsčio prašytojų srautus, tačiau tame nėra nieko naujo.

Dabar vyksta šiuo metu turimų priemonių persvarstymas, tačiau aš jau turiu abejonių, ar tai leis pasiekti norimų rezultatų. Patirtis išmokė, kad gyvybiškai svarbiais momentais Taryba paprastai pakeičia savo nuomonę. Įrodyta, kad teoriškai valstybės narės siekia išsamaus teisės suderinimo, tačiau tikrovėje jos priima sprendimus, kurie turi visiškai priešingą poveikį. Tada didžiausias bendras vardiklis staiga pavirsta mažiausiu, o gal tai buvo mano paskutinių penkerių metų patirtis. Ir čia mes nekalbame apie įgyvendinimo užtikrinimą.

Kaip jau šiandien sakiau kitoje diskusijoje, turėtų būti aišku, kad nei Europos Komisija, nei Europos Parlamentas neturi stebuklingos lazdelės, kadangi vėliau šioje srityje privalės imtis veiksmų Taryba ir valstybės narės.

Cristiana Muscardini, UEN frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš apgailestauju, kad dėl rinkiminių priežasčių G. C. Fava buvo priverstas pasakyti dalykų, kurie nėra tiesa. Po rinkimų kampanijos aš jam apie juos priminsiu. Tačiau jis rodo tokį susidomėjimą Lampedūzos problema, kad jau paliko Rūmus – Rūmus, kurie turėtų reikšti dėkingumą už nuoširdų Lampedūzos gyventojų priėmimą pastaraisiais metais.

Vietoj to turėtume pabrėžti Europos Sąjungos delsimą, sprendžiant daugelį problemų, susijusių su nelegalia imigracija, paskirstant palaikymą ir pagalbą pavojuje esančioms valstybėms, turinčioms išorines sienas. Kai kurios valstybės neparodė sutikimo, kurį parodė Italija tūkstančiams bėgėlių žmonių, kurie rizikavo paskęsti jūroje dėl prekyautojų žmonėmis kaltės ir daugelio ne Europos šalių vyriausybių, kurios nesilaikė pasirašytų nelegalios imigracijos kontrolės susitarimų, inertiškumo. Mes prašome specialios finansinės paramos, kad galėtume pasiekti žmones, kurie gyvena pasienio zonose ir kurie yra geografiškai neapsaugoti nuo nelegalių imigrantų atvykimo. Pagalba taip pat galėtų būti suteikta sukuriant laisvas zonas, kurios paskatintų investicijas iš įvairių šaltinių, ir mokestinę paramą, kuri nėra numatyta Stabilumo pakto susitarimuose.

Monica Frassoni, Verts/ALE frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos nary, iš jūsų kalbų suprantu, kad tarptautinė ir Europos Bendrijų teisė yra nuolat pažeidinėjama Lampedūzoje. Vis dėlto visi jūsų pasisakymai išlieka formalūs ir atspindi palankią nuomonę, tačiau veiksmų nebus imtasi. Baiminuosi, kad tai ypač tinka A. Vondros atveju.

Abejoju, ar Europos Sąjunga yra numachiusi kokių nors priemonių šiai problemai išspręsti: asmenys sulaikomi neteisėtai, neteisėto sulaikymo sąlygos yra akivaizdžios, kyla grėsmė, kad teisė į prieglobstį bus iš esmės panaikinta. Europos Sąjunga yra vienintelė organizacija, ir J. Barrot tai labai gerai žino, ji gali padėti Italijai ir kitoms šalims išsivaduoti iš šios padėties.

Štai todėl, Komisijos nary, aš labai nerimauju dėl pranešimo apie naują pinigų skyrimą Italijai, nenumatant sąlygų. Kaip jie bus išleisti? Ar Komisijos narys žino, kad taip kritikuotai vykdomai kontrolei, kitais žodžiais, romų sąrašo sudarymui, praeitais metais Europa buvo skyrusi finansavimą? Tai buvo pateikta jūsų spaudos leidiniuose. Taigi kaip mes galime pasitikėti tokiais veiksmais?

Giusto Catania, GUE/NGL frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, vakar R. Maroni pranešė, kad niekas negali būti geranoriškas nelegalių imigrantų atžvilgiu, tačiau daugybę dienų ir mėnesių R. Maroni buvo nusiteikęs prieš migrantus, kurių padėtis yra nepastovi.

Aš tai sakau, nes Lampedūzos kritinės padėties, t. y., vadinamosios Lampedūzos kritinės padėties, kuri trunka jau 10 metų, – todėl man tai atrodo panašu į pleonazmą vadinti tai kritine padėtimi – siekė ir ją sukūrė Italijos vyriausybė. Iš tiesų, pasirinkdama R. Maroni, vyriausybė priėmė sprendimą daugiau neleisti migrantams išvykti iš Lampedūzos. Laikinojo apgyvendinimo centre uždaryta mažiausiai 1,8 tūkst. žmonių, vyriausybei nesutvarkius jų pervežimo reikalų. Jie yra laikomi tokiais nežmoniškais ir orumą žeminančiomis sąlygomis, kad centras tapo tikra demokratijos stokojančia kritine vieta.

Dabar aš tikiu, kad Lampedūzoje tikrai yra kritinė padėtis, kitaip sakant, ten būtina įkurti tam tikrą teisinę laisvą zoną, vietą, į kurią imigrantai patektų ir būtų išsiųsti, netiriant kiekvieno atvejo individualiai. Remiantis JT pabėgėlių reikalų vyriausiojo komisaro biuro duomenimis, mažiausiai 75 proc. tų, kurie į Italiją atvyksta jūra, suteikiama teisė prašyti prieglobsčio. Taigi jei R. Maroni praktika būtų įgyvendinama, tikėtina, kad

migrantai neturėtų teisės į prieglobstį kadangi Italijos vyriausybės pageidavimu jie būtų nedelsiant išsiųsti iš Lampedūzos.

Taigi dėl Italijos vyriausybės vykdomos politikos ten tikrai yra kritinė padėtis. Lampedūzos gyventojai tai suprato, ponis C. Muscardini. Jie netgi suorganizavo visuotinę streiką prieš vyriausybę, prieš jos imigracijos politiką tam, kad nebūtų atidarytas centras, skirtas skubiam išsiuntimui iš tos vietos įgyvendinti, centras, kuriame asmuo būtų identifikuojamas ir išsiųstas. Jie taip pat prašė Italijos vyriausybės pakeisti savo poziciją dėl laikinojo apgyvendinimo centro.

Gera, kad Komisijos narys J. Barrot vyksta į Lampedūzą per artimiausias keletą dienų, ir aš tai vertinu. Aš paruošiau aplanką ir nusiunčiau jį J. Barrotui. Artimiausiomis dienomis mano frakcija taip pat sudarys delegaciją, kuri vyks į Lampedūzą.

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Prieš gerus dvejus ar trejus metus 2005 ir 2006 m. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto delegacija lankėsi įvairiuose pabėgėlių centruose. Apsilankius Lampedūzoje, buvo aplankytos tokios vietos kaip Kanarų salos, Nyderlandai ir Lenkija. Ataskaitos apie šiuos vizitus sukėlė karštas diskusijas, o šis Parlamentas paragino Tarybą ir Komisiją imtis veiksmų.

Ši rytą mes aptarėme pasiūlymą kovoti su nelegaliu darbu, Tarybai tame nedalyvaujant. Valstybės narės per dvejus metus turi perkelti šias direktyvas į savo teisės aktus. Imigracijos klausimas yra skubus, todėl ir dvejų metų laikotarpis yra per ilgas. Diskutavome dėl Lampedūzos trejus metus ir kiekvieną kartą aptariame priemones, kurios panaikintų nelegalią imigraciją. Įgyvendinus kiekvieną priemonę vis dėlto paaiškėja, kad po trumpalaikio sumažinimo imigrantų padaugėja. Tai šokiruoja, kad dar kartą reikia aptarti priėmimo Lampedūzijoje klausimą. Pasirodo, Parlamento ataskaitos dėl priėmimo padėties yra visiškai neveiksmingos. Todėl norėčiau kreiptis į Tarybą pirmininkaujančią šalį, kad tai taptų jos prioritetu.

Žinau, kad 2007 m. daugiau nei 12 tūkst. imigrantų atvyko į Lampedūzą, o 2008 m. šis skaičius išaugo iki daugiau kaip 30 tūkst. statant sulaikymo centrą nebuvo numatyta, kad reikėtų sutalpinti tiek žmonių. Mes tą žinome jau trejus metus. Senosios NATO bazės yra rekonstruojamos, kad būtų galima sutalpinti daugiau imigrantų, bet tai nėra tinkamas sprendimas. Norėčiau išgirsti iš Tarybos, ką ketinama daryti, siekiant paremti Italijos iniciatyvas pagerinti priėmimo sąlygas. Galbūt prie to galėtų prisidėti Frontex, o gal kitos valstybės narės yra pasiruošusios paremti Italiją finansiškai ir teikti įrangą?

Praėjusį vakarą per dvidešimtos valandos naujienas visi Nyderlandai matė, kokia padėtis yra Lampedūzoje, tačiau durys dar kartą buvo uždarytos tiek žurnalistams, tiek NVO. Norėčiau paraginti Italiją būti atvirą ir skaidrią dėl elgesio su imigrantais Lampedūzoje.

Koenraad Dillen (NI). – (NL) Visi jau daugelį metų žino apie Lampedūzijos problemas. Apvirtę laivai su vargšais prieglobsčio prašytojais Europos pakrantėse pastaraisiais metais tapo įprastu įvykiu. Dešimtys tūkstančių žmonių stengėsi pasiekti Europą, suvilioti nesąžiningų žmonių prekeivių, kurie yra pasirengę atvesti ekonominės gerovės ieškotojus į Europą už dideles pinigų sumas.

Nekinetu sušvelninti savo žodžių, tačiau kai aš sakau, kad Lampedūzos padėtis yra pirmoje ir svarbiausioje vietoje, nesėkmingas Europos imigracijos politikos įgyvendinimas neturėtų būti siejamas su Italijos vietos valdžios institucijomis ar Lampedūzos tauta. Europa turėtų išdrįsti aiškiai pranešti, kad esant beviltiškai padėčiai reikia imtis žūtbūtinų priemonių. Mes turime griežtai bausti prekeivius žmonėmis, o jų bausmės negali būti per lengvos. Tai turėtų būti derinama su griežta prieglobsčio politika, kuri parodytų visam pasauliui, kad Europa ketina rimtai saugoti savo sienas.

Europa turėtų sekti Šveicarijos pavyzdžiu, kuri prieš dvejus metus nusprendė sugriežtinti imigracijos ir prieglobsčio teises sąlygas. Tai yra vienintelis būdas prekeiviams žmonėmis ir ekonominės gerovės ieškotojams leisti aiškiai suprasti, kad Europa yra pasirengusi ginti savo sienas, kad būtų išvengta socialinių katastrofų. Tik tada tokia kaip ši šiandien vykstanti diskusija ateityje bus nereikalinga.

Stefano Zappalà (PPE-DE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, niekas šiuose Rūmuose manęs nebestebina. Tačiau asmuo, kuris pernai liepos mėn. kalbėdamas tuo pačiu klausimu pasakė, kad jam yra gėda būti Italijos piliečiu, neturi kito pasirinkimo, o tik patvirtinti G. C. Favos pareiškimus. Apgailestauju, kad jo nėra Rūmuose. Būtų įdomu sužinoti, kiek balsų jis gauna savo mieste ir kokiam skaičiui rinkėjų jis atstovauja.

Vis dėlto, gerb. pirmininke, kai kurie žmonės šiuo klausimu pasakė keletą nesuprantamų ir kvailių dalykų. Tikiuosi ir tikiu, kad Komisijos narys J. Barrot artimiausiu laiku aplankys Maltą, Lampedūzą ir kt. ir supras, kaip blogai, kad Europos bendrija nevykdo politikos šiuo klausimu, nes tiesa, ponai J. Barrotai, A. Vondra,

yra būtent tokia: nėra jokios Bendrijos politikos. Kokia yra to pasekmė? Kai kurie kvaili neišprusę žmonės gali kėsintis į tai, kas iš tikrųjų yra piliečių, asmenų ir, visų pirma, nacionalinių vyriausybių patirta tragiška tikrovė.

Manau, kad reikia jums pateikti keletą skaičių. 2007 m. apie 11 tūkst. imigrantų atvyko į Lampedūzą. 2008 m. atvyko tris kartus daugiau – apie 31 tūkst. Netiesa, kad prieglobsčio prašytojų skaičius atitinka bendrą migrantų skaičių; jie sudarė maždaug vieną dešimtąją. Du tūkstančiai migrantų atvyko per tris dienas, gruodžio 26–28 d., t. y. Šv. Stepono dieną ir iš karto po Kalėdų. Per 3 dienas buvo išnagrinėti 76 prašymai. Iš šių 76 prašymų suteikti prieglobstį 36 buvo patenkinti, 3 buvo atidėti, o likusieji ... Aš jau beveik baigiu, pone pirmininke. Po pareiškimų, kurie jau buvo padaryti, būkite kantrūs. Tada M. Frassoni atsakys, kai jūs to pageidausite, kai jums atrodys tinkamas tam metas bet kokiomis aplinkybėmis, jokių problemų.

Dabar svarbūs tikri faktai: Lampedūza, Malta ir kiti neša siaubingą naštą. Piliečių nepykdo Italijos vyriausybė. Juos pykdo tai, kad jie patys nebegali pakelti šios padėties. Todėl šis Parlamentas, užuot kaltinęs teisėtas institucijas, kurios daro viską, ką gali, turėtų padėti įgyvendinti Europos Sąjungos pareigas.

Martine Roure (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, nuo 2005 m. mes buvome labai sujaudinti migrantų, laikomų Lampedūzos saloje, kurių skaičius gerokai viršija jos realius apgyvendinimo pajėgumus, katastrofiškos padėties.

Padėtis yra sudėtinga šioje mažoje saloje, kuri 2008 m. viena turėjo priimti beveik 31,7 tūkst. atvykusių imigrantų. Šie masiniai srautai buvo pradėti kontroliuoti pastaraisiais metais, kai šie migrantai buvo išsiųsti į kitus Italijos teritorijoje esančius centrus.

Šie perkėlimai buvo nutraukti po to, kai vidaus reikalų ministras priėmė sprendimą to nebedaryti, o mes matome rimtą padėties pablogėjimą. Tačiau Prezidiumo projektas, kuris yra bendrai vykdomas Vidaus reikalų ministerijos, Vyriausiojo komisaro pabėgėlių reikalams ir Italijos Raudonojo Kryžiaus ir dalinai finansuojamas Europos Sąjungos, tapo gero migrantų priėmimo administravimo pavyzdžiu. Sprendimas užbaigti perkėlimus į Italiją sukėlė realią problemą pasinaudoti prieglobsčio procedūromis.

Kalbant apie Majotę, nuo 2007 m. žinojome, kad Pamandzi centro nominalus pajėgumas buvo viršytas. Paaiškėjo, kad ten buvo įsikūrę 204 žmonės, daugiausia nepilnamečiai, kai ten daugiausia telpa 60 žmonių.

Dabartinės sąlygos yra katastrofiškos: vyrai miega ant grindų; nėra jokios patalynės ir tualetų reikmenų, moterys ir vaikai turi naudotis tais pačiais tualetais. Sulaikymo sąlygos yra žeminančios ir žeidžiančios žmogaus orumą.

Migracijos spaudimas yra iš tiesų labiau jaučiamas šiose teritorijose, tačiau kiekvieno asmens orumas privalo būti užtikrinamas ir kiekvienas atvejis turi būti ištirtas pagal įstatymą. Jau buvo pareikšta, kad mums neišvengiamai reikia tikros Europos prieglobsčio ir migracijos politikos solidarumo Sąjungos mastu.

Mes to prašėme Europos Parlamento jau keletą metų ir todėl iš naujo kreipiamės į Tarybą.

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos nary, esate visiškai sveiko proto žmogus ir todėl, prisijungdama prie kitų valstybių narių, kviečiu jus nuvykti į Lampedūzą, ir prašau jūsų vykti ten be išankstinio įspėjimo, kad pats asmeniškai sužinotumėte, kaip sunku valdyti tokio pobūdžio nepaprastąją padėtį.

Tai padėtis saloje, kuri yra tik keleto kvadratinio kilometrų dydžio, kur tūkstančių tūkstančiai žmonių buvo nuolatos išlaipinami daugelį metų – ir per šį laikotarpį keitėsi kairiųjų ir dešiniųjų pakraipų vyriausybės. Kai kurie iš šių žmonių miršta kelionės metu dėl nežmoniškų sąlygų, į kurias jie pateko dėl nesąžiningų prekyvių žmonėmis. Ką vis dėlto reikia daryti – nepaisyti taisyklių? Norint tęsti galimą repatriaciją ar patikrinti, ar jie turi politinio pabėgėlio statusą arba siekia, kad jiems būtų suteiktas politinis prieglobstis, šių žmonių tapatybė turi būti nustatoma, ir tai akivaizdžiai užtrunka. Taigi pakaks demagogijos! Italija moka labai didelės atsakomybės kainą, kuri yra neproporcinga tiek finansinei, tiek teisinei paramai, kurią teikia Europos Sąjunga.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Deja, nė viena valstybė šiame pasaulyje negali turėti nevaržomos imigracijos. Skirtumai tarp įvairių valstybių yra pernelyg dideli, ir todėl kyla problemų, apie kurias dabar kalbame. Tie, kurie atvyksta, paprastai prisistato kaip prieglobsčio prašytojai. Kai tai vyksta, mes turime laikytis teisės normų. Mes turime elgtis su šiais žmonėmis kaip su laisvais piliečiais ir juos gerbti. Mes turime apsaugoti jų žmogaus teises, kol nagrinėjamas klausimas, ar jie yra prieglobsčio prašytojai, ar ne. Tai, apie ką mes dabar kalbame, man atrodo labai keista.

Kodėl tie, kurie atvyksta į Lampedūzos salą, turi būti priversti ten likti visam laikui? Kaip sakė prieš tai kalbėjęs, pavyzdžiui, jei žmonės užplūs nedidelį miestelį Pietų Švedijoje, mes negalime tikėtis, kad jie ten liks. Jie, žinoma, bus apgyvendinti po visą valstybę, kol bus teisiškai išnagrinėtas jų atvejis. Tas pats turi būti daroma Italijoje.

Maddalena Calia (PPE-DE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kova su nelegalia imigracija, atsižvelgiant į jos mastą ir pasekmes, yra problema, kuri turi būti sprendžiama Bendrijos lygmeniu, kadangi tik Europos Sąjunga turi reikiamą politinę įtaką, siekiant priimti veiksmingus sprendimus ir kontroliuoti šį reiškinį. Jokia individualiai veikianti valstybė negalėtų pasiekti reikiamų rezultatų.

Laukiant, kol Europa įgyvendins savo strategijas, Italijos Vyriausybė spartina darbą tiek dėl Europos imigracijos ir prieglobsčio pakto, kurį Europos Vadovų Taryba priėmė 2008 m. spalio mėn., tiek dėl 2008 m. gruodžio mėn. Gražinimo direktyvos. Tai svarbus darbas tiek vidaus, tiek tarptautiniu lygmeniu.

Nacionaliniame lygmenyje buvo pateikta daug kritikos, kuri, mano nuomone, yra nesąžininga, dėl Vidaus reikalų ministro R. Maroni pasiūlymo dėl Tapatybės nustatymo ir išsiuntimo centro, kuris atskirais atvejais įgyvendintų tiesioginės repatriacijos politiką, įkūrimo saloje. Šis pasirinkimas nepažeidžia pagrindinių nelegalių migrantų, pabėgėlių ir prieglobsčio ieškotojų teisių, kaip teigė kelių partijų atstovai. Kad tai įrodyčiau, aš paminėsiu tik kelis skaičius apie Lampedūzą, kurie jau buvo pateikti: 2009 m. sausio mėn. buvo išnagrinėti 76 prašymai; iš jų 36 buvo patenkinti, trijų nagrinėjimas buvo atidėtas ir 37 buvo atmesti. Visi prieglobsčio prašytojai, priešingai, buvo perkelti iš salos į centrus, esančius Trapani, Bari ir Crotone. Kitaip tariant, tie, kurie turėjo teisę, buvo priimti.

Kalbant apie tarptautinį lygmenį, Italijos parlamentas artimiausiu metu ketina ratifikuoti susitarimą su Libija, kurio 19 straipsnis aiškiai nurodo, kad turi būti nustatyta efektyvesnė Libijos sausumos sienų kontrolės sistema, siekiant užkirsti kelią nelegaliai imigracijai. Be to, ministrai R. Maroni bei F. Frattini praeitą savaitę susitiko su Tuniso valdžios atstovais, siekiant sudaryti susitarimą dėl readmisijos su šia valstybe, o tai yra būtina nuosekliai vykstančios repatriacijos sąlyga. Idėja, kurios mes turime laikytis čia, Parlamente, kaip jau minėjo Pirmininko pavaduotojas J. Barrot, yra tai, kad mes turime būti labai tvirti dėl nelegalios imigracijos, tačiau tuo pačiu metu būti svetingi ir palaikyti tuos, kurie integruojasi ir prisideda prie mūsų valstybių socialinės bei ekonominės plėtos.

Wolfgang Kreissl-Dörfler, (PSE). – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. J. Barrotai, džiaugiuosi dėl to, kad norite aplankyti Lampedūzą, tačiau patariu jums vykti ten netrukus, iš anksto nepranešus, kitaip jūs pamatysite, kad jums yra pateikiama gryna apgaulė. Kai mes ten lankėmės, stovykla buvo sutvarkyta ir sulaikytieji buvo pakeisti marionetėmis. Jūs turėtumėte paskubėti, kol S. Berlusconi ir M. Maroni nepavertė Lampedūzos Europos naujuoju Alkatrazu, kur toliau laikytų piliečius nelaisvėje.

Žinoma, mes, būdami Europos Sąjungoje, turėtumėme parodyti solidarumą. Mes turime nustatyti kvotas pabėgėliams, kurios būtų paskirstytos tarp valstybių narių ir kurios taip pat apimtų pabėgėlius, kurie atvyksta per „žaliąją sieną“. Jie sudaro gana nemažą dalį.

Tai, kas vyksta, – mes lankėmės daugelyje stovyklų, – yra pasibaisėtina ir visiškai nežmoniška. S. Berlusconi sako, kad jie gali eiti ir gerti alaus, kai tik jie to nori. Tai parodo šio žmogaus intelekto lygį,

kitaip sakant, jo nebuvimą. Aš noriu, kad tai taptų žinoma.

Tokie žmonės kaip R. Maroni sako, kad mes turime būti griežti ir taikyti visą įstatymų galią, tada sekmadienį eiti ir klaupis ant Vatikano laiptų ir teigti, kad esame geri katalikai. Šis dviveidis požiūris nebėra priimtinas. Mes privalome tokias valstybes nares kaip Malta, Graikija ir Italija, bet ne šiuos veidmainius. Mes neturėtų jiems padėti.

Mario Borghezio (UEN). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Europa turi apsispręsti: ar ji nori reglamentuotos imigracijos, ar invazijos ir baudžiamo nelegalių imigrantų išnaudojimo. Italijos vyriausybė teisingai nusprendė sulaikyti nelegalius imigrantus Lampedūzoje ir tuo pačiu metu pakartotinai persvarstyti repatriacijos susitarimus su šalimis, iš kurių jie yra atvykę.

Tačiau tam reikia atitinkamų priemonių, ir Europa turi ne tik svarstyti, kritikuoti, tiesiog žvelgti į problemą pro žiūronus. Europa tikrai turi nuvykti į Lampedūzą ir padėti mūsų valstybei, turi nuvykti ir tie, kurie palaiko R. Maroni poziciją dėl šios problemos. Šiuo metu 120 nelegalių imigrantų grįžta į Tunisą iš Lampedūzos, kažko nepadarė ankstesnės vyriausybės, todėl imigrantai turėjo būti sugrąžinti atgal – taip stengiantis atimti galią iš išnaudotojų mafijos nusikaltėlių, kurie organizuoja šias keliones ir tada išnaudoja juos nusikalstamai prekybai.

Toks antimafijos profesionalas kaip G. C. Fava turėtų tai suprasti, tai nėra sudėtinga, jis tikrai turėtų tai suprasti. R. Maroni poziciją palaiko Malta, Graikija, Kipras ir tie, kurie gyvena netoli pietinės sienos mūsų šalyje. Visi prieglobsčio prašytojai ir visi nepilnamečiai jau buvo perkelti į atitinkamus centrus. Tai, kas buvo pasakyta, yra klaidinga. Jei M. Roure nori vyksti į Lampedūzą rytoj ryte, ji neras ten nė vieno nepilnamečio, ir jeigu ji skaito italų laikraščius, ji supras, kad tai buvo R. Maroni, kuris pranešė apie prekybą organais: vaikai dingdavo iš Lampedūzos, kai mūsų šalies vyriausybei vadovavo kairieji. R. Maroni tai atskleidė. Na, viskas yra aišku: žmonės turi atvykti į Europą tik teisėtai, o ne tokiomis priemonėmis kaip mafijos laivai ir nusikalstamų prekeivių pagalba.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes turime teikti pirmenybę rūpestingam elgesiui su pabėgėliais. Europoje mes visi žinome, kad privaloma lankyti mokyklą. Mums reikėtų pradėti nuo to, kad turėtume leisti žmonėms, kurie yra patekę čia, įgyti tinkamą išsilavinimą. Kalbos mokymas ir profesinis mokymas yra labiausiai reikalingi, taip pat galimybė daugiau sužinoti apie Europos kultūrą tam, kad laikas šiose įkalinimo stovyklose nebūtų praleistas veltui, tačiau vietoj to mes padedame žmonėms padėti patiems sau. Tai turėtų būti mūsų pagrindinis tikslas.

Galbūt mes galime įtraukti į biudžetą parengiamąją priemonę, kuri leistų pasiūlyti šioms žmonėms švietimo galimybes. Jie atvyko į Europą iš nevilties, turėtume sugebėti jiems suteikti esminį pagrindą, kad jiems pasisektų savo kilmės šalyse, ir vaidinti aktyvų vaidmenį skatinant demokratiją ir laisvę.

Simon Busuttil (PPE-DE), – (MT). Man buvo malonu girdėti Komisijos narį J. Barrotą sakant, kad jis netgi planuoja apsilankyti Maltoje, ir aš užtikrinu Komisijos narį, kad jam nekils problemų sutikti imigrantų centruose Maltoje dėl to, kad Malta paprasčiausiai negali perkelti šių imigrantų ar perduoti jų į kitą vietą, ir iš dalies todėl padėtis mūsų šalyje yra tokia sudėtinga. Pirmininke, praėjusį sekmadienį laivas, plukdantis 260 imigrantų, atplaukė prie mūsų krantų. Kad būtų aiškiau Komisijos nariui, tai yra tolygu 39 tūkst. imigrantų, atvykstančių į Prancūziją ar Italiją per vieną dieną. Kad būtų aiškiau ministrui A. Vondrai, tai prilygsta 7 tūkst. imigrantų, atvykstančių į Čekiją per vieną dieną. 2 tūkst. atvykstančių į Lampedūzą per Kalėdas yra niekas, palyginti su tuo! Šiuo sudėtingu atveju reikia ne kritikuoti šalies valdžios institucijas, bet būti solidariems, siekiant sustabdyti šį srautą ir sumažinti naštą. Ačiū.

Roberto Fiore (NI). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau jums priminti, ko nori Lampedūzos gyventojai. Šiuo metu Lampedūzos gyventojai protestuoja ir beveik visi jie aną dieną žygiavo salos gatvėmis, nes jie nenori nei laikinojo apgyvendinimo centro, nei Tapatybės nustatymo ir išsiuntimo centro, kuris yra naujusia idėja. Pastarasis turėjo būti sukurtas saloje, kuri, prisiminkime, yra vienuolikos kilometrų ilgio ir trijų kilometrų pločio: absurdiška apimtis erdvėje, kai susiduriama su tūkstančiais imigrantų, kurie atvyks ten per kelis ateinančius mėnesius.

Kažkurią dieną, kai staigiai ir netikėtai 1 tūkst. imigrantų pabėgo iš laikinojo apgyvendinimo centro, aš buvau saloje ir stebėjau visus apėmusį siaubą ir žmonių, kurie ten gyvena ir jau nebenori matyti tokių dalykų, baimę. Tai sala, kurioje buvo pragyvenama iš žvejybos ir turizmo, o dabar matoma, kaip jos ekonomika žlugdoma dėl aklos imigracijos politikos.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, aš labai įdėmiai klausiausi šių diskusijų ir buvau čia nuo pradžios iki pabaigos, kitaip nei daugelio frakcijų atstovai.

Aš pastebėjau vieną dalyką, kad daugiau nei pusė šios diskusijos buvo skirta Italijos vidaus politikai. Tai yra pagrįstas susirūpinimas, tačiau aš siūlau, kad tokios diskusijos turėtų vykti Romoje, o ne čia, Europos Parlamente. Mes čia diskutuojame Europos klausimais ir turėtumėme įtraukti vieną papildomą klausimą į diskusijas. Vargu, ar nors vienoje iš šių kalbų buvo minima tai, kad šis klausimas liečia ne tik pabėgėlius, prieglobsčio prašytojus ir ekonominius Europos imigrantus, bet taip pat labai susijęs su siekiu pažaboti organizuotą nusikalstamumą.

Nė vienas iš tų, kurie atvyksta į Lampedūzą arba Maltą, pats nesusirado laivelių. Jie atvyko, nes jie buvo suvilioti nusikalstamų organizacijų ir sumokėjo daug pinigų.

Alexandr Vondra, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti jums už labai konstruktyvias ir naudingas diskusijas. Yra dalykų, kurių Taryba gali imtis; yra dalykų, kurių Taryba neprivalo daryti, arba kurie nepriklauso jos kompetencijai.

Pradėsiu nuo draudimų – apribojimų. Kaip jau buvo minėta, kontroliavimas, kaip įgyvendinama Bendrijos teisė valstybėse narėse, nėra Tarybos kompetencija, tai tenka Komisijai, mano kolega Komisijos narys J. Barrot apie tai jau kalbėjo, mes, žinoma, glaudžiai bendradarbiaujame su Komisija daugeliu klausimų.

Į Tarybos kompetenciją taip pat nepatenka valstybių narių nacionalinių nuostatų įgyvendinimas. Daug kas buvo pasakyta per šias konkrečias diskusijas apie šalis, kurias tai labiausiai liečia: Italija ir Prancūzija. Iš kitos pusės mes tikrai turime valios ir priemonių, kurių galime imtis, ir Taryba ateityje yra pasirengusi veikti. Manau, kad visi sutinka – aš jūsų atidžiai klausiausi, nes kalbėjote apie tolesnį būtinumą gerinti ES veiksmus migracijos ir prieglobsčio politikos srityje – daug kas buvo padaryta praėjusiais metais, ir aš manau, kad visi esame dėkingi Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai už tai, kad ji ėmėsi iniciatyvos priimti Europos imigracijos ir prieglobsčio paktą, kuriame konkrečiai minimos kai kurios solidarumo priemonės. Dabar yra laikas palaipsniui įgyvendinti tai žingsnis po žingsnio. Žinoma, Parlamentas kartu su Taryba ir Komisija turės galimybę šiuo klausimu dirbti kartu. Aš tik galiu pažadėti, kad mūsų pirmininkavimo metu, taip pat kaip ir būsimo pirmininkavimo metu – nes šis klausimas nebus išspręstas per artimiausias savaites – bus daug dirbama šiuo klausimu.

Yra strateginių klausimų. Taip pat yra klausimų, į kuriuos reikia kuo skubiau reaguoti, pavyzdžiui, mažinti humanitarinės krizės ir neigiamo poveikio grėsmę. Aš esu iš Čekijos, kuri nėra žiniasklaidos dėmesio centre, tačiau mes taip pat turime patirties: po Čekoslovakijos padalijimo 1992 m. buvo didžiulis antplūdis – šimtai tūkstančių romų atvyko į Čekijos teritoriją iš Slovakijos. Galbūt tai nebuvo tokia pati padėtis kaip Maltoje, kur, kaip suprantu, padėtis yra itin sudėtinga, bet manau, kad visos ES šalys turi panašios patirties, todėl neabejotinai mums būtina dirbti kartu.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, kaip minėjo A. Vondra, ministro pirmininko pavaduotojas, Komisija turi užtikrinti, kad taisyklės būtų taikomos. Tačiau, pone A. Vondra, valstybės narės taip pat turi bendradarbiauti, todėl manau, kad dėl Imigracijos ir prieglobsčio pakto ir dinamiško pirmininkavimo galėsime daug nuveikti.

Atkreipiau dėmesį į narių nekantrumą šios diskusijos metu, tačiau reikia pasakyti, kad dar anksti kalbėti apie pakto įgyvendinimą, ir kaip aš minėjau, teisinė sistema padeda įgauti savo formą, todėl ja galima remtis. Dabar, žinoma, mes turime tai naudoti, siekdami sukurti Bendrijos prieglobsčio politiką ir Bendrijos imigracijos politiką.

Europa turi parodyti didesnę solidarumą. Aš ką tik išklausu S. Busuttilį, ir tai yra tiesa, kad susidūrus su imigrantų ir prieglobsčio prašytojų antplūdžiu valstybės narės kaip Malta atsidurs labai sudėtingoje padėtyje. Europa turi nuspręsti, koks solidarumas yra būtinas. Tai yra labai svarbu.

Taip pat norėčiau pasakyti, kad mes bandome suteikti kiek įmanoma pagalbos, pasitelkdami Europos pabėgėlių fondą. Vis dėlto norėčiau pasakyti M. Frassoni, kad tai tikriausiai yra klaida, nes Europos grąžinimo fondas bet kuriuo atveju negali būti naudojamas romams registruoti. Tai yra neįmanoma. Tai nėra šio fondo tikslas. Bet kuriuo atveju, kai nuvyksiu į Lampedūzą ir Maltą, pamatysiu, kaip finansinė pagalba, kurią mes teikiame valstybėms narėms, yra naudojama.

Todėl sakau jums, dabar mes ketiname tam skirti daug dėmesio. Mes pagaliau turime tvirtą teisinį pagrindą, kuris leis mums veikti daugiau negu anksčiau, turint omenyje priėmimo sąlygas. Aš taip pat tikiuosi, kad vieningesnė Europa pagerins šių imigrantų padėtį, ypač šių prieglobsčio prašytojų, kurie yra verti mūsų dėmesio.

Norėčiau atsakyti M. Sudre, kai ji labai gerai paaiškino apie ypatingą nerimą keliančią padėtį Majotėje. Tai, ką ji sakė, yra tiesa: Prancūzijos valdžia pranešė mums, kad naujasis centras su 140 vietų bus atidarytas 2010 m. Visų pirma, ta pati valdžia šiuo metu derasi su Komorų valdžia, siekiant sudaryti susitarimą dėl judėjimo ir migracijos, kadangi ilgalaikis migracijos spaudimas turi būti sumažintas toje saloje.

Bendrai kalbant, aš turiu pasakyti, kad mums reikia partnerystės politikos su kilmės šalimis. Pone A. Vondra, tai yra sąlyga, kurią mes turime patenkinti, jeigu mes norime nors šiek tiek sumažinti didžiulį migracijos spaudimą kai kurioms valstybėms narėms, kurioms tai sukelia problemų. Tačiau manau, kad jei Europos Sąjunga gali būti labai vieninga, mes galėtume rasti išeitį dėl poreikio labiau suderinti migracijos srautų valdymą. Tai akivaizdžiai naudinga šiems vyrams ir moterims, kurių mes niekada neturėtume pamiršti ir kurie yra labai skausmingoje padėtyje.

Pirmininkas. – Diskusija baigta.

PIRMININKAVO: Diana WALLIS*Pirmininko pavaduotoja***13. Klausimų valanda (klausimai Komisijai)**

Pirmininkė. – Kitas klausimas yra Klausimų valanda (B6-0006/09).

Kiti klausimai yra skirti Komisijai.

Pirma dalis

– Klausimas Nr. 33, kurį pateikė **Armando França** (H-1067/08)

Tema: Viešojo gynybos ir saugumo srities darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarka

Europos ginklų rinkos yra susiskaidžiusios ir todėl patiria neigiamas ekonomines pasekmes nuo 1990 m. Per pastaruosius 20 metų išlaidos gynybai Europoje perpus sumažėjo, o pardavimai, užimtumas ir moksliniai tyrimai bei technologijos, susijusios su investicijomis, labai sumažėjo. Tačiau net ir didelėms valstybėms narėms sunku atlaikyti finansinę naštą, kurią jos patiria dėl naujų ginklų sistemų kūrimo sąnaudų. Ginkluotųjų pajėgų reorganizavimas po šaltojo karo sumažino įprastinės gynybos įrangos atsargų skaičių, bet taip pat sukūrė naujų kokybės reikalavimų.

Ar Komisija nemano, kad valstybės, kurios iš esmės yra pirkėjos, tokios kaip Portugalija, yra nepalankioje padėtyje, nes naujausias pasiūlymas nenumato kompensavimo sistemos, kurios pagrindu valstybės narės galėtų užtikrinti civilinio ar karinio pobūdžio pramoninių prekių grąžinimą, perkant gynybos įrangą? Ar ketinama numatyti kompensavimo sistemą?

Charlie McCreavy, *Komisijos narys*. – Prieš mėnesį Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl direktyvos dėl gynybos ir saugumo įrangos įsigijimo. Tai reiškia, kad pasiūlymas buvo sėkmingai apsvarstytas ir netrukus bus priimtas Taryboje.

Naujoji direktyva yra svarbus žingsnis į priekį, siekiant sukurti bendrą Europos gynybos rinką. Joje bus nustatytos sąžiningos ir skaidrios įsigijimo taisyklės, taikomos visoje Sąjungoje. Tai leis padidinti gynybos rinkų atvirumą tarp valstybių narių ir bus naudinga visiems. Europos pramonės bus daug didesnėje vidaus rinkoje ir taps konkurencingesnės; mūsų ginkluotosios pajėgos gaus geresnį aprūpinimą už tą patį piniginių vienetą, tai padės gerinti Europos gynybos pajėgumus, ir paskutinis, bet ne mažiau svarbus dalykas yra tas, kad mokesčių mokėtojai turės naudos iš efektyvesnio lėšų panaudojimo.

Vienas iš prieštaringų klausimų diskusijose apie direktyvą buvo „kompensacijos“ – kitaip sakant, ekonominė kompensacija už gynybos prekes iš užsienio tiekėjų. Kai kurios valstybės narės pasiūlė įtraukti į direktyvą kompensavimo sistemą, kuri leistų jiems užtikrinti pramoninių prekių, investuojant į gynybą, grąžinimą.

Kompensacija siekiama paremti valstybės narės, kuri perka karinę įrangą užsienyje, pramonę. Tokiu būdu ji gali iškreipti vidaus rinką ir diskriminuoti kitų valstybių narių įmones tiekėjų pilietybės pagrindu. EB sutartis draudžia diskriminaciją pilietybės pagrindu, ir direktyvos, kaip antrinė teisė, turi atitikti Sutartį.

Tarybos Teisės tarnyba savo 2008 m. spalio 28 d. nuomonėje pareiškė, kad, cituoju, „pirkimą ribojančios priemonės, skirtos skatinti vietinę pramonę, neatitinka bendrųjų EB sutarties principų“. Todėl kompensacija įsigijimui gynybos srityje gali būti leidžiama tik jei tai būtina siekiant apsaugoti esminius saugumo interesus arba yra pagrįsta svarbiausiu bendrojo intereso reikalavimu. Ekonominiai interesai, priešingai, nėra pakankami. Dauguma valstybių narių ir Parlamentas sutiko su tokiu vertinimu.

Taigi tai buvo ne tik teisinis išipareigojimas, bet ir politinis susitarimas nepritarti direktyvoje numatytoms kompensacijoms, skirtoms nacionalinėms pramonėms stiprinti. Todėl nei Komisija savo pasiūlyme, nei bendri įstatymų leidėjai, t. y., Taryba ir Europos Parlamentas, neįtraukė konkrečių nuostatų dėl kompensacijos Gynybos direktyvos tekste.

Gynybos direktyva vis dėlto siūlo alternatyvas kompensacijai. Valstybės narės, kurios daugiausia yra gynybos įrangos pirkėjos, paprastai siekia pateisinti savo norą gauti kompensaciją arba tiekimo poreikį saugumui, arba būtinybei atverti gynybos rinkas savo MVĮ. Gynybos įsigijimo pirkimų direktyva išspręs šiuos rūpesčius.

Viena vertus, ji leidžia perkančiosioms organizacijoms reikalauti tiekėjų konkrečių išipareigojimų patenkinti jų tiekimo reikalavimų saugumą. Kita vertus, joje numatytos nuostatos dėl subrangos sutarčių, kad būtų

galima reikalauti iš dalyvių, kad jie atvertų savo tiekimo grandinės konkurencijai ES mastu ir palengvintų galimybes MVĮ, nes tai padės suderinti valstybių narių, kurios yra pirkėjos, teisėtus saugumo ir ekonominius interesus ir išvengti būtinybės kreiptis dėl kompensacijų.

Armando França (PSE). – (PT) Esu dėkingas Komisijos nariui už labai išsamų atsakymą, kurį ką tik gavau. Tačiau norėčiau pabrėžti savo susirūpinimą, kuris taip pat yra susijęs tiek su krizės padėtimi, kurioje mes šiandien gyvename, kaip mes visi žinome, tiek su tuo, kad šie metai yra rinkimų metai, kurie gali daug prisidėti prie tam tikro susidomėjimo sumažėjimu ir entuziazmo praradimu šioje srityje.

Nepaisant to, Komisijos nary, esu priverstas pasakyti, kad mes turime nepamiršti, kad pagrindinis klausimas, mūsų požiūriu, ir pagrindinė problema yra apsaugoti šalis pirkėjas, tokias kaip Portugalija ir kitos, nuo galimo atsidūrimo nepalankioje padėtyje.

Charlie McCreevy, Komisijos narys. – Aš tikrai suvokiu politines pasekmes ir sutinku su pareiškimu, kad šie metai yra rinkimų metai. Tačiau gerbiamas narys turėtų žinoti, kad šioje direktyvoje, kuri buvo nagrinėjama, šie klausimai buvo apsvaistyti, ir valstybės narės bei Europos Parlamentas susitarė nesirinkti šio kelio.

Dėl jos buvo smarkiai diskutuojama įvairiose darbo grupėse, tačiau dėl priežasčių, kurias aš išdėščiau savo oficialiame atsakyme, buvo susitarta nesirinkti to kelio, kurį pasiūlė gerbiamas narys. Dėl anksčiau mano paminėtų priežasčių aš esu visiškai tikras dėl to, ką mes pasiekėme šiais kompromisais, jie labiausiai atitinka visos Europos ekonomikos interesus.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Pasinaudodamas proga norėčiau pakomentuoti pirmąją šio klausimo dalį dėl viešųjų pirkimų, o ypač dėl pirkimų, kuriuose įmonių dalyvavimas ribojamas ir kurie, pasak daugelio žmonių, nepasiekia norimų rezultatų arba per daug sumokama už suteiktas prekes ar paslaugas. Tikėtina, kad Komisija galėtų tam tikru metu – galbūt ne dabar – spręsti šią problemą, ypač esant sunkioms ekonominėms aplinkybėms, su kuriomis daugelis valstybių narių susiduria, ir dar kartą nagrinėti sutarčių ir pasiūlymų, ypač ribotų pasiūlymų, klausimą.

Charlie McCreevy, Komisijos narys. – Kaip M. McGuinness yra žinoma, gruodžio mėn. pabaigoje vykusiam Europos Vadovų Tarybos susitikime Europos valstybių vadovai sutarė, kad gali būti taikomas trumpesnis laikotarpis, norint vykdyti pirkimus 2009 ir 2010 m. Tai faktiškai atitinka esamos direktyvos lankstumą, kadangi esant sunkioms ekonominėms aplinkybėms visose Europos ekonomikos, valstybės vadovai mano, kad tai buvo tinkamas kelias ir tai yra leistina pagal galiojančias direktyvas.

Žinau apie problemas, narių iškeltas dėl ribotų pirkimų, bet mes periodiškai persvarstome viešųjų pirkimų direktyvas, ir aš pasirūpinsiu, kad M. McGuinness komentarai būtų įtraukti į sistemą.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 34, kurį pateikė **David Martin (H-0013/09)**

Tema: ES ir Izraelio prekybos santykiai

Turint omenyje vykstančius karinius veiksmus Gazoje, pernelyg didelį ir neproporcingą Izraelio jėgos naudojimą, taip pat tūkstančius civilių aukų ir nekalčių Palestinos piliečių žudymą, kuria kryptimi Komisija ketina pakreipti savo prekybinius santykius su Izraeliu?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Komisija griežtai pasmerkė smurto naudojimą Gazoje. Ši krizė dar kartą įrodo, kad Izraelio ir Palestinos konfliktas nebus išspręstas kariniu būdu. Tik derybomis pasiekti visapusiški šalių įsipareigojimai gali lemti ilgalaikį konflikto išsprendimą.

Komisija sveikina pastarųjų karo veiksmų nutraukimą Gazoje. Svarbu, kad visos šalys, visiškai įgyvendindamos JT Saugumo Tarybos Rezoliuciją 1860, užtikrintų, kad dabartinis ugnies nutraukimas būtų ilgalaikis. Nedelsiant reikia išspręsti kai kurias problemas, ypač dėl visų perėjimų į Gazą ir iš Gazos punktų atidarymo, dėl raketų atakų prieš Izraelį nutraukimo visam laikui bei dėl efektyvių priemonių, kuriomis būtų užkirstas kelias ginklų kontrabandai į Gazą.

Dabar, kai atrodo, kad karo veiksmai jau sustabdyti, labai svarbu kuo greičiau atnaujinti diskusijas dėl visapusiškos taikos. ES kreipėsi į savo partnerius, prašydama pagalbos paskatinti taikos procesą. Neatidėliotinas Komisijos prioritetas – sumažinti Gazos gyventojų humanitarines kančias. Prekybiniai santykiai tarp ES ir Izraelio bus toliau palaikomi. Izoliavimas, sankcijos ar kitų formų boikotas pakenktų diskusijoms ir deryboms, siekiant ilgalaikio konflikto išsprendimo. Be to, taikantis į Izraelio interesus, būtų pakenkta ir okupuotai Palestinos teritorijai, ekonomiškai priklausomai nuo Izraelio, kuris yra pagrindinis jos eksporto ir darbo jėgos užimtumo šaltinis.

David Martin (PSE). – Norėčiau padėkoti Komisijos nariui už atsakymą ir pasidžiaugti, kad jis pakartojo Komisijos išreikštą Izraelio pasmerkimą dėl jo veiksmų. Tačiau, Komisijos nary, visuose mūsų prekybos susitarimuose turi būti įtvirtinta pagarba žmogaus teisėms. Aš, kaip ir dauguma mano rinkėjų, negaliu suprasti, kaip gali būti, kad kai šalis prisipažįsta, jog ji vykdo neproporcingus karinius veiksmus civilių gyventojų atžvilgiu, – ji sąmoningai taikiniu pasirenka mokyklas, taikių ir neutralių tarptautinių organizacijų pastatus, – mes vis tiek nemanome, kad ji pažeidė žmogaus teisių nuostatas. Kokiu kitu atveju, jei ne šiomis aplinkybėmis, yra žmogaus teisių pažeidimas?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Turiu pasakyti, kad visa mūsų politika šiuo ypatingu metu, vykstant Izraelio ir Palestinos konfliktui, susideda iš Komisijos susitelkimo ties humanitarinės paramos ir pagalbos teikimu žmonėms Gazoje, o visi kiti klausimai bus aptariami vėliau. Jokių pokyčių prekybos politikoje nebus, o tolesnė jų raida priklausys nuo aplinkybių.

Žinoma, aš žinau, kad jūs galite gauti detalią informaciją apie tyrimus, kurie buvo atliekami dėl galimo žmogaus teisių pažeidimo ir konflikto metu įvykdytų nusikaltimų. Komisija atidžiai domisi šiais tyrimais, ir kai jie bus baigti, ji apsispręs dėl savo pozicijos, toliau stebės įvykių raidą ir imsis kitų sprendimų.

Pirmininkė. – Daug žmonių pateikė kitų papildomų su šiuo klausimu susijusių klausimų. Remiantis mūsų taisyklėmis, galima pateikti tik du iš jų, atsižvelgiant į tai, kada jie buvo pateikti, ir į politinę pusiausvyrą. Todėl aš klausau J. Allistero ir R. Racko pateiktų papildomų klausimų.

Jim Allister (NI). – Komisijos nary, norėčiau pasidžiaugti, kad jūs užtikrinote, jog prekybos ryšiai bus tęsiami, ir padėkoti, kad jus nebijoti prieš Izraelį nukreiptos propagandos antplūdžio ir pakviesti Komisiją prisiminti, kad Izraeliui esant vienam iš nedaugelio demokratiškų šalių tame regione svarbu jo neatstumti ar neatriboti, nes tai tikrai nepadėtų siekti taikos. Be to, tokie veiksmai būtų nesuderinami su ES parodyta tolerancija daugelio despotiškų režimų visame pasaulyje atžvilgiu.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Aš džiaugiuosi, kad Europos Sąjunga priėmė humanitarinį įsipareigojimą padėti kenčiantiesiems Gazos ruože. Taip pat džiaugiuosi, kad pasmerkėme tai, kas tikriausiai yra neproporcinga Izraelio reakcija, ir teisingai nurodėme, kad tai nėra taikos saugojimo būdas, priešingai, tai kelia pavojų taikai. Tačiau mes taip pat turėtume Europos Sąjungos vardu pareikšti, kad Gazos ruože gyvenantys žmonės vykdytų neteisėtus smurtinius veiksmus, kurie daro tiesioginę ir mirtiną įtaką Izraelio gyventojams. Būčiau patenkintas, jeigu Europos Sąjunga proporcingai reaguotų į šį pasiūlymą.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Galiu jus užtikrinti, kad Komisija visada stengiasi išlaikyti pusiausvyrą. Turint omenyje, kad mano kolegos Komisijos nariai L. Michel ir B. Ferrero-Waldner taip pat pasmerkė išpuolius prieš Izraelį, jie pasmerkė abi puses už smurtinių priemonių ir smurto naudojimą. Mes stengiamės išlaikyti pusiausvyrą ir apsvastyti visus šio labai sudėtingo konflikto aspektus.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 35, kurį pateikė Bogusław **Sonik** (H-0029/09)

Tema: Saugesnio interneto programa

2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1351/2008/EEB⁽²⁾ nustatyta daugiametė internetu ir kitomis ryšių technologijomis besinaudojančių vaikų apsaugos Bendrijos programa. Remdamasi šiuo sprendimu, Komisija turi parengti metines darbo programas kaip Saugesnio interneto programos, skirtos siekti saugesnio interneto ir naujų ryšių technologijų naudojimo, dalį. Turint omenyje grėsmes, kurias kelia neribojama prieiga prie visų šių technologijų ir duomenų, ypatingą dėmesį reikia skirti vaikams ir jaunimui. Šiai programai, veikiančiai nuo 2009 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d., skirtas 55 mln. EUR biudžetas.

Ar Komisija ketina pateikti detalią informaciją apie veiksmų planą ir numatomas išlaidas, įgyvendinant Saugesnio interneto programą ateinančiais metais? Kas turi teisę pateikti paraišką dalyvauti šioje programoje? Kaip ir kokioms veikloms finansuoti bus skirtos Saugesnio internetas programos lėšos?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Saugesnio interneto programa, kuri yra šiuo metu įgyvendinamos programos pirmtakė, buvo pripažinta labai sėkminga. Komisija yra įsitikinusi, kad ir kita programa bus sėkminga.

⁽²⁾ OL L 348, 2008 12 24, p. 118.

Saugesnio interneto programa yra vienintelė Europos masto iniciatyva, kuria ES prisideda prie kovos su nelegaliu turiniu ir žalingu elgesiu internete bei Europos visuomenės supratimo apie vaikų saugumą internete didinimo. Koordinuojant palengvinamas nacionalinių veiksmų ir iniciatyvų įgyvendinimas.

Kaip pažymėjo gerbiamas narys, naujai Saugesnio interneto programai, galiojančiai 5 metus nuo 2009 m. iki 2013 m., iš viso skirtas 55 mln. EUR biudžetas, ji bus įgyvendinama, rengiant metines darbo programas. Šiuo metu 2009 m. darbo programa yra Komisijos vidaus konsultacijų tema. Po jų Komisija sieks palankaus Programų valdymo komiteto sprendimo. Tada šis dokumentas bus pateiktas komitologijos registre, kad Europos Parlamentas galėtų pasinaudoti savo 30 dienų galiojančia nagrinėjimo teise, o tai turėtų įvykti kovo mėn. pabaigoje – balandžio mėn. pradžioje. Darbo programa nustato kvietimo teikti paraiškas, kuris bus paskelbtas 2009 m., turinio kriterijus ir preliminarų biudžetą.

Kvietimas teikti paraiškas bus skirtas visiems valstybėse narėse įsteigtiems juridiniams asmenims. Jis taip pat skirtas juridiniams asmenims, įsteigtiems EFTA narėse, kurios yra EEE susitariančios šalys – Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas. Be to, jis skirtas ir šalių, su kuriomis yra sudarytas dvišalis susitarimas, juridiniams asmenims.

2009 m. darbo programa yra pirmoji iš penkių, todėl ji bus pagrindas visoms veikloms, kurios bus vykdomos viso programos galiojimo metu. Kaip numato dabartinis programos projektas, jos prioritetai – įgalinti ir apsaugoti vaikus, pristatant naujas ir besitęsiančias veiklas, pradėtas ankstesnės Saugaus interneto plius programos metu, užtikrinant informacinių veiklų, pagalbos linijų ir karštųjų linijų finansavimą visose valstybėse narėse, stiprinant koordinavimą Europos lygmeniu, taip pat užtikrinant skirtų pinigų vertę, siekiant maksimalaus rezultato turimais finansiniais ištekliais, t. y., 11 mln. EUR per metus.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, nuoširdžiai jus sveikinu šios svarbios iniciatyvos proga. Tiesiog norėčiau pateikti vieną klausimą. Programoje numatyta kiekvienoje šalyje įkurti specialius kontaktinius centrus, skirtus programos koordinavimui. Ar Komisijos narys turi kokios nors informacijos apie tai ir kas konkrečiai yra planuojama?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Deja, neturiu jokios konkrečios informacijos apie kontaktinius centrus, tačiau apskritai žinau, kad nuspręsta juos įkurti valstybėse narėse, ir daug kas priklauso nuo vyriausybės struktūros ir valdymo sandaros.

Aš žinau, kur šis kontaktinis centras bus įkurtas mano gimtojoje šalyje, tačiau šiuo metu neturiu tokios informacijos apie kontaktinių centrų buvimą kitose šalyse.

Žinoma, jeigu jus domina, mes galime jums vėliau pateikti reikalingą informaciją.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Internetu kylantys pavojai nuolat kinta, o internetas, taip sakant, pasikeitė nuo versijos 1.0 iki versijos 2.0. Iš esmės tai reiškia, kad viskas tapo daug labiau interaktyvu. Buvo atvejų, kai jauni žmonės nusižudė, paveikti tokių saityno platformų ir bendruomenių.

Kyla klausimas: kaip jūs manote, ar apskritai toks vystymasis yra geras, ar blogas dalykas? Ar padėtis taps daugiau ar mažiau pavojinga? Jeigu ji taps pavojingesnė, ką planuoja daryti Komisija šių interneto pokyčių atžvilgiu?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Svarbiausia tinkamai panaudoti 55 mln. EUR. Ar jūs galite įsivaizduoti, kad mažosioms ir vidutinėms įmonėms skiriamos tam tikros sumos paprasčiausiai tam, kad būtų geriau įgyvendinamos programos, įvertinant programas, skirtas jauniems žmonėms, kad jie galėtų nuspręsti, ar juos domina programa, ar ne, ir kaip filmų atveju nustatant amžiaus ribą, kuri nurodytų, ar turinys yra tinkamas ir ar yra tam tikras amžiaus limitas? Ar jūs galite įsivaizduoti, kad programos lėšų paskirstymas vyktų tuo pačiu principu kaip ir Eurostars programoje?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Internetu kylantys pavojai ir jo vystymasis yra didžiulė problema. Visi žinome, kad internetas neseniai atsirado mūsų gyvenime ir kaip proporcingai jis vystėsi pastaraisiais metais. Iš esmės tiek teigiamos, tiek pavojingosios jo pusės yra nedaug žinomos visuomenei ir vyriausybėms struktūroms.

Žinoma, vyriausybinių struktūrų, tarp jų ir Europos Sąjungos institucijos, privalo tinkamai įvertinti visą galimą grėsmę, o aš esu tikras, kad jos taip ir daro. Saugesnio interneto programa yra vienas iš atsakų į jau nustatytą grėsmę. Kita galima grėsmė yra kibernetiniai išpuoliai ir įvairūs bandymai pulti ir užblokuoti, pasitelkiant internetą. Nusikaltėliai taip pat naudoja internetu, todėl teisėsaugos institucijos aktyviai siekia kovoti su šiomis galimomis grėsmėmis.

Taigi manau, kad vienas iš pagrindinių vyriausybės ir Europos Sąjungos institucijų prioritetų turėtų būti tinkamas atsakas į šias grėsmes; šiuo atveju „tinkamai“ reiškia, kad mes neturėtume suvaržyti didžiulių interneto pranašumų, teikiamų visiems vartotojams.

Nors šio vystymosi grėsmių ir galimybių įvairūs aspektai ir tinkama reakcija į juos labiau yra šios srities specialistų reikalas, jie taip pat aktualūs ir visiems interneto vartotojams. Galiu jus užtikrinti, kad Komisija ir jos atitinkamos tarnybos intensyviai stebi padėtį.

Kalbant apie dalyvavimą programoje, Komisija laikosi nuomonės, kad paraiškas gali pateikti įvairūs galimi pareiškėjai, tarp jų ir mažosios bei vidutinės įmonės, nes šios įmonės dažniausiai teikia tokias paslaugas. Todėl manau, kad tai būtų naudinga ir toms įmonėms.

Jeigu teisingai supratau klausimą dėl galimybės jaunesnėms kartoms dalyvauti šioje programoje, šiuo metu negaliu jums pateikti konkretaus atsakymo, tačiau Komisija labai kviečia įsitraukti kuo daugiau dalyvių į šią programą. Tačiau dabar aš negaliu pateikti konkretaus atsakymo dėl jaunų žmonių dalyvavimo.

Antra dalis

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 36, kurį pateikė **Ingeborg Gräßle** (H-1043/08)

Tema: Specialusis patarėjas Richard Boomer ir Heizelio rajonas

Nuo 2006 m. balandžio 1 d. Belgijos verslininkas, dirbantis nekilnojamojo turto srityje, Richard Boomer dirba Komisijos nario S. Kallaso specialiuoju patarėju statybų klausimais. Šiuo metu jo sutartis yra pratęsta.

Kuo remdamasis, Komisijos narys pratęsė šią sutartį? Kokiems Komisijos nario sprendimams įtakos turėjo R. Boomer? Kokiuose vidiniuose posėdžiuose dalyvavo R. Boomer nuo to laiko, kai buvo pratęsta jo sutartis?

Atrodo, kad šiuo metu dar vienas Belgijos nekilnojamojo turto įmonės steigėjas siekia daryti įtaką, kad keletas Komisijos biurų būtų įkurti Heizelio rajone Briuselyje. Ar Komisija pateiks savo nuomonę dėl šio rajono? Kada numatoma priimti sprendimą? Kada bus paskelbti architektų konkurso dėl Rue de la Loi rezultatai?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Šis klausimas man labai gerai žinomas, jis jau buvo sprendžiamas daugybę kartų. Pirmiausia turiu pasakyti, kad Richard Boomer nėra turto supirkėjas, kaip teigiama klausime. Visą informaciją apie jį galima rasti internetinėje svetainėje. Nuo 2006 m. balandžio 1 d. jis dirba mano specialiuoju patarėju, 2008 m. jo mandatas buvo atnaujintas 2008 m. balandžio 1 d. – 2009 m. kovo 31 d. laikotarpiui.

Jo, kaip specialiojo patarėjo, pareigos yra patarti pirmininko pavaduotojui, atsakingam už administraciją, auditą ir apgaulių prevenciją, kiek tai susiję su nuosavybės klausimais; gerinti santykius su kompetentingais valdžios organais Briuselyje ir Liuksemburge; didinti Komisijos planuojamų investicijų efektyvumą.

Turiu pasakyti, kad jis iš tikrųjų mums parodė savo vertingą patirtį nekilnojamojo turto srityje – daugiausia Briuselyje, Belgijoje, kiek mažiau Liuksemburge. Jo patarimai buvo vertingi, taip pat turiu pasakyti, kad Komisijos veikimo būdai nuosavybės politikos srityje yra labai aiškūs. Nuosavybės politikos apibrėžimas yra Personalo ir administracijos generalinio direktorato kompetencija, vadovaujant pirmininko pavaduotojui, atsakingam už administraciją. Šią politiką įgyvendina Infrastruktūros ir logistikos Briuselio tarnyba (OIB) (Briuselyje) ir Infrastruktūros ir logistikos Liuksemburgo tarnyba (Liuksemburge). Kaip specialusis patarėjas R. Boomer, kaip ir visi Komisijoje dirbantys specialieji patarėjai, konsultuoja politikos ir ilgalaikių perspektyvų jo mandato numatytoje srityje klausimais. Jis neatlieka jokio vaidmens, priimant sprendimus ar vykdant administracines procedūras, pavyzdžiui, įsigyjant pastatus ar sustabdant ilgalaikės nuomos sutartį.

Kalbant apie trečią klausimą dėl neįvardyto Belgijos verslininko, dirbančio nekilnojamojo turto srityje, Komisija neturi jokios informacijos apie spaudimą, apie kurį kalbėjo gerbiamas narys.

Kalbant apie paskutinį, labai svarbų klausimą, labai džiaugiuosi galėdamas informuoti gerbiamą narį, kad Europos Komisija 2008 m. rugsėjo 5 d. komunikate dėl nuosavybės politikos viešai paskelbė apie savo ketinimą išlaikyti stiprų simbolinį įsikūrimą Europos viduryje, kartu kuriant tris papildomus rajonus už šios srities ribų.

Šia politika siekiama užtikrinti didžiausią viešųjų pinigų panaudojimo pridedamąją vertę ir daryti spaudimą, siekiant kontroliuoti aukštų kainų laikymąsi Europos srityje. Laikydamosi šios politikos nuostatų, 2008 m. birželio mėn. Komisija išplatino kreipimąsi, prašydama informacijos apie padėtį rinkoje, kad daugiau sužinotų

apie teritorijos plėtimosi už Europos srities galimybes nuo 2014 m. Šis kreipimasis buvo visiškai skaidrus, paskelbiant jį Oficialiajame leidinyje. Komisija sulaukė devynių pasiūlymų ir šiuo metu juos nagrinėja.

Komisija patikina gerbiamą narį, kad teritorija 2009 m. bus pasirinkta atidžiai išnagrinėjus kiekvieno pasiūlymo pranašumus, remiantis aiškiomis procedūromis bei atsižvelgiant į Europos Komisijos bei mokesčių mokėtojų pinigų geriausius interesus. Kol šis sprendimas nepriimtas, Komisija nepateiks savo nuomonės dėl vieno iš nagrinėtų pasiūlymų.

Dėl klausimo, kada bus paskelbti architektų konkurso dėl Rue de la Loi rezultatai, Komisija tik gali pabrėžti, kad šis klausimas nepatenka į Europos Komisijos kompetencijos sritį, jis turi būti pateiktas Briuselio sostinės regiono valdžiai, kuri paskelbė šį miesto planavimo konkursą. Remiantis Europos Komisijos turima informacija, galutinių rezultatų laukiama 2009 m. pavasarį.

Atleiskite už ilgą atsakymą, tačiau detalės taip pat svarbios.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Komisijos nary, visada labai malonu klausytis jūsų pasisakymų ir diskutuoti tam tikrais klausimais su jumis. Aš sudariau diagramą, kuri vaizduoja jūsų specialiojo patarėjo profesinę veiklą. Norėčiau paklausti, kaip jūs užtikrinate, kad nekiltų jokie interesų konfliktai. Vienas iš žmonių, susijusių su jūsų naujaisiais pasiūlymais, dominuoja šioje diagramoje. Tas asmuo ilgą laiką verslo reikalais buvo susijęs su jūsų specialiuoju patarėju. Taigi kaip jūs galite garantuoti, kad nekils jokie interesų konfliktai?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Kaip jau sakiau, jis pažįsta daugybę žmonių. Esu visiškai tikras, kad nėra jokie interesų konfliktai. Jis nepateikė nė vieno pasiūlymo, susijusio su ateities sprendimais šios politikos srityje.

Aš esu visiškai tikras, kad jūs sužinosite, kada bus priimtas sprendimas. Buvo pasiūlytos devynios teritorijos, tačiau aš nežinau, kur jos yra. Laikraščiuose skaičiau apie kai kuriuos pasiūlymus. Jūs galite juos peržiūrėti ir turėsite išsamų vaizdą, kodėl vienas ar kitas sprendimas bus priimtas. Iki šiol niekas neaišku, todėl man tikrai įdomu susipažinti su visais šiais pasiūlymais.

Mano patarėjas kruopščiai išnagrinėjo šį klausimą visais požiūriais, ir aš esu visiškai įsitikinęs, kad nėra jokie interesų konfliktai jo atžvilgiu, o ypač dėl to, kad jis nevaizduoja jokie vaidmens, priimant šiuos sprendimus.

Markus Pieper (PPE-DE). – (DE) Norėčiau dar kartą kai ko pasiteirauti. Kaip suprantame, vyksta tyrimas dėl nuosavybės už Europos srities ribų. Tačiau manau, kad tam naudojami Europos mokesčių pinigai ir kad Europos Parlamentas turėtų būti įtrauktas į šį skaidrų procesą.

Mano klausimas yra toks. Kaip jūs pats pasakėte, Komisijos nary, devyni dalyviai jau parodė susidomėjimą šiuo pareiškimu, jie šiuo metu yra vertinami. Tačiau specifiniai naudojimo pokyčiai buvo pateikti vieno, Heiselio, teritorijos atžvilgiu. Kaip informacija, kurią jūs mums ką tik pateikėte, yra suderinama su tuo, ką akivaizdžiai jau yra ruošiamasi daryti šioje teritorijoje? Norėtume detalesnės informacijos, ypač apie tai, kada mes būsimės informuoti apie bendrą padėtį ir procesą?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Jūs tikrai būsite informuotas apie visą procesą, ir tai galės būti kruopščiai patikrinta. Tai bus labai aiškus ir skaidrus sprendimas. Idėjos įkurti kitas vadinamąsias teritorijas už Europos kvartalo ribų kilo, siekiant efektyviau panaudoti pinigus.

Jeigu mes suteiktume visas savo tarnybas Europos kvartale, tai suteiktų didžiules galimybes nekilnojamojo turto supirkėjams nustatyti aukštas kainas, o tai jau ne kartą pastebėjome. Taigi įkurti kitas teritorijas yra ir būtinybė, ypač siekiant sumažinti kainas. Tokia yra pagrindinė idėja.

Mes jau turime keletą pastatų ir teritorijų už Europos kvartalo ribų. Mes turime pastatų Beaulieu, Rue de Genève, taip pat kitose vietose. Mums patinka žvalgytis kitų vietų. Mes prašėme pateikti 70 000 m² numatantį pasiūlymą ir išnagrinėsime visas galimybes.

Jūs paminėjote Heiseli. Skaičiau apie jį laikraščiuose. Aš nieko nežinau apie Heiseli. Taip, iki tol, kol aš apie jį perskaičiau, keletas Belgijos politikų kreipėsi į mane ir pasakojo apie teigiamus ir neigiamus teritorijos aspektus, bet tai niekada nebuvo traktuojama kaip privilegijuotas variantas. Niekas dar nenuspręsta. Vyksta procesas.

Šių teritorijų vieta labai domisi Belgijos ir Briuselio politikai, Briuselio regiono valdžia taip pat suinteresuota, kad mes įsikurtume už Europos kvartalo, todėl priimsime sprendimą. Sudarėme vertinimo komitetą, kuris

šiuo metu nagrinėja pasiūlymus, o po to juos pristatys OIB valdybai ir Komisijai. Šis procesas bus skaidrus. Vis dėlto aš siūlau palikti Belgijos vidaus diskusijas ir interesus nuošalyje.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 37, kurį pateikė **Liam Aylward** (H-1052/08)

Tema: Euro banknotų ir monetų padirbinėjimas

Ar galėtų Komisija pateikti informaciją apie dabartinę padėtį dėl euro banknotų ir monetų padirbinėjimo ir apie tai, kaip ES kovoja su tokiais sukčiavimais?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Europos bendrija ėmėsi daugybės veiksmų, siekdama apsaugoti eurą nuo padirbinėjimo, o atsakymas į jūsų klausimą dėl padėties, kovojant su padirbinėjimu, būtų toks:

Remiantis Europos centrinio banko paskelbtais duomenimis, 2008 m. iš apyvartos buvo išimta 666 tūkst. padirbtų euro banknotų, taigi truputį daugiau nei 600 tūkst. palyginti su 20 mlrd. tikrų euro banknotų – šis skaičius nėra toks jau didelis. Anksčiau dažniausiai buvo padirbinėjamas 50 EUR vertės banknotas, tačiau 2008 m. antrojoje pusėje pirmą kartą dažniausiai padirbinėjamas buvo 20 EUR vertės banknotas.

Kalbant apie euro monetas, 100 095 padirbtų monetų buvo išimta iš apyvartos 2008 m., o tai yra 7 proc. mažiau nei 2007 m., iki šiol dažniausiai padirbinėjama dviejų eurų moneta.

Taigi padėtis atidžiai stebima. Vaidmenys paskirstyti. Europos centrinis bankas yra atsakingas už kovos su euro banknotų padirbinėjimo koordinavimą. Komisija, ypač Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), dirba kovos su monetų padirbinėjimu klausimais. Tikroji teisėsauga vykdoma valstybių narių lygmenyje, o Europos centrinis bankas atlieka koordinatoriaus vaidmenį. Mes įkūrėme Techninį ir mokslinį centrą, kuris analizuoja ir klasifikuoja naujai antspauduotus padirbtas monetas.

Svarbu paminėti, kad Europolas vaidina svarbų vaidmenį, kovojant su klastotėmis. Šiuo atveju tai būtų euro banknotų ir monetų padirbinėjimas.

Liam Aylward (UEN). – Komisijos nary, nors jūs atsakydamas į klausimą ir teigiate, kad apskritai paėmus, tai labai maža problema, nepaisant to, aš sulaukiu nemažai skundų iš mažų įmonių, kad jų padėtis tampa vis sudėtingesnė, kyla vis daugiau problemų.

Siekiant išspręsti padirbinėjimo problemą, mano manymu, labai svarbu maksimaliai bendradarbiauti su policija, Europos centriniu banku, apie kurį jūs jau kalbėjote, ir su Europos Komisija.

Ar galėtumėte man bendrais bruožais apibūdinti, koks yra dabartinis bendradarbiavimo lygis ir ar jūs esate patenkintas, kad jis yra pakankamai geras ir tvirtas?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas.* – Esu tiesiogiai atsakingas už OLAF veiklą, o OLAF, kaip jau minėjau, dirba kovos su monetų padirbinėjimu klausimais. Neturiu jokios informacijos apie netinkamą valstybių narių ir Europos Sąjungos institucijų, įskaitant Europolą, kuriame pats lankiausi ir mačiau, kaip įgyvendinami padirbtų banknotų ir monetų atpažinimo metodai, bendradarbiavimą.

Todėl manau, kad padėtis yra pakankamai gera, palyginti su kitomis sritimis, kuriose bendradarbiavimas nėra toks geras. Tačiau padirbinėjimo klausimais Komisija neturi jokios informacijos apie tai, kad kilo tam tikrų problemų dėl bendradarbiavimo tarp Europolo ir nacionalinių teisėsaugos institucijų. Priešingai, Europole dirba nacionalinių teisėsaugos institucijų specialistai, kurie visi kartu dirba kovos su padirbinėjimu srityje.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, švenčiant euro dešimties metų jubiliejų šiuo pasaulinės ekonomikos krizės metu, norėčiau paklausti Komisijos, ar ji ketina kreiptis į Europos centrinę banką, kad šis patvirtintų vieno ir dviejų eurų vertės banknotų išleidimą, kadangi tai yra dvi dažniausiai padirbinėjamos monetos, pastarąjį kartą tai buvo Turkijos svaras, kuris, kaip jūs žinote, iš išorės labai panašus į dviejų eurų vertės monetą, todėl yra padirbinėjamas.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Norėčiau padėkoti Komisijos nariui už jo atsakymus ir paklausti, ar trims klastotojams – „A“ veikiančiam Vokietijoje, „B“ – Airijoje, o „C“ – Slovakijoje – būtų skiriamos tokios pat bausmės, jeigu jie būtų pagauti padirbinėjantys pinigus.

Kitaip sakant, jeigu jūs esate klastotojas, ar jums yra didesnė paskata užsiimti savo veikla vienoje valstybėje negu kitoje, nes pirmojoje bausmės yra lengvesnės? Jungtinėse Valstijose valiutos padirbinėjimas yra sunkus nusikaltimas. Ar tokio paties požiūrio laikomasi Europos Sąjungoje?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Pirmiausia aš labai gerai žinau Turkijos lirą. Tai nėra svarbus klausimas Europos centriniam bankui, tačiau aš pats vizito Turkijoje metu aptariau šią problemą su Turkijos vyriausybės nariais, ir jie pažadėjo palaipsniui likviduoti šią monetą ir pakeisti ją tokia, kuri nebus panaši į Europos monetas. Taigi tai bent jau buvo pažadėta. Pažadas buvo duotas prieš pora metų, tačiau šis klausimas daugiau nebuvo iškeltas, todėl greičiausiai šis procesas vis dar vyksta.

Kalbant apie bendradarbiavimą, 2009 m. pradžioje kartu su Italijos valdžios įstaigomis buvo atlikta didžiulė operacija prieš klastotojus, taigi bendradarbiavimas vyksta.

Kalbant apie teismo skiriamas bausmes, žinoma, tai yra nacionalinės jurisdikcijos klausimas, todėl šis klausimas labiau skirtas mano kolegai J. Barrotui, tačiau man neteko girdėti apie Europos Sąjungos iniciatyvą suvienodinti šias bausmes. Vis dėlto iš šalies, kurią geriausiai pažįstu, ir kitų šalių patirties žinau, kad padirbinėjimas visur yra sunkus nusikaltimas.

Žinoma, kaip jau sakiau, gana neblogai bendradarbiauja teisėsaugos institucijos, kovodamos su žmonėmis, užsiimančiais tokia veikla, tačiau kiek aš žinau, nėra jokios iniciatyvos dėl tokių teisės aktų suvienodinimo Europos mastu.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 38, kurį pateikė **Gay Mitchell** (H-1071/08)

Tema: Efektyvus ES biudžeto panaudojimas

Po to, kai bus patvirtintas 2009 m. ES biudžetas, kaip Komisija toliau ketina užtikrinti, kad ES mokesčių mokėtojų pinigai bus panaudojami efektyviausiu būdu, o jų eikvojimas bus sumažintas iki minimumo?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Žinoma, mažiausiai valandą galėčiau kalbėti šiais klausimais. Mūsų darbai šioje srityje atspindi nuolatiniam biudžeto vykdymo procese bei daugybėje Komisijos komunikatų, daugybėje biudžeto įvykdymo rezoliucijų ir daugelyje kalbų, pasakytų Biudžeto kontrolės komitete. Taigi pirmiausia galiu jus užtikrinti, kad mes labai rimtai dirbame šiais klausimais, ir padėtis gerėja.

Sistema veikia taip. Biudžeto valdymo institucija, t. y., Parlamentas, įgalioja Komisiją panaudoti pinigus, siekiant įgyvendinti Bendrijos politiką. Yra sukurta teisėtu pagrindu pagrįsta speciali panaudojimo programa. Parlamentas taip pat numato šį teisinį pagrindą, taigi su biudžetu susijusias taisykles numato biudžeto valdymo institucija.

Po to seka įgyvendinimas, o tam numatyti skirtingi lygmenys. Žinoma, vienas iš jų yra Komisija, kuri yra pagrindinė veikėja, atsakinga už biudžeto įgyvendinimą. Mūsų veikla, siekiant pagerinti finansinį valdymą, atspindi metinėse veiklos ataskaitose, Audito rūmai ją įvertina kaip gerėjančią ir vis labiau atspindinčią tikrąją padėtį.

Tai yra viena iš vidinių dalių. Kitos yra kontrolės ir audito sistemos, kurios taip pat buvo sustiprintos pastaraisiais metais, pavyzdžiui, vidaus politikos mokslinių tyrimų srityje sistema, kai buvo padidintas kontrolės ir audito srityje dirbančių darbuotojų skaičius. Taip pat šioje konkrečioje srityje labai svarbu yra tai, kad valdymas yra padalytas. Daug kas priklauso nuo valstybių narių indėlio ir pastangų mažinti savo klaidas ir vengti netinkamo pinigų panaudojimo. Ši sritis taip pat buvo patobulinta. Buvo pristatytas visiškai naujas dokumentas – vadinamoji metinė visų mokėjimų agentūrų ataskaitų santrauka. Jos pirmą kartą buvo atidžiai išanalizuotos praeitais metais, o šiuo metu tai vėl daroma.

Taigi padėtis gerėja. Audito rūmų ataskaita, kuri buvo gerokai pakeista nuo mūsų termino pradžios, įtvirtina pokyčius. Šis pokyčių įvardijimas taip pat rodo, kad padėtis gerėja. Taigi Europos Sąjungos pinigai yra gana griežtai administruojami, kai kuriose srityse netgi per daug griežtai. Mes galime pademonstruoti, kas buvo nuveikta. Tačiau taip pat galime neabejotinai pasakyti, kad tai dar toli nuo tobulybės. Tai yra didžiulis mechanizmas, turintis dirbti sklandžiai. Remiantis Audito rūmų vertinimu, daugumoje sričių 98 proc. visų operacijų yra atliekamos be klaidų. Struktūrinių fondų atžvilgiu tai apima beveik 90 proc., taigi didžioji dauguma operacijų vyksta be klaidų, o bet kuri klaida bus ištaisyta. Sprendimų ištaisyti, susijusių su struktūriniais fondais, skaičius šiuo laikotarpiu labai išaugo. Žinoma, jeigu reikia, galiu jums pateikti daugybę skaičių. Tai yra keletas pavyzdžių, tačiau, žinoma, akivaizdu, kad tai nėra visas atsakymas į paprastą klausimą: „Kaip jūs valdote Europos Sąjungos biudžetą?“

Gay Mitchell (PPE-DE). – Ar Komisijos narys žino, kad Audito rūmai pareiškė, kad iš viso buvo dvi nepriimtinos pinigų panaudojimo klaidos, tačiau dviem iš septynių politikos sričių numatytas 140 mlrd. EUR biudžetas? O taip, pagerėjimų buvo: auditoriai pareiškė, kad mažiausiai 12 proc. Sanglaudos fondo lėšų neturėjo būti išmokėtos praeitais metais, šiais metais – 11 proc., o tai jau yra pagerėjimas. Tačiau 11 proc. reiškia 462 mln. EUR. Ar Komisijos narys mano, kad tai priimtina?

Kitose politikos srityse – žemės ūkio, aplinkos, išorės paramos, paramos raidai ir plėtros, mokslinių tyrimų, energetikos ir transporto, švietimo ir pilietybės – klaidų lygis (vartoju žodį „klaida“) buvo nuo 2 proc. iki 5 proc., o auditoriai pateikė pastabą, kad „neproporcingai“ (tai jų pavartotas žodis) didelis klaidų lygis buvo kaimo plėtros srityje, kurioje 20 proc. lėšų skiriama ūkiams, ir šis skaičius didėja.

Kokia networka, Komisijos nary! Ar galime tikėtis, kad padėtis pagerės?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Žinoma, padėtis turi būti gerinama, tačiau jūs taip pat turite suprasti, kad mes kalbame apie klaidas. Pavyzdžiui, pernai metų 12 proc. skaičius yra gautas, remiantis Audito rūmų nustatytais atvejais, naudojant absoliučiai teisingus metodus. Šie atvejai prilygsta 63 mln. EUR. Visi šie atvejai buvo ištaisyti, pinigai sugrąžinti, o reikalingi dokumentai pateikti. Todėl 2006 m. 12 proc. klausimas yra išspręstas.

Klaidos nėra pinigų švaistymas: klaidos yra klaidos, kurios yra ištaisomos. Visą informaciją apie tai, kokių veiksmų yra imamasi, siekiant susigrąžinti netinkamai panaudotus pinigus, galima gauti iš Biudžeto kontrolės komiteto.

Pavyzdžiui, Regioninės plėtros fondas priėmė sprendimą susigrąžinti iš valstybių narių beveik 2,3 mlrd. EUR, jei nebebus daugiau koregavimų, tačiau pernai šiuo klausimu mes buvome daug griežtesni nei anksčiau; turite suprasti, kad mes kalbame apie klaidas.

Audito rūmai pateikė šią rekomendaciją, šią ataskaitą. Remdamiesi šia ataskaita, jie pateikė OLAF toliau nagrinėti du atvejus – vienas atvejis jau baigtas nagrinėti, kitas nagrinėjamas šiuo metu. Tai yra galimi apgaulės atvejai. Turiu pasakyti, kad padėtis nėra labai bloga, tačiau, žinoma, mes turime užtikrinti, kad pinigai būtų naudojami tinkamai.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – Komisijos nary, esant finansų krizei, siekiant išreikšti solidarumą, kai kuriose ES šalyse 10, 15 ar 20 proc. buvo sumažinti ministrų, parlamento narių, taip pat EP narių ir kitų pareigūnų atlyginimai. Ar jūs pritartumėte tokiai idėjai? Žinau, kad būtų sudėtinga įgyvendinti tokią idėją, bet bent teoriškai ar būtų įmanoma įgyvendinti ją Europos Komisijoje?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Turėdama omenyje, kad energijos efektyvumas yra viena iš prioritetinių ES sričių, siekiant atgaivinti ekonomiką ir kovoti su klimato kaita, manau, kad būtina įsteigti Europos energijos efektyvumo ir atsinaujinančios energijos fondą, kad būtų galima paremti viešus ir privačius fondus, Europos Sąjungos mastu įgyvendinant specialus projektus.

Tai būtų efektyvumo pavyzdys, panaudojant viešus Europos Sąjungos pinigus. Norėčiau paklausti Komisijos, koks yra jos požiūris šiuo klausimu.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Aš nežinau Parlamento pozicijos dėl atlyginimų mažinimo. Reikėtų keisti personalo reikalų reglamentavimą, o tai padaryti labai sudėtinga. Dabartinės sudėties Komisija pirmiausia nusprendė nejudinti personalo reikalų reglamentavimo, o užtikrinti, kad šis mechanizmas veiktų sklandžiai. Turint omenyje personalo reikalų reglamentavimo keitimo sudėtingumą, niekas iki šiol nesiūlė tą dar kartą padaryti.

Žinoma, jeigu būtų toks pasiūlymas, reikėtų derėtis su mūsų socialiniais partneriais bei profesinėmis sąjungomis. Mes tikrai galime dėl to derėtis ar klausti jų nuomonės, tačiau labai maža galimybė, kad mes spėtume pakeisti personalo reikalų reglamentavimą iki Parlamento ir Komisijos kadencijos pabaigos.

Aš nesupratau klausimo apie fondus. Ar jūs siūlote, kad visi fondai būtų sujungti? Ar galėtumėte pakartoti klausimą?

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – Aš siūlau įkurti Europos fondą, kuris būtų skirtas energijos efektyvumui siekti, įgyvendinant projektus Europos Sąjungos mastu. Manau, kad tai būtų labai naudinga, siekiant nuolatinio Europos Sąjungos ekonomikos vystymosi.

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Sudėtingas klausimas. Aš tik galiu jį perduoti savo kolegoms.

Kartu su Parlamentu mes klausėme valstybių narių, ar šie pinigai – 5 mlrd. EUR – turėtų būti skirti tik energijos efektyvumui didinti. Kol kas šiuo klausimu vyko įtemptos diskusijos Taryboje.

Yra galimybių skirti Sanglaudos fondo lėšų energijos efektyvumui didinti. Tačiau naujo fondo sukūrimo klausimas turbūt sukeltų daug ilgų diskusijų. Nežinau, ar gera ši idėja, kadangi energetika vis dar nepriklauso Bendrijos kompetencijos sričiai – tai yra griežtai nacionalinis klausimas.

Matydamas, kas daroma su tais 5 mlrd. EUR, nesu toks tikras dėl bendradarbiavimo tarp valstybių narių, įgyvendinant įvairias finansines priemones. Žinoma, šiai idėjai galiu tik pritarti.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 39, kurį pateikė **Manuel Medina Ortega** (H-1036/08)

Tema: Susitarimai su Andų bendruomenės šalimis

Turint omenyje, su kokiomis institucinėmis problemomis šiuo metu susiduria Andų bendruomenė, ar Komisija mano, kad vis dar įmanoma sudaryti bendrąjį susitarimą, ar atskiri susitarimai su viena ar keletu CAN narių būtų labiau įmanomi?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Dėkoju už šią galimybę aptarti labai įdomų mūsų užsienio politikos klausimą dėl Andų bendruomenės. Regioninės derybos su Andų bendruomene praėjusią vasarą pateko į aklavietę dėl Andų bendruomenės nesugebėjimo susitarti dėl bendros derybų pozicijos tam tikrose su prekyba susijusiose srityse. Šie skirtumai tam tikra prasme atspindi įvairių regiono šalių skirtingus požiūrius ekonomikos ir prekybos klausimais.

Nepaisant kai kurių Andų bendruomenės šalių pastangų įveikti šią aklavietę, Komisija tik gali pastebėti, kad sutarimo dėl derybų nebepavyko pasiekti. Esant šioms aplinkybėms bei neatsisakius vidutinės trukmės tikslo sudaryti Andų bendruomenės ir Europos Sąjungos asociacijos sutarties, Komisija pateikė Tarybai naują dviejų pakopų derybų formatą, kurį Taryba patvirtino sausio 19 d.

Siekdama išlaikyti ir sustiprinti Europos Sąjungos ir Andų bendruomenės ryšius, Komisija pirmiausia pateikė pasiūlymą pagerinti ir atnaujinti 2003 m. politinį dialogą ir bendradarbiavimo susitarimą.

Antra, Komisija pateikė pasiūlymą derėtis dėl daugiašalio prekybos susitarimo už Andų bendruomenės ribų su tomis šalimis, kurios yra pasirengusios ir pajėgios išpareigoti pradėti ambicingas, visapuses ir PPO principus atitinkančias derybas. Žinoma, visos šalys yra kviečiamos.

Kalbant apie Andų bendruomenės šalių nesutarimus dėl asociacijos susitarimo prekybos klausimų dalies, Komisija mano, kad pasiūlytas būdas yra tinkamiausias, siekiant pragmatiškai ir konstruktyviai judėti į priekį, toliau palaikant Andų bendruomenę ir jų integraciją.

Manuel Medina Ortega (PSE). - (ES) Gerb. pirmininke, sutinku su jūsų pastebėjimu, kad tai būtų tinkamiausias būdas veikti. Keletą pastarųjų dienų praleidau Bolivijoje ir kasdien stebėjau įvykius.

Norėčiau jums užduoti specifinį klausimą: kai buvau ten, buvo pastebėta, kad šie susitarimai gali prieštarauti Kartagenos susitarimui, kurio pagrindu yra įsteigta Andų bendruomenė, todėl šį susitarimą reikėtų pakeisti.

Ar šiuo metu Komisija galėtų man pasakyti, ar būtų galima sudaryti susitarimus, nekeičiant Andų bendruomenės susitarimo pagrindinio teksto?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Mano manymu, šis ypatingas klausimas yra gana sudėtingas. Spręsdamas iš to, ką perskaičiau šiame pranešime, manau, kad remiantis šiuo Andų bendruomenės susitarimu būtų galima judėti toliau, tačiau būčiau labai patenkintas, jeigu detalesnę informaciją galėtų pateikti mūsų tarnybos.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Europos Parlamento ryšiai su Lotynų Amerika pasiekė naują lygį, kadangi šiuo metu padedant EuroLat palaikome bendrus Europos Parlamento ryšius su beveik visais Lotynų Amerikos parlamentais, įskaitant Andų parlamentą. Ar šis priverstinis, pragmatiškas grįžimas prie dvišališkumo principo tikrai yra tinkamas požiūris, gal reikėtų stengtis išlaikyti intensyvų dialogą su Lotynų Amerika ir atsižvelgti tik į specifinius reikalavimus specialių susitarimų atžvilgiu?

Siim Kallas, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – Taip, aš tikrai galiu patvirtinti, kad tai yra Komisijos požiūris. Mes visada buvome labiau linkę sudaryti susitarimus su daugiašalėmis organizacijomis ir visada išvengiame pavojų dvišalių susitarimų, kurie gana lengvai gali baigtis painiava, atžvilgiu.

Esu labai patenkintas, kad manęs buvo paprašyta nuvykti į Barbadosą pasirašyti Laisvosios prekybos susitarimą tarp Europos Sąjungos ir 14 šalių Karibų jūros regione. Tai tikrai didžiulis pasiekimas. Tai labai paskatino ir pagreitino prekybą tarp šių šalių ir buvo pripažinta kaip labai teigiamas žingsnis. Taigi, žinoma, mes stengsimės laikytis šio daugiašalio požiūrio.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 40, kurį pateikė **Avril Doyle** (H-1045/08)

Tema: Irano liaudies modžahedų organizacijos (ILMO) išbraukimas iš teroristinių organizacijų sąrašo

2008 m. gruodžio 4 d. Pirmosios instancijos teismas (PIT) panaikino Tarybos 2008 m. liepos 15 d. sprendimą palikti Irano liaudies modžahedų organizaciją (ILMO) ES teroristinių organizacijų sąrašė.

Sprendime nurodoma, kad Taryba, kuriai nepavyko įrodyti, kad ILMO yra susijusi su terorizmu, pažeidė ILMO teisę į gynybą ir efektyvią teisminę apsaugą. Sprendime taip pat teigiama, kad Prancūzijos vyriausybės pateikta medžiaga nebuvo pripažinta rimtu ir patikimu įrodymu ir kad įtarimai buvo pareikšti keliems ILMO priklausantiems nariams, o ne pačiai PMOI.

Šis sprendimas yra paskutinis iš šešių D. Britanijos Aukščiausiojo Teismo, Apeliacinio teismo, taip pat PIT priimtų sprendimų ILMO atžvilgiu, kuriuose nurodoma, kad ILMO nedalyvauja su terorizmu susijusioje veikloje ir neketina to daryti.

Kokia yra Komisijos pozicija, kuri šiuo atveju turėtų užtikrinti teisės viršenybės laikymąsi?

Kokį vaidmenį atlieka Komisija, siekiant užtikrinti tinkamą procesą ir paprasčiausią teisingumą organizacijų, atsidūrusių tokioje padėtyje, atžvilgiu?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – Kaip jūs visi žinote, Europos Sąjunga smerkia visų formų terorizmą ir tvirtai tiki, kad kovojant su terorizmu būtina gerbti žmogaus teises, kad tai būtų efektyvu ir įtikima.

Sankcijų prieš teroristus imamasi bendros užsienio ir saugumo politikos srityje, o Komisija yra prisidėjusi prie sprendimų, kuriuos Taryboje vienbalsiai priėmė valstybė narė. Taigi Komisija atkreipė dėmesį į tai, kad Pirmosios instancijos teismas savo 2008 m. gruodžio 4 d. sprendimu panaikino Tarybos 2008 m. liepos 15 d. sprendimą, kuriuo Irano liaudies modžahedų organizacija buvo įtraukta į sąrašą kaip teroristinė organizacija.

Teismas nurodė, kad nebuvo gerbiama ILMO teisė į gynybą ir efektyvią teisminę apsaugą. Detaliau kalbant, prieš priimant sprendimą įtraukti ją į sąrašą, nebuvo pateiktos to priežastys.

Todėl organizacija negalėjo pateikti savo pozicijos prieš priimant sprendimą. Įgyvendindama šį sprendimą, 2009 m. vasario 29 d. Taryba sudarė naują asmenų ir organizacijų, kuriems taikomi tam tikri teroristinėms organizacijoms skirti apribojimai, sąrašą, tačiau Irano liaudies modžahedų organizacija nebuvo įtraukta į šį sąrašą.

Šiuo klausimu taip pat svarbu pažymėti, kad Europos Teisingumo Teismas 2008 m. spalio 23 d. priede patvirtino, kad dabartinė tvarka, kurią Taryba taiko į teroristinių organizacijų sąrašą įrašytoms organizacijoms, nustatydama sankcijas, kurios nėra pagrįstos Jungtinių Tautų sankcijomis, nepažeidžia susijusių organizacijų ir asmenų žmogaus teisių.

Tai apima ir procedūrą, kurios metu išklausomos abi šalys, pateikiamos išankstinio įrašymo į sąrašą priežastys, todėl suinteresuotas asmuo ar organizacija gali pateikti savo poziciją.

Avril Doyle (PPE-DE). – Norėčiau padėkoti Komisijos nariui. Iš tiesų, kai pateikiau šį klausimą 2008 m. gruodžio 17 d., negalėjau žinoti gerų naujienų, kurios buvo pateiktos užsienio ministrų susitikimo metu 2008 m. gruodžio 26 d.

Noriu jums pareikšti, kad aš smerkiu visų formų terorizmą. Tačiau tuo pačiu metu turiu jūsų paklausti, ar bet kurios sudėties Ministrų Taryba gali nuosekliai atsakyti laikytis teisės viršenybės ir ignoruoti Pirmosios instancijos teismo sprendimus.

Pagaliau ar Komisija sulaukė kokios nors dabartinio Irano režimo reakcijos – oficialios ar kitokios – po to, kai buvo priimtas Europos užsienio ministrų 2009 m. sausio 29 d. sprendimas?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – Kaip minėjau, tai buvo Tarybos sprendimas, o Teisingumo Teismas nurodė, kokie buvo šio sprendimo trūkumai. Aš manau, kad Taryba ir kitos Europos Sąjungos institucijos laikysis Teismo sprendimo.

Teisingumo Teismas nurodė, kad sprendimas neatitiko materialinių ir procedūrinių reikalavimų, Taryba laikėsi šio sprendimo. Jis buvo apsvaistytas BRIST posėdyje, ir Taryba nusprendė nepalikti šios organizacijos naujajame teroristinių organizacijų sąrašė, sudarytame 2009 m. sausio 26 d.

Tačiau aš neturiu jokios informacijos, kad mes būtume sulaukę kokios nors reakcijos iš Irano vyriausybės. Priešingai, kolegos sako, kad nėra jokios Irano vyriausybės reakcijos.

Manau, kad šios procedūros taip pat padės spręsti visus organizacijų ar asmenų įrašymo į teroristinių organizacijų sąrašą niuansus ir sudaryti galimybę pateikti kontrargumentus. Man atrodo, kad tai bus geras žingsnis.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Akivaizdu, kad teroristinių organizacijų sąrašas buvo sudarytas, remiantis informacija, kuri ne visada būna patikima. Remiantis tuo, kad Irano liaudies modžahedų organizacija (ILMO) buvo pašalinta iš teroristinių organizacijų sąrašo, ar ketinama iš esmės persvarstyti ir atnaujinti ES teroristinių organizacijų sąrašą?

Siim Kallas, *Komisijos narys*. – Žinoma, šis sąrašas yra nuolat persvarstomas. Jeigu valstybė narė pateikia pasiūlymą pašalinti tam tikrą subjektą iš sąrašo arba jį papildyti, tai, be abejonės, yra pagrindas persvarstyti sąrašą. Taigi tai yra dinamiškas procesas: jis nėra nustatytas visam laikui. Turi būti priežasčių sąrašui pakeisti, tačiau jeigu jų yra, jis gali būti persvarstytas.

Pirmininkė. – Klausimas Nr. 41, kurį pateikė **Seán Ó Neachtain** (H-1049/08)

Tema: Europos Sąjungos ir Islandijos santykių ateitis

Islandija yra EFTA narė, didžioji dalis Europos Sąjungos ir Islandijos ekonominių santykių yra reguliuojami EEE, Islandija yra asocijuota Šengeno susitarimo narė bei susijusi kitais prekybos, ekonominiais ir socialiniais ryšiais su ES. Finansų krizės įtaka sukėlė kalbas apie Islandijos prisijungimą prie euro zonos, netampant ES nare. Kokį poveikį toks sprendimas turėtų Europos Sąjungos ir Islandijos santykiams, ypač bendradarbiavimui aplinkos ir laivybos / žvejybos srityse, ir ar Europos Komisija yra numaciusi nuostatas, kuriomis būtų sureguliuota ši plėtra? Jeigu toks sprendimas būtų įgyvendintas, ar įmanoma, kad jis bus įtvirtintas panašiu susitarimu, kokie yra sudaryti su kitomis šalimis, kurios nėra ES narės?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – Tai tikrai tapo labai intensyvių diskusijų tema, kurios prieš metus nebūtume įsivaizdavę. Negalėjome įsivaizduoti diskusijų dėl galimų radikalių Europos Sąjungos ir Islandijos santykių pokyčių. Jūs klausiate apie tai, kokį poveikį Europos Sąjungos ir Islandijos santykiams turėtų euro įvedimas Islandijoje, jai neprisijungiant prie ES.

Pirmiausia norėčiau pabrėžti, kad šiuo metu mums kalbant Islandijoje vyksta intensyvios diskusijos dėl jos santykių su ES, įskaitant ir jos narystės Europos Sąjungoje klausimą. Komisija atidžiai stebi šias diskusijas.

Islandijos narystės ES klausimas yra vien tik Islandijos gyventojų apsisprendimo reikalas, o Islandijai pateikus tokį prašymą, Komisija ir valstybės narės imsis veiksmų, remdamosi Sutartyje numatytais procedūromis.

Galiu jus užtikrinti, kad apsvarstytume prašymą kiek įmanoma racionaliau.

Kalbant apie specifinį Islandijos euro įsivedimo neprisijungiant prie ES klausimą, žinoma, Islandija gali vienašališkai priimti tokį sprendimą, tačiau neabejotinai reikėtų pabrėžti, kad Komisijos, taip pat ir Europos centrinio banko tvirtas požiūris būtų toks, kad vienašališka „euroizacija“ nėra pageidaujamas Islandijos politinis pasirinkimas. Toks veiksmas neturėtų teigiamo poveikio Europos Sąjungos ir Islandijos santykiams.

Islandija yra potenciali ES narystės kandidatė, todėl Islandija turėtų siekti ilgalaikės piniginės integracijos euro zonoje, turėdama omenyje ES narystės perspektyvą. Tai reiškia, kad Islandija turėtų įsivesti eurą tik po prisijungimo prie ES, po to, kai būtų įgyvendintos Sutartyje numatytos sąlygos.

Seán Ó Neachtain (UEN). – (GA) Komisijos nary, kalbant apie jūsų pasisakymą dėl Islandijos prašymo tapti ES nare, jeigu toks prašymas būtų pateiktas, ar Europos Sąjunga, esant dabartinei ekonominei padėčiai, yra numaciusi skubią sistemą ar skubias procedūras tokiam prašymui realizuoti? Kaip Sąjunga pajėgtų greitai įgyvendinti tokį prašymą, jeigu tą įmanoma padaryti?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – Nemanau, kad būtų įmanoma imtis kokių nors specialių veiksmų Islandijos atžvilgiu. Anksčiau mes vedėme derybas su šalimis, kurios dabar yra Europos Sąjungos šalys, ir dabar mes vedame derybas su šalimis, kurios nori prisijungti prie Europos Sąjungos: požiūris turi būti vienodas – jis turi būti visiškai toks pats visiems. Derybos bus tokios pačios kaip ir su visomis šalimis kandidatėmis. Nematau jokios galimybės, kaip būtų galima pagreitinti šias derybas.

Tai, kad Islandija turbūt yra gana gerai pasiruošusi narystei, jau yra kitas klausimas. Aš nežinau, kiu mastu ji jau priėmė teisės aktus, kurie yra panašūs į Europos Sąjungos teisės aktus, o tai yra svarbus klausimas.

Kad ir kaip būtų, esu tikras, kad valstybės narės laikysis nuomonės, kad požiūris į galimas kandidates turi būti labai teisingas ir vienodas. Tokia yra mano nuomonė. Komisijoje niekada nebuvo diskutuojama apie kokį nors specialų skubų traktavimą.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Jeigu Islandija prisijungs prie ES arba euro zonos, kaip Komisija ketina užkirsti kelią nukamuotai Islandijos ekonomikai ir finansinei sistemai kelti pavojų euro stabilumui ar netgi jo pamatų sugriovimui?

Avril Doyle (PPE-DE). – Kaip Žvejybos komiteto pirmininko pavaduotojas norėčiau paprašyti Komisijos nario išplėtoti savo mintis apie tai, kaip ES narystė galėtų daryti įtaką Europos Sąjungos ir Islandijos bendradarbiavimo žvejybos srityje susitarimą?

Siim Kallas, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – Abu šie klausimai yra gana specifiniai. Dar kartą pabrėžiu esminį dalyką, kad šios derybos turi būti tokios pat, kokios buvo kitų valstybių narių atveju.

Tačiau, kaip žinome, Islandija turi tik apie 300 tūkst. gyventojų, taigi ji yra maža valstybė, todėl nebūtų didelė našta Europos ekonomikai. Manau, kad esminė idėja yra ta, kad tai būtų tam tikras indėlis, taigi būtent ekonomika galėtų įveikti dabartinius sunkumus.

Manau, kad valstybės narės atidžiai stebės padėtį ir pirmiausia paprašys jos susitvarkyti vidaus reikalus. Tai yra pirmas reikalavimas, o tik po to bus galima kalbėti apie Islandijos indėlį į Sąjungos ekonomiką.

Kalbant apie žvejybos susitarimą, tai vėlgi labai specifinis klausimas. Tačiau, kaip pamenu, šis klausimas jau buvo keletą kartų aptartas ankstesnių plėtros derybų metu.

Manau, kad žvejybos klausimas bus pats sudėtingiausias derybų su Islandija metu, kadangi ji turi gana didelių privilegijų, dėl kurių tikrai užprotestuos kai kurios valstybės narės. Manau, kad tai bus pagrindinė būsimų derybų dalis.

Nežinau, kiek dabartinis susitarimas bus taikomas ar tinkamas būsimiems santykiams tarp Islandijos ir kitų ES valstybių narių. Tačiau dalyvaudami tame komitete, jūs sužinosite, kad tai buvo įtempta tema derybų tarp Norvegijos ir kai kurių valstybių narių metu. Tačiau aš manau, kad bent jau šiandien niekas konkrečiai negali pasakyti, kokie pažadai ar rūpestį keliantys klausimai bus pateikti šios konkrečios srities atžvilgiu.

Pirmininkė. – Ačiū, gerb. Komisijos nary, dėkojame jums už tai, kad šį vakarą atsakėte į tiek daug klausimų.
– Klausimas Nr. 50, kurį pateikė **Marian Harkin** (H-1073/08)

Tema: Pranešimas demografijos klausimais

2008 m. lapkričio mėn. Europos Komisija paskelbė Pranešimą demografijos klausimais, kuriame numatomi iššūkiai, su kuriais ateinančiais dešimtmečiais susidurs Europa kaip su visuomenės senėjimo rezultatu. Ataskaitoje pripažįstama, kad tie iššūkiai pareikalaus įvairių politinių reakcijų, įskaitant solidarumo tarp kartų ilgalaikės priežiūros atžvilgiu stiprinimą, didesnę priežiūros paslaugas teikiančių asmenų pripažinimą ir, svarbiausia, didesnę paramą šeimos narius slaugantiems asmenims.

2008 m. gruodžio mėn. Komisija paskelbė Europos restruktūrizavimo ataskaitą, kurioje taip pat išskiriami tie patys demografiniai iššūkiai ir kurioje pabrėžiama, kad Europos augimo tempas sumažės tada, kai prireiks svarbių papildomų išteklių, kad būtų patenkinti vis didėjančio skaičiaus pagyvenusio amžiaus žmonių, kuriems turės būti užtikrintos atitinkamos pensijos ir sveikatos bei ilgalaikė priežiūra, poreikiai.

Kalbant apie šeimos narius prižiūrinčius asmenis, kurie yra ir bus neatskiriama ir būtina mūsų socialinio ir sveikatos priežiūros užtikrinimo dalis, ar galėtų Komisija pakomentuoti, kokių konkrečių veiksmų ji ėmėsi, formuodama politinį atsaką į tuos iššūkius, ypač dėl didesnės paramos šeimos narius prižiūrintiems asmenims?

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, 2008 m. liepos mėn. atnaujintoje socialinėje darbotvarkėje Komisija įsipareigojo užtikrinti senėjančios visuomenės poreikių patenkinimą. Senėjančios Europos visuomenės problema reikalauja imtis įvairių strateginių priemonių, pradedant reikalingų reformų sveikatos apsaugos ir pensijų sistemose įvardijimu, kad būtų patenkinti senėjančios visuomenės poreikiai, ir siekiant išlaikyti viešuosius fondus, kurie teikia paramą tyrimams, kaip informacinės technologijos gali prisidėti prie vyresnių žmonių sveikatos ir gyvenimo sąlygų gerinimo.

Komisija šiuo metu baigia parengti 2009 m. Jungtinės ataskaitos dėl socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties projektą, kurioje bus aiškiai signalizuojama apie poreikį užtikrinti ilgalaikį pajamų pakankumą ir pastovumą, efektyvinti sveikatos priežiūros užtikrinimą bei sumažinti nelygybę sveikatos apsaugos srityje. Joje taip pat numatoma pagalba kai kurioms valstybėms narėms siekiant įveikti iššūkius pensijų, sveikatos priežiūros ir ilgalaikės priežiūros srityse. Jie yra aptariami atskirų valstybių pateiktose apžvalgose.

Kalbant apie paramą asmenims, teikiantiems neoficialias priežiūros paslaugas šeimos nariams, tai yra valstybių narių kompetencija priimti sprendimus šioje srityje. Vis dėlto Komisija, siekdama pokyčių, gali veikti kaip katalizatorius, palaikydama valstybių narių pastangas. Turėdama kompetenciją veikti kaip koordinatorių socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties srityje, Komisija stengiasi paskatinti valstybes nares kurti strategijas, numatančias paramą šeimos nariams.

2008 m. jungtinėje ataskaitoje Komisija ir valstybės narės pabrėžė politikos, reglamentuojančios neoficialias priežiūros paslaugas teikiančių asmenų veiklą, svarbą, įskaitant priemonių planą, numatantį mokymosi, profesinio orientavimo, atostogų, priežiūros atostogų galimybes bei tinkamą socialinę apsaugą neoficialias priežiūros paslaugas teikiantiems asmenims.

Be to, Komisija prisideda prie tokios politikos kūrimo nacionaliniu lygmeniu, šiuo klausimu atlikdama tyrimus ir organizuodama konferencijas.

Marian Harkin (ALDE). – Dėkoju už jūsų atsakymą, Komisijos nary. Jūs kalbate apie senėjančios visuomenės poreikius. Neabejotinai priežiūros paslaugos yra vienos iš jų. Jūs minėjote pensijų sistemos reformas, ir man smagu tai girdėti, kadangi žmonės, kurie dažnai atsisako darbo dėl to, kad galėtų prižiūrėti vaikus ar vyresnius asmenis, nemoka socialinės apsaugos įmokų, todėl dažniausiai slaugytojai negauna tinkamos pensijos.

Jūs minėjote, kad šeimos narius prižiūrinčių asmenų padėties reglamentavimas priklauso valstybių narių kompetencijai, ir aš su tuo sutinku. Atsakydamas į mano klausimą, jūs taip pat minėjote, kad Europos socialinis fondas galėtų praversti, siekiant garantuoti mokymą. Galbūt galėtumėte tai detalizuoti.

Pagaliau dėl slaugytojų darbo: jie yra neapmokami darbuotojai. Mane domina jūsų požiūris, kaip jūs vertinate slaugytojus, žiūrint iš užimtumo ir socialinių reikalų, kurie yra jūsų vadovaujamo generalinio direktorato sritis, perspektyvos.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Šiuo atveju visuose Komisijos dokumentuose matosi, kad mes dirbame suprasdami, kad visuomenė senėja, vis didesnis žmonių skaičius bus įsipareigoję rūpintis nuo jų priklausomais asmenimis. Panašiai yra formuojama absoliučiai aiški lyčių lygybės politika, kadangi vienas iš nenumatyto plėtojimosi pavojų yra tai, kad būtent moterys prisiims daug didesnę atsakomybę už sergančius šeimos narius, kurie daugeliu atvejų yra labai seni žmonės.

Kalbant apie šių žmonių finansavimą, tai yra valstybių narių reikalas. Valstybės narės gali sukurti įvairiausias paramos prižiūrintiems nuo jų priklausomus asmenis sistemas, dauguma valstybių narių tokias sistemas turi.

Kadangi jūs paminėjote Europos socialinį fondą, norėčiau pasakyti, jog tai suprantama, kad Europos socialinis fondas negali apimti priklausomų asmenų priežiūros finansavimo, tačiau jo pagrindu ir jam padedant galima sukurti nemažai programų, skirtų slaugytojams. Mokymasis, apie kurį jau kalbėjau, būtent reiškia, kad jeigu mes norime rūpintis asmeniu, kuris mums turbūt yra artimas ir su kuriuo mus sieja emocinis ryšys, tokiu atveju, nepaisant mūsų pastangų ir geros valios, iš tikrųjų rūpinimasis kitu žmogumi tam tikra prasme yra specializuota sritis.

Todėl tiems žmonėms būtų labai naudinga įgyti esminių žinių ir patirties, kadangi rezultatai yra naudingi ir jiems: ne tik gerokai pagerėja priežiūros lygis, bet ir jų darbas tampa daug lengvesnis.

Tai yra viena iš priežasčių, kodėl mes siekiame judėti šia linkme.

Taip pat norėčiau pabrėžti kai ką, kas dar nebuvo paminėta, tačiau su kuo susiduriame, – tai pagyvenusių žmonių užgauliojimas ar blogas elgesys su jais. Daugeliu atvejų vėlgi tampa aišku, kad blogas elgesys nėra susijęs su kokia nors bendra atsakingų asmenų charakterio yda, tai labai dažnai susiję su situacine kalte.

Darbas paprasčiausiai yra per sunkus ir jie su juo nesusidoroja. Pasinaudodami Europos socialiniu fondu, mes norime imtis veiksmų taip pat ir šiuo klausimu.

Pirmininkė. – Kadangi jo autoriaus nėra, klausimas Nr. 51 praleidžiamas.

Mes pereiname prie kito klausimo, kurį pateikė B. Crowley, kurį pakeis E. Ryan.

– Klausimas Nr. 52, kurį pateikė **Brian Crowley** (H-1056/08)

Tema: Skurdas Europos Sąjungoje

Solidarumas yra Europos Sąjungos, kurios bendrosios vertybės apima investavimą į žmones, lygių galimybių puoselėjimą ir kovą su skurdu, požymis.

Ar galėtų Komisija tuo tikslu bendrais bruožais nusakyti būsimus būdus, kuriais būtų galima užtikrinti, kad europinio lygio planai kovoti su skurdu būtų integruoti į nacionalinę politiką?

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pristatydamą Lisabonos strategiją, Europos Sąjunga numatė sau tikslą: pastebimai sumažinti skurdą iki 2010 m. Nuo tada Sąjunga ėmėsi priemonių šiam tikslui siekti. Atvirojo koordinavimo metodu socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties srityje buvo sustiprinta kova su skurdu ir socialine atskirtimi bei remiamos valstybių narių pastangos.

Šis bendradarbiavimas tarp valstybių narių turėjo gerų rezultatų. Paminėsiu tris atvejus: šiuo metu 22 valstybės narės nusibrėžė sau planinę užduotį kovoti su vaikų skurdu; piliečiai ir įmonės šiuo metu labai glaudžiai dalyvauja įgyvendinant nacionalines kovos su skurdu strategijas; socialinės įtraukties strategijos buvo įtrauktos į daugelį politikos sričių: užimtumo, švietimo ir profesinio mokymosi, sveikatos ir gyvenimo sąlygų.

2008 m. liepos 2 d. priimta atnaujinta Komisijos socialinė darbotvarkė numato septynias prioritetines veiklos sritis, tarp jų kovą su skurdu ir socialine atskirtimi. Atnaujintoje socialinėje darbotvarkėje taip pat siūloma stiprinti atvirąjį koordinavimo metodą. Europos planu skatinti augimą ir užimtumą, kuris buvo pateiktas valstybių ir vyriausybės vadovams 2008 m. gruodžio mėn. vykusio Europos Sąjungos viršūnių suvažiavime, siekiama atremti finansinės ir ekonominės krizės poveikį, taip pat sustiprinti jau vykdomas reformas, kurias numato Lisabonos strategija, augimo ir užimtumo srityse.

Komisija taip pat įsipareigojo reguliariai tikrinti finansinės ir ekonominės krizės poveikį valstybėse narėse ir priemonės, kurių imamasi nacionaliniu lygiu. Ši priemonė tikrinti socialinę krizės poveikį turėtų būti publikuojama kiekvieną ketvirtį, suprantama, daugiausia dėmesio bus skiriama pažeidžiamiausioms asmenų grupėms.

Komisija toliau bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, siekdama užtikrinti efektyvų jos 2008 m. spalio mėn. priimtų rekomendacijų dėl aktyvaus asmenų, labiausiai nutolusių nuo darbo rinkos, įtraukties įgyvendinimo.

Šia rekomendacija ypač siekiama padidinti minimalaus atlyginimo sistemų, kurios kai kuriose valstybėse narėse vis dar nepakankamai išvystytos, efektyvumą. Kitaip sakant, svarbu suteikti kiekvienam piliečiui galimybę pasiekti tinkamą gyvenimo lygį, ypač dabartinės krizės metu.

Taip pat norėčiau jums priminti, kad 2010 m. bus Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai. Tais metais bus siekiama: paremti socialiai atskirtų žmonių teisių ir galimybių aktyviai reintegruotis į visuomenę įgyvendinimą; pabrėžti kiekvieno visuomenės nario atsakomybę kovojant su skurdu; išplėsti jau išbandytus ir patikrintus metodus socialinės įtraukties srityje; sustiprinti pagrindinių politinių veikėjų įsipareigojimus.

Manau, kad priemonės, kurias paminėjau, patvirtina faktą, kad Europa nuolat konkrečiu būdu bando atkreipti dėmesį į pažeidžiamiausių asmenų grupių poreikius, ypač esant dabartinei ekonominei padėčiai. Tikiuosi, kad valstybės narės teigiamai sureaguos į Komisijos kreipimąsi spręsti socialinius krizės padarinius. Tuo tikslu jos gali pasinaudoti joms prieinamomis Bendrijos priemonėmis, ypač Europos socialiniu fondu ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu.

Eoin Ryan, autorius. – Norėčiau padėkoti Komisijos nariui už kiekvieną išsamų atsakymą. Kalbant apie vieną iš pažeidžiamų asmenų grupių, turint omenyje dabartinę ekonominę padėtį ir padidėjusį nedarbo lygį, akivaizdu, kad viena iš pažeidžiamų asmenų grupių yra jauni žmonės.

Labai dažnai ekonomiškai sunkiais laikais jauni žmonės, deja, pradeda piktnaudžiauti narkotikais. Ar įmanoma, kad Europos socialinis fondas galėtų būti tikslingai panaudotas jaunų žmonių labui, turint omenyje, kad tai sukelia problemų ne tik jiems, bet ir jų šeimoms ir bendruomenėms, o esant labai žalingam poveikiui visuomenei, tai privestų prie skurdo ir kitų sunkumų?

Svarsčiau, ar būtų įmanoma pasinaudoti fondu šios pažeidžiamos asmenų grupės labui.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Netgi esant šiai sudėtingai ekonominei padėčiai, Komisija laikosi strategijos kovoti su visų formų diskriminacija, bet kokiais lygių galimybių principo pažeidimais. Žinoma, jūs puikiai suprantate, kad Europos teisės aktai nedraudžia teigiamų veiksmų, t. y., veiksmų, nukreiptų asmenų grupių, esančių labai sudėtingoje padėtyje, labui. Apskritai Komisija savo pasiūlymuose Parlamentui palengvina, o jeigu pasiūlymas yra priimtas, siūlo palengvinti naudojimąsi Europos socialiniu fondu ir Globalizacijos fondu. Iš esmės galiu pasakyti, kad kalbant apie fondo reglamentavimą ir struktūrą, nėra jokių kliūčių žymią šių lėšų dalį skirti jauniems žmonėms. Tai priklauso nuo individualaus projekto globėjo, vietinių bendruomenių bei šalies lygiu priimtų sprendimų. Tai vis dar yra atviras klausimas, tačiau iš esmės nėra jokių kliūčių efektyviai panaudoti lėšas jaunų žmonių ar kitų asmenų grupių, esančių ypač sudėtingoje padėtyje, labui.

Pirmininkė. – Tuo užbaigsime Klausimų valandą.

Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

(Posėdis sustabdytas 19.30 val., atnaujintas 21.00 val.)

PIRMININKAVO: Manuel António dos SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

14. Tradicinių tautinių, etninių ir imigrantų mažumų apsauga Europoje (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – tai diskusijos tradicinių tautinių, etninių ir imigrantų mažumų apsaugos Europoje klausimu, kurį Komisijai žodžiu pateikė Csaba Sándor Tabajdi, Hannes Swoboda, Jan Marinus Wiersma, Véronique De Keyser, Katrin Saks ir Claude Moraes, Europos Parlamento socialistų frakcijos vardu (O-0002/2009 – B6-0005/2009).

Csaba Sándor Tabajdi, autorius. – (HU) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Europos žemyne gyvena daugiau kaip 300 skirtingų tautinių ir etninių mažumų bei kalbinių bendruomenių. Apytikriai 15 proc. visų 27 ES valstybių narių piliečių priklauso tradicinei tautinei mažumai arba imigrantų bendruomenei. Nors Europos Sąjunga siekia išsaugoti kultūrų įvairovę, mažumų kalbos ir grupės susiduria su išnykimo ir asimiliacijos grėsme. Tolydžio augančios imigrantų bendruomenės sprendžia integracijos problemas; tik pagalvokite apie riaušes Prancūzijos apylinkėse, Paryžiaus priemiesčiuose, teroristų išpuolius Londone arba etninę įtampą Nyderlanduose.

Ar Europos Sąjunga galima pasitikėti, kai ji smerkia šiurkščius žmogaus ir mažumų teisių pažeidimus trečiojoje šalyje? Ar ES sprendimus priimančys asmenys adekvačiai vertina tautinių ir etninių mažumų problemas, jas priskirdami galimoms šalims kandidatėms Vakarų Balkanuose, o kai kurios valstybės narės yra nepajėgios su jomis susidoroti pas save ir jų praktika faktiškai visiškai priešinga šiai politikai? Tie, kas negali ir nenori pripažinti šių klausimų ir slepia galvas smėlyje, žaidžia su Europos ateitimi.

Šiandieniniai debatai buvo pradėti reiškiant susirūpinimą, nes tam tikri asmenys tvirtino, kad šis klausimas yra pernelyg opus. Taip, šis klausimas išties nepaprastai opus. Tačiau kuo taptų Europos Sąjunga, jeigu mes diskutuotume tik tais klausimais, kurie nepažeidžia niekieno interesų? Negalima tiesiog imti ir apsimesti, kad šių problemų nėra! Europos piliečiai tikisi iš mūsų nuoširdžių atsakymų. Europos Sąjunga privalo užtikrinti tenykščių ir tradicinių mažumų, romų, keleto milijonų žmonių, gyvenančių kaip mažuma ir neturinčių nepriklausomos valstybės, pavyzdžiui, katalonų, baskų, škotų, bretonų, elzasiečių, korsikiečių, valų, taip pat vengrų mažumos Rumunijoje, Slovakijoje ir Serbijoje bei kitų tautinių bendruomenių teises vietiniu, regioniniu, nacionaliniu ir ES lygmenimis.

Subsidiarumas ir savivalda, galios pasidalijimas ir bendras sprendimų priėmimas – tai pamatinės Europos Sąjungos vertybės. Labai svarbu, kad bendro sprendimų priėmimo, savivaldos ir autonomijos formos būtų sukurtos remiantis daugumų ir mažumų susitarimais, kartu ypač gerbiant valstybių narių suverenumą ir teritorinį vientisumą. Kalbant apie asmenis, priklausančius imigrantų mažumoms, turime padėti jiems kiek įmanoma geriau įsilieti į valstybę, kurioje jie gyvena, o imigrantų mažumos savo ruožtu turi rodyti didžiausią pagarbą juos priėmusios valstybės kalbai bei papročiams. Jeigu Europos Parlamentas iš tikrųjų nori tapti galios centru, jis privalo išdrįsti susidurti su šiomis problemomis akis į akį.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pone C. S. Tabajdi, tarp visų sąlygų, kurias turi įvykdyti prie Sąjungos norinti prisijungti šalis, pagarba mažumoms yra esminis principas. Europos Sąjungos šalims kandidatėms taikomi Kopenhagos kriterijai.

Pagarba mažumoms priklausančių asmenų teisėms, įskaitant pagarbą nediskriminavimo principui – tai vienas iš pamatinių Sąjungos principų. Vis dėlto Sąjunga neturi bendrųjų galių mažumų teisių apsaugos srityje. Tokią apsaugą užtikrinti turi nacionalinės valdžios institucijos, atsižvelgdamos į savo konstitucinę santvarką ir tarptautinius įsipareigojimus.

Be to, mažumų institucinės struktūros arba autonomijos klausimai priklauso valstybių narių galioms. Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencijos ir Europos regioninių arba mažumų kalbų chartijos (tai yra dvi pagrindinės Europos Tarybos pasiūlytos priemonės) pasirašymas ar ratifikavimas taip pat yra kiekvienos valstybės narės reikalas.

Todėl Sąjunga neturi galių priimti, kaip siūloma, bendrų įstatymų, nustatančių mažumų apsaugos standartus ir jų laikymosi tikrinimo metodus. Vis dėlto Sąjunga turi galimybę neviršydamą savo galių patvirtinti tam tikriems klausimams taikytinas priemones, kurios teigiamai paveiktų mažumoms priklausančių asmenų padėtį.

Pavyzdžiui, Komisija vykdo politiką, skirtą kovoti su diskriminacija dėl rasės, etninės kilmės arba religijos. Tai užtikrintų Bendrijos įstatymų šioje srityje ir tokius įstatymus papildančios direktyvos įgyvendinimą.

Kitas pavyzdys – lapkričio 28 d. priimtas pamatinis sprendimas dėl kovos su rasizmu ir ksenofobija. Šiuo pamatiniu sprendimu Europos Sąjunga prisideda gerinant mažumoms priklausančių asmenų, kenčiančių nuo tam tikros rūšies elgesio, padėtį. Sąjunga taip pat nemažai nuveikė gerinant romų mažumos padėtį.

Imigrantų integracija yra svarbi ir nuolat auganti problema Europos Sąjungos valstybėse narėse. 2005 m. Komisija pateikė svarstyti Bendrąją integracijos programą, kuri sudaro pagrindų direktyvą dėl integracijos į Europos Sąjungą bendros strategijos. Be to, Sąjunga 2007–2013 m. skyrė 825 mln. EUR biudžete, kad būtų sukurtas Europos fondas trečiųjų šalių piliečių integracijai.

2009 m. Komisija imsis trijų naujų iniciatyvų: Tai yra „Integracijos vadovo“ trečias leidimas, Europos integracijos forumas, kuris skatins pilietinę visuomenę dalyvauti tęsiant mūsų darbą, ir integracijai skirta interneto svetainė, kuri bus vienintelis portalas, teikiantis informaciją apie integraciją, skatinsiantis keitimąsi gerąja patirtimi tarp integracijos srities tarpininkų.

Europos Sąjunga daugiakalbystės srityje siekia ne pakeisti valstybes nares, bet greičiau padėti ir prisidėti vykdamas veiklą. Europos Komisijos daugiakalbystės politika apima tiek regionines, tiek mažumų kalbas.

Pagarba kalbų ir kultūrų įvairovei yra vienas iš Europos Sąjungos kertinių akmenų. Ši pagarba kalbų bei kultūrų įvairovei įtraukta ir į Europos pagrindinių teisių chartiją, kurios 22 straipsnis skelbia: „Sąjunga gerbia kultūrų, religijų ir kalbų įvairovę“.

Paskutiniame Komisijos komunikate, priimtame 2008 m. rugsėjo mėn., taip pat teigiama, kad kiekviena iš daugybės kalbų, tiek tautinės, tiek regioninės, mažumų ar imigrantų, suteikia savitumo mūsų bendrai kultūrai. Pagrindinės priemonės, kurių Sąjunga gali imtis šioje srityje, yra finansavimo programos, ypač 2007–2013 m. mokymosi visą gyvenimą programa.

Galiausiai labai patraukli priemonė yra Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, paranki renkant duomenis, naudingus plėtojant ir įgyvendinant visas priemones bei Bendrijos politiką. Atsižvelgiant į Europos Parlamento prašymą Pagrindinių teisių agentūrai, kuri yra, primenu, įsikūrusi Vienoje, į agentūros 2009 m. darbo programą įtrauktas lyginamosios ataskaitos apie etninių ir rasinių mažumų diskriminavimo Europos Sąjungoje padėtį parengimas. Ji leis mums atnaujinti 2007 m. ataskaitą apie rasizmą.

Tai ir viskas, ką galiu jums pasakyti. Kitais žodžiais tariant, mes neturime teisinio pagrindo mažumų apsaugos sistemos sukūrimui. Šis klausimas iš tiesų yra valstybių narių galioje, nors Sąjunga neabejotinai turi vengti bet kokios mažumoms priklausančių piliečių diskriminacijos.

Rihards Pīks, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (LV) Dėkoju gerb. pirmininke. C. S. Tabajdi ėmėsi milžiniškos užduoties – pamėginti apibendrinti ir suklasifikuoti asmenų bendruomenes, istoriškai žiūrint susiformavusias pačiais įvairiausiais būdais, kurios, didesnės ar mažesnės, gyvena valstybėse, turinčiose skirtingą etninę ir kalbinę kilmę. Kaip žinome, Europoje per šimtmečius šalių ribos ir pavadinimai pasikeitė ne vieną kartą, tiek dėl virusių karų, tiek jungiantis ar skiriančioms valstybėms, kuriantis imperijoms ir joms žlungant. Žmonės labai dažnai, net nepakeisdami savo gyvenamosios vietos, tapdavo kito karaliaus pavaldiniais arba kitos šalies gyventojais. Panašiai ir migracija vyko tiek pavienių asmenų, tiek ištisų etninių bendruomenių lygmenyje. Mes paveldėjome visų šių procesų padarinius. Be jokios abejonės, šiandien kiekvienas Europos Sąjungos gyventojas nusipelno žmogaus vardo verto gyvenimo ir vienodų galimybių. Vis dėlto, ką iš tiesų galime vadinti mažuma šiandienine prasme, ar valstybės gali susitarti ir nustatyti vienodus kriterijus? Atsakyti į šį klausimą svarbu, nes šiandien ryškėja jau naujos migracijos kontūrai: tai yra tiek migracija Europos Sąjungos viduje, tiek migracija iš ne ES šalių. Aš manau, kad specialistai, tyrinėtojai, istorikai, etnografai ir kalbininkai visų pirma turėtų imtis darbo šiuo klausimu, o politikai galbūt galėtų tarti paskutinį žodį. Jeigu šito imtųsi politikai, nuolat susidurtume su dideliu politiniu subjektyvumu ir savanaudiškumu, ypač artėjant rinkimams. Dėkoju.

Katalin Lévai, *PSE frakcijos vardu*. – (HU) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Europos Sąjungoje ir kitose Europos šalyse gyvena daugiau nei 45 mln. žmonių, priklausančių 57 skirtingoms mažumų grupėms. Šiandien, kai rasizmo šmėkla klaidžioja po Europą, kai akivaizdu, kad visoje Vidurio ir Rytų Europoje nacionalinių valstybių daugumos šovinizmas pasieks gąsdinantį mastą, nebegalime ilgiau likti užsimerkę prieš mažumos politiką. Kaip girdėjome (iš Komisijos nario taip pat), ES kol kas neturi visoms valstybėms narėms taikomo reglamentų, nustatančių mažumų tapatybės apsaugą, rinkinio. Mažumų klausimas priklauso valstybių narių kompetencijai, todėl tokios bendruomenės turi didžiąja dalimi pasitenkinti bet kuo, dėl ko susitars su savo vyriausybėmis. Vidurio ir Rytų Europos valstybių narių piliečių, priklausančių įvairioms tautinėms, mažumų bendruomenėms, bendras skaičius yra ženkliai didesnis nei Vakarų Europoje, todėl ir jų problemos yra kur kas sudėtingesnės. Tam, kad ne tik tautinės mažumos, bet ir bet kuris kitas asmuo, priklausantis ES tautų mažumai, Europoje jaustųsi kaip namuose, Europos teisės aktais turi būti sukurta teisinė sistema, kurios visapusiški teisiniai standartai gintų mažumas.

Mes turime sukurti tam tikras politines struktūras, kurios ne siektų išskirtinumo, bet dalytųsi tarpusavyje kompetencijos sritis. Kai toks modelis taps tikrove visoje Europos Sąjungoje, mažumos atsidurs palankesnėje padėtyje ir įgis naujų galimybių apsaugoti savo kalbą bei kultūrą. Šiuo atžvilgiu labai svarbus Lisabonos sutarties ratifikavimas, kadangi Vengrijos vyriausybės dėka į du jos straipsnius įtrauktos mažumoms priklausančių asmenų teisės. Sutarties priėmimas reikštų didelį žingsnį į priekį Europos Sąjungos istorijoje. Dabartinė ekonominė krizė nėra palanki mažumoms, kadangi kelia nesutarimus ir duoda peno kraštutinių dešiniųjų demagogijai. Europa negali, ypač šiuo metu, neišgirsti mažumų balso. Ji negali palikti mažumų likimo valiai krizės metu.

Henrik Lax, *ALDE frakcijos vardu*. – (SV) Diskusija Europos mastu apie įvairių mažumų grupių padėtį yra ištis sveikintina. Bendras požiūris į teises ir pareigas, kurios turėtų būti taikomos tautinėms, etninėms ar kalbinėms mažumoms, imigrantams ir asmenims be pilietybės, daugeliu aspektų būtų naudingas šioms grupėms ir visai Sąjungai. Beveik kas dešimtas ES pilietis šiuo metu priklauso tautinei, kalbinei arba etninei mažumai. Su kai kuriais jų, pavyzdžiui, manimi – švediškai kalbančiu suomių – elgiamasi gerai. Kiti yra diskriminuojami arba nepripažįstami. Dėl istorijoje susiklosčiusių aplinkybių atsiradusioms tautinėms mažumoms svarbu suvokti save kaip visateises Sąjungos nares. ES reikia mažumų pagalbos, ji turi suteikti joms galimybę aktyviau dalyvauti priimančioms sprendimus ir užtikrinant saugią bei darnią bendrą ateitį.

Aišku, kad tos pačios taisyklės, skirtos, pavyzdžiui, imigrantų mažumoms, negali būti taikomos tautinėms mažumoms. Imigrantams reikalinga speciali pagalba integruojantis naujoje šalyje. Atskiras klausimas – asmenys be pilietybės, kuriuos, pasitelkiant visas įmanomas priemones, reikia padėti siekti prieglobsčio šalies piliečio statuso.

ES taip pat reikalingas bendras požiūris į mažumų klausimus tam, kad galėtų apsiginti pati ir apginti savo valstybes nares nuo išorės spaudimo bei provokacijų, kai mažumų teisės panaudojamos kaip ginklai sėjant nesantaiką ir kurstant sumaištį. Pamokomas pavyzdys – Rusijos dalyvavimas ir propaganda Estijoje bei Latvijoje. Mes privalome neįduoti ginklo į rankas tiems, kas nori mums pakenkti.

Europai reikia reprezentacinio mažumų forumo, kuris veiktų kaip patariamasis organas Europos Parlamente ir Taryboje svarstomais klausimais. Taip pat būtų svarbu šiam parlamentiniam komitetui nustatyti aiškią atsakomybę už klausimus, susijusius su mažumomis. Šis Parlamentas turėtų patvirtinti oficialų pranešimą apie mažumų teises.

Galiausiai norėčiau užduoti konkretų klausimą: ar Komisija pasiruošusi priimti atsakomybę už diskusijų mažumų klausimais pradėjimą Europos mastu ir ar ji pasirengusi aktyviau skatinti sąžiningą elgesį su Sąjungos mažumomis, tai yra ne tik kalbų įvairovės, kuria dažnai prisidengiama ignoruojant mažumų grupes, srityje. *(Plojimai)* <BRK>

Jan Tadeusz Masiel, *UEN frakcijos vardu*. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, kai kurios mažumų grupės valstybėse narėse gyvuoja jau šimtmečius, o kitos atsirado palyginti neseniai.

Romai yra viena iš tradicinių mažumų grupių, kurios egzistavimas Sąjungos valstybėse minimas pačiuose seniausiuose įrašuose. Man gaila, tačiau mano šalyje, Lenkijoje, romų integracijos mastas yra nepakankamas, nors jie ir nėra diskriminuojami. Jie pritaria šiam požiūriui. Manau, kad romams reikia didesnės valstybės paramos. Jiems ypač reikalinga pagalba profesinio mokymo ir apskritai švietimo srityje.

Valstybės narės turėtų atlikti vadovaujamą vaidmenį vykdam šios ir kitų mažumų grupių integraciją. Bendri Sąjungos teisės aktai labai padėtų mums įgyvendinant savo siekius. Ypač turiu omenyje naujų atvykėlių iš islamo šalių, kuriems sunku integruotis Europoje, teisių ir pareigų apibrėžimą.

Mikel Irujo Amezaga, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau nuoširdžiai padėkoti C. S. Tabajdi už darbą ruošiant ir pateikiant šį klausimą žodžiu, kuriuo ir vyksta šiandieninė diskusija, taip pat už jo milžinišką darbą rengiant rezoliuciją, apie kurią, deja, nediskutuojame, tačiau ją, be jokios abejonės, galėsime aptarti kituose plenariniuose posėdžiuose.

Ši rezoliucija būtina, nes akivaizdu, kad turime nustatyti minimalų mažumų grupių Europos Sąjungoje apsaugos lygį, kurio šiuo metu neturime.

Aš nepritariu Komisijos nario J. Barroto nuomonei, tai yra dangstymuisi Europos Sąjungos jurisdikcijos trūkumu šiuo klausimu. Gerbiamas narys aiškiai prieštarauja pats sau, iš pradžių paminėdamas Kopenhagos kriterijus, kitą teisės aktų tipą ir tuo pačiu metu (galbūt kai tai nekelia susidomėjimo arba kai pritrūksta drąsos) dangstydamasis jurisdikcijos trūkumu, kad tik nereikėtų, pavadinkim, žengti į priekį mažumų grupių apsaugos srityje, kadangi galų gale stojame akis į akį su amžina dilema. Mes susiduriame ne su problema, bet greičiau su iššikiu, kurį turi priimti Europos Sąjunga, todėl šį klausimą reikėtų vertinti būtent taip.

Kathy Sinnott, *IND/DEM frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, kiekvienoje ES valstybėje narėje yra žmonių grupių, kurie, vertinant etniniu, kalbos, aprangos, grojamos muzikos ar atliekamų religinių apeigų požiūriu, laikomi kitokiais nei visi. Kai žmonės tokioje šalyje įpareigojami gerbti kiekvieno žmogaus igimtą orumą, panašūs skirtumai yra laikomi praturtinančiais, o žmonės vertinami. Faktiškai, kai vertinamas žmogaus orumas, į mažumas visiškai nežiūrima neigiamai. Vis dėlto daugumoje šalių ši pagarba silpna arba jos visai nėra. Tai lemia diskriminaciją, kai mažumos užgauliojamos ir nustumiamos į vargingiausias sąlygas.

Kopenhagos susitarime reikalaujama, kad šalis, pageidaujanti prisijungti prie ES, turėtų minimalų priimtina pagarbos visiems jos teritorijoje gyvenantiems asmenims lygį. Principas žlunga, kai mes ignoruojame šiuos kriterijus ir į nares priimame valstybes, kuriose kai kurie žmonės nustumiami į šalį ir skriaudžiami.

Pavyzdžiui, Airijos priėmimo į ES metu ir daugelį metų po to šioje šalyje daug vaikų ir suaugusiųjų su negalia buvo atiduoti į specialias įstaigas ir laikomi blogiausiomis sąlygomis.

Šiandien, nepaisant Kopenhagos kriterijų įdiegimo, neseniai į ES įstojusiose arba planuojančiose tai padaryti valstybėse lengvai pažeidžiamos mažumos tebegyvena siaubingomis sąlygomis. Kopenhagos kriterijai buvo akivaizdžiai ignoruojami, tačiau elgesys su mažumomis netapo kliūtimi narystei. Tai prieštarauja susitarimo tikslui. Jeigu šalis, siekianti įstoti į ES, turi atitikti Kopenhagos kriterijus dėl elgesio su savo gyventojais, turi būti sudaryta galimybė sustabdyti narystę, kai ji šių reikalavimų nevykdo.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Pone C. S. Tabajdi, mes sprendžiame etninių mažumų klausimą, tačiau tai visų pirma reiškia vengrų etninę mažumą. Per pastaruosius dešimtmečius Vengrijoje etninės mažumos buvo beveik visiškai sunaikintos. Tai patvirtina ankstesnio mažumų ombudsmeno Vengrijoje Jenö Kaltenbachos žodžiai. Vengrijoje gyvenančių slovakų skaičius per minėtą laikotarpį nuo daugiau nei 300 000 sumažėjo iki 18 000. Sunykusi slovakų mažuma vengrų kalbą vartoja tik Vengrijoje esančiose etninių mažumų

mokyklose kaip mokomąją kalbą. Šiose mokyklose slovākų kalbos pamokos užima keturias valandas per savaitę.

Šiuo metu Slovākijoje nevykdomas kraujo kerštas ir šioje šalyje vengrų mažuma gyvena nepalyginamai geriau. Vengrų mažumos mokyklose kaip mokomoji kalba vartojama tik vengrų. Slovākų mokoma kaip papildomos kalbos kelias valandas per savaitę. Vengrijoje esančiose slovākų bendruomenėse pamaldos vyksta tik vengrų kalba, o apeigas atlieka tik dvasininkai vengrai. Antra vertus, vengrų bendruomenėse Slovākijoje pamaldas laiko tik pastoriai vengrai.

Vis dėlto paradoksalu, kad Europos Parlamentas neskiria jokio dėmesio slovākų, vokiečių, serbų ir kitoms persekiojamoms mažumoms Vengrijoje. Diskusija apie antraeiles vengrų mažumos problemas nuolat atsinaujina, šiuo metu Slovākijos vyriausybė jas svarsto. Tik šiandien kaip tokio proceso dalis buvo patvirtinta švietimo akto pataisa, užtikrinanti, kad mažumų mokykloms skirtuose vadovėliuose geografiniai pavadinimai būtų rašomi vengrų arba ukrainiečių kalbomis. Tik Vengrijos politikai ir Europos parlamentarai, prisidengdami etninių problemų sprendimu, nuolat bruka savo idėjas apie autonomiją, įskaitant teritorinę. Visai neseniai Vengrijos prezidentas tai padarė Rumunijos prezidento vizito Budapešte metu ir gavo griežtą atkirtį. Toks ir panašus požiūris turi būti demaskuotas ir kategoriškai pasmerktas Europos Parlamente.

Kinga Gál (PPE-DE). - (HU) Jeigu bet kurios kitos socialinės mažumos interesus stipriai gina kovos su diskriminacija reglamentai, Europos teisinė apsauga, jau nekalbant apie politinę valią, laikosi santūriai, kai prabylama apie tradicines tautines mažumas. Kol kas šių mažumų egzistavimas Europos Sąjungoje yra ne politinis klausimas, bet tiesiog realybė: ES gyvena milijonai žmonių, kurie nėra imigrantai. Jie gyvena Europos valstybėse narėse, nes čia yra jų protėvių žemė, iš kurios jie niekada neišsikėlė. Tiesiog taip dvidešimtame amžiuje susiklosčius aplinkybėms jų šalių sienos persikėlė kitur, o jie liko akis į akį su neišsprendžiamomis dilemomis. Kaip jiems išsaugoti tapatybę ir bendruomenę, kaip savo vaikams nupiešti saugaus gyvenimo dvidešimt pirmame amžiuje paveikslą? Turime galų gale pripažinti, kad tokių bendruomenių problemų neišspręsimė vien tik manipuliuojdami visuotinėmis žmogaus teisėmis arba kovos su diskriminacija reglamentais. Šios bendruomenės teisėtai reikalauja viso to, ką Europos Sąjunga panašaus dydžio bendruomenių atveju laiko daugumai priklausančių asmenų teise. Štai kodėl būtinas ES reglamentas ir ES pagalba. Tokios bendruomenės yra teisios galvodamos, pavyzdžiui, kad autonomija, kuri lėmė suklestėjimą ir plėtrą Pietų Tirolio Italijoje mažumoms, yra trokšamas problemos sprendimas.

Žinoma, autonomijos formos, taip pat galbūt įskaitant ir teritorinę autonomiją, šioms bendruomenėms užtikrintų aiškią ateitį. Tokių bendruomenių nereikėtų mistifikuoti, apie jas reikia kalbėti atvirai, nes jeigu tokia pasirinkimo teisė gali būti teigiamas sprendimas, nepažeidžiantis teritorinio vientisumo vienoje valstybėje narėje, jis taip pat gali pasitvirtinti ir kitoje valstybėje. Tokių mažumų teisėti reikalavimai, kurie remiasi pamatiniais principais ir dabartine ES praktika, negali tapti tabu temomis Europos Sąjungoje dvidešimt pirmame amžiuje!

Bárbara Dührkop Dührkop (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, įdomu, kad kiekvienos kadencijos pabaigoje mes atkreipiame dėmesį į vienos ar kitos mažumos grupės valstybėje narėje menką teisinę ir materialinę apsaugą arba tokios apsaugos nebuvimą.

Pastaruoju metu Europos Sąjungai išsiplėtus į rytus padėtis neišvengiamai tapo sudėtingesnė.

27 valstybėse narėse egzistuoja daugiau nei 100 grupių, jeigu prie etninių ir kalbinių mažumų pridėsime pastarosios imigracijos metu susidariusias mažumas. Ypač reikėtų išskirti (kas ir buvo padaryta) romus, jau ne vieną šimtmetį tarp mūsų gyvenančią etninę grupę. Ji turi savitus bruožus ir iš visų mažumų grupių yra atsidūrusi nepatogiausioje padėtyje.

Komisijos nary, dedamų pastangų pasiekti šių grupių laipsniškos integracijos, jeigu ne asimiliacijos, padvigubinimas ir vienybės įvairovėje įgyvendinimas yra milžiniškas iššūkis Europai. Ne veltui Lisabonos sutartyje pirmą kartą Europos Sąjungos istorijoje tiksliai išdėstytos mažumoms priklausančių asmenų teisės ir vertybės.

Kiekviena socialinė grupė yra kitokia. Dėl istorinių aplinkybių valstybėse narėse atsiradusios kalbinės mažumos ir pripažinta bei neginčijama jų teisė reikšti save gimtąja kalba turi mažai ką arba visiškai neturi nieko bendro su naujomis migracijos bangomis, pasižyminčiomis savitais bruožais.

Mes pasirenkame Europos regioninių arba mažumų kalbų chartiją kaip atskaitos tašką ir prašome Europos socialinio fondo atkreipti dėmesį į mažumas bei skirti joms lėšų.

Ką tik baigėsi 2008 metai, kurie buvo paskelbti Europos tarpkultūrinio dialogo metais, ir aš tikiu, kad šis dialogas dar tik prasidėjo. Manau, kad turėtume pasinaudoti šiuo momentu ir toliau plėsti dialogą, taip sukuriant normų laikymosi tikrinimo Europos lygmeniu metodiką, skirtą apsaugoti mažumų grupes.

Norėčiau baigti tokia pastaba: valstybės narės yra įsipareigojusios ginti ir saugoti daugiakultūrės Europos tradicijas bei vertybes, o šio Parlamento pareiga yra sukurti integracijos normas, pagrįstas bendra Europos orientacine sistema, palengvinančia taikų sambūvį.

István Szent-Iványi (ALDE). – (HU) Gerb. pirmininke, vienas iš dešimties Europos piliečių priklauso tautinei mažumai. Daugelis jų jaučiasi posūniais ar podukromis savo pačių tėvynėje. Jie laukia, kad Europos Sąjunga užtikrintų jų teises ir padėtų pagerinti padėtį. Žmogaus teisių požiūriu Europos Sąjunga mažiausiai padarė mažumų apsaugos srityje. Nors teisinis pagrindas veiksmingai mažumų teisių apsaugai yra, dažnai nepakanka politinės valios joms apginti. Lisabonos sutarties ratifikavimas galėtų pagerinti padėtį, tačiau pati savaime ji nėra stebuklingas problemos sprendimas. Svarbu, kad veiksmingai dirbtų jau egzistuojančios institucijos ir ypač kad būtų sustiprintas Pagrindinių teisių agentūros mažumų profilis. Jeigu nauja Komisija turėtų nari, kuris būtų atsakingas vien už mažumų reikalus, įvairios mažumos tai laikytų teigiamu ženklu. Tai būtų aiškus signalas, kad mažumoms priklausančias asmenys taip pat yra visateisiai vienijančios Europos piliečiai. Europa negali turėti posūnių ar podukrų, nes, viena ar kita prasme, visi mes priklausome mažumoms.

László Tőkés (Verts/ALE). – (HU) Gerb. pirmininke, vertinu ir dėkoju už tradicinių tautinių ir etninių mažumų bei Europos imigrantų apsaugos klausimo įtraukimą į darbotvarkę. Skaudu, kad, neturint reikiamos politinių frakcijų paramos, šiandieninė bendra diskusija baigsis nepriėmus jokie sprendimo ir kad nėra galimybės ES pamatinio susitarimo pritaikyti mažumų apsaugai. Ankstesnei komunistų stovyklai priklausiusiose šalyse nesikišimo principas buvo svarbiausias. Man atrodo nepriimtina, kad Europos Sąjunga paprasčiausiai palieka mažumų problemos sprendimą atskirų valstybių narių kompetencijai. Manau, kad prezidento Traiano Băsescu pareiškimai Budapešte, atmetantys Transilvanijos vengrų teisėtus reikalavimus dėl kolektyvinių teisių ir autonomijos, primena diktatorišką požiūrį, kuris buvo gajus komunizmo metais. Europos Sąjunga taip pat yra bendri tautinių, etninių ir religinių mažumų namai ir būtent dėl šios priežasties ES nebegali ilgiau atidėlioti institucinės, teisiskai reglamentuotos jų apsaugos.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Gerb. pirmininke, mūsų kultūrai priklauso teisinės valstybės ir asmens teisių principai, todėl teisinga ir priderama ginti atskirų narių arba mažumos teises, tačiau būtų pavojinga teisės aktais reglamentuoti netautinių mažumų, pavyzdžiui, bendruomenių, nepriklausančių nuo kitų, teises.

Netautinių mažumų (kalbu tik apie jas) atveju bendras požiūris visos Bendrijos lygmeniu turi būti atmestas, nes tai neišvengiamai sunaikintų daugelio Europos tautų darną. Kur galioja teisinės valstybės principas, žmonių sugyvenimo būdo reglamentavimas turi būti paliktas nacionalinei valdžiai. Taigi jeigu dauguma būtų mažumos priešas, tai leistų rimtai suabejoti demokratiškumu.

Susidūrę su skurdu arba pavojumi, kai kurie žmonės pabėga iš savo kilmės šalies ieškoti prieglobsčio kitur. Teisė į prieglobstį – tai būdas pabėgti, taip išreiškiant nepasitenkinimą. Laimei, tai tapo pagrindine teise, tačiau, kaip ir kiekviena teisė, ji yra susijusi su ją lydinčia pareiga. Šiuo atveju tokia pareiga yra prieglobsčio šalies taisyklių, kalbos ir papročių priėmimas.

Prieglobsčio teisė yra vertinga tuo, kad tai – įgimta kiekvieno žmogaus teisė. Net jeigu asmuo priklauso mažumai, tai jam neleidžia sukurti Bendrijos teisės. Asmuo turi visada būti visiškai lojalus tai šaliai, kurioje apsistojo. Tikėti, kad trumpalaikių bendruomenių, turinčių skirtingą istorinę atmintį, sugretinimas reiškia šalies sukūrimą, – tai apgaudinėti save. Po kurio laiko tokioje vietoje arba nusistovės abejingumas, arba kils karas.

Prieglobsčio šalį reikia arba mylėti, arba iš jos iškelti. Tai pareiga, atsiradusi iš teisės laisvai judėti.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE). – (RO) Norėčiau išreikšti savo paramą mažumų ir jų kultūros, kalbos, tradicijų bei papročių apsaugai. Manau, kad visos valstybės narės turėtų savo nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose įvairias sritis, padaryti nuorodą į mažumų apsaugą.

Šiuo atžvilgiu manau, kad šios srities Rumunijos teisės aktai yra ypač gerai parengti ir gali atstoti pavyzdį visoms valstybėms narėms. Šį teiginį taip pat gali patvirtinti šio Parlamento bendradarbis, kurį labai gerbiu ir kuris gimė, augo ir studijavo Transilvanijos vengrų bendruomenėje, o dabar sėkmingai atstovauja Vengrijai čia. Vis dėlto mažumų apsauga neturi nulemti nesaikingumo, pavyzdžiui, kolektyvinių teisių, autonomijos ir apsisprendimo teisės, įskaitant teritorinę autonomiją ir apsisprendimą, propagavimo.

Nemanau, kad būtų naudinga skirstyti mažumas į įvairias kategorijas, nes tai pakištų mintį, kad šios kategorijos turi būti vertinamos skirtingai. Visi piliečiai turi būti vertinami vienodai ir turėti vienodas teises bei pareigas bendruomenėse, kuriose jie gyvena. Decentralizacija ir vietinė autonomija pagal nacionalinius teisės aktus itin atspindi visus piliečių troškimus, nepriklausančius nuo tautybės ar etninės kilmės. Neįprasta teikti aptarimui projektus, kurie dar nėra įtvirtinti dabartiniais tarptautiniais teisės aktais ir kurie nepriimti valstybių narių lygmeniu. Mums taip pat nereikia priimti Europos Tarybos nuostatų.

Reikia atskirai paminėti romų mažumą. Esu tvirtai įsitikinęs, kad bendros ES programos, ypač švietimo srities, gerokai pagreitins romų integraciją.

Galiausiai noriu jums priminti, kad bet kuri tauta, nepaisant jos dydžio, yra mažuma, lyginant ją su 500 mln. Europos piliečių.

Monika Beňová (PSE). – (SK) Mažumų apsauga, be jokios abejonės, yra vienas iš svarbiausių principų, o mano šalyje, Slovakijos Respublikoje, mažumoms užtikrinti sukurtos išimtinai aukštos apsaugos normos. Kalbant apie etnines mažumas kai kas gali pasakyti, kad šios normos taip pat užtikrinamos kultūrinės ir švietimo autonomijos būdu, kadangi mes turime didžiausiai pas mus egzistuojančiai mažumai skirtą universitetą.

Vis dėlto aš iš esmės prieštarauju, kad būtų pradėta diskusija apie teritorinę autonomiją, pradėjimui, nes, mano manymu, tai yra labai svarbus politinis ir teisinis klausimas, be to, manau, kad humanistiniu požiūriu ši problema gana opi. Ji gali sukelti didžiulį žmonių nepasitenkinimą. Svarstymai apie teritorinę autonomiją taip pat keltų esminę grėsmę Europos Sąjungos vienybei ir sėkmingai pažangai.

Komisijos nary, kadangi jūs kalbėjote apie pagarbą, baigdama noriu pridurti: taip, visuotinai būdinga, kad daugumos visuomenė didžiai gerbtų savo mažumas, bet aš manau, kad mažumos sveikoje visuomenėje lygiai taip pat ją gerbtų.

Tatjana Ždanoka (Verts/ALE). – Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti C. S. Tabajdi už puikų darbą. Labai gaila, kad mes negalime savo diskusijos užbaigti rezoliucija.

Aš tvirtai įsitikinusi, kad mažumos teisės turi tapti *acquis communautaire* dalimi. Deja, Komisija labai nenoriai teikia pasiūlymus dėl kokių nors priemonių šioje srityje. Turėtume prisiminti, kad mažumų teisės yra neatsiejama žmogaus teisių dalis ir todėl mūsų standartai turi būti kiek galima aukštesni. Nepamirškime, kad pagarba mažumoms ir jų apsauga yra vienas iš Kopenhagos kriterijų. Komisija netgi tinkamai netaiko kriterijų stojimo į ES proceso metu.

Mes pasirengę nusileisti, vildamiesi, kad po to padėtis pasitaisys, tačiau, kaip praėjusį mėnesį nurodė Komisijos narys J. Barrot, nuo ištvojimo nebuvo sukurta jokių priemonių klausimui spręsti. Mes smulkiai išdėstėme bendrą Europos Sąjungos standartą mažumų teisių srityje – toks standartas yra būtinybė.

Edit Bauer (PPE-DE). – (HU) Labai dėkoju, gerb. pirmininke. Europos Sąjungoje yra keletas politinių teritorijų, kuriose taikomi dvejoji standartai. Kaip jau girdėjome, Kopenhagos kriterijai dėl mažumų teisių yra taikomi valstybėms kandidatėms, tačiau tos pačios teisės neegzistuoja Bendrijos teisės aktuose. Jeigu Europos gerovė priklauso nuo kultūrų įvairovės ir niekas nenori matyti, kaip išnyksta mažų tautų kultūra bei kalba, etninėms mažumoms reikalinga apsauga, įskaitant ir teisinę apsaugą. Naujose valstybėse narėse socialistinio internacionalizmo palikta tikroji apsauga sunyko, o tautiniai sentimentai sustiprėjo. Be to, naujose valstybėse narėse dažnai šmėkščioja įvairūs despotiško nacionalizmo pavidalai, ypač dėl to, kad Kopenhagos kriterijai jų daugiau neįpareigoja. Mes neretai tampame asimiliavimo pastangų – dedamų tariamai pačių mažumų labui – liudytojais. Deja, tokią politinę priemonę dažnai naudoja populistinės partijos, siekdamos supriešinti daugumą su mažuma.

Vidaus teisinių standartų nustatymas siekiant apsaugoti mažumų teisinį statusą yra neišvengiamas. Tokie standartai turi vadovautis gerąja Europos patirtimi, remtis įvairiomis savivaldos rūšimis, kurių nereikia demaskuoti kaip tam tikro politinio nusikaltimo arba atmeti. Verčiau reikėtų išplėsti subsidiarumo principą, kad mažumos galėtų priiminti sprendimus, liečiančius jų pačių reikalus. Galbūt, kol bus sukurtas teisinis pagrindas, šiuo atžvilgiu būtų naudingas atvirojo koordinavimo metodas. Komisijos nariui norėčiau užduoti tokį klausimą: ar nebūtų įmanoma pasinaudoti šia galimybe, šiuo metodu, ieškant sprendimo dėl mažumų teisinio statuso? Galiausiai norėčiau padėkoti C. S. Tabajdi už puikų darbą šioje srityje.

Corina Crețu (PSE). – (RO) Europos lygmeniu mes turime susijusį reglamentų, kriterijų ir rekomendacijų rinkinį, kuris užtikrina mažumoms priklausančių piliečių apsaugą ir jų teisių pažeidimo atvejai pakankamai retai pasitaiko Europos sąjungoje. Rumunija suteikė savo mažumoms teises, kurios pranoksta atitinkamus

Europos standartus. Iš tikrųjų Rumunijos eurparlamentarų, kurie savo etnine kilme yra vengrai, buvimas šiuose Rūmuose yra gyvas to įrodymas.

Tarptotinei santarvei Europoje gyvybiškai svarbu, kad būtų gerbiamos žmogaus teisės, tačiau turi būti užkirstas kelias bet kokiems separatistiniams veiksams, kuriuos sukelia etninių teisių pablogėjimas. Europos projekto tikslas yra integracija, o ne etniniais kriterijais paremtų anklavų kūrimas.

Taip pat manau, kad turėtume daugiau dėmesio atkreipti į tautinių mažumų padėtį ES kaimyninėse šalyse, ypač kai ji liečia tos pačios tautybės valstybės narės piliečius. Toks pavyzdys būtų Ukrainoje, Serbijoje ir Moldavijoje gyvenantys rumunai, iš kurių atimtos pagrindinės teisės ir kurie yra tapę intensyvaus nutautinimo proceso objektu.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Gerb. pirmininke, Europos Sąjungoje egzistuoja keletas dėl istorinių aplinkybių atsiradusių grupių, kalbančių kalbomis, kurios negali būti vartojamos šio Parlamento debatuose, nes nėra pripažintos oficialiomis kalbomis. Pavyzdinei demokratijai tai reiškia praradimą.

Vienas tokių pavyzdžių – baskų kalba, *Euskera*, kuri yra ne mažumos, bet oficiali kalba, bent jau Baskijos pietinėje dalyje, administracine prasme priskiriamoje Ispanijos valstybei. Vis dėlto tas pats negalioja (Komisijos nary, nepriimkite to asmeniškai) Baskijos šiaurinėje dalyje, prijungtoje prie Prancūzijos, kurios prezidentas Jungtinių Tautų asamblėjai pareiškė, kad negerbti tautinės tapatybės ir kalbų yra tas pats, kas sėti pažeminimo sėklą, o be pagarbos nebus taikos pasaulyje. Todėl *Euskera*, korsikiečių, bretonų oksitanų kalbos nesulaukia nei bent menkiausio oficialaus dėmesio, nei pagalbos užtikrinant, kad jų vartojimas būtų gerbiamas ir skatinamas.

Taigi prašau Pagrindinių teisių agentūros toliau stebėti ir dirbti siekiant užtikrinti, kad valstybėse narėse nebūtų pažeidžiama žmogaus teisė kalbėti gimtąja kalba ir nebūtų diskriminuojami piliečiai, o visos gimtosios kalbos būtų laikomos oficialiomis jų vartojimo teritorijose.

(Kalbėtojas baigė baskų kalba)

Eskerrik asko jaun-andreok zuen laguntzagatik Europako hizkuntza guztien alde.

Daniel Petru Funeriu (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, sveikinu šią diskusiją, tuo labiau, kad Europos istorija rodo, jog krizės metu etninė įtampa gali išlipti iš kontrolių ir atveju stabiliose padėtyse. Norėčiau tikėti, kad šios diskusijos iniciatoriai siekė pabrėžti Europos projekto kilnias esmines vertybes ir tikrovę, kadangi Europos Sąjungos tikrovė vis dėlto yra geriausias pasaulyje mažumų vertinimo standartas. Todėl turėtume garsiai paskelbti, kad ši Asamblėja bet kokius nesantaiką sėjančius veiksmus arba standartą, kurį ką tik minėjau, žeminimą laiko ir laikys nepriimtiniu.

Kaip pabrėžė Komisijos narys J. Barrot, kiekvienoje atskiroje Sąjungos šalyje yra aiški ir dažniausiai oficiali teisinė sistema, užtikrinanti mūsų kultūrų įvairovės apsaugą. Ar egzistuoja kokia nors alternatyva aukštajam išsilavinimui, užtikrinančiam mūsų daugiaetninės visuomenės pasirengimą? Gyvenimiški pavyzdžiai rodo, kad klausimų, susijusių su švietimu, sprendimas stipriai skatina Bendrijos vystymąsi. Švietimas dėl savo prigimties daugiau vienija, nei skiria. Iš tikrųjų jis rodo, kad visi mes esame kažkieno mažuma. Babeş-Bolyai universitetas Rumunijoje, Transilvanijos mieste Kluže (Cluj), yra daugiakultūrio universiteto pavyzdys, kurį Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija vis mini kaip teigiamą daugiakultūrio ir tarptautinio pranašumo modelį.

Kur atsiranda poreikis, aukštasis išsilavinimas, prieinamas mažumos kalba, tampa nacionalinės švietimo sistemos dalimi. Kaip pavyzdį galiu pateikti Sapientia universitetą Rumunijoje.

Vis dėlto šie teigiami pavyzdžiai nereiškia, kad galime ramiau atsikvėpti, mes turime suprasti, kad galbūt didžiausias iššūkis dar tik laukia ateityje – tai sunkios romų bendruomenės padėties visoje Europoje palengvinimas. Esu įsitikinęs, kad veiksmingiausias labai sudėtingos Europos problemos sprendimo būdas ilgalaikėje perspektyvoje yra švietimas. Labai norėčiau išgirsti tikrai realią diskusiją apie tai, kaip Europa ketina pasinaudoti mūsų unikalia švietimo sistema, kad vienybė įvairovėje gyvuotų toliau.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Europos Taryba – tai institucija, nagrinėjanti klausimus pagarbos žmogaus teisėms srityje. Pagal subsidiarumo principą, mažumų teisės ir apsauga palikta pačioms valstybėms narėms. Tradicinės ir etninės, imigrantų mažumos turi laikytis nacionalinių valstybės narės, kurioje jie gyvena, teisės aktų.

Manau, kad naujų imigrantų mažumų integracija neturėtų priklausyti bendrai imigracijos politikai, kurią šiuo metu rengia ES. Tokią politiką bus galima apibrėžti tik tada, kai Europos Sąjungoje išnyks dabartinės laisvo darbuotojų iš valstybių narių, įstojusių į ES 2004 m. ir vėliau, judėjimo kliūtys.

Imigrantų mažumų apsauga yra socialinės Europos aukštinamų principų dalis. Sąžiningų darbo sąlygų suteikimas visiems Europos piliečiams, nepaisant jų kilmės valstybės narės, užtikrina tinkamą jų gyvenimą. Kaip Europos socialistė, aš palaikau Europos legalios imigracijos sistemos plėtojimą, tačiau visų pirma energingai pasisakau už tai, kad pagrindiniai Europos Sąjungos principais būtų taikomi visiems Europos piliečiams.

Csaba Sógor (PPE-DE). - (HU) Gaila, kad šiandien šis sprendimo projektas Parlamentui pateikiamas tik kaip klausimas. Tradicinių tautinių mažumų ir bendruomenių atstovai mėgino taikiais parlamentiniais būdais įtikinti daugumą, kad tai, kas tiko 14 Europos Sąjungos valstybių narių, tiks ir visai dabartinei ES teritorijai. Dėl to, kad atsidūrė naujoje šalyje net niekur nepajudėjusios iš savo kelių šimtmečių senumo tėvynės, tradicinės tautinės mažumos nekaltos. Niekas jų neklausė, ar jos norėtų pakeisti pilietybę arba priimti naują valstybinę kalbą. Šios tradicinės tautinės mažumos yra patys lojaliausi savo šalių piliečiai. Nepaisant karų, ekonominių krizių, vidinių politinių kovų ir asimiliacijos, šios mažumos neišdavė savo protėvių. Lojalumas išliko nenutrūkęs. Būtent dėl šios priežasties yra nesuvokiama, kaip keletas milijonų didelių šalių gyventojų galėtų bijoti poros šimtų tūkstančių arba ne daugiau nei pusės milijono mažumos narių.

Europos Sąjungoje susiformavo įvairios savivaldos formos, pavyzdžiui, teritorinė ir kultūrinė autonomija, kurią nulėmė daugumos ir mažumos sutarimo politika, nesusilpninusios tokių valstybių arba pačios Europos Sąjungos ekonominės, politinės ar socialinės galios. Mano šalis, Rumunija, egzistuoja nuo 1920 m. 1930 m. 28 proc. šios teritorijos gyventojų buvo ne rumunai, šiandien jų skaičius sumažėjo iki 10 proc. Be Rumunijos yra dar keletas valstybių narių, rodančių panašų susirūpinimą mažumomis. Egzistuoja įstatymai ir teisės, tačiau jų įgyvendinimo negalima užtikrinti, nors kalbų, etninė ir regioninė įvairovė laikoma Europos vertybe. Todėl svarbu nustatyti projekto gaires, kurios remtųsi gyvais ir sėkmingais ES pavyzdžiais, priimtinais visiems ir nepažeidžiančiais valstybės teritorinio vientisumo.

Gábor Harangozó (PSE). - (HU) Labai dėkoju, gerb. pirmininke. Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma norėčiau pasakyti, kad man labai malonu palaikyti C. S. Tabajdi iniciatyvą stengiantis gerinti Europos Sąjungoje gyvenančių mažumų padėtį. Nors įžymūs pavyzdžiai patvirtina, kad tautinės mažumos suteikia Europos Sąjungai papildomos vertės ir galimybių (pavyzdžiui, Pietų Tirolis arba Alandų salos), deja, Rytų Europoje mes susiduriame su priešingu požiūriu, kartais reiškiamu net pačių valstybės veikėjų. Būtent dėl šios priežasties turime skubiai paskelbti pareiškimą, kuris galutinai ir visiems laikams atmestų tautinių mažumų reikalavimus dėl autonomijos suteikimo, nurodant Europos Sąjungos nustatytus reikalavimus. Taigi turime kalbėti ryžtingai ir paskelbti, kad tautinėms mažumoms suteikiama teisė į autonomiją kaip mažumų teisės įgyvendinimas Bendrijos lygmeniu, be to, Europos Sąjungos teisinė sistema privalo užtikrinti šias pagrindines teises. Todėl visiškai palaikau išsamaus reglamento dėl mažumų teisių apsaugos Europos lygmeniu parengimą. Labai dėkoju.

Michl Ebner (PPE-DE). - (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šiandien kaip tik puiki proga ir ja naudodamasis noriu ypač padėkoti C. S. Tabajdi, parlamentinės frakcijos pirmininkui ir mažumų šalininkui.

Šiandien kalbu italų kalba, kuri yra valstybinė, tačiau ne mano gimtoji kalba. Taip darau dėl ypatingos priežasties: Italijoje gyvena daugybė etninių mažumų iš įvairių šalių ir etninių grupių. Šiandien noriu šiuo pavyzdžiu (taip pat kaip ir pavyzdžiu, patvirtinančiu, kad etninė mažuma negali egzistuoti paprasčiausiai pati savaime, bet turi jausti solidarumą) pasiremti tam, kad mažumoms suteikčiau teisę pasisakyti šiuose Rūmuose. Taip pat noriu pasakyti, kad užsienyje gyvenančios italų mažumos priešingu atveju neturėtų tokios galimybės.

J. Barrot šiandien kalbėjo apie nediskriminavimą. Aš manau, kad nediskriminavimo nepakanka, nes turime pasiekti vienodų teisių, o tai padaryti bus galima tik tada, kai mažumoms suteiksime didelę pagalbą siekiant to lygio, kurį turi dauguma. Dėl šios priežasties tam tikrais atvejais reikalinga pozityvi diskriminacija. Manau, kad tai nauja idėja, kurią reikia įgyvendinti.

Europos Sąjunga turi galių. Pasirėmę Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 bei 22 straipsniais ir Lisabonos sutarties 2 straipsniu (tikėkimės, kad jie išgalios kiek galima greičiau) kartu su Kopenhagos kriterijais bei pridėję truputį lankstumo ir teisinės vaizduotės, galėtume daug pasiekti. Noriu atkreipti ypatingą dėmesį į Lisabonos sutarties 2 straipsnį, kuriame kalbama apie asmens teisių apsaugą: už jį reikia padėkoti ankstesniam Užsienio reikalų ministrui F. Frattini, kuris daug prisidėjo įtraukiant šį straipsnį į sutartį.

Tikimės, kad bus apsaugotos grupių teisės – tai mūsų uždavinys. Tai, kad Europos Sąjungoje egzistuoja 168 mažumų grupės, o visame Europos žemyne jų yra apie 330, reiškia, jog 100 mln. mūsų bendrapiliečių Europos žemyne priklauso mažumoms. Pietų Tirolyje pasiekėme tokį lygį, kai akivaizdu, jog padėtį reikia taisyti, tačiau nepaisant to ji vis tiek lieka labai gera. Į atstovų šiuose Rūmuose arba daugumos narių kalbas apie tai, kad jų šalyse gerai elgiamasi su mažumomis, žiūriu šiek tiek įtariai. Būčiau laimingesnis, jeigu tai tvirtintų tokių mažumų atstovai.

Europos Sąjunga turi suprasti, kad mažumos atstovauja papildomoms vertybėms, jos yra tarsi tiltas tarp kultūrų, tarp žmonių ir šalių. Mes privalome dirbti kultūrų įvairovės vienybės linkme.

Katrin Saks (PSE). – (ET) Ponios ir ponai, kalbų ir kultūrų įvairovė, kurią vertiname kaip Europos Sąjungos turtą, dažnai tampa problema valstybių narių lygmenyje, ypač tose srityse, kuriose valstybių sienos pasislinko dėl istorijos vingių, arba kuriose mažuma tapo dauguma, o dauguma – mažuma, kaip tai nutiko mano tėvynėje Estijoje. Panašūs atvejai tampa iš tiesų didžiuliu iššikiu pavienei šaliai.

Vis dėlto Europos lygmeniu labai svarbu netaikyti dvejopų standartų. Kopenhagos kriterijai, paminėti ankstesnių kalbėtojų, kuriuos turi atitikti naujos valstybės kandidatės, jau aptarti, tačiau mums labai gerai žinoma, kad tie patys kriterijai, tie patys reikalavimai (pavyzdžiui, susiję su švietimu) nevykdomi daugelyje senųjų valstybių narių. Svarbu, kad visos šalys būtų vertinamos tuo pačiu būdu ir kad minimalūs standartai būtų taikomi visoms vienodai.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). – (RO) Pirmiausia nemanau, kad Europos Sąjungai reikia bendros mažumų politikos. Mes suteikiame vienodas teises visiems Europos piliečiams, nepaisant jų etninės kilmės. Kita vertus, jeigu tie asmenys, kurie paprašė šį klausimą aptarti, iš tikrųjų pageidauja bendros Europos politikos šiuo klausimu, mes galime juos užtikrinti, kad, pavyzdžiui, Rumunijos teisės aktus galima laikyti gerosios patirties pavyzdžiu.

Rumunija turbūt turi visoje Europoje kilniausius ir naujausius mažumų klausimą reglamentuojančius teisės aktus. Rumunijoje mažumos naudojasi tokiais pačiais plačiomis politinėmis ir socialinėmis teisėmis, kaip ir visi piliečiai. Didelės mažumos, pavyzdžiui, vengrai, naudojasi teise į bet kokio lygio išsilavinimą gimtąja kalba. Mažumų atstovams suteikiamos vietos parlamente, net jeigu šie ir nesurenka reikiamo balsų skaičiaus. Iš tiesų per visus 19 metų nuo tada, kai Rumunija tapo demokratine valstybe, Vengrų mažumos partija, minėta šiandieniniuose ir vakarykščiuose debatuose, jau 12 metų priklauso Rumunijos vyriausybei.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE). – (RO) Bet kokios mažumos turi būti remiamos, ne tik unikaliomis tapatybėmis, vertybių, tradicijų ir kalbos išsaugojimo, bet ir kultūros plėtros prasme. Mano požiūriu, Rumunija, kuri yra unitarinė suvereni valstybė, gali būti pavyzdinė šalis dėl pagarbos bet kokiai mažumai priklausančių asmenų teisėms.

Kitų narių pažangą, kaip ir jų nuolatinį susirūpinimą etninių, tradicinių ar tautinių mažumų apsauga, laikau sveikintinu dalyku. Tai aiškus ir sveikintinas požiūris. Vis dėlto daugumos ir mažumos tarpusavio ryšių prasme norėčiau pasiūlyti du požiūrio aspektus: 1) Manau, kad ne tik mažumos nariai turėtų įsitraukti į tokių priemonių kūrimą, dauguma taip pat tokiu pačiu mastu turėtų spręsti su mažumomis susijusius klausimus, būtent tam, kad būtų apginta ir paremta vadinamoji vienybės įvairovė, kuri yra įgyvendinama Rumunijoje. 2) Vertinčiau, jeigu mažumos lygiai taip pat domėtųsi daugumos padėtimi, nes šie du subjektai (tačiau tik kartu) sudaro vieningą visumą, prisidedančią prie bet kokios visuomenės natūralaus vystymosi.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). – (RO) Vykstant šiems debatams kontekste norėčiau padaryti pastabą apie tai, kad tautinės mažumos kelia daug triukšmo todėl, kad neturi pakankamai argumentų reikalaujamoms teisėms pagrįsti. Norėčiau paskelbti tokį atitinkamą šūkį: „Triukšmo kėlimas prie gero nepriveda, o gėris triukšmo nekelia“.

Europos Sąjungos teisė negali vien tik apginti mažumas, o tautines bendruomenes pastatyti į nepatogią padėtį, nes yra leidžiama teigiama diskriminacija. Norėčiau pateikti pavyzdį, kai tikrovė prieštarauja pareiškimams. Kai kas skundėsi, kad Rumunijoje vengrų mažumų teisės negerbiamos švietimo srityje. Kadangi esu baigęs mokslus švietimo srityje, norėčiau kaip pavyzdį pateikti Rumunijos universitetus, kurie yra ištikimi Europos elgesio su mažumomis standartui.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Šių debatų kontekste norėčiau pabrėžti rumunų, gyvenančių Serbijos Timoko slėnyje, religinių teisių negerbimą. Tai yra daugiau nei 100 000 rumunų bendruomenė.

Pasinaudodamas galimybe noriu išreikšti susirūpinimą Negotino miesto tarybos (Serbija) sprendimu sugriauti rumuniškai kalbančios ortodoksų bažnyčios pamatus, nors dvasininkas Boian Alexandru ir gavo reikiamą

patvirtinimą. Tai būtų antra Serbijoje gyvenančių rumunų bažnyčia. Už parodytą išžulumą pastatyti pirmą bažnyčią tėvas Alexandru gavo dviejų mėnesių lygtinę bausmę. Norėčiau pabrėžti, kad Serbija pagal Stabilizavimo ir asociacijos susitarimo 5 straipsnį įsipareigojo gerbti žmogaus teises ir ginti etnines bei religines mažumas.

Savo kalbą noriu užbaigti ištrauka iš tėvo Alexandru laiško, kuriame jis išreiškia viltį, jog Serbijos valdžios institucijos nesugriaus šios bažnyčios, kurioje pamaldos laikomos rumunų kalba. Cituoju: „... taip pat mums padėtų įgyti šias teises šalyje, kurioje gyvename, Serbijoje, kad bent jau turėtume savo bažnyčią ir mokyklą ir galėtume kalbėti rumuniškai.“

Adrian Severin (PSE). - Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga neturi jurisdikcijos spręsti su tautinėmis mažumomis valstybėse narėse susijusių klausimų. Vis dėlto tai jokia problema, nes visos Europos Sąjungos valstybės narės taip pat priklauso Europos Tarybai, kuri yra labai gerai pasirengusi ir turi pakankamai patirties šiam klausimui spręsti. Europos Tarybos veiklos dublikavimas būtų žalingas mūsų darbui mažumų srityje ir tik sukeltų sumaištį bei nusivylimą.

Antra, man kelia nerimą tai, kad mūsų požiūris į mažumas per daug išryškina sprendimus, kurie buvo veiksmingi prieš keletą dešimtmečių ar amžių. Manau, kad šioje srityje taip pat būtų geriau, jeigu mūsų įsivaizdavimas peržengtų atsiminimų ribas.

Galiausiai užuot vis gręžiojusi atgal geriau būtų patarti Europos Sąjungai išplėtoti kultūros teisių tarptautinės apsaugos koncepciją, nes šiame žemyne kiekviena etnokultūrinė bendruomenė yra mažuma.

Dragoș Florin David (PPE-DE). – (RO) Manau, kad dabartinių pasauliniu mastu pasklidusių globalizacijos ir judėjimo laisvės nuotaikų kontekste šiandien keliamos idėjos apie teritorines valdžios institucijas neturi jokios prasmės. Man rodos, kad Ispanijoje ir Italijoje gyvena daugiau nei vienas milijonas rumunų, tačiau nematau jokių priežasčių, dėl kurių jie galėtų reikalauti teritorinės autonomijos šiose šalyse.

Mano manymu, komiteto arba pakomitečio, kuris stebėtų, kaip įgyvendinamos mažumų teisės, sukūrimas Europos Parlamento lygmenyje būtų puiki idėja – taip įgyvendintume Europos politiką šiame lygmenyje arba galiausiai tam tikras pagalbos mažumų teisėms procedūras. Nemanau, kad Rumunija kada nors yra atsisakiusi kurios nors Europos valstybės prezidento vizito, o iki šiol apie tai skleidžiami gandai. Mano manymu, Rumunija daugeliui Europos Sąjungos šalių rodo gerosios patirties pavyzdį.

Iuliu Winkler (PPE-DE). - (HU) Labai dėkoju, gerb. pirmininke, Europos Sąjungos teritorijoje gyvenančios tautinės mažumos praturtina ES. Europos Parlamentas turi imtis vadovavimo ginant etnines mažumas pradėdamas rimtus debatus apie teisinę mažumų padėtį. Parlamentas turi priimti atsakomybę už pamatinio reglamento, įpareigosiančio visas valstybes nares, parengimą ir priėmimą. Toks pamatinis reglamentas iš tikrųjų tarnautų mažumų bendruomenių interesams tik tuomet, jeigu, atsižvelgiant į subsidiarumo principą, į jį būtų įtraukta nuostata, kad įvairių autonomijos formų, paremtų daugumos ir mažumos tarpusavio sutarimu, priėmimas yra būdas suteikti mažumų bendruomenėms tinkamą statusą. Dėkoju.

Miloš Koterec (PSE). – (SK) Taip, mažumas reikia gerbti, o jų teises turi užtikrinti ES valstybių narių teisės aktai. Būtina išsaugoti kultūrų ir kalbų įvairovę, kadangi tai yra sveikos Sąjungos pamatas. Vis dėlto mes neleisime politinėms frakcijoms prisidengiant mažumų padėtimi siekti autonominių interesų, kurie dažnai prieštarauja valstybių teritorinio vientisumo principui, be to, dažnai kyla iš skriaudos, patirtos dėl praėityje priimtų sprendimų.

Teritorinė autonomija, kuri remiasi tautiškumu ir nėra pagrįsta homogeniškumu, tačiau dažnai politiškai piktnaudžiauja mažumų padėtyje atsідūrusiais tam tikro mikroregiono arba bendruomenės daugumos atstovais, kelia grėsmę taikiam gyvenimui ir sambūviui Europos Sąjungoje.

Christopher Beazley (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, turiu du klausimus Komisijos nariui.

Šių diskusijų metu daug narių ir kolegų kalbėjo apie dvejopus standartus, nelygius įpareigojimus, taikomus senosioms ir naujosioms valstybėms narėms. Kokių priemonių ketinate imtis senųjų narių, kitaip tariant, kitų 15 valstybių narių, kurios neatitinka Kopenhagos susitarimo reikalavimų, atžvilgiu?

Antras klausimas yra apie religines mažumas, žydus ir musulmonus, kurie gyvena mūsų žemyne, mūsų Sąjungoje: kokių priemonių Komisija ketina imtis, kad apsaugotų jų tikėjimą, įstatymus ir gyvenimo būdą?

Csaba Sándor Tabajdi, autorius. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, pirmo užduoto klausimo sprendimas, nepaisant to, ar kalbama apie tautines mažumas ar ne, priklauso tikrai nacionalinei valdžiai.

Aš nematau, kad jeigu žmogaus teisių klausimas nėra valstybės narės arba Europos Sąjungos vidaus reikalas, jis taip pat nėra tautinių mažumų reikalas. Savaimė suprantama, reikia kai ką paaiškinti. Jugoslavija buvo subombarduota todėl, kad buvo pažeistos Kosovo gyventojų teisės, tai kodėl mums neišsiaiškinus šio klausimo?

Antra, kodėl padėtis naujose valstybėse narėse buvo geresnė prieš įstojant į ES nei dabar?

Trečia, C. Beazley iškėlė klausimą apie dvejopus standartus. Tikra tiesa, kad, nepaisant problemų, vengrų bendruomenės padėtis Rumunijoje yra geresnė. Rumunija turi sunkumų, tačiau padėtis Elzase ar Bretanėje dar blogesnė. Ką reiškia dvejopi standartai?

Ketvirta, pakalbėkime apie teritorinę autonomiją. Suomijos Alandų salose ir Italijos Pietų Tirolyje regioninė autonomija padėjo stabilizuoti padėtį šalyje. Nepaisant keleto baskų ekstremistų, kurie nusipelno pasmerkimo, labai puikus pavyzdys yra Ispanijos autonominiai regionai.

Galiausiai, gerb. pirmininke, reikia pasakyti, kad nediskriminavimo ir vienodo vertinimo nepakanka norint kompensuoti mažumų patiriamus nepatogumus. Galutiniame rezultate patenkintos mažumos yra stabilumo Europos šalyse veiksniai. Kaip visada sakydavo Henrik Lax, „jeigu politika vykdoma tinkamai, visada sulauksime gerų jos vaisių“. Tokia yra tikrovė. Norėčiau padėkoti jums už diskusiją.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, labai įdėmiai klausiausi visų pasisakymų ir esu sujaudintas to užsidegimo, kuris slypi po kai kuriais jų.

C. S. Tabajdi ką tik išvardijo aibę problemų. Gerai žinau, kad jos egzistuoja, tačiau turiu dar sykį (su gailėsčiu, tačiau nieko negaliu padaryti) priminti, kad grupių, tautinių mažumų kaip grupių apsauga nepriklauso nei ES, nei Pagrindinių teisių agentūros kompetencijai.

Nepaisant to, man primygtinai pareikalavus agentūra, atnaujinusi 2007 m. ataskaitą apie rasizmą, įvertins etninės ir rasinės diskriminacijos padėtį, bet norėčiau pakartoti, kad sutartys nesuteikia jokios jurisdikcijos šioje srityje nei Europos Sąjungai, nei Komisijai, nei agentūrai.

Buvo paminėtas atvirojo koordinavimo metodas, tačiau jam taikyti taip pat reikalinga atitinkama kompetencija. Pakankamai aišku, kad Tarybai pakeitus savo požiūrį galėtų atsirasti naujų būdų, bet kol kas mes skiriame ypatingą dėmesį kovai su diskriminacija, kuri gali ypač paveikti mažumų atstovus.

Čia reikia viską gerai išsiaiškinti: Bendrijos lygmeniu turime priemonių kovai su diskriminacija. Bendrijos steigimo sutarties 13 straipsnis yra teisinis pagrindas dviem direktyvoms: 2000 m. birželio 29 d. direktyvai, įgyvendinančiai vienodo požiūri principą asmenims nepaisant jų rasės arba etninės kilmės, ir 2000 m. lapkričio 27 d. direktyvai, nustatančiai vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus.

Taigi šiuo požiūriu iš tikrųjų egzistuoja politinė valia kovoti su mažumų grupėms priklausančių piliečių diskriminacija. Be viso to, Pagrindinių teisių agentūra mano prašymu ketina pradėti labai kruopštų visų šių diskriminacijos formų tyrimą.

Tai viskas, ką galiu pasakyti. Negaliu daugiau nieko imtis, nes tam neturime teisinių priemonių. To taip pat neleistų valstybės narės.

Vis dėlto, pavyzdžiui, romų padėtis Europos Sąjungoje yra iš tiesų apverktina, todėl jų integracija yra vienas pagrindinių tiek Sąjungos, tiek Komisijos prioritetų – tai buvo pakartota pirmajame Europos aukščiausiojo lygio susitikime romų padėčiai gerinti, įvykusiame rugsėjo 16 d., kuriame dalyvavau kartu su ponais J. M. Barroso ir V. Špidla. Paskatintas šio susitikimo, V. Špidla ketina sukurti Europos romų platformą. Lanksti struktūra leis mums priimti iššūkius ES lygmeniu. Nepaisant to, Komisijos nuomone, mums taip pat reikia būti atsargiems, nes etninis požiūris gali duoti priešingų rezultatų.

Noriu užbaigti savo kalbą pakartodamas, kad mane sujaudino tai, ką šiandien išgirdau. Gana aišku, kad tikroji Europos Sąjungos stiprybė glūdi šio konflikto tarp tam tikros valstybės mažumų ir daugumų sprendime, tačiau taip pat tiesa, kad Europos Sąjunga yra nacionalinių valstybių federacija – tai reiškia, jog mums labai sudėtinga smulkiau nagrinėti šį klausimą.

Vis dėlto niekas negali sulaukyti valstybių nuo neoficialaus keitimosi geromis arba gerosiomis patirtimis. Jūs pateikėte labai gerų patirčių pavyzdžių tam tikrose naujosiose Sąjungos valstybėse narėse ir aš nė kiek neabejoju, kad jie gali tapti įkvėpimu kitais panašiais atvejais.

Tai viskas, ką aš, pone pirmininke, norėjau pasakyti, apgailestauju, kad negaliu duoti geresnio atsakymo, tačiau vis tiek esu įpareigotas griežtai laikytis Europos Sąjungos taisyklių. Vis dėlto noriu darsyk pabrėžti, kad galite būti tikri, jog mažumoms priklausančių asmenų diskriminacijos atveju būsiu itin ryžtingas, kadangi turiu tikslą užtikrinti pagarbą nediskriminavimui, kuris, tikiuosi, bus griežtai įtvirtintas Pagrindinių teisių chartijoje, vadovaujantis Lisabonos sutarties ratifikavimu.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Genowefa Grabowska (PSE), raštu. – (PL) Nė viena šiuolaikinės Europos šalis neneigia mažumų teisių. Po ES šūkiu „vienybė įvairovėje“ mes statome daugiakultūrę Europą, kurioje tautinės mažumos gyvena kartu su didžiulėmis vientisomis valstybėmis ir naudojasi visomis politinėmis bei pilietinėmis teisėmis. Atrodo, kad Europa šiuo klausimu turi vieningą nuomonę. Šiandien bet kas, abejojantis mažumų teisėmis, be jokios abejonės, neiškiltų politikos pasaulyje. Mažumų teisės puoselėjamos pagal atskirų ES valstybių narių įstatymus, jas taip pat patvirtina tarptautiniai susitarimai.

Todėl mane labai nustebino Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo šių metų sausio 30 d. priimtas sprendimas. Pagal šį sprendimą, gatvių pavadinimų rašymas lenkiškai greta lietuviško pavadinimo prieštarauja įstatymams. Vilniaus rajono savivaldybei buvo nurodyta per mėnesį nuimti gatvių užrašus lenkų kalba. Šis atvejis ypač keistas, nes etniniai lenkai sudaro iki 70 proc. visų Vilniaus rajono gyventojų, o gatvių užrašai lenkų kalba aptinkami beveik visur. Toks sprendimas buvo priimtas nepaisant to, kad Lietuva yra įsipareigojusi pagal Europos vietos savivaldos chartiją, o 1995 m. yra ratifikavusi Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją. Vėlesnis 11 straipsnis numato mažumų kalbų vartojimą, įskaitant gatvių užrašus. Sunku suprasti, kodėl Lietuva, jau penkerius metus Europos Sąjungos valstybė narė, nepaiso Sąjungos standartų ir savo teritorijoje tinkamai neužtikrina mažumų teisių.

Iosif Matula (PPE-DE), raštu. – (RO) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš esu kilęs iš teritorijos, kuri yra ant Vengrijos ir Rumunijos sienos, Arado apskrities, kurioje mažumų problemos įsiviešpatavo jau prieš daugelį metų.

Iš šios teritorijos kilę mano kolegos ir vaikystės draugai, čia lankę pradinę mokyklą, o vėliau baigę universitetą vengrų kalba, ir toliau kalba vengrų kalba tose įstaigose, kuriose dirba.

Aš buvau Arado apskrities tarybos ir Rumunijos vakarų regiono valdžios institucijos pirmininkas. Šiame regione, kurį Rumunijoje sudaro Arado, Timišo ir Bihoro apskritys, o Vengrijoje – Čongradas ir Bėkėšas, rumunai ir vengrai drauge yra įvykdę begalę bendrų projektų, o šiuo metu dirba prie kitų, sprenddami bendras Europos problemas tarpusavyje vartodami vieną Europos kalbą.

Kviečiu visus, kurie nori patys sužinoti apie Rumunijoje taikomą mažumų klausimų sprendimo modelį, prieš reiškiant savo požiūrį įvairiuose Europos forumuose pirmiau pažvelgti į tikrąją padėtį.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), raštu. – (PL) Tautinių mažumų teisės ES valstybėse narėse žmogaus teisių prasme yra labai svarbus klausimas. Vis dėlto praktika rodo, kad šiuo klausimu dažnai piktnaudžiaujama imantis veiksmų, kuriais siekiama Europoje skleisti revizionizmą ir ginčyti nustatytas valstybių sienas.

Teisę vartoti gimtąją kalbą ir teisę puoselėti savo tradicinę kultūrą bei papročius, be jokios abejonės, būtina apginti.

Pastaruoju metu Europoje dažnai pasireiškia atvejai, kai tam tikros mažumos išreiškė pageidavimą, kad kai kurios teritorijos būtų grąžintos šaliai, su kuria jas sieja tautinis atsidasimas. Tai išprovokavo daugumos atsaką. Taip pat būta atvejų, kai kelis milijonus asmenų vienijančios mažumos ignoravo savo kaip mažumos statusą ir jo atsisakė. Taip nutiko, pavyzdžiui, Vokietijoje gyvenantiems lenkams. Vokietija pažeidė pagrindines mažumų teises.

Žmonių, kurie į mūsų šalį atvyko iš už Europos ribų, atvejis yra visiškai kitoks. Be jokios abejonės, šie asmenys turi teisę į nuosavą kalbą ir kultūrą. Vis dėlto jie negali sukurti nuosavų ypatingų teritorijų, į kurias perkeltų savo kilmės šalies teisę. Jeigu tokie asmenys pageidauja gyventi kartu su mumis, jie turi būti pasiruošę integruotis į mūsų šalį ir tapti atsakingais juos priėmusios valstybės piliečiais.

15. Latvijos pilietybės neturinčių asmenų teisė balsuoti vietos rinkimuose (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – tai diskusijos dėl Latvijos pilietybės neturinčių asmenų teisės balsuoti vietos rinkimuose teisų klausimu, kurį Komisijai žodžiu pateikė David Hammerstein, Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso (Verts/ALE) vardu, Alexandra Dobolyi, Europos Parlamento socialistų frakcijos (PSE) vardu, Willy Meyer Pleite, Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės žaliųjų kairiųjų (GUE/NGL) vardu, ir Marian Harkin, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos (ALDE) vardu.

David Hammerstein, autorius. – (ES) Gerb. pirmininke, viena Europos Sąjungos valstybė narė vartoja sąvoką „pilietybės neturintys asmenys“, kuri apima šimtus tūkstančių toje šalyje gyvenančių asmenų. Didžiulė dauguma toje šalyje gimė ir dirbo, tačiau nepaisant to jiems klijuojamas epitetas „pilietybės neturintys asmenys“. Tai nukrypimas nuo Europos Sąjungos normų.

Tai nukrypimas, nes Europos Sąjunga remiasi nediskriminavimo koncepcija, lygybės principu, kuris minėtoje šalyje šiandien yra neigiamas: nepripažįstamos tokių žmonių teisės ir tam tikra grupė tampa istorinės diskriminacijos objektu grynai dėl savo etninės kilmės. Tai nepriimtina.

Peticijų komitete ištyrėme tam tikrus atvejus. Pirmas atvejis – tai žmogus, kuris pasakė: „pirmą kartą gavau galimybę balsuoti tada, kai studijavau Vokietijoje. Galėjau balsuoti Vokietijos vietos rinkimuose, bet to negaliu daryti savo šalyje, nes ji manęs nepripažįsta. Aš neturiu kito paso. Aš neturiu kitos šalies. Mano šalis yra ši, o aš negaliu joje balsuoti“. Tai nenormalu.

Peticijų komitete nagrinėjome ir kitą atvejį, kai žmogui, išlaikiusiam kalbos egzaminus Latvijoje, žinančiam visus įstatymus, vis tiek nesuteikiama pilietybė, nes valstybininkai mano, kad (pakartosiu, ką mums pasakė ambasadoriaus) „šis žmogus nelojalus mūsų valstybei“. Kaip taip gali būti? Kaip gali būti, kad tokioje padėtyje yra atsidūrę 20–25 proc. visų Europos Sąjungos valstybės narės gyventojų?

Mes prašome kiekvieno gerbti pagrindines žmogaus teises ir susipažinti su šiuo atveju, kai kai kurios šalys įstoja į Europos Sąjungą neatitikdamos Kopenhagos kriterijų. Taip pat prašome paspausti Komisiją, kadangi ji iki šiol tik demonstravo bejėgiškumą ir visišką susidomėjimo ar susirūpinimo nebuvimą.

Alexandra Dobolyi, autorė. – Gerb. pirmininke, liūdna matyti, kad šiandien, praėjus beveik penkeriems metams nuo ES padidėjimo, Latvija neparodė beveik jokios pagarbos didžiausiai joje gyvenančiai mažumai. Europos Parlamento ir begalės kitų institucijų struktūrų rekomendacijos buvo visiškai ignoruojamos.

Didelė dalis Latvijos gyventojų nutolo nuo valstybės ir jos institucijų. Nėra ko stebėtis, kad natūralizacijos rodiklis auga lėtai. Gyventojų pavertimas nepritapeliais ir svetimšalių pasų dalijimas jiems neįkvepia bendrumo su savo valstybe jausmo. Jie nedalyvauja savo valstybės gyvenime. Jie nepriima sprendimų. Jie nebalsuoja net ir tokiuose miestuose, kur tokių gyventojų yra virš 40 proc. ir kai politiniai sprendimai tiesiogiai liečia juos pačius.

Ar tokia padėtis yra gera ar bloga Europos Sąjungai? Tai klausimas Komisijai ir Tarybai. Demokratija negali klestėti be pilietinės visuomenės, o civilinė visuomenė neįmanoma, jeigu žmonės nedalyvauja valstybės gyvenime. Dalyvavimas valstybės gyvenime prasideda vietos bendruomenės lygmenyje.

Šie žmonės, t. y. daugiau nei 15 proc. visų Latvijos gyventojų arba apie 372 000 asmenų, gimė Latvijoje arba praleido joje didžiąją savo gyvenimo dalį. ES privalo imtis veiksmų dėl šių žmonių. Kodėl Komisija nieko nedaro šioje srityje? Kitų ES valstybių narių piliečiai, gyvenantys Latvijoje, gali balsuoti ir dalyvauti savivaldybių bei Europos Parlamento rinkimuose, o šimtai tūkstančių žmonių, kurie šioje šalyje gimė arba praleido didžiąją savo gyvenimo dalį, negali pasinaudoti tokia teise.

Norėčiau paklausti Komisijos ir Tarybos, ką jos padarė, kad atkreiptų Latvijos valdžios institucijų dėmesį į šį klausimą, ir kad paskatintų neatidėliojant imtis tolesnių veiksmų.

Willy Meyer Pleite, autorius. – (ES) Gerb. pirmininke, po to, kai keletą sesijų Peticijų komisijoje metu susipažinome su padėtimi, kurioje yra atsidūrusi daugybė Latvijos piliečių, mano frakcija, t. y. Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcija / Šiaurės žalieji kairieji, nedvejodama parėmė šį klausimą Komisijai žodžiu.

Komisijos nariai, komisijos nary, jums atrodo nepriimtina, kad 21 amžiuje Europos Sąjungoje vis dar pasitaiko segregacijos atvejų. Tai neatitinka Europos Sąjungos principų ar vertybių. Valstybėje, kuri Europos Sąjungai priklauso nuo 2004 m., turinčioje vos 2,5 mln. gyventojų, šiuo metu galioja teisės aktai, labai paprastai užkertantys kelią pusei milijono žmonių naudotis savo kaip piliečių teisėmis.

Tokie žmonės yra vadinami pilietybės neturinčiais asmenimis. Jų pasai juodos spalvos, todėl jie vadinami „juodžiais“ arba „baklažanais“. Jie taip vadinami pačių administracijos padalinių, valstybės, vyriausybės, tai piliečiai, kurie negali naudotis jiems priklausančia teise balsuoti arba būti išrinktiems.

Todėl manome, kad Europos Komisija turėtų daryti didesnę spaudimą vyriausybei, kad ši liautųsi nepaisiusi daugybės rekomendacijų, kurias pateikė įvairios institucijos, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisija, Jungtinių Tautų komitetas dėl rasinės diskriminacijos panaikinimo, Europos Tarybos parlamentinė asamblėja, Europos Tarybos vietos ir regionų valdžios institucijų kongresas, Europos Tarybos žmogaus teisių komisaras, taip pat šio Parlamento diskusijų dėl Latvijos stojimo į ES metu pateiktos rekomendacijos, kovo 11 d. rezoliucijos, kurioje aiškiai teigiama, kad reikia rasti tikrą segregacijos problemos ir klausimo dėl iki 1940 m. gimusių piliečių, kurie turi įrodinėti turėję Latvijos pilietybę, sprendimą. Nes tokie Latvijos veiksmai paprasčiausiai yra nepriimtini.

Nemanau, kad tokį elgesį būtų galima toleruoti. Mes negalėsime ramiai gyventi kartu Europos Sąjungoje tol, kol tęsis šitokia padėtis, todėl, mūsų manymu, labai svarbu, kad Komisija, Europos sąjungos valdžios institucijos ir visi mes turime pateikti maždaug vienodus pasiūlymus, kad tokiai padėčiai būtų padarytas galas.

Todėl mūsų frakcija tikisi, kad Komisija pateiks konkrečius pasiūlymus šioje diskusijoje iškeltu klausimu. Kalbos atžvilgiu mums didelį rūpestį kelia tai, kad pagal naujus reglamentus 60 proc. mokymosi programos turi būti dėstoma latvių kalba (pastaraisiais metais dėl to įvyko mokinių demonstracija), nes tai yra akivaizdi rusų kalbos diskriminacija.

Man rodos prisimenu, kad Prancūzijos diktatūros mano tėvynėje Ispanijoje metais buvo draudžiama kalbėti baskų, katalonų arba galų kalbomis. Šios kalbos buvo paprasčiausiai uždraustos. Šiandien jos yra visateisės kalbos greta valstybinės kalbos. Manau, kad tą patį reikėtų padaryti ir Latvijoje, galiausiai nė vienam Europos Sąjungos piliečiui nedraudžiama reikšti savęs gimtąją kalbą, kuri turėtų turėti tokį patį valstybinį statusą, kaip ir kitos konkrečioje valstybėje vartojamos kalbos.

Todėl raginu Komisiją pradėti energingiau veikti, kad būtų užkirstas kelias Europos Sąjungos valstybėje narėje vykstančiai segregacijai.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, pagal reglamentą šių Rūmų nariai turi teisę turėti skirtingą nuomonę diskutuojamu klausimu, tačiau jūsų, kaip pirmininko, teisė ir tuo labiau pareiga patarti kolegoms, kaip reikšti savo nuomonę, kurią išsakyti jie turi teisę.

Mano manymu, pastarasis teiginys pasižymėjo bruožais, labai artimais Europos Sąjungos valstybės vyriausybės šmeižtui. Norėčiau šiam teiginiui paprieštarauti. Manau, kad, peržvelgę Darbo tvarkos taisykles, pamatytume, jog prideramas elgesys diskusijų šiuose Rūmuose metu neleidžia nariams kalbėti tokiais žodžiais, kurie ką tik buvo adresuoti mums.

Pirmininkas. – Kadangi nario kalbos neinterpretuoju tuo pačiu būdu, kokį ką tik nurodėte jūs, nepasinaudosiu man pagal darbo tvarkos taisykles suteikiamomis galiomis.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL). Gerb. pirmininke, atsižvelgiant į tai, ką tik ką pasakiau, neišsiginu nė vieno ištarto žodžio.

Jacques Barrot, Komisijos Pirmininko pavaduotojas. – (FR) Gerb. pirmininke, ką tik buvo pateiktas Ispanijos pavyzdys, bet iš tikrųjų Ispanijos valstybė susidorojo su savo problema.

Komisija yra informuota apie ypatingas aplinkybes, kuriomis Latvijoje gyvena rusakalbė mažuma. Įgyvendinant pasirengimo stojimui strategiją buvo įdėta daug pastangų siekiant paskatinti šių asmenų natūralizaciją ir integraciją, kartu atsižvelgiant į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos bei Europos Tarybos rekomendacijas.

Komisija pakartotinai pabrėžė, kad visos susijusios šalys, įskaitant pačias mažumas, turi prisidėti prie šio sudėtingo proceso ir rasti išeitį iš susiklosčiusios padėties.

Kalbant apie ypatingą ne Latvijos piliečių dalyvavimo vietos rinkimuose klausimą, visa, ką rinkimų teisių prasme užtikrina Bendrijos steigimo sutartis, yra ES piliečių dalyvavimas Europos ir savivaldybių rinkimuose, vykstančiuose jų gyvenamose valstybėse narėse, net jeigu tokie asmenys ir nėra valstybės piliečiai.

Asmenų, kurie nėra ES valstybės narės, taigi ir ne pačios ES piliečiai, dalyvavimo rinkimuose Bendrijos teisės aktai nereglamentuoja.

Todėl Komisija negali kreiptis į Latviją dėl tokių asmenų dalyvavimo vietos rinkimuose klausimo. Tokius klausimus sprendžia pačios valstybės narės.

Aš gerai suprantu klausimo bendraautorių nupieštą padėtį, bet, deja, negaliu kitaip atsakyti. Turime palikti Latvijai pačiai spręsti šią problemą, nes tai yra ne Sąjungos galioje.

Rihards Pīks, *PPE-DE frakcijos vardu*. – (LV) Dėkoju, gerb. pirmininke, turiu jums priminti, kad mano nedidelė tėvynė Latvija turi tik 2,3 mln. gyventojų, iš kurių apytiksliai 1,6 mln. savo etnine kilmė yra latviai. Nepaisant to, Latvijoje valstybės ir vietos valdžios dėka pradinis ugdymas yra prieinamas aštuoniomis mažumų kalbomis – kai kurios šių grupių, pavyzdžiui, romų ir estų, yra labai mažos. Kalbant apie rusakalbius pilietybės neturinčius asmenis, negalima vartoti sąvokos „tradicinė mažuma“. Vertinant pagal padėtį Vakarų Europos šalyse, šiuos žmones galima laikyti naujais ateiviais arba imigrantais, kurie sovietų okupacijos metais atvyko į Latviją ir čia naudojo daugybę privilegijų. Visų pirma, jiems buvo suteikta privilegija nesimokyti šalies, į kurią atvyko, kalbos, jiems buvo keista ir toliau kalbėti tik rusiškai. Mano šalis priėmė vieną iš pačių kilniausių natūralizacijos įstatymų visoje Europoje, padarydama nuolaidų tokiems asmenims. Praėjus daugiau nei dešimčiai metų nuo šio įstatymo įsigaliojimo, apytiksliai 50 proc. pilietybės neturinčių asmenų buvo suteikta Latvijos pilietybė. Vis dėlto neseniai, 2008 m. pabaigoje, atlikus asmenų, kurie nedalyvavo natūralizacijoje, apklausą paaiškėjo, kad 74 proc. jų nenori gauti Latvijos pilietybės. Visų antra, tik trečdalis pilietybės neturinčių asmenų pasinaudojo teise užregistruoti savo vaikus, gimusius po Latvijos nepriklausomybės atgavimo, šios šalies piliečiais – tik trečdalis. Nežinau, kodėl taip yra. T. Ždanoka, Latvijoje išrinkta atstovauti rusų kilmės Latvijos piliečiams, neslepia, kad pilietybės neturintiems asmenims iškovojo balsavimo teisę kitu žingsniu taps reikalavimas rusų kalbai suteikti antros valstybinės kalbos statusą. Ką tai reiškia? Pirmiausia tai reiškia privilegijuotos padėties išsaugojimą iš Rusijos į Latviją atvykusiems asmenims, antra, tai būtų [mirties] nuosprendžio latvių kalbai ir kultūrai pasirašymas, nes už Latvijos rusakalbių nugarų stovi 140 mln. Rusijos gyventojų, kurių nacionalinės ambicijos nuolat auga. Latvių kalbai neišgyventi, nes mūsų yra per mažai. Galiausiai mes įstojome į Europos Sąjungą ne tam, kad išlaikytume sovietų okupacijos palikimą – suskaldytą visuomenę, o tam, kad įveiktume šį susiskaldymą ir išsaugotume savo tapatybę. Dėkoju.

Proinsias De Rossa, *PSE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, Komisijos nario J. Barroto atsakymas mane labai nuvylė. Nepaisant teisinių apribojimų, kuriais jis remiasi, tikėjausi labiau teigiamo atsakymo. Maniau, kad jis pažadės padaryti viską, kas yra jo jėgose, kad paskatintų pokyčius Latvijoje, kurie atitiktų Europos Sąjungos įvairovės principo dvasią.

Esu iš Airijos, pats kalbu angliškai. Anglų yra mano gimtoji kalba, tačiau aš ne anglas. Esu airis. Tiesa ta, kad Europos Sąjunga susideda iš daugybės valstybių. Faktiškai žiūrint, visos mūsų valstybės turi mažumas ir daugumas, kurios bėgant amžiams priklausė imperijai arba pačios buvo imperija ar kolonija. Mes turėjome išspręsti šiuos klausimus.

Jeigu persikelčiau į Latviją ir čia kurį laiką gyvenčiau bei dirbčiau, turėčiau galimybę balsuoti vietos rinkimuose. Vis dėlto Latvijoje yra šimtai tūkstančių žmonių, kurie čia gimė, bet negali balsuoti vietos rinkimuose. Tai neteisinga, tačiau R. Pīksui pasakyčiau, kad tai taip pat veda į susinaikinimą, nes, norint įveikti sunkumus ir savo baimes, turime padaryti taip, kad visi šalies gyventojai jaustųsi kaip namuose. Privalome padrašinti juos dalyvauti politiniame gyvenime. Suteikdami žmonėms galimybę dalyvauti vietos rinkimuose taip pat suteiksime progą pasijusti savo bendruomenės dalimi ir prisidėti valdant vietos bendruomenę – manau, kad tai padėtų jiems įveikti kliūtis.

Viena iš didžiausių imigrantų bendruomenių Airijoje yra britai. Visi jie gali balsuoti Airijos vietos rinkimuose. Ne visi šios bendruomenės nariai turi galimybę balsuoti nacionaliniuose rinkimuose, nes ne visi turi Airijos pilietybę, tačiau visi jie balsuoja vietos rinkimuose ir svariai prisideda prie Airijos politinio gyvenimo. Taigi norėčiau kreiptis į tuos Rūmų narius, kurie atvyko iš Latvijos, kartu ir į bet kurią kitą valstybę narę, sprendžiančią mažumų ar net ir daugumų klausimus: įsidėmėkite, kad norėdami nugalėti šiuos sunkumus ir baimes, turime užtikrinti, kad tokie žmonės jaustųsi kaip namie, ir įtraukti juos į mūsų politinius procesus.

Georgs Andrejevs, *ALDE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, visų pirma reikia prisiminti, kad po 1945 m., kai britai, prancūzai, belgai ir vokiečiai atsisakė savo kolonijų, rusai jas pradėjo kurti. Taip pat 1949 m., kai Ženevos konvencija buvo uždraustas civilių gyventojų įkurdinimas okupuotose teritorijose, sustiprėjo Latvijos rusinimas, o sovietų valdžios institucijos surengė dviejų milijonų imigrantų antplūdį.

Todėl galima teigti, kad 1991 m. Latvijai atkūrus nepriklausomybę sovietų laikų atvykėliai tapo nelegaliais Latvijos gyventojais. Tai, kad šiandien po natūralizacijos rusai įgyja Latvijos pilietybę, yra humaniškas Latvijos vyriausybės poelgis, o ne tokių asmenų teisė.

Remiantis Jungtinių Tautų chartija, paprastai pilietybės įstatymai priklauso šalies vidaus reikalų sričiai, todėl nei kitos šalys, nei pačios JT negali į juos kištis. Todėl Latvijos valdžios institucijų pozicija balsavimo teisės suteikimo pilietybės neturintiems asmenims atžvilgiu yra tvirta ir pastovi: balsavimo teisė yra neatsiejama nuo pilietybės.

Tokia pozicija atitinka tarptautinę teisę ir praktiką. Tuo pačiu metu Latvija, gavusi didelę finansinę kitų valstybių (išskyrus Rusiją) pagalbą, padarė žymią pažangą skatinant natūralizacijos procesą ir Latvijos pilietybės neturinčių asmenų integraciją: 2008 m. pabaigoje pilietybės neturinčių asmenų skaičius sumažėjo iki 16 proc.

Mūsų tikslas yra užtikrinti, kad visi Latvijos gyventojai galėtų kreiptis dėl pilietybės suteikimo ir veiksmingai naudotis visomis savo teisėmis. Latvija siekia turėti visateisius piliečius, o ne privilegijuotus pilietybės neturinčius asmenis.

Suprantu, kad tokia Latvijos pozicija prieštarauja 1992 m. žurnale „Diplomatic Herald“ S. Karaganovo paskelbtai politikai, kuriai antrinama ir šiame Europos Parlamente, tačiau mes niekada nesiliausime gynę savo šalies nuo panašių dezinformacijos kampanijų.

Ģirts Valdis Kristovskis, UEN frakcijos vardu. – (LV) Komisijos nary, ponios ir ponai, liberali Latvijos teisė leidžia bet kam paliudyti savo lojalumą Latvijos valstybei ir Vakarų demokratijos vertybėms. Nuo 1993 m. pilietybės neturinčių asmenų skaičius sumažėjo 59 proc. Didžioji dalis Latvijoje vykdomos komercinės veiklos yra rusų verslininkų rankose. Tai leidžia mums nepaisyti nepasitenkinimo Latvijos valstybe. Be to, verta paminėti, kad Latvijoje gyvena žmonių, kurie, būdami „Interfronto“ nariais, kovojo prieš Latvijos nepriklausomybę, reikalavo išsaugoti blogio imperiją SSRS, balsavo prieš Latvijos narystę Europos Sąjungoje ir NATO bei toliau neigia Latvijos okupacijos faktą ir teisina sovietų totalitarinius nusikaltimus Baltijos šalyse. Gali būti, kad šie jų įsitikinimai labai kliudo norui gauti Latvijos pilietybę. Taigi leiskite mums neužkirsti jiems kelio toliau gyventi į praeitį nugrimzdusių vertybių pasaulyje!

Tatjana Ždanoka, Verts/ALE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, mes diskutuojame apie Latvijos atvejį todėl, kad jis yra unikalus. Latvijos pilietybės neturintys asmenys taip pat nėra jokios kitos valstybės piliečiai, taigi neturi teisės dalyvauti jokiuose rinkimuose. Visi suaugusieji, turintys Latvijos pilietybės neturinčio asmens statusą, 1990 m. pradžioje buvo nuolatiniai šalies gyventojai. Paskutinį kartą jie naudojo balsavimo teisę prieš 19 metų, t. y. 1990 m. kovo mėn., kai buvo išrinkta Latvijos Aukščiausioji Taryba. Praėjus pusantų metų ta pati Aukščiausioji Taryba iš trečdaliai ją išrinkusių asmenų atėmė balsavimo teisę. Tai unikalus atvejis parlamento istorijoje.

Komisijos narys kalbėjo apie tik apie pilietybės neturinčių asmenų integraciją į visuomenę ir jų natūralizaciją. Vis dėlto toks požiūris viską apverčia aukštyn kojomis: pilietybės neturintys asmenys ir taip yra visuomenės nariai – 32 proc. jų čia gimė – ir daugumai jų kreipimosi dėl nuosavos valstybės pilietybės suteikimo tvarka yra žeminanti, todėl jie iš principo nenori natūralizacijos.

Latvijos politiniam elitui pagrindinių teisių atėmimą iš didžiosios dalies mažumų yra priemonė išsaugoti savo galias. Politikai naudoja senuoju metodu „skaldyk ir valdyk“, todėl Europos Sąjunga turėtų imtis priemonių Latvijos pilietybės neturinčių asmenų atžvilgiu.

Esu įsitikinusi, kad pamatinės ES vertybės, pavyzdžiui, nediskriminavimo dėl etninės kilmės principas ir demokratija, turi paimti viršų prieš nacionalines galias.

Christopher Beazley (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, šioje diskusijoje išgirdome, kaip du baisiausi praėjusio amžiaus diktatoriai sutriuškino Latvijos demokratiją, nepriklausomybę ir visas prideramas visuomenės normas. Iš pradžių Latviją užgrobė Stalinas, po jo Hitleris, o tada vėl Stalinas. Latvijos gyventojai buvo kalinami, tremiami ir žudomi. Stalinas į Latviją atkėlė ne tik Rusijos, bet taip pat Ukrainos ir Baltarusijos gyventojus.

Komisijos nary, visi mes, įskaitant T. Ždanonką, šiandien smerkiame Staliną ir jo darbus, tačiau ką su jų pasekmėmis daryti dabar? Ar jūs dabar viešai patvirtintumėte, kad ne tik jūs, neturite juridinės teisės kištis, bet visos Sąjungos valstybės narės turėtų atsižvelgti į teisinius reikalavimus, susijusius su rinkimų teise? Manau, kad tai svarbu ne tik Latvijai, bet apskritai visoms šalims.

Žinoma, jeigu esate nusiteikę taip pat ryžtingai, kaip tie rusakalbiai Latvijos gyventojai, kurie gavo pilietybę, jūs tikrai priimsite šalies, kuria didžiuojatės, kurioje gimėte ir gyvenate, pilietybę. Neatsisakykite jos. Neprašykite privilegijų, jeigu nesate pasirengę už jas atsilyginti. Jūs galite priimti pilietybę.

Vienas Palestinos tremtinys priėmė Latvijos pilietybę. Jeigu jis galėjo išmokyti latvių kalbą, esu įsitikinęs, kad tą patį sugebės ir rusakalbiai Latvijos gyventojai. Žinoma, neužmiršome, kad didžioji dalis jų tapo Latvijos piliečiais. Mano manymu, jeigu jau esi šalies dalis, tai turi tiek teises, tiek pareigas.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Norėčiau pasveikinti Alexandrą Dobolyi ir kitus bendraautorius. Šiandien šis klausimas yra vienas iš rimčiausių žmogaus teisių klausimų Europos Sąjungoje. Suprantu visas Latvijos praeities skriaudas, nes jos gyventojai stalinistinio sovietų režimo metais išgyveno siaubingą asimiliaciją. Aš gerai susipažinęs su praktika, tačiau negalima pateisinti istorinių nuoskaudų paskatinto keršto. Latvijos kolegoms rekomenduočiau pasekti Suomijos pavyzdžiu. Suomija šimtmečius kentėjo Švedijos priepaūdą, tačiau niekada nekeršijo suomiškai kalbantiems savo piliečiams. Neįmanoma arba deportuoti, arba asimiliuoti keletą šimtų tūkstančių žmonių, todėl jiems būtina suteikti ES piliečių teises. Mane labai nuliūdino Komisijos nario J. Barroto žodžiai, nes užuot parodęs Europos Sąjungai aiškų ženklą, kad tokia padėtis yra nepriimtina ir prieštarauja pamatinėms ES vertybėms, J. Barrot tik skėščioja rankomis ir tvirtina, kad Europos Sąjunga negali nieko padaryti. Ką gi, tai labai liūdina. Latvių dauguma ir rusų mažuma turi pasiekti istorinį susitarimą. Tai vienintelis sprendimas, kito nėra. Dėkoju už dėmesį.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Ponios ir ponai, praėjusį rudenį Komisijos narei B. Ferrero-Waldner pateikiau klausimą raštu, kuriame išdėčiau savo nuostatus, kad Latvijos ir Estijos pilietybės neturintiems asmenims Rusijos suteikta privilegija atvykti į šią šalį be vizų neigiamai paveiks šių asmenų norą tapti piliečiais. B. Ferrero-Waldner man pritarė, šiandien kai kurie nariai, t. y. klausimo autoriai, demonstruoja visišką Latvijoje susiklosčiusios padėties nesuvokimą. Jeigu pilietybės neturintiems asmenims suteiktume teisę balsuoti vietos rinkimuose, tokių asmenų skaičius, nuo 1995 m. susitraukęs perpus, greičiausiai nebemažėtų. Latvijos pilietybę reglamentuojantys teisės aktai yra turbūt patys kilniaširdiškiausi visoje Europoje. Bet kuris pilietybės neturintis asmuo gali tapti visateisiu gyventoju ir įgyti teisę balsuoti, jam tereikia priimti Latvijos pilietybę. Latvijoje atsiradęs pilietybės neturinčio asmens statusas – tai tiesioginė 50 metų trukusios sovietų okupacijos pasekmė. Tam tikros politinės jėgos, remiančios vadinamąją Kremliaus tėvynainių apsaugos politiką, vis dar manipuliuoja šiais asmenimis, taip siekdamos didinti savo galią. Dėkoju.

Roberts Zīle (UEN). – (LV) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, gali būti, kad klausimo autorių susidomėjimas šia diskusija yra toks didelis dėl to, kad nė vienas jų nebepriklauso Rūmams, todėl jie negirdėjo, ką tik ką pasakė Inese Vaidere: Rusijos vizų politika buvo ne priemonė paskatinti natūralizacijos procesą Latvijoje, bet visiškai priešingam tikslui skirtas ginklas. Deja, visuomenės nuomonės apklausos patvirtina, kad dauguma šių žmonių niekada nepamils Latvijos kaip savo tėvynės, nes dauguma jų jau yra kitos šalies patriotai. Jeigu tokie asmenys įgytų galią vietos valdžioje, akivaizdu, kad kitas jų žingsnis būtų autonomijos ir valstybinės kalbos statuso rusų kalbai reikalavimas. Tolesnius jų žingsnius lengva numatyti pažiūrėjus į ilgalaikės padėties vystymąsi, pavyzdžiui, Abchazijoje ir Pietų Osetijoje, – savivaldos teritorijose būtų pradėti dalyti Rusijos pasai. Dėkoju.

Laima Liucija Andriekienė (PPE-DE). – (LT) Įprastinėmis aplinkybėmis galima būtų siūlyti, kad nuolatiniai gyventojai galėtų dalyvauti vietos savivaldos rinkimuose, tačiau mes puikiai žinome, kad dauguma šiandieninių Latvijos pilietybės neturinčių asmenų atsirado šioje šalyje aplinkybėmis, kurių įprastinėmis nepavadinasi. Tai – Latvijos okupacijos, kurią įvykdė Sovietų Sąjunga, tiesioginė pasekmė. Tai taip pat rusifikacijos proceso, vykdyto penkias dešimtis metų, pažeidžiant tarptautinės teisės normas, rezultatas. Kiekvienas turime teisę pasirinkti – būti piliečiais, būti lojaliais savo valstybei, ar ne. Bet kiekvienas pasirinkimas turi ir savo pasekmes, ir dėl jų reikia kaltinti tik save, o ne valstybę, kuri suteikė pasirinkimo laisvę.

Henrik Lax (ALDE). – (SV) Kokios yra penkiasdešimt metų trukusios sovietų okupacijos pasekmės Latvijos gyventojams? Kodėl didelė dalis rusakalbių gyventojų nenori kreiptis dėl pilietybės suteikimo? Kokį vaidmenį čia atlieka Rusija? Latvijai reikia mūsų paramos, ne pasmerkimo, tam, kad ji galėtų paskatinti savo pilietybės neturinčius asmenis kreiptis dėl pilietybės. C. S. Tabajdi norėčiau užduoti tokį klausimą: kodėl Suomija turėtų norėti keršyti Švedijai ir kaip tai susiję su diskutuojamu klausimu?

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Europoje įprasta įgyti privalomąjį išsilavinimą. Jis apima susipažinimą su savo šalies kultūra ir papročiais, kad galėtum joje ramiai gyventi. Privalomasis išsilavinimas apima savo šalies ir galbūt dar kitų šalių kalbų mokymąsi. Jis taip pat padeda pamatus profesiniam mokymui ir padeda sužinoti, kaip šalies kultūra vystėsi per šimtmečius ir kokios jos ateities perspektyvos. Be to, mokiniai mokosi istorijos. Privalomasis švietimas, kaip jį suprantame, padeda žmonėms darniai gyventi. Jeigu gyvenate kažkurioje šalyje, savaime suprantama, kad turite mokėti jos kalbą. Gera privalomojo švietimo sistema tarnauja būtent tokiam tikslui. Šiame kontekste norėčiau pasakyti, kad daugelį Europos problemų būtų galima išspręsti suteikiant pakankamą privalomąjį išsilavinimą visiems šalies gyventojams.

Jacques Barrot, *Komisijos Pirmininko pavaduotojas*. – (FR) Gerb. pirmininke, aš įdėmiai išklausiau abiejų pusių.

Šiame kontekste Komisijai labai sudėtinga pratęsti Latvijos valstybės pradėta problemos sprendimą. Viskas, ką galiu padaryti šiuo atveju, tai paskatinti juos pradėti vidaus dialogą – tai man atrodo patraukli mintis. Deja, tai viskas, ką galiu pasakyti.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

16. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

17. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 22.55 val.)